

**ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΜΣ**

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ

**ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:
Ο ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ**

**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ:
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΓΓΑΝΑΣ**

**ΕΠΙΓΡΟΠΗ:
ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΑΚΩΒΟΣ ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΛΑΖΟΣ**

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ:
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ-ΠΑΝΑΡΙΩΤΑ**

ΑΘΗΝΑ 2011

Αφιερωμένο στη μητέρα μου Κωνσταντίνα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα πολύ να ευχαριστήσω όλους όσους συνεργάστηκαν μαζί μου είτε με τις συνεντεύξεις, είτε με τις συμβουλές τους, και συνέβαλε ο καθένας με τον τρόπο του ώστε να βγει εις πέρας η έρευνα και η εργασία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	7
---------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Ο ρόλος του δικαστικού επιμελητή μέσα στην κοινωνία και στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης.

1.1. Ιστορικά εξέλιξης τους μέσα στην κοινωνία.....	9
1.2. Ρόλος-Εξουσίες-Υποχρεώσεις	12
1.3. Εκπαίδευση.....	20
1.4. Πειθαρχικές διατάξεις-Συλλογικά όργανα	23
1.5. Σημαντικά προβλήματα που εμποδίζουν την καλή διεξαγωγή του έργου τους	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Προληπτικός ρόλος του δικαστικού επιμελητή.

2.1. Πρόληψη	36
2.2. Σημαντικές μορφές πρόληψης	38
2.3. Ποιος είναι ο θεσμικός ρόλος του δικ.επιμελητή στο τομέα της πρόληψης	44
Α. Πώς μπορούν να διαδραματίσουν μία μορφή πρόληψης	45
Β. Αυτοκτονία	49
Γ. Ενημέρωση για την αποφυγή τοκογλυφίας	51
Δ. Που έχουν παίξει ήδη ρόλο προληπτικό σα σύλλογος.....	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Εναλλακτικές μορφές απονομής της δικαιοσύνης

3.1. Η σημαντικότητα αυτών των μορφών-Ιστορική εξέλιξη στην κοινωνία.....	60
3.2. Μορφές εναλλακτικής δικαιοσύνης.....	62
3.3. Ο ρόλος του δικαστικού επιμελητή στη διαμεσολάβηση.....	71
Α. Συγκρούσεις-Εκτόνωση θυμού	71

Β. Συγκρούσεις μέσα στα διαζύγια	74
Γ. Ποινικές πράξεις εν ώρα υπηρεσίας τους.....	77
Δ. Φιλικός διακανονισμός.....	80

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΕΡΕΥΝΑ-ΣΥΝΕΤΕΥΞΕΙΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

4.1. Το είδος της έρευνας.....	82
4.2. Συνεντεύξεις.....	84
1 ^η Συνέντευξη.....	84
Συμπέρασμα	88
2 ^η Συνέντευξη.....	89
Συμπεράσμα	100
3 ^η Συνέντευξη.....	102
Συμπέρασμα	119
4 ^η Συνέντευξη.....	120
Συμπέρασμα	130
5 ^η Συνέντευξη.....	132
Συμπέρασμα	147
6 ^η Συνέντευξη.....	148
Συμπέρασμα	154
7 ^η Συνέντευξη.....	155
Συμπέρασμα	158
8 ^η Συνέντευξη.....	159
Συμπέρασμα	162
9 ^η Συνέντευξη.....	163
Συμπέρασμα	170
4.3. Βασικά συμπεράσματα.....	171
4.4. Παρατήρηση.....	174
ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	178

Παράρτημα 1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ ΣΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	180
Παράρτημα 2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ.....	184
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	186

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα εργασία θα αναφερθούμε στον προληπτικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι δικαστικοί επιμελητές της Ελλάδος. Θα δούμε σε ποιιά σημεία μπορούν να προσφέρουν προληπτική πολιτική αλλά και τί τους βοηθά ώστε να μπορούν να καταφέρουν κάτι τέτοιο.

Στο πρώτο κεφάλαιο θα γίνει μία αναφορά στον θεσμικό ρόλο των δικαστικών επιμελητών. Θα διαπιστώσουμε ότι απαριθμεί πολλά χρόνια αυτός ο θεσμός. Επίσης θα δούμε ποια είναι τα καθήκοντα τους, ποια η εκπαίδευσή τους, ποια τα πειθαρχικά που αντιμετωπίζουν, ποιοι είναι οι σύλλογοι τους καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα αναλύσουμε το ρόλο της πρόληψης. Γνωρίζουμε ότι η πρόληψη είναι η πολιτική που ακολουθείται για να προλαμβάνει το έγκλημα. Δε μιλάμε για δράστες και έγκλημα, κυρίως το πεδίο αναφοράς της γίνεται για την προεγκληματική δράση. Απλά βρίσκει τους γενεσιουργούς παράγοντες που ωθούν στην εγκληματικότητα και μέσω αυτής προσπαθούν να μειωθούν ή να εξαλειφθούν. Ωστόσο, θα γίνει αναφορά βάσει των γεγονότων που μας ανέφεραν οι ίδιοι οι δικαστικοί επιμελητές, σε ποιους τομείς μπορούν να διαδραματίσουν προληπτικό ρόλο. Θα αναφέρουμε περιστατικά και θα προσπαθήσουμε να τα εντάξουμε σε προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στη διαμεσολάβηση. Η διαμεσολάβηση αποτελεί ένα είδος πρόληψης γιατί προσπαθεί να αποφύγει το κατηγορητικό πλαίσιο που κινείται η δικαιοσύνη. Σκοπός της είναι να μπορέσει να φέρει σε επαφή τα δύο μέρη και να βρουν μία συμβιβαστική λύση στο πρόβλημά τους. Επίσης, προσπαθεί να βοηθήσει το δράστη και το θύμα με τον ίδιο τρόπο καθώς στόχος της είναι να μειώσει την ένταση που δημιουργήθηκε από το έγκλημα αλλά και μέσω της εκμάθησης, την αποτροπή από νέες εγκληματικές ενέργειες και σαφώς την ικανοποίηση του θύματος. Θα δούμε πώς μπορούν να επιτελέσουν οι δικαστικοί επιμελητές έναν ρόλο διαμεσολαβητή μέσω των γεγονότων που μας ανέφεραν οι ίδιοι στις συνεντεύξεις.

Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο θα παραθέσουμε την έρευνα. Θα γίνει μία αναφορά για το είδος της έρευνας και ποιο ήταν το δείγμα μας, θα παραθέσουμε τις

συνεντεύξεις έτσι ακριβώς όπως έγιναν και μετά θα κάνουμε μία ανάλυση για τα βασικά συμπεράσματα. Η παρατήρηση του ερευνητή θα αναφερθεί για να διαπιστώσουμε αν μπορεί όντως αλλά και πώς να διαδραματίσει προληπτικό ρόλο ο δικαστικός επιμελητής, υπό το βλέμμα του ερευνητή αυτή τη φορά όμως, και όχι από τα λεγόμενα μόνο των δικαστικών επιμελητών.

Κεφάλαιο 1.

Ο ρόλος του δικαστικού επιμελητή μέσα στην κοινωνία και στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης.

1.1. Ιστορικά εξελιξής τους μέσα στην κοινωνία.

Αυτό το κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στο θεσμό των δικαστικών επιμελητών και πώς ξεκίνησε και πώς διαμορφώθηκε με τα χρόνια. Ο θεσμός των δικαστικών επιμελητών αριθμεί περίπου 2600 χρόνια.

Η ιστορία τους αρχίζει από την Αρχαία Ελλάδα συγκεκριμένα την εποχή του Σόλωνος 640-560 π.Χ.¹. Μνημονεύεται κυρίως από το Πλούταρχο και τον Αριστοτέλη και ακριβώς επειδή υπάρχει έλλειψη άμεσων διαγνωστικών πηγών της νομοθεσίας του Σόλωνα, τα άρθρα της συμπληρώθηκαν από τις πηγές τους.

Στους νόμους του Σόλωνα και στο κεφάλαιο Β' περί εγγράφου κλήσεως υπάρχει το άρθρο 159 το οποίο αναφέρεται στο δικαστικό επιμελητή: «*Τον της προσκλήσεως κλητήρα επιγράψασθαι*»². Η κλήση στο δικαστήριο γινόταν η δια των τακτικών κλητήρων του δικαστηρίου, των οποίων το όνομα ετίθετο στο έγγραφο της κλήσεως ή δια του ίδιου ενάγοντος ενώπιον όμως δύο μαρτύρων, οι οποίοι τότε λάμβαναν το όνομα του κλητήρος³. Ο τρόπος ήταν ο εξής: «ο ενάγων έδινε το όνομα του εναγομένου εις τον άρχοντα εκείνον, ο οποίος θα έκανε την προανάκριση ή θα παρέπεμπε στο αρμόδιο δικαστήριο την υπόθεση. Ο άρχων εξέταζε αν η υπόθεση αυτή ήταν της αρμοδιότητάς του και αν ήταν εισαγωγίμος σε δίκη. Η εξέταση αυτή ονομαζόταν *ανάκριση* και την αρμοδιότητα αυτή την άφηνε ο Σόλων στους εννέα άρχοντες»⁴. Εν συνεχεία, αφού ο ενάγων λάμβανε την άδεια του άρχοντα, εκλήτευε με έγγραφο τον αντίδικό του με τις ακόλουθες εκφράσεις: *προσκαλούμαι τον...(όνομα) του αδικήματος...(περιγραφή του αδικήματος) προς την*

¹ Ο Σόλων ήταν μεγάλος ποιητής, πολιτικός και ένας από τους επτά φιλοσόφους της αρχαιότητας. Εξελέγχει ως άρχοντας το 594 π.Χ. στην Αθήνα και ήταν αυτός που τροποποίησε τη νομοθεσία του Δράκοντος και συνέταξε νέα νομοθεσία η οποία έγινε η βάση του δημοκρατικού πολιτεύματος των Αθηνών. Χρήστος Μιχ. Μιχαλόπουλος. Η ιστορία του νεοελληνικού δικαίου & ο θεσμός του δικαστικού επιμελητή μέσα σ' αυτό. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. 2009. Σελ 35.

² Μτφρ. Το όνομα του δικαστικού επιμελητή πρέπει να σημειώνεται στο έγγραφο της προσκλήσεως. Το ιστορικό των δικαστικών επιμελητών. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φύλλο 13 Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2002. Σελ 4.

³ Ο.π.

⁴ ό.π.

αρχή...(δικαστήριο) την ημέρα...(ημερομηνία) κλητήρα δε έχω τον...(όνομα). Κατηγορώ τον...(όνομα) για το αδίκημα...(περιγραφή) και προσκαλούμαι αυτόν δια του...(όνομα δικαστικού επιμελητή) στην αρχή...(περιγραφή του δικαστηρίου)⁵. Όταν η κλήση απευθυνόταν σε γυναίκα, έπρεπε να γίνει προς τον σύζυγο της με την εξής μορφή: προσκαλούμαι την...(όνομα) και τον κύριον...(όνομα)⁶.

Η οικία του καθενός θεωρούταν άσυλο σε εκείνες τις εποχές, ο καθένας μπορούσε να προσκληθεί από αυτήν σε καμία περίπτωση όμως να συρθεί με τη βία⁷. Μεταγενέστερα, ο Αρποκρατίων φιλόσοφος και λεξικογράφος του 1^{ου} αι. μ.Χ., όπου και καταγόταν από το Άργος ανέφερε το εξής: *κλητήρες οι άνδρες δι'ων εις τας δίκας προσκαλούνται οι διαδικαζόμενοι τίσιν, έδει γαρ παρείναι τίνας ώσπερ μάρτυρας της προσκλήσεως*⁸.

Ο Ουμπλιανός, νομικός στο δεύτερο μισό του 2^{ου} αι. μ.Χ. από την Τύρο, αναφέρει: *εκλήτευσεν, εις κρίσιν προσεκαλέσατο ως κλητήρ, ούτω γαρ εκαλούντο οι τους κρινόμενους εις κρίσιν προσκαλούμενοι*⁹.

Επίσης, στο λεξικό του Σούδα ή Σουΐδα¹⁰ όπου η κύρια πηγή του είναι το λεξικό του Ησύχιου του Μιλήσιου¹¹ 6^{ος} αι. μ.Χ. στο έργο «ονοματολόγος η πίναξ των εν παιδεία ονομαστών» αναφέρεται στο δικαστικό επιμελητή ως εξής: *κλητήρ λέγεται ο καλών εις το δικαστήριον πάντας σημαίνει δε η λέξις και τον μάρτυρα*¹². Ακόμα και ο θεσμός του Ειρηνοδίκη που άρχισε να ισχύει στην Ελλάδα από την απελευθέρωση υπό της επίδρασης του γαλλικού δικαίου, προϋπήρχε στους νόμους του Σόλωνος ως πρωτοβάθμια υποχρεωτική βαθμίδα επιλύσεως των ιδιωτικών διαφορών¹³.

Μετά τον τουρκικό ζυγό ο Γεώργιος Λουδοβίκος Μάουρερ¹⁴ επηρεασμένος και σύμφωνα με το το γαλλικό δίκαιο, ανέλαβε τη συγκρότηση του δικαίου¹⁵. Τα πρώτα έτη μέχρι το 1866 σύμφωνα με τον οργανισμό των δικαστηρίων, τις κοινοποιήσεις και

⁵ ό.π.

⁶ ό.π.

⁷ ό.π.

⁸ ό.π.

⁹ ό.π.

¹⁰ βυζαντινό λεξικό αγνώστων συγγραφέων του 10^{ου} αι. με 12.000 λήμματα. Ό.π.

¹¹ χρονογράφος και ιστορικός και είχε συγκεντρώσει βιογραφίες αρχαίων Ελλήνων. Ό.π.

¹² Η πρεσβεία των Ρωμαίων που εστάλη στην Αθήνα αποτελείτο σύμφωνα με τις μαρτυρίες από Σπ. Ποστούμιο, Α. Μάλλιο και τον Π. Σουλπίσιο Καμαρινό. Στο ρωμαϊκό δίκαιο και στις εισηγήσεις του Ιουστινιανού – βιβλ. Γ' τίτλ. Β' διαβάζουμε «*nam origo ejus ab institutis duarum civitatum Athenarum stilicet et Lacedemoniorum fluxisse videtur*». Ό.π. Από μαρτυρία των εισηγήσεων του Τίτου Πλίβιου, του Πλινίου, ιστορικών Ρωμαίων και άλλων ιστοριογράφων Ελλήνων, οι οποίοι διηγούνται αποστολή πρεσβείας των Ρωμαίων στην Ελλάδα να συλλέξει ελληνικούς νόμους, ότι η ελληνική νομοθεσία είναι η μητέρα όλων των νομοθεσιών. Ό.π.

¹³ ό.π.

¹⁴ Γερμανός νομομαθής και ακαδημαϊκός

¹⁵ Με εξαιρέσεις στο εθιμικό μέρος του. ό.π. Εθιμικό δίκαιο= το σχετικό με το άγραφο δίκαιο. Λεξικό της ελληνικής γλώσσας. Εκδόσεις Γιάννη Ρίζου. Σελ 398.

τις εκτελέσεις τις πραγματοποιούσαν κρατικοί διοικητικοί υπάλληλοι, υπάλληλοι των δικαστηρίων, κατώτεροι δικαστές και αστυνομικοί¹⁶.

Με το βασιλικό διάταγμα της 26^{ης} Ιουλίου 1866 καθορίζονται πλέον εξετάσεις για το διορισμό των δικαστικών κλητήρων¹⁷. Βέβαια πάλι είναι δημόσιοι υπάλληλοι που ασκούν τα καθήκοντα του δικαστικού επιμελητή με ιδιαίτερες αλλά μικρές αμοιβές. Επιπροσθέτως, στο διάταγμα αυτό δεν αναφέρεται για τυπικά προσόντα που πρέπει να έχει κάποιος λ.χ. επίπεδο σπουδών, όριο ηλικίας κ.ο.κ.¹⁸.

Ακολούθως, με το νόμο ΒΡ'/20-4-1893 ο οποίος υπογράφεται από τον Γεώργιο Α' ορίζονται νέες προϋποθέσεις για τον διορισμό των δικαστικών κλητήρων¹⁹. Σημαντικό αυτού του νόμου ήταν ότι για πρώτη φορά ορίζονται πειθαρχικοί λόγοι απόλυσης.

Αργότερα, με νομοθετικό διάταγμα της 25^{ης} Νοεμβρίου 1925 (όπου υπογράφεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας) ορίζονται οι προϋποθέσεις για το διορισμό **άμισθων** πλέον κλητήρων δηλαδή θεωρούνται ελευθεροεπαγγελματίες. Επίσης, πλέον αποκτούν δική τους ταυτότητα αλλά και υπηρεσιακή σφραγίδα και οι αμοιβές τους καθορίζονται από τον ίδιο νόμο και είναι ανάλογες με τις εκτελούμενες πράξεις²⁰. Σημαντικό όμως κομμάτι για την ιστορία τους είναι το νομοθετικό διάταγμα 1210/1972 όπου πλέον οι δικαστικοί κλητήρες ονομάζονται δικαστικοί επιμελητές, έρχεται κατάργηση μεταξύ μικρών και μεγάλων περιφερειών.

Πλέον υπάρχει κ διατηρείται ο νόμος 2318/1995 όπου θεωρείται και ο κώδικας των δικαστικών επιμελητών²¹.

¹⁶ Χρήστος Μιχ. Μιχαλόπουλος. Η ιστορία του νεοελληνικού δικαίου & ο θεσμός του δικαστικού επιμελητή μέσα σ' αυτό. Εκδόσεις νομική βιβλιοθήκη 2009. Σελ 131.

¹⁷ Ο σχετικός νόμος υπεγράφη από το βασιλιά Γεώργιο Α'. Οι εξετάσεις γίνονται κατά περιφέρεια Πρωτοδικείου και «*δίδονται προφορικώς και εγγράφως*» ενώπιον του Πρωτοδικείου το οποίο συνεδριάζει με το συμβούλιο και τον Εισαγγελέα¹⁷. Οι εξετάσεις τους: «*συνίστανται εις ερωτήσεις και ζητήματα περί τας επιδόσεις των δικογράφων και περί την εκτέλεσιν, κατά τας διατάξεις της πολιτικής δικονομίας και του εμπορικού νόμου, ιδίως δε περί τας διατυπώσεις, αίτινες επιφέρουσιν ακυρότητα*». Ό.π.

¹⁸ Το ιστορικό των δικαστικών επιμελητών. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φύλλο 13 Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2002. Σελ 4.

¹⁹ Πρέπει λοιπόν να έχει συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας του και έχει ένα από τα παρακάτω προσόντα: πτυχίο ειρηνοδίκη, διετή υπηρεσία γραμματέα ειρηνοδικείου ή τριετή υπογραμματέα πολυμελούς δικαστηρίου, πενταετή υπηρεσία δικαστικού κλητήρα, ενδεικτικό α' τάξης γυμνασίου. Οι εξετάσεις πλέον γίνονται στην περιφέρεια του Εφετείου και από τον πίνακα των επιτυχόντων διορίζονται στις κενές θέσεις με σειρά επιτυχίας και μετά από γνωμοδότηση του δικαστηρίου των πρωτοδικών. Ό.π.

²⁰ Το ιστορικό των δικαστικών επιμελητών. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φύλλο 13 Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2002. Σελ 4.

²¹ Αυτός ο κώδικας αποτελεί κυρίως έργο των δικαστικών επιμελητών και έτσι ανοίγεται ο δρόμος για την αναβάθμιση του λειτουργήματος, τον εκσυγχρονισμό τους και την αναγόρευσή τους σε αυτοτελή λειτουργικά όργανα. Θεωρείται ένας από τους πιο εκσυγχρονισμένους κώδικες σε όλη την Ευρώπη, με μόνο ελάττωμα αυτό της εκπαίδευσης.

1.2. Ρόλος-Εξουσίες-Υποχρεώσεις.

Ο δικαστικός επιμελητής, σύμφωνα με το Ν. 2318/1995 (κώδικας δικαστικών επιμελητών) είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός²². Οι αρμοδιότητές του είναι οι εξής:

1. Επίδοση δικογράφων και εξωδίκων εγγράφων.
2. Η εκτέλεση των αναφερόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 904 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εκτελεστών τίτλων²³.
3. Η εκτέλεση κάθε καθήκοντος που τους έχει ανατεθεί με το νόμο.

Ο δικαστικός επιμελητής έχει το δικαίωμα να ασκεί τα καθήκοντα του μόνο στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου όπου είναι διορισμένος²⁴. Η άσκηση του λειτουργήματος του Δικαστικού Επιμελητή αρχίζει από την ημέρα εγγραφής του στα μητρώα του οικείου Συλλόγου Δικαστικών Επιμελητών και της αρμόδιας Εισαγγελίας Πρωτοδικών και παύει με την κατά νόμιμο τρόπο απώλεια της ιδιότητάς του αυτής²⁵.

Ο Δικαστικός Επιμελητής απολαμβάνει σεβασμού εκ μέρους κάθε αρχής και προσώπου κατά την άσκηση του λειτουργήματός του. Επιπλέον του δίνεται το δικαίωμα να εισέρχεται σε όλα τα δημόσια καταστήματα προκειμένου να εκτελέσει τα καθήκοντά του²⁶. Ακόμα, μετά από πρόταση των οικείων συλλόγων Δικαστικών Επιμελητών, μπορεί να επιτραπεί σε Δικαστικούς Επιμελητές του ίδιου Πρωτοδικείου η σύσταση αστικών εταιρειών. Ο σκοπός είναι η από κοινού παροχή των υπηρεσιών τους²⁷.

Μία από τις εξουσίες που ο νόμος του δίνει είναι, να μπορεί να κάνει **διερευνητικές ενέργειες**. Με τον όρο αυτό εννοούμε ότι έχει το δικαίωμα να ενεργεί έρευνες σε δημόσια βιβλία που τηρούνται στα υποθηκοφυλακεία, κτηματολογικά γραφεία, νηολόγια, ναυτικά υποθηκολόγια, μητρώα αεροσκαφών και διευθύνσεις συγκοινωνιών καθώς επίσης και στις πράξεις που πρόκειται να μεταγραφούν και οι

²² Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική Βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006. Σελ 1.

²³ α. τελεσίδικες αποφάσεις καθώς και αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κυρήχθηκαν προσωρινά εκτελεστές, β. οι διαιτητικές αποφάσεις, γ. τα πρακτικά των ελληνικών δικαστηρίων, δ. τα συμβολαιογραφικά έγγραφα, ε. οι διαταγές πληρωμής και απόδοσης της χρήσης μισθίου ακινήτου που εκδίδουν έλληνες δικαστές, στ. Οι αλλοδαποί τίτλοι που κηρύχθηκαν εκτελεστοί, ζ. οι διαταγές και πράξεις που αναγνωρίζονται από το νόμο ως τίτλοι εκτελεστοί. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008. Σελ 498.

²⁴ Υπάρχουν βέβαια κάποιες εξαιρέσεις: στις περιφέρειες των πρωτοδικείων α. Αθήνας-Πειραιά, β. Θεσσαλονίκης-Κιλκίς, γ. Πάτρας-Αιγαίου, δ. Έδεσσας-Γιαννιτσών, ε. Αλεξανδρουπόλεως-Ορεστιάδας, στ. Σύρου-Νάξου, μπορούν να ασκούν τα καθήκοντα τους στις περιφέρειες και των δύο πρωτοδικείων αντίστοιχα. Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική Βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 28.

²⁵ Ο.π., σελ 46. Άρθρο 20 Ν. 2318/1995.

²⁶ Ο.π. σελ 47. Αρ. 21. παρ.1 Ν.2318/1995.

²⁷ Η σύσταση, λειτουργία, τροποποίηση και η λύση των αστικών αυτών εταιρειών ρυθμίζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο.π. σελ 47 αρ. 21. παρ.2 Ν 2318/1995.

οποίες βρίσκονται στα χέρια των συμβολαιογράφων, με αποκλειστικό σκοπό την εξεύρεση περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών, εναντίον των οποίων έχει διενεργήσει κατάσχεση ή άλλη πράξη εκτέλεσης²⁸.

Η **εξακρίβωση στοιχείων ταυτότητας** είναι μία από τις δικαιοδοσίες του. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του έχει το δικαίωμα να ενεργεί έλεγχο για την εξακρίβωση ταυτότητας εκείνων, τους οποίους αφορά η εκτέλεση ή η επίδοση²⁹. Επίσης μπορεί να ζητήσει πληροφορίες από σύνοικους, γείτονες, θυρωρούς κ.ο.κ. οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να τις δίνουν³⁰. Στην περίπτωση που κάποιος αρνηθεί ή δηλώσει ψευδή στοιχεία τιμωρείται σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 225 ΠΚ³¹.

Σε περίπτωση που κάποιος, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του Δικαστικού επιμελητή, παρεμποδίζει στο έργο του, έχει το δικαίωμα να τον **απομακρύνει** από τον τόπο εκτελέσεως ή της επιχειρούμενης πράξεως. Ακολούθως, όποιος εξακολουθεί να παρεμποδίζει στο έργο του, τιμωρείται για απείθεια κατά το άρθρο 169 ΠΚ³². Επίσης, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, δικαιούται να ζητά, όταν ο ίδιος το κρίνει αναγκαίο, την συνδρομή της **αρμόδιας αστυνομικής αρχής**, η οποία είναι υποχρεωμένη να τον συνδράμει χωρίς να τον απομακρύνει από τον τόπο της εκτελέσεως για οποιονδήποτε λόγο, πριν τελειώσει το έργο του³³. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ενεργεί ως όργανο της πολιτείας, σύμφωνα με τις επιταγές του νόμου και στην περίπτωση αυτή είναι υπάλληλος κατά το άρθρο 13 ΠΚ³⁴.

Ο χρόνος εκτέλεσης σύμφωνα με το αρ. 929 παρ. 3 ΚΠολΔ. κατά τη νύχτα (ορισμός της νύχτας θεωρείται από της 7 το βράδυ μέχρι της 7 το πρωί αρ. 125 παρ. 2 ΚΠολΔ³⁵), τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις ημέρες τις κατά το νόμο εξαιρετέες δεν

²⁸ Ό.π. σελ 1-2 αρ.2 Ν 2318/1995.

²⁹ Ό.π. σελ 48. Αρ. 23 Ν.2318/1995.

³⁰ Αρ 25. Παρ.2 Ν 2318/1995.

³¹ Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος, σε κάθε άλλη περίπτωση, όταν εξετάζεται από κάποια αρχή ή από εξουσιοδοτημένο όργανό της ή όταν αναφέρεται σε αυτήν, εκθέτει εν γνώση του ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος εμφανίζεται ως μάρτυρας ενώπιον κάποιας αρχής και αρνείται επίμονα να δώσει τη μαρτυρία του ή τον όρκο της μαρτυρίας του. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008. Σελ 645.

³² Αρ. 24 παρ.1 Ν 2318/1995 Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δικαίο του δικαστικού επιμελητή. Νομική βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 48. Απείθεια: με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών τιμωρείται όποιος, ύστερα από νόμιμη πρόσκληση, αρνείται σε κάποιον από τους υπαλλήλους του άρθρου 13, παρ. Α', χωρίς αντίσταση την υπηρεσία ή συνδρομή που οφείλεται κατά το νόμο ή την είσοδο σε οποιοδήποτε μέρος για να επιχειρηθεί κάποια νόμιμη υπηρεσιακή ενέργεια. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική Βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008. Σελ 627.

³³ Η συνδρομή αυτή μπορεί να ζητηθεί είτε προφορικά είτε τηλεφωνικά. Αρ. 24 παρ.2 Ν 2318/1995 Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δικαίο του δικαστικού επιμελητή. Νομική Βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 48.

³⁴ Υπάλληλος είναι εκείνος στον οποίο νόμιμα έχει ανατεθεί, έστω και προσωρινά η άσκηση υπηρεσίας δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής ή άλλου νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική Βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008. Σελ 575.

³⁵ Η νύχτα θεωρείται ότι διαρκεί από τις 7 το βράδυ έως τις 7 το πρωί. Αρ.125 παρ.2 ΚΠολΔ. Ό.π. σελ 307.

μπορεί να γίνει πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός αν ο ειρηνοδίκης του τόπου της εκτέλεσης δώσει τη σχετική άδεια κατά τη διαδικασία των άρθρων 686επ³⁶. Επίσης κατά το άρ. 940Α ΚΠολΔ στο χρονικό διάστημα 1-31 Αυγούστου δεν επιτρέπεται η διενέργεια οποιασδήποτε πράξης εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένης και της επιταγής προς εκτέλεση. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, όταν πρόκειται για πλοία και αεροσκάφη³⁷. Σύμφωνα με αυτό το άρθρο δεν απαγορεύονται μόνο οι πράξεις της έμμεσης αναγκαστικής εκτέλεσης αλλά και της άμεσης όπως: απόδοση πράγματος, τέκνου, προσωπική κράτηση, αναγκαστική διαχείριση³⁸. Απαγορεύονται επίσης εκτός από την μνημονευόμενη επιταγή προς εκτέλεση, η κατάσχεση, η έκδοση, η επίδοση και η δημοσίευση περίληψης της έκθεσης κατάσχεσης, η αναγγελία και η εγγραφή της στα βιβλία κατασχέσεων, η κατάθεση στο συμβολαιογράφο των εγγράφων με τα οποία αποδεικνύεται η αναγγελλόμενη απαίτηση όπως και η δήλωση συνέχισης της διαδικασίας εκτέλεσης³⁹. Στις ημερησίες εκτελούνται κανονικά οι πράξεις εκτός από τις μέρες τοπικής εορτής μόνο για τις περιοχές όπου υπάρχει η γιορτή.

Όποια πράξη διενεργηθεί σε μέρες ή ώρες απαγορευμένες θεωρείται άκυρη. Ωστόσο, υπάρχει μία εξαίρεση η οποία επιτρέπει να γίνονται πράξεις σε αυτές τις μέρες, μόνο και εφόσον έχει εκδοθεί άδεια από το Ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης, με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων⁴⁰.

Μία σημαντική του εξουσία είναι **η είσοδος ή έρευνα σε κλειστούς χώρους**. Για να διευκολυνθεί η πραγμάτωση της αναγκαστικής εκτέλεσης παρέχεται η εξουσία να εισέρχεται με τη βία στην κατοικία ή σε άλλο κλειστό χώρο που κατέχει εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση (όπως αποθήκη, κατάστημα, δωμάτιο ξενοδοχείου κ.ο.κ.)⁴¹ άρ. 929 παρ.1 ΚΠολΔ⁴². Έχει το δικαίωμα να παραβιάζει τις πόρτες του καθού, να ανοίγει με τη βία κλειστά έπιπλα, σκεύη κ.ο.κ.⁴³. Η σφράγιση από άλλη αρχή που έχει προηγηθεί, δεν αποτελεί εμπόδιο για την παραβίαση των θυρών, γιατί η κατάσχεση που ακολουθεί εξασφαλίζει τη φύλαξη άρ. 956 ΚΠολΔ⁴⁴.

³⁶ Ο.π. σελ 504-505.

³⁷ Ο.π. σελ 508.

³⁸ Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 3.

³⁹ Ο.π. σελ 3.

⁴⁰ Ο.π. σελ 4.

⁴¹ Ο.π. σελ 5.

⁴² Ο δικαστικός επιμελητής έχει την εξουσία, εφόσον το απαιτεί ο σκοπός της αναγκαστικής εκτέλεσης, να εισέρχεται στην κατοικία ή σε κάθε άλλο χώρο που βρίσκεται στην κατοχή εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, να ανοίγει τις πόρτες και να κάνει έρευνες, καθώς και να ανοίγει κλειστά έπιπλα σκεύη ή δοχεία. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008 σελ 504.

⁴³ Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 5.

⁴⁴ Άρ. 956 παρ. 1. Ο Δικαστικός Επιμελητής παραδίδει τα κατασχεμένα πράγματα για φύλαξη σε μεσεγγυούχο. Μεσεγγυούχος μπορεί να οριστεί εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση, αν συναινεί εκείνος κατά του οποίου στρέφεται ή και εκείνος κατά του οποίου στρέφεται, αν συναινεί εκείνος υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση. Παρ.2 αν

Εάν ο καθού ή οποιαδήποτε πρόσωπο από εκείνα που αναφέρονται στα άρ. 128 παρ. 1 ΚΠολΔ⁴⁵ και 129 παρ. 1. ΚΠολΔ⁴⁶ απουσιάζει από τον τόπο της εκτέλεσης, ο Δικαστικός Επιμελητής προβαίνει σε επιχείρηση της πράξης αφού πρώτα προσλάβει δύο ενήλικους μάρτυρες ή δεύτερο Δικαστικό Επιμελητή⁴⁷ (άρ. 930 παρ. 2 ΚΠολΔ). Αν παραβεί την υποχρέωσή του αυτή ο Δικαστικός Επιμελητής, η διαδικαστική πράξη της αναγκαστικής εκτέλεσης είναι άκυρη μόνο με τη σύνδρομή της βλάβης άρ. 159 αριθμός 3. ΚΠολΔ⁴⁸.

Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να αναφέρουμε πώς, το άρ. 929 παρ.1 αντίκειται στο άρ. 9 παρ.1 του Συντάγματος όπου σύμφωνα με αυτό η κατοικία του καθενός είναι άσυλο. Η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του ατόμου είναι απαραβίαστη. Καμία έρευνα δε γίνεται σε κατοικία, παρά μόνον όταν και όπως ορίζει ο νόμος και πάντοτε με την παρουσία εκπροσώπων της δικαστικής εξουσίας. Παράγραφος 2. Οι παραβάτες της προηγούμενης διάταξης τιμωρούνται για παραβίαση του οικιστικού ασύλου και για κατάχρηση εξουσίας και υποχρεούνται σε πλήρη αποζημίωση του παθόντος, όπως ορίζει ο νόμος⁴⁹. Σύμφωνα λοιπόν με αυτό το άρθρο γεννήθηκαν πολλά ερωτήματα για το κατά πόσο θα πρέπει να επιτρέπεται η έρευνα σε κατοικία χωρίς την παρουσία εκπροσώπων της δικαστικής αρχής. Ένα τέτοιο θέμα θα επέβαλε να είναι οι εκπρόσωποι της δικαστικής αρχής απανταχού παρόντες⁵⁰. Έτσι λοιπόν, επικράτησε η άποψη ότι η συνταγματική επιταγή αναφέρεται σε έρευνες

κατασχέθηκαν πράγματα που η μεταφορά τους είναι δύσκολη ή μπορεί να βλάψει, ο δικαστικός επιμελητής τα αφήνει στον τόπο όπου έγινε η κατάσχεση. Παρ.3 Αν κατασχέθηκαν χρήματα ή άλλα πράγματα δεκτικά κατά το νόμο κατάθεσης, ο δικαστικός επιμελητής τα καταθέτει σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 965 παρ. 4. Παρ. 4. Ο μεσεγγυούχος φυλάει τα κατασχεμένα πράγματα και έχει εξουσία να τα χρησιμοποιήσει. Αν η φύση του κατασχεμένου το επιβάλλει, ο μεσεγγυούχος, μετά από άδεια του ειρηνοδίκου της περιφέρειας του τόπου όπου έγινε η κατάσχεση, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., ενεργεί και διαχειριστικές πράξεις. Ο μεσεγγυούχος έχει υποχρέωση να λογοδοτήσει και παραδίδει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού το προϊόν της διαχείρισης. Παρ. 5. Κάθε αμφισβήτηση για τον ορισμό του μεσεγγυούχου ή για ό,τι αφορά τη μεσεγγύηση, καθώς και η αίτηση για την αντικατάστασή του, εισάγεται, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., στο ειρηνοδικείο της περιφέρειας του τόπου εκτέλεσης. Το δικαστήριο μπορεί να ορίσει ως μεσεγγυούχο και εκείνον κατά του οποίου στρέφεται ή εκείνον υπέρ του οποίου γίνεται η εκτέλεση. Παρ.6. αν ο μεσεγγυούχος αποβληθεί ή χάσει την κατοχή του πράγματος, το ειρηνοδικείο του τόπου της εκτέλεσης, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., διατάζει να του αποδοθεί το πράγμα. Πα.7. Αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος πραγματοποιήθηκε μετά την κατάσχεση, ο ασφαλιστικής καταβάλλει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού την αποζημίωση που οφείλεται. Ο ασφαλιστής έγκυρα καταβάλλει την αποζημίωση σε εκείνον του οποίου στρέφεται η εκτέλεση, πριν ειδοποιηθεί εγγράφως από εκείνον που έκανε την κατάσχεση σχετικά με την επιβολή της. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική Βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008. Σελ 514-515.

⁴⁵ Αν ο παραλήπτης δεν βρίσκεται στην κατοικία του, το έγγραφο παραδίδεται σε έναν από τους συγγενείς ή υπηρέτες που συνοικούν μαζί του. αν απουσιάζουν ή δεν υπάρχουν και αυτοί, η παράδοση γίνεται σε έναν από τους άλλους συνοίκους που έχουν συνείδηση των πράξεών τους και δεν συμμετέχουν στη δίκη ως αντίδικοι του ενδιαφερομένου. Ό.π. σελ 308.

⁴⁶ Αν ο παραλήπτης της επίδοσης δεν βρίσκεται στο κατάστημα, το γραφείο ή το εργοστάσιο, που προβλέπει το άρθρο 124 παρ.2, το έγγραφο παραδίδεται στα χέρια του διευθυντού του καταστήματος, του γραφείου ή του εργοστασίου ή σε έναν από τους συνεταίρους, συνεργάτες, υπάλληλους ή υπηρέτες, εφόσον έχουν συνείδηση των πράξεών τους και δε συμμετέχουν στη δίκη ως αντίδικοι του παραλήπτη της επίδοσης. Ό.π. σελ 309.

⁴⁷ Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 5.

⁴⁸ Σε κάθε άλλη περίπτωση, αν ο δικαστής κρίνει ότι η παράβαση προκάλεσε στο διάδικο που την προτείνει βλάβη η οποία δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά παρά μόνο με την κήρυξη της ακυρότητας. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική Βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008. Σελ 318.

⁴⁹ Ό.π. σελ 919.

⁵⁰ Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 5.

κατοικιών που, οι οποίες επιχειρούνται όταν έχουν διαπραχθεί ποινικά αδικήματα και όχι στις έρευνες που ενεργούν οι Δικαστικοί Επιμελητές⁵¹. Ωστόσο, οι Δικαστικοί Επιμελητές ενεργούν αναγκαστική εκτέλεση στο όνομα του ελληνικού λαού, άρα, ως δημόσια όργανα μπορούν να θεωρηθούν ότι ανήκουν στην έννοια των εκπροσώπων της δικαστικής εξουσίας κατά το άρ.9 παρ.1 του Συντάγματος.

Η **σωματική έρευνα** είναι ένα από τα καθήκοντά του. Προκειμένου να επιχειρήσει πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης, έχει το δικαίωμα να προχωρήσει σε σωματική έρευνα του οφειλέτη. Αυτό βέβαια θα πρέπει να γίνεται με τρόπο ώστε να μη θίγει την προσωπικότητα του οφειλέτη και ιδιαίτερα να μην προσβάλλει τη γυναικεία αιδώς⁵². Επίσης, έχει το δικαίωμα να αφαιρέσει με τη βία πράγματα που βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη καθώς επίσης, και να ερευνήσει το χαρτοφύλακα που κρατά όταν έχει λόγους να πιστεύει ότι διευκολύνεται η εκτέλεση⁵³. Υποστηρίχθηκε βέβαια και μία άποψη, σύμφωνα με την οποία, η σωματική έρευνα έρχεται σε σύγκρουση με την συνταγματική προστασία της φυσικής ή σωματικής ελευθερίας του ανθρώπου και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας⁵⁴.

Ο δικαστικός επιμελητής εκτός από κάποια δικαιώματα έχει σαφώς και κάποιες **υποχρεώσεις**. Αρχικά θα πρέπει να τονίσουμε ότι βάσει του άρθρου 34 παρ.2 Ν 2318/1995⁵⁵ υπάγεται στον έλεγχο του Εισαγγελέα Πρωτοδικών του Πρωτοδικείου όπου είναι διορισμένος⁵⁶. Ωστόσο στην παράγραφο 1 του άρθρου 34 είδαμε να τηρεί κάποια βιβλία. Ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση για κάθε πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας (αρ.931 παρ.1 εδ.α ΚΠολΔ)⁵⁷. Η έκθεση αυτή θεωρείται δημόσιο έγγραφο και γι' αυτό το λόγο αποτελεί πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα που βεβαιώνονται σ' αυτή ότι έγιναν αντιληπτά από τον δικαστικό επιμελητή⁵⁸. Η έκθεση αυτή αποτελεί συστατικό τύπο για κάθε διαδικαστική πράξη της εκτέλεσης και έτσι η παράλειψή της καθιστά ανυπόστατη την πράξη εκτέλεσης και αδύνατη την απόδειξη

⁵¹ Ο.π. σελ 5. Σταθόπουλος, Γνωμοδότηση, ΝοΒ 1975,1117-1118, Κ. Παπαδημητρίου, ΝοΒ 1975. 1116-1117.

⁵² Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 6.

⁵³ Δηλαδή όταν πιστεύει ότι στα χέρια του έχει πράγματα δεκτικά αναγκαστικής εκτέλεσης. Ο.π. σελ 6.

⁵⁴ Ο.π. σελ 6. Κ Μπέης, στο Μπέης/ Μπρίνιας/ Παπαχρήστου, Διοικητική Εκτέλεση 1975, απ.11. σελ 168-169.

⁵⁵ Άρθρο 34 Ν 2318/1995 παρ.1 Ο δικαστικός επιμελητής τηρεί βιβλία επιδόσεων, ατελών επιδόσεων και εκτελέσεων, αριθμημένα και μονογραφημένα ανά φύλλο από τον αρμόδιο Πρόεδρο Πρωτοδικών, στα οποία καταχωρίζονται οι αντίστοιχες πράξεις, που καταρτίζονται από αυτόν, κατά χρονολογική σειρά και με ιδιαίτερο αριθμό η καθεμία. Παρ.2 Στα βιβλία αυτά και στο αρχείο του Δικαστικού Επιμελητή γίνεται μία φορά τον χρόνο επιθεώρηση από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή τον οριζόμενο από αυτόν Ειρηνοδίκη. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών μπορεί κατά την κρίση του να ενεργεί οποτεδήποτε και έκτατο έλεγχο. Η έκθεση επιθεώρησης αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και τον οικείο σύλλογο Δικαστικών Επιμελητών, για να τεθεί στο φάκελο του επιθεωρημένου. Ο.π. σελ 54

⁵⁶ ό.π. σελ 10.

⁵⁷ Ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει έκθεση για κάθε πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας. Αν η αναγκαστική εκτέλεση δεν πραγματοποιήθηκε, ο δικαστικός επιμελητής συντάσσει σχετική έκθεση στην οποία αναφέρει και τους λόγους. . Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική Βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008. Σελ 505.

⁵⁸ Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική Βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 11.

της με άλλο αποδεικτικό μέσο⁵⁹. Αυτές οι εκθέσεις καταχωρούνται στα βιβλία που τηρεί ο δικαστικός επιμελητής αριθμημένα, μονογραφημένα και θεωρημένα από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών και τα οποία περνούν και από εισαγγελικό έλεγχο. Είναι υποχρεωμένος να τηρεί αρχείο των προβλεπόμενων, από την παράγραφο του άρθρου 140 ΚΠολΔ⁶⁰ εκθέσεις επιδόσεων για πέντε έτη, και των πρωτότυπων πράξεων εκτελέσεων επί δέκα έτη από την πραγματοποίησή τους⁶¹. Βέβαια όταν υπάρχει λόγος να παραδοθεί έγγραφο του αρχείου του σε δικαστική αρχή, τότε θα πρέπει ο δικαστικός επιμελητής να διατηρεί ένα επικυρωμένο αντίγραφο στο αρχείο του μέχρι να επιστρέψει το πρωτότυπο.

Μία από τις περιπτώσεις που χρειάζονται προσοχή είναι ότι μπορεί να χορηγεί αντίγραφα των εγγράφων, τα οποία συντάσσει ή τηρεί, στους διαδίκους που αναφέρονται σε αυτά καθώς επίσης και στους καθολικούς ή ειδικούς διαδόχους τους⁶². Μπορεί επίσης με έγκριση από τον Πρόεδρο των Πρωτοδικών να χορηγήσει αντίγραφο σε άλλον που έχει έννομο συμφέρον. **Απαγορεύεται** ωστόσο, να ανακοινώνει το περιεχόμενο των εγγράφων του που διατηρεί στο αρχείο του σε οποιονδήποτε άλλο εκτός από αυτούς που μόλις προαναφέραμε.

Σε αυτό το σημείο καλό θα είναι να αναφέρουμε τους τρόπους **δεοντολογίας** που πρέπει να τηρούν. Αρχικά θα πρέπει να πούμε πως μία από τις σημαντικές τους υποχρεώσεις είναι να έχει **ευπρεπή συμπεριφορά** και να **σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια**. Θα πρέπει λοιπόν σε οποιαδήποτε πράξη εκτελεί να συμπεριφέρεται με αρμόζουσα συμπεριφορά χωρίς να προσβάλλει την προσωπικότητα του καθενός. Ειδικότερα δε στις περιπτώσεις προσωπικής κράτησης θα πρέπει να συμπεριφέρεται με ευγένεια στον κρατούμενο και **να σέβεται την τιμή και την υπόληψή** του. Βέβαια στην περίπτωση που αυτός κριθεί ύποπτος φυγής πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Όσον αφορά την **προσωπική κράτηση** όπου είναι μία από τις αρμοδιότητες του δικαστικού επιμελητή θα πρέπει να αναφέρουμε πως ακριβώς γίνεται. Πρώτα

⁵⁹ Ο.π. σελ 11.

⁶⁰ Άρθρο 140 ΚΠολΔ παρ.1 η έκθεση του άρθρου 139 συντάσσεται σε δύο πρωτότυπα, από τα οποία το ένα παραδίδεται σε εκείνον που είχε δώσει την παραγγελία της επίδοσης, ενώ το άλλο, ατελώς, φυλάγεται από το όργανο της επίδοσης. Για την επίδοση γίνεται περιληπτική σημείωση σε ειδικό βιβλίο που τηρεί το όργανο της επίδοσης. Παρ.2 ο δικαστικός επιμελητής οφείλει να δίνει αντίγραφα από το πρωτότυπο που έχει στο αρχείο του, ύστερα από αίτησή τους, σε όποιον είχε δώσει την παραγγελία για επίδοση και σε εκείνον προς τον οποίο απευθύνεται και σε καθέναν που έχει έννομο συμφέρον, αν ο πρόεδρος πρωτοδικών της περιφέρειας, όπου έγινε η επίδοση, το εγκρίνει σε σημείωσή του πάνω στην αίτηση. Παρ.3 αν η επίδοση έγινε από τα όργανα που αναφέρονται στο αρ.122 παρ. 2 και 3, τα όργανα αυτά καταθέτουν το δεύτερο πρωτότυπο στο γραφείο του δήμου ή της κοινότητας, στην περιφέρεια του οποίου έγινε η επίδοση, όπου φυλάγεται σε ιδιαίτερο φάκελο, από τον οποίο ο αρμόδιος υπάλληλος του δήμου ή της κοινότητας εκδίδει τα αντίγραφα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο. Τα όργανα που αναφέρονται στο άρθρο 122 παρ. 2 και 3 δεν τηρούν το ειδικό βιβλίο της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008. Σελ 313.

⁶¹ Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Νομική Βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006 σελ 54.

⁶² Ο.π. σελ 55.

από όλα προσωπική κράτηση γίνεται σε περιπτώσεις όπου κάποιος χρωστάει κάποιο ποσό και δεν το έχει πληρώσει όπως θα έπρεπε, συνήθως γίνεται σε αυτούς που δε διαθέτουν κανένα περιουσιακό στοιχείο στο όνομά τους. Μέχρι πρότινος μπορούσε να γίνει και με εντολή από ιδιώτη, ενώ πλέον γίνεται μόνο από το δημόσιο⁶³ και από επιταγή ιδιώτη. Ο ιδιώτης ωστόσο έχει την υποχρέωση για όσο καιρό κρατείται στις φυλακές ο κρατούμενος να καταβάλλει κάποιο ποσό γιατί στην ουσία είναι δικός του κρατούμενος, μέχρι να μπορέσει να πληρώσει το χρέος του, διαφορετικά εκτίει την ποινή του και παραμένει η οφειλή. Στην περίπτωση που δεν πληρώσει ένα μήνα (για τα τροφεία του κρατουμένου) ο κρατούμενος βγαίνει από τη φυλακή. Ωστόσο, τα χρέη που έχουν σχέση με το δημόσιο εκτελούνται από την οικονομική αστυνομία γιατί κατατάσσεται στα ποινικά και όχι στα αστικά δικαστήρια.

Ο δικαστικός επιμελητής σε αυτήν την περίπτωση μέχρι ο κρατούμενος να παραδοθεί στις αρμόδιες φυλακές μπορεί να τον φυλάσσει ο ίδιος ή να τον παραδώσει σε αστυνομικό τμήμα της περιφέρειας του Πρωτοδικείου που είναι διορισμένος. Το αστυνομικό τμήμα είναι υποχρεωμένο να τον δεχτεί και να τον φυλάξει, και παραλαμβάνει αυτόν και τον παραδίδει με απόδειξη⁶⁴. Στην περίπτωση που δεν λειτουργούν δικαστικές φυλακές στην περιφέρεια του, εξακολουθεί να είναι αυτός ο αρμόδιος κατά τόπο, για την προσαγωγή και μόνο του κρατούμενου μέχρι δε την παράδοσή του στις αρμόδιες δικαστικές φυλακές⁶⁵. Επίσης αν κατά την μεταγωγή αυτή δεν είναι δυνατή η άμεση παράδοση του στις φυλακές, ο δικαστικός επιμελητής τον παραδίδει προς φύλαξη στο αστυνομικό τμήμα της περιφέρειας των φυλακών⁶⁶.

Υποχρέωση του δικαστικού επιμελητή είναι να φροντίζει για την κάλυψη των δαπανών τροφοδοσίας και περίθαλψης του κρατουμένου κατά τη διάρκεια της φύλαξής του στο αστυνομικό τμήμα. Επιπροσθέτως, σε περίπτωση που ο κρατούμενος χρειαστεί να κάνει εισαγωγή σε νοσοκομείο πρέπει ο δικαστικός επιμελητής να κινεί την κατά το νόμο διαδικασία για την έκδοση απόφαση συνέχισης ή διακοπής της φύλαξής του.

⁶³ Όταν έχει σχέση το δημόσιο η προσωποκράτηση γίνεται από την οικονομική αστυνομία και όχι από τους δικαστικούς επιμελητές γιατί θεωρείται ποινικό.

⁶⁴ Ο.π. σελ 56.

⁶⁵ Ο.π.

⁶⁶ Αρ, 39 παρ. 2 Ν 2318/1995. Επιπλέον σε περίπτωση που η μεταγωγή απαιτεί μετακίνηση με πλοίο, ο δικαστικός επιμελητής μπορεί κατά τη διάρκεια του ταξιδιού να τον μεταφέρει με την συνοδεία του ή να τον παραδώσει στον πλοίαρχο.

1.3. Εκπαίδευση.

Δικαστικός επιμελητής διορίζεται κάθε Έλληνας πολίτης, σε κενή οργανική θέση περιφέρειας Πρωτοδικείου, εφόσον όμως επιτύχει σε σχετικό διαγωνισμό, έχει τα αναγκαία προσόντα και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του τα σχετικά κωλύματα, σύμφωνα με τις διατάξεις⁶⁷.

Το Μάρτιο κάθε έτους ο Υπουργός Δικαιοσύνης με απόφαση, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο, προκηρύσσει διαγωνισμό, ο οποίος ενεργείται κατά το μήνα Μάιο του ίδιου έτους για την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων ανά Πρωτοδικείο.

Δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό έχει ο υποψήφιος εφόσον έχει συμπληρώσει το εικοστό δεύτερο έτος και δεν έχει υπερβεί το τριακοστό πέμπτο της ηλικίας του⁶⁸. **Βασική προϋπόθεση** είναι να έχει απολυτήριο λυκείου ή άλλης ισότιμης σχολής της αλλοδαπής αναγνωρισμένο από το νόμο όπως επίσης και να έχει κάνει ετήσια άσκηση σε δικαστικό επιμελητή ή έστω εξάμηνη αν πρόκειται για πτυχιούχο νομικής ημεδαπού ή ισότιμου αλλοδαπού.⁶⁹

Δεν μπορεί επίσης να συμμετάσχει στον διαγωνισμό ο ασκούμενος που τιμωρήθηκε με δύο τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές, από τις οποίες η μία τουλάχιστον προστίμου, έστω και σε πρώτο βαθμό⁷⁰. Τέλος, όταν ο ασκούμενος έχει ολοκληρώσει την άσκησή του και έχει δώσει σε δύο συνεχόμενους διαγωνισμούς με αποτυχία, ή δεν έλαβε μέρος στον πρώτο και στον αμέσως επόμενο διαγωνισμό ή

⁶⁷ Αρ.2 παρ.1 Ν 2318/1995. Επαγγελματικό δικαίο του δικαστικού επιμελητή. Νομική βιβλιοθήκη. Έκδοση 2006. Σελ 29. Οι πτυχιούχοι του νομικού τμήματος ημεδαπού πανεπιστημίου ή ισότιμου αλλοδαπού μπορούν να διορισθούν ως δικαστικοί επιμελητές χωρίς διαγωνισμό, βασική όμως προϋπόθεση είναι να έχουν κάνει την άσκηση για πτυχιούχους νομικής. Οι αιτήσεις τους υποβάλλονται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου κ ισχύουν για τους διορισμούς του αμέσως επόμενου Ιανουαρίου. Όσοι διορίζονται κατ'αυτόν τον τρόπο καταλαμβάνουν κενές οργανικές θέσεις που όμως δεν μπορεί να είναι περισσότερες από το ένα τέταρτο του όλου αριθμού αυτών. ό.π.

⁶⁸ Η συμπλήρωση του ορίου ηλικίας λογίζεται ότι επέρχεται στην 1 Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνεται το εικοστό δεύτερο και στις 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνεται το τριακοστό πέμπτο έτος. Ό.π. σελ 31. Επίσης ο υποψήφιος μπορεί να συμμετάσχει στο διαγωνισμό για την περιφέρεια οποιουδήποτε Πρωτοδικείου της χώρας επιθυμεί ανεξάρτητα από το σύλλογο στον οποίο είναι εγγεγραμμένος ως ασκούμενος αρ. 7 παρ.2 Ν.2318/1995 σελ. 36.

⁶⁹ Επίσης ένας **σημαντικός** παράγοντας για να μπορέσει κάποιος να λάβει μέρος στο διαγωνισμό είναι οι εξής : α.)να έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, β.) να μην έχει στερηθεί τα πολιτικά του δικαιώματα με αμετάκλητη απόφαση και για όσο διάστημα διαρκεί η στέρηση, γ.) να μην καταδικάστηκε αμετάκλητα σε στερητική της ελευθερίας ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδή βεβαίωση, απιστία, παράβαση καθήκοντος, ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση, δόλια χρεοκοπία, δωροδοκία, υπεξαγωγή εγγράφων, παράβαση των νόμων για την προστασία του εθνικού νομίσματος, λαθρεμπορία, ανυποταξία, λιποταξία και παράβαση του νόμου για τα ναρκωτικά, εφόσον τα αδικήματα αυτά διετράχθησαν μετά την συμπλήρωση του δεκάτου όγδοου έτους της ηλικίας του, δ.) να μην έχει εκτεθεί αμετάκλητα σε νόμιμη ή δικαστική αντίληψη, ε.) εάν δεν μπορεί να ασκήσει τα καθήκοντα του δικαστικού επιμελητή για λόγους υγείας, ύστερα από γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών του προεδρικού διατάγματος 611/1977, και τέλος στ.) να μην έχει απολυθεί για πειθαρχικό παράπτωμα από θέση δημοσίου, στρατιωτικού και αστυνομικού υπαλλήλου ή υπαλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. σελ 32. Αρ. 4 Ν. 2318/1995.

⁷⁰ Ό.π. .

αποκλείστηκε για πειθαρχικούς λόγους δεν έχει το δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό αν δεν επαναλάβει την άσκησή του σε άλλον δικαστικό επιμελητή⁷¹.

Η **άσκηση** σε δικαστικό επιμελητή είναι **βασική προϋπόθεση** για να μπορέσει να λάβει μέρος στο διαγωνισμό. Θα πρέπει λοιπόν να κάνει άσκηση σε δικαστικό επιμελητή ο οποίος έχει τετραετή υπηρεσία που ορίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του οικείου συλλόγου⁷². Η άσκηση πρέπει να είναι συνεχής⁷³.

Όσο διαρκεί η άσκηση, ο ασκούμενος είναι υποχρεωμένος να παρίσταται σε πράξεις που διενεργούνται από τον δικαστικό επιμελητή στον οποίο ασκείται⁷⁴. Για την θεωρητική και πρακτική του άσκηση όπως επίσης και την πειθαρχική κατάσταση του ασκούμενου εκδίδεται πιστοποιητικό από τον πρόεδρο του οικείου συλλόγου μετά από απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, με βάση σχετική βεβαίωση του δικαστικού επιμελητή στον οποίο ασκήθηκε και στην οποία πρέπει να αναφέρονται οι αριθμοί και ο ακριβής χρόνος τελέσεως των πράξεων, στις οποίες έλαβε μέρος⁷⁵.

Σε περίπτωση κάποιου παραπτώματος ο ασκούμενος υπόκειται στις πειθαρχικές ποινές της επιπλήξεως και του προστίμου, όπως προβλέπεται και για τους δικαστικούς επιμελητές. Ο διαγωνισμός είναι ενιαίος για όλη τη χώρα. Διεξάγεται την ίδια μέρα και ώρα στις περιφέρειες όλων των Πρωτοδικείων ενώπιον εξεταστικής επιτροπής⁷⁶. Η εξεταστέα ύλη περιλαμβάνει άρθρα από τον κώδικα των δικαστικών επιμελητών, την Πολιτική Δικονομία, τον Ποινικό Κώδικα, την Ποινική Δικονομία, τον Αστικό Κώδικα και το Εμπορικό Δίκαιο⁷⁷. Τα θέματα είναι κοινά για τους υποψήφιους όλης της χώρας τα οποία διατυπώνονται από την Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή Δικαστικών Επιμελητών.

Σύμφωνα με την επιτροπή του άρθρου 9 παρ.2 μετά την περάτωση του διαγωνισμού συγκεντρώνει τα γραπτά των διαγωνιζομένων, τα αριθμεί χωρίς να

⁷¹ Έστω 9 μήνες άσκηση.

⁷² Ένας δικαστικός επιμελητής δεν μπορεί να έχει συγχρόνως παραπάνω από δύο ασκούμενους. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δικαστικός επιμελητής με τετραετή υπηρεσία τουλάχιστον, η άσκηση επιτρέπεται να γίνει σε οποιοδήποτε δικαστικό επιμελητή. Ό.π. σελ 33. Αρ. 6 παρ.1 Ν 2318/1995. Κάθε σύλλογος δικαστικών επιμελητών τηρεί βιβλίο ασκούμενων, θεωρημένο από τον Εισαγγελέα Εφετών της έδρας του συλλόγου, στο οποίο μετά από αίτησή του εγγράφεται ο υποψήφιος. Χρόνος ενάρξεως της άσκησης υπολογίζεται ο χρόνος υποβολής της αίτησης του υποψηφίου. Αρ.6 παρ.2 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 33

⁷³ Σε περίπτωση διακοπής της, γίνεται μόνο με άδεια του διοικητικού συμβουλίου του οικείου συλλόγου για συγκεκριμένη περίπτωση, η οποία άδεια δεν πρέπει να ξεπερνά το διάστημα των τριών μηνών συνολικά για τον χρόνο ασκήσεως, ειδικά ο ασκούμενος δεν μπορεί να λάβει μέρος στο διαγωνισμό. Ο χρόνος διακοπής δεν υπολογίζεται ως χρόνος ασκήσεως. Αρ.6 παρ.3 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 34.

⁷⁴ Αναφέρεται η παρουσία του στις εκθέσεις των πράξεων αυτών τις οποίες και υπογράφει. Η παράσταση του ασκούμενου ως αμειβόμενου μάρτυρα στις επιδόσεις και εκτελέσεις λογίζεται και ως άσκησή του. αρ.6 παρ.4 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 34. Πρέπει να έχει παραστεί, ο ασκούμενος, σε περισσότερες από εκατό πράξεις επιδόσεως και δέκα πράξεις εκτελέσεως όπως επίσης και να μην έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δύο μηνών χωρίς να παραστεί σε δεκαπέντε τουλάχιστον από τις αναφερθείσες πράξεις. Θεωρείται ότι ολοκλήρωσε την άσκησή του στην περίπτωση που έχει παραστεί στις μισές περίπου πράξεις του δικαστικού επιμελητή που κάνει την άσκησή του. ό.π

⁷⁵ ό.π. αρ.6 παρ.8 Ν2318/1995.

⁷⁶ Ιδιαίτερα για κάθε σύλλογο στο κατάστημα του εφετίου της έδρας του.

⁷⁷ Για την ύλη έχουμε παραθέσει παράρτημα όπου αναφέρονται αναλυτικά οι κώδικες. Ποιο πολύ αυτό γίνεται για να δούμε με ποιούς κώδικες ασχολούνται περισσότερο.

αποκαλυφθούν τα ονόματα και κάθε εξεταστής σημειώνει τους κατά την κρίση του βαθμούς⁷⁸. Μετά την ολοκλήρωσή της διαδικασίας αποκαλύπτονται τα ονόματα των διαγωνισθέντων και καταρτίζονται από την Επιτροπή πίνακες επιτυχόντων κατά Πρωτοδικείο, που αναρτώνται στον τόπο του διαγωνισμού την εικοστή το αργότερο ημέρα μετά το τέλος του διαγωνισμού⁷⁹.

Εφόσον έχουν γίνει όλα τα παραπάνω, οι επιτυχόντες στο διαγωνισμό, είναι **υποχρεωμένοι** να παρακολουθήσουν κάποια επιμορφωτικά σεμινάρια⁸⁰.

Σημαντικό κομμάτι για να μπορέσει κάποιος να γίνει δικαστικός επιμελητής είναι η ορκοδοσία. Με αυτόν τον τρόπο γίνεται η αποδοχή του διορισμού η οποία αποδεικνύεται μόνο με το πρακτικό. Ο όρκος γίνεται σε δημόσια συνεδρίαση του αρμόδιου πολυμελούς Πρωτοδικείου, ο οποίος είναι ο εξής:

«ορκίζομαι να μένω πιστός στην πατρίδα, να τηρώ το Σύνταγμα και τους νόμους του Κράτους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».

Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης τηρούνται, το μητρώο των διορισμένων δικαστικών επιμελητών και το βιβλίο δικαστικών επιμελητών που υπηρετούν⁸¹.

Σε κάθε Εισαγγελία Πρωτοδικών τηρείται μητρώο υπηρετούντων, διοριζόμενων και μετατιθέμενων δικαστικών επιμελητών του αντίστοιχου Πρωτοδικείου, σε κάθε δε σύλλογο δικαστικών επιμελητών τηρούνται: α.) μητρώο υπηρετούντων, διοριζόμενων και μετατιθέμενων δικαστικών επιμελητών κατά Πρωτοδικείο β.) βιβλίο αδειών, στο οποίο καταχωρούνται υποχρεωτικά οι κατά το εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του παρόντος χορηγούμενες άδειες⁸²

⁷⁸ Σε περίπτωση απόκλισης των βαθμολογήσεων μεγαλύτερες ή μικρότερες των τριών μονάδων συγκαλείται μυστική συνεδρίαση για να προβεί σε αναβαθμολόγηση.

⁷⁹ Επιτυχόντες θεωρούνται κατά σειρά επιτυχίας τόσο όσες είναι οι κενές οργανικές θέσεις. Αρ. 12 Ν2318/1995. Ένσταση κατά των πινάκων επιτυχίας μπορεί να γίνει εφόσον οι ενδιαφερόμενοι την καταθέσουν στο γραμματέα την Εξεταστικής Επιτροπής μέσα σε τρεις εργάσιμες μέρες από την ανάρτηση των πινάκων. Για το διαγωνισμό τηρούνται κάποια πρακτικά που υπογράφονται από τον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής, τα μέλη και το γραμματέα. Μαζί με τους πίνακες των επιτυχόντων και τα συνολικά αποτελέσματα φυλάσσονται στο αρχείο του οικείου συλλόγου δικαστικών επιμελητών. Αρ. 14. Ν2318/1995. Επίσης αντίγραφα των πρακτικών και των πινάκων επιτυχόντων, μαζί με τα δικαιολογητικά τους, υποβάλλονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης το αργότερο μέσα σε δέκα μέρες από την οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων με φροντίδα του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής.

⁸⁰ Η διάρκεια τους δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του ενός έτους και μικρότερη των τριών μηνών. Στην περίπτωση που η Εκτελεστική Γραμματεία της Ομοσπονδίας κρίνει ότι κάποιοι δεν παρακολούθησαν επαρκώς τα σεμινάρια, μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση βεβαίωσης.

⁸¹ Αρ. 19 παρ.1 Ν2318/1995.

⁸² Αρ. 19 παρ.2 Ν2318/1995.

1.4. Πειθαρχικές διατάξεις—Συλλογικά όργανα.

Οι δικαστικοί επιμελητές εκτός από δικαιώματα και αρμοδιότητες έχουν και κάποιες πειθαρχικές διατάξεις οι οποίες τους δεσμεύουν στον τρόπο ασκήσεως του λειτουργήματός τους.

Πειθαρχικό αδίκημα του δικαστικού επιμελητή αποτελεί κάθε υπαίτια παράβαση των καθηκόντων του, που μπορεί να του καταλογιστεί⁸³. Μεταξύ των πειθαρχικών αδικημάτων περιλαμβάνονται και οι εξής:

1. Η έλλειψη πίστεως στην πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα
2. Η αδικαιολόγητη άρνηση ή αποφυγή εκτελέσεως της αντιτιθέμενης σε αυτόν εντολής, καθώς και η πλημμελής εκτέλεση αυτής
3. Η παράβαση της επιβαλλόμενης εχεμύθειας για τα γεγονότα και πληροφορίες, των οποίων έχει λάβει γνώση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του
4. Η χρησιμοποίηση των πληροφοριών, που έχει από την εκτέλεση των καθηκόντων του, προκειμένου να αποκομίσει αυτός ή άλλος παράνομο όφελος
5. Κάθε πράξη ή παράλειψη που έγινε από δόλο ή βαρεία αμέλεια και προκάλεσε ακυρότητα
6. Η μη τήρηση των βιβλίων και του αρχείου, που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο και τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις
7. Η μη εμπρόθεσμη υποβολή της προβλεπόμενης στο άρθρο 29 του παρόντος δήλωσης ή η υποβολή ψευδούς δηλώσεως
8. Ο αθέμιτος επαγγελματικός ανταγωνισμός που επιδιώκεται με την είσπραξη αμοιβών μικρότερων από τις οριζόμενες με τις αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις
9. Η μη καταβολή ή η αδικαιολόγητα καθυστερημένη καταβολή των πάσης φύσεως εισφορών και οφειλών προς τον σύλλογό του και την ομοσπονδία, καθώς και των εισφορών του προς το ταμείο προνοίας δικαστικών επιμελητών
10. Η παράβαση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του παρόντος
11. Η αναξιοπρεπή διαγωγή στην υπηρεσία και εκτός αυτής

⁸³ Αρ.53. Παρ.1. Ν2318/1995. Ό.π. σελ 66.

12. Κάθε άλλο σχετικό με το λειτούργημά του παράπτωμα, που τελέσθηκε από πρόθεση και κατά τον ποινικό νόμο συνιστά τουλάχιστον πλημμέλημα⁸⁴.

Ιδιαίτερα δε σημαντικό παράπτωμα σύμφωνα με το αρ.53 παρ.3 Ν2318/1995 θεωρείται η **χρήση βίας, δόλου, απάτης** ή άλλης παράνομης πράξεως για την επίτευξη του διορισμού του ως δικαστικού επιμελητή.

Οι πειθαρχικές ποινές που μπορούν να επιβληθούν είναι οι ακόλουθες:

1. Η έγγραφη επίπληξη
2. Το πρόστιμο που το ποσό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το αντίστοιχο της αμοιβής δέκα επιδόσεων κατά το χρόνο της επιβολής της ποινής, ούτε μεγαλύτερο του αντίστοιχου εκατό επιδόσεων
3. Η προσωρινή παύση από δεκαπέντε μέρες μέχρι πέντε μήνες
4. Η οριστική παύση⁸⁵

Όσον αφορά την οριστική παύση των καθηκόντων τους, αυτό μπορεί να γίνει στις περιπτώσεις όπου έχουν γίνει τα ακόλουθα:

1. Παραβάσεις που προβλέπονται στις περιπτώσεις 1,4,10 και 12 της παρ.2 και στην παράγραφο 3 του αρ.53
2. Χαρακτηριστικά αναξιοπρεπή ή ανάξια δημόσιου λειτουργού διαγωγή κατά την υπηρεσία ή εκτός αυτής
3. Κάθε πειθαρχικό αδίκημα που μπορεί από την φύση του να προκαλέσει δημόσιο σκάνδαλο
4. Είσπραξη από το δικαστικό επιμελητή αμοιβών που είναι ουσιωδώς μεγαλύτερες από τις νόμιμες, καθώς και δαπανών που δεν πραγματοποιήθηκαν ή είναι αδικαιολόγητες, εφόσον οι υπερβάσεις αυτές διαπιστώνονται με τελεσίδικη δικαστική απόφαση⁸⁶.

Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται σε πρώτο βαθμό από το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο⁸⁷ και σε δεύτερο και τελευταίο βαθμό από το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο⁸⁸. Η πειθαρχική δίωξη που έχει ξεκινήσει συνεχίζεται και μετά

⁸⁴ Αρ.53 παρ.2 Ν2318/1995. Ό.π.

⁸⁵ αρ. 54^Α Ν2318/1995. Ό.π.

⁸⁶ αρ 54β Ν2318/1995. Ό.π.,

⁸⁷ όπου απαρτίζεται από τον Πρόεδρο των Πρωτοδικών της έδρας του Συλλόγου των δικαστικών επιμελητών, του οποίου είναι μέλος ο κρινόμενος κατά τον χρόνο ασκήσεως της πειθαρχικής αγωγής, ως πρόεδρος, τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών της ίδια έδρας, νόμιμα αναπληρούμενο και το Γενικό Γραμματέα του συλλόγου δικαστικών επιμελητών ο οποίος με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου αναπληρούται από ένα μέλος του πλην του προέδρου και του αντιπροέδρου. Αρ.55 παρ.1 Ν2318/1995.

⁸⁸ Όπου απαρτίζεται από τους εκ της έδρας του οικείου συλλόγου δικαστικών επιμελητών αρμόδιο Πρόεδρο Εφετών, ως πρόεδρο, τον Εισαγγελέα Εφετών της ίδια περιφέρειας, νόμιμα αναπληρούμενο και τον Πρόεδρο του Συλλόγου δικαστικών επιμελητών, αναπληρούμενο από τον αντιπρόεδρο. Χρέη γραμματέα εκτελεί ένας από τους υπαλλήλους

από την για οποιοδήποτε λόγο αποβολή της ιδιότητας του δικαστικού επιμελητή, με εξαίρεση την περίπτωση θανάτου⁸⁹.

Η παραγραφή των πειθαρχικών αδικημάτων γίνεται τρία χρόνια ωστόσο όμως στην περίπτωση που το πειθαρχικό αδίκημα αποτελεί και ποινικό παραγράφεται όταν το επιτάσσει ο προβλεπόμενος για το ποινικό αδίκημα νόμος⁹⁰.

Όσον αφορά το θέμα της πειθαρχικής δίωξης ξεκινάει με την έγερση της πειθαρχικής αγωγής και τελειώνει με την έκδοση τελεσίδικης αποφάσεως⁹¹. Η πειθαρχική αγωγή ασκείται από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών ο οποίος μπορεί να διατάξει την διενέργεια προκαταρκτικής εξετάσεως, κατά την οποία, εκείνος που υπέπεσε στο πειθαρχικό αδίκημα, καλείται υποχρεωτικά να δώσει εξηγήσεις⁹². Επίσης ο Υπουργός Δικαιοσύνης μπορεί σε κάθε περίπτωση να παραγγείλει την άσκηση πειθαρχικής αγωγής⁹³. Πειθαρχικά αδικήματα που γίνονται ενώπιον δικαστηρίου ή ανακριτή βεβαιώνονται με έκθεση που αποστέλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών και τον οικείο σύλλογο δικαστικών επιμελητών⁹⁴.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δικαστικών επιμελητών μπορεί **αυτεπάγγελα ή με αναφορά οποιουδήποτε πολίτη**, να αναθέσει σε μέλος του την έρευνα για διαπίστωση στοιχείων που δικαιολογούν την ενέργεια προανακριτικής εξετάσεως, όπου μετά το πέρας της ο φάκελος της σχετικής έρευνας διαβιβάζεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα⁹⁵.

Εκείνος που ενεργεί την προανακριτική εξέταση μπορεί να εξετάσει μάρτυρες ενόρκως ή ανωμοτί και ζητά έγγραφα από κάθε αρχή. Επίσης καλεί τον δικαστικό

της γραμματείας του Πρωτοδικείου ή του Εφετείου αντίστοιχα, οριζόμενος από τον προϊστάμενό του. αρ. 55. Παρ.2. Ν2318/1995.

⁸⁹ Αρ. 56 Ν2318/1995. Επιπλέον κανένας δεν μπορεί να διωχθεί για δεύτερη φορά για το αυτό πειθαρχικό αδίκημα (αρ.57 παρ.1 Ν2318/1995). Στο ίδιο άρθρο αναφέρει ότι για κάθε πειθαρχικό αδίκημα επιβάλλεται μία ποινή. Αρ. 57 παρ.3 Ν2318/1995

⁹⁰ Σε περίπτωση που τελεσθεί άλλο πειθαρχικό αδίκημα που αποσκοπεί στην απόκρυψη του πρώτου ή τη ματαίωση της ασκήσεως πειθαρχικής αγωγής, η παραγραφή διακόπτεται Αρ. 59 Ν2318/1995. Οι πειθαρχικές ποινές που έχουν τελεσίδικα επιβληθεί και έμειναν ανεκτέλεστες παραγράφονται ύστερα από: α.) δέκα χρόνια η οριστική παύση, β.) πέντε χρόνια η προσωρινή παύση, γ.) τρία χρόνια κάθε άλλη μικρότερη ποινή. Ό.π. σελ 70 επαγγελματικό δίκαιο δικαστ.επιμελητή.

⁹¹ Στην αγωγή περιλαμβάνονται τα εξής: α.) ονοματεπώνυμο και υπηρεσιακά στοιχεία του διωκόμενου, β.) τον ακριβή καθορισμό των πραγματικών περιστατικών, τα οποία στοιχειοθετούν το αποδιδόμενο πειθαρχικό αδίκημα και τις διατάξεις που το προβλέπουν αρ. 61 παρ.2 Ν2318/1995. Η πειθαρχική αγωγή απευθύνεται στο πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο και συνοδεύεται από τον πειθαρχικό φάκελο. Αντίγραφο της πειθαρχικής αγωγής αποστέλλεται και στον υπουργό δικαιοσύνης. Αρ. 61 παρ.3. Ν2318/1995. Ό.π. σελ 71.

⁹² Στην περίπτωση που ο Εισαγγελέας κρίνει ότι δεν συντρέχει λόγος εγέρσεως της πειθαρχικής αγωγής, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο. Αρ.62 παρ.1 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 71.

⁹³ Επίσης ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών μπορεί να αναθέσει και σε πταισματοδίκη ή σε ειρηνοδίκη. Αρ.62 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 72.

⁹⁴ Αρ.62 παρ.4 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 72.

⁹⁵ Αν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ενήργησε τέτοια έρευνα αποκλείεται να συμμετάσχει στο πειθαρχικό συμβούλιο που θα κρίνει την υπόθεση αυτή. Αρ. 63 Ν2318/1995. Ό.π.

επιμελητή να δώσει εγγράφως εξηγήσεις και συντάσσει σχετική έκθεση η οποία υποβάλλεται στον αρμόδιο Εισαγγελέα⁹⁶.

Μετά από αυτά, ο αρμόδιος Εισαγγελέας επιδίδει στον διωκόμενο την πειθαρχική αγωγή⁹⁷. Ο διωκόμενος με τη σειρά του μπορεί πριν την απολογία του να λαμβάνει γνώση όλων των εγγράφων της πειθαρχικής δικογραφίας, να παίρνει αντίγραφα αυτών, να υποβάλλει μαζί με την απολογία του τα έγγραφα υπερασπίσεώς του και να προτείνει μάρτυρες για εξέταση, όχι περισσότερους από τρεις, οι οποίοι εξετάζονται ενόρκως από τον εισηγητή κατά τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας⁹⁸. Αφού τελειώσει η απολογία του διωκόμενου και η εξέταση των μαρτύρων ή αφού περάσει άπρακτη η προθεσμία για την απολογία του, η αγωγή εισάγεται στο πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο. Η προδικασία είναι μυστική⁹⁹.

Η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική. Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική, μπορεί όμως το οικείο πειθαρχικό συμβούλιο με απόφασή του να αναστείλει την πειθαρχική δίκη μέχρι να περατωθεί η ποινική¹⁰⁰.

Τα **πειθαρχικά συμβούλια** είναι ένα σημαντικό μέρος για την πειθαρχική δίκη καθώς αποφασίζουν τις ποινές που θα επιβληθούν. Οι συνεδριάσεις αυτές δεν είναι δημόσιες και ο διωκόμενος μπορεί να παρίσταται σε αυτές με δικηγόρο¹⁰¹. Το πειθαρχικό συμβούλιο διασκεπτόμενο μπορεί ν'απορρίψει αμέσως την κατηγορία ή να διατάξει περαιτέρω ανάκριση¹⁰².

Ο δικαστικός επιμελητής εκπίπτει αυτοδίκαια από την υπηρεσία του αν καταδικάστηκε αμετάκλητα **α.)** σε ποινή καθειρήσεως, **β.)** σε ποινή φυλακίσεως μεγαλύτερη των έξι μηνών για αδίκημα που αναφέρεται στην περίπτωση γ' του άρθρου 4 του παρόντος¹⁰³. Επίσης, εκπίπτει αυτοδίκαια ο δικαστικός επιμελητής αν, με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, έχει τεθεί σε νόμιμη ή δικαστική απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη.

⁹⁶ Στην περίπτωση όπου ο μάρτυρας διαμένει σε άλλη περιφέρεια, μπορεί εκείνος ο οποίος έχει αναλάβει την προανακριτική εξέταση ή την έρευνα να απευθυνθεί στον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ο οποίος και αναθέτει την εξέταση στον αρμόδιο πταισματοδίκη ή ειρηνοδίκη. Αρ. 64 Ν2318/1995. Ό.π.

⁹⁷ όπου απευθύνεται στον Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Η σχετική πράξη επιδίδεται στο διωκόμενο και ο εισηγητής καλεί αυτόν σε απολογία. Η απολογία είναι πάντοτε έγγραφη και εγχειρίζεται στον εισηγητή. Αρ. 65 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 73.

⁹⁸ Ό.π.

⁹⁹ Αρ. 65 Ν2318/1995.

¹⁰⁰ Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος της παραγραφής του πειθαρχικού αδικήματος δεν συμπληρώνεται πριν περάσει έτος από την έκδοση αμετάκλητης αποφάσεως του ποινικού δικαστηρίου. Αρ.67 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 74.

¹⁰¹ Αρ.68 Ν2318/1995.

¹⁰² Αρ.69 Παρ.1 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 75. Στην περίπτωση που κριθεί ώριμη η υπόθεση, το πειθαρχικό συμβούλιο ορίζει δια του προέδρου του δικάσιμο αυτής σε ορισμένη μέρα και ώρα και τόπο εκδικάσεως, η οποία ανακοινώνεται στον διωκόμενο δεκαπέντε μέρες πριν και τον καλεί να παραστεί διαφορετικά η υπόθεση συζητείται σε να είναι παρών. Αρ.69 Παρ.2. Ν2318/1995. Ό.π.

¹⁰³ Αρ.79 παρ.1 Ν2318/1995.

Δικαίωμα απόλυσης έχει και το πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο στις περιπτώσεις όπου: **α.)** εάν εντός τετραετίας καταδικαστεί τελεσίδικα σε τρεις πειθαρχικές ποινές από τις οποίες οι δύο τουλάχιστον προσωρινής παύσης και η τρίτη τουλάχιστον προστίμου, **β.)** για λόγους υγείας.

Στην περίπτωση που στον δικαστικό επιμελητή έχει επιβληθεί τελεσίδικα από το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο η ποινή της οριστικής παύσεως, τότε υποχρεωτικά απολύεται¹⁰⁴.

Όλοι οι δικαστικοί επιμελητές είναι υποχρεωτικά μέλη των **συλλόγων δικαστικών επιμελητών**. Οι σύλλογοι δικαστικών επιμελητών αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, έχουν δική τους περιουσία και τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης¹⁰⁵.

Οι πόροι των συλλόγων προέρχονται από: τις ετήσιες εισφορές των μελών τους, τις δωρεές, τις κληρονομίες και την κληροδοσίες υπέρ αυτών, τις κατά τις διατάξεις του παρόντος έκτατες εισφορές και τα πρόστιμα, τα έσοδα από την διαχείριση εντύπων και ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας του συλλόγου, τα έσοδα που προβλέπονται στο άρθρο 51 του παρόντος¹⁰⁶, τα έσοδα από πολιτισμικές εκδηλώσεις και κάθε άλλο έσοδο που προβλέπεται ή καθορίζεται με νόμο¹⁰⁷.

Οι σύλλογοι αυτοί αναφέρονται απευθείας στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και αλληλογραφούν με κάθε άλλη αρχή ή ιδιώτες¹⁰⁸. Ο πρόεδρος του συλλόγου υπογράφει τα έγγραφα του συλλόγου¹⁰⁹.

Μία φορά το χρόνο συνέρχεται σε τακτική γενική συνέλευση κατά το μήνα Μάρτιο. Η γενική συνέλευση έχει ως αρμοδιότητες την εκλογή εφορευτικής

¹⁰⁴ Ο διαγραφείς (για οποιονδήποτε λόγο όχι μόνο λόγω πειθαρχικού) υποχρεούται μέσα σε πέντε μέρες από την διαγραφή του να παραδώσει στο σύλλογό του το δελτίο της ταυτότητάς του, καθώς και την υπηρεσιακή του σφραγίδα. Αρ.85 Ν2318/1995.

¹⁰⁵ Αρ.91 Ν2318/1995. Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δικαίο του δικαστικού επιμελητή. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Έτος 2002. Σελ 87.

¹⁰⁶ Για επιδόσεις και λοιπές πράξεις οι οποίες ενεργούνται από δικαστικό επιμελητή κατόπιν παραγγελίας νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Νόμου 1256/1982, τραπεζών ελληνικών και ξένων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης μπορεί, μετά από πρόταση του οικείου συλλόγου και απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να ορίζεται ότι ποσοστό μέχρι 50% της δικαιούμενης από τον δικαστικό επιμελητή αμοιβής παρακρατείται και αποδίδεται στον οικείο σύλλογο δικαστικών επιμελητών για να γίνει διανομή μεταξύ των μελών. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος εισπράξεως και διανομής των παρακρατούμενων, το ποσοστό που θα λαμβάνει ο σύλλογος για την αντιμετώπιση των σχετικών δαπανών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η πρόταση του οικείου συλλόγου, για οποιοδήποτε από τα παραπάνω θέματα, γίνεται μετά από απόφαση της γενικής συνελεύσεως, που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των εγγεγραμμένων νέων μελών, μη υπολογιζομένων αυτών που τελούν σε αργία ή αναστολή. Μερίσματα που δε ζητήθηκαν από τους δικαιούχους μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη διανομής, παραγράφονται και περιέρχονται στην περιουσία του συλλόγου αρ.51 Ν2318/1995). Ο.π. σελ 87.

¹⁰⁷ Αρ.92. Ν2318/1995. Ο.π. σελ 87.

¹⁰⁸ Αρ.94 παρ.1. Ν2318/1995.

¹⁰⁹ Βασική προϋπόθεση βέβαια των εγγράφων είναι να σφραγίζονται με τη σφραγίδα του συλλόγου. Ο τύπος της οποίας πρέπει να είναι σύμφωνος προς τον περιγραφόμενο από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Ν43/1975 (ΦΕΚ 108 Α). αρ. 96 παρ.2. Ν2318/1995.

επιτροπής, τον έλεγχο πεπραγμένων του διοικητικού συμβουλίου, έλεγχο διαχείρισης της περιουσίας του και γενικότερα οτιδήποτε αφορά τον σύλλογο και τα μέλη του. Μετά το πέρας κάθε συνεδρίασης κρατούνται πρακτικά.

Ο σύλλογος των δικαστικών επιμελητών διοικείται από **διοικητικό συμβούλιο** αποτελούμενο από τον πρόεδρο και τους συμβούλους. Οι αρμοδιότητές του είναι να διοικεί το σύλλογο, να διαχειρίζεται τις υποθέσεις του, να εκτελεί όσα έργα με τον παρόντα νόμο ή άλλες διατάξεις έχουν ανατεθεί σε αυτό, να αποφασίζει για κάθε μέτρο που είναι χρήσιμο για την επίτευξη των σκοπών του συλλόγου, να καταρτίζει τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό, τους οποίους υποβάλλει για έγκριση στη γενική συνέλευση, εγκρίνει δε τη δαπάνη που προβλέπεται από τον προϋπολογισμό¹¹⁰. Στις αρμοδιότητές του είναι επίσης είναι και η εποπτεία για την αξιοπρεπή άσκηση του λειτουργήματος εκ μέρους των μελών του συλλόγου, η διευθέτηση των διαφορών μεταξύ των μελών του συλλόγου κατά την άσκηση του λειτουργήματος τους και γενικότερα οτιδήποτε αφορά τον κλάδο ακόμα και η απόλυση ενός δικαστικού επιμελητή¹¹¹.

Σημαντική επίσης είναι η **ελεγκτική επιτροπή**. Αποτελείται από τρία μέλη και έργο της είναι να ελέγχει κατά το μήνα Φεβρουάριο κάθε έτους τη διαχείριση της περιουσίας του συλλόγου και να υποβάλλει σχετική έκθεση στην τακτική γενική συνέλευση του διοικητικού συμβουλίου¹¹².

Η **Ομοσπονδία των δικαστικών επιμελητών Ελλάδος** αποτελεί το ανώτατο σε εθνικό επίπεδο όργανο των δικαστικών επιμελητών της χώρας. Είναι αρμόδιο να διατυπώνει γνώμη επί θεμάτων αμοιβών, εισφορών, ασφάλισης, παιδείας και επιμόρφωσης των δικαστικών επιμελητών καθώς και κάθε άλλου που αφορά την άσκηση του λειτουργήματός τους. Θεωρείται η Ομοσπονδία νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, έχει δική της περιουσία και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης¹¹³.

Αποτελείται από αντιπροσώπους όλων των συλλόγων της χώρας. Αυτοί εκλέγονται από τις γενικές συνελεύσεις τους κατά τον ίδιο χρόνο. Η έδρα της είναι η Αθήνα.¹¹⁴ Ασχολείται με όλα τα ζητήματα που αφορούν τον κλάδο και παίρνει

¹¹⁰ Αρ. 111. Παρ.1 Ν2318/1995.

¹¹¹ Για περισσότερα βλ. Αρ. 111 Ν2318/1995. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή ό.π. σελ 100.

¹¹² Αρ.116 παρ.1 Ν2318/1995. Στο πρώτο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου είναι υποχρεωμένο το διοικητικό συμβούλιο να θέσει στη διάθεση της ελεγκτικής επιτροπής όλα τα σχετικά έγγραφα και βιβλία. Αρ. 116. Παρ.3 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 102.

¹¹³ Αρ. 117 Ν2318/1995. Ό.π. σελ 102-104.

¹¹⁴ Συνέρχεται σε τακτική συνέλευση μία φορά το χρόνο κατά το μήνα Οκτώβριο, ενώ σε έκτακτη εφόσον το έχει αποφασίσει η εκτελεστική γραμματεία, αν το ζητήσουν τα δύο πέμπτα των μελών της ή αν το ζητήσει ένας σύλλογος με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου. Επίσης όλες οι αποφάσεις των συνελεύσεων της ομοσπονδίας καθώς και

σημαντικές αποφάσεις. Τέλος, και εξίσου σημαντικό έργο της ομοσπονδίας είναι η δυνατότητα σύστασης σχολής δικαστικών επιμελητών. Η σχολή θα συσταθεί μετά από πρόταση της ομοσπονδίας δικαστικών επιμελητών η οποία επίσης θα έχει την ευθύνη και τον έλεγχο λειτουργίας της όπως επίσης θα καλύπτει και τις σχετικές δαπάνες. Η διάρκεια φοιτήσεως δεν μπορεί να είναι μικρότερη του έτους ή μεγαλύτερη των τριών ετών¹¹⁵.

1.5. Σημαντικά προβλήματα που εμποδίζουν την καλή διεξαγωγή του έργου τους.

Σημαντικό θέμα που έχει απασχολήσει αρκετά τους δικαστικούς επιμελητές κυρίως στην Ελλάδα είναι το θέμα της **εκπαίδευσης**. Είναι ένα πρόβλημα που έχει εδώ και χρόνια αφήσει το στίγμα της. Ας δούμε λίγο επιγραμματικά πως ήταν οι δικαστικοί επιμελητές και πως έχουν γίνει πλέον στην Ελλάδα.

Αρχικά, σύμφωνα με τον οργανισμό δικαστηρίων του 1835 τα καθήκοντα του δικαστικού επιμελητή¹¹⁶ ανετίθεντο κατά περίπτωση σε κρατικούς υπαλλήλους (δικαστικούς, αστυνομικούς)¹¹⁷. Με διάταγμα της 26^{ης} Ιουλίου 1866 καθορίζονται εξετάσεις για την ονομασία δικαστικών κλητήρων¹¹⁸. Με νόμο της 20^{ης} Απριλίου 1893 τίθενται για πρώτη φορά προϋποθέσεις για τη συμμετοχή υποψηφίων στο διαγωνισμό¹¹⁹. Συνεχίζουν να παραμένουν κρατικοί υπάλληλοι, όμως καθορίζονται οργανικές θέσεις όπως επίσης και πειθαρχικοί λόγο απόλυσής τους. Με νομοθετικό διάταγμα της 25^{ης} Νοεμβρίου 1925 καθιερώνονται για πρώτη φορά οι δικαστικοί κλητήρες ως άμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι, βέβαια διατηρούν την ιδιότητά τους ως έμμισθοι και άμισθοι¹²⁰. Το 1930 με νόμο αυξάνονται τα τυπικά προσόντα. Χρειάζεται πλέον απολυτήριο Β΄ τάξης γυμνασίου με εξαίρεση τα Πρωτοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης όπου εκεί απαιτούνται απολυτήριο Δ΄ τάξης γυμνασίου¹²¹. Το 1934 δημιουργούνται δύο νόμοι όπου πλέον χρειάζεται απολυτήριο γυμνασίου

της εκτελεστικής γραμματείας διαβιβάζονται με τη φροντίδα του γενικού γραμματέα σε όλους τους συλλόγους της χώρας. Αρ. 120. Ν2318/1995.

¹¹⁵ Αρ. 140 Ν2318/1995.

¹¹⁶ Τότε θεωρούνταν δικαστικοί κλητήρες.

¹¹⁷ Ο δικ.επιμελητής στην Ελλάδα του σήμερα. Μανώλης Γραμματόπουλος. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2001 Ιανουάριος 2002. Φύλλο 10. Σελ 6.

¹¹⁸ οι οποίοι παραμένουν έμμισθοι υπάλληλοι με πρόβλεψη για μικρές πρόσθετες αμοιβές άμισθων Ό.π.

¹¹⁹ όπως 25^ο έτος ως ελάχιστον όριο συμμετοχής, και ένα από εξής προσόντα: α.)πτυχίο Ειρηνοδίκη, β.) διετής υπηρεσία γραμματέως Ειρηνοδικείου, γ.) τριετής υπηρεσία γραμματέως πολυμελούς δικαστηρίου, δ.) πενταετής υπηρεσία δικαστικού κλητήρα ή στ.) ενδεικτικό Α΄ τάξης Γυμνασίου. Ό.π.

¹²⁰ πλέον εφοδιάζονται με ταυτότητα και διαθέτουν ατομική σφραγίδα και οι εξετάσεις διενεργούνται κατά Πρωτοδικείο.

Ό.π.

¹²¹ ό.π.

(οκτατάξιου) για τα Πρωτοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης και απολυτήριο Δ' τάξης γυμνασίου για τα υπόλοιπα Πρωτοδικεία. Επίσης επιβάλλεται και άσκηση 6 μηνών¹²². Σημαντικό είναι το γεγονός ότι ιδρύονται πλέον για πρώτη φορά Σύλλογοι Δικαστικών Κλητήρων κατά Πρωτοδικείο με εξαίρεση των Αθηνών και Πειραιώς που είχαν έναν ενιαίο¹²³. Τέλος με νόμο του 1940 θεσμοθετήθηκε η υποχρεωτική έξοδος από το σώμα στο 65^ο έτος.

Διαπιστώσαμε πως ενώ παλαιότερα χρειαζόταν πτυχίο Ειρηνοδίκη, το 1940 έφτασαν στο σημείο να χρειάζεται μόνο τη μέση εκπαίδευση. Δεν έχει γίνει καμία σημαντική αλλαγή για την αναβάθμιση των τίτλων σπουδών τους. Η στασιμότητα αυτή λειτουργεί απαξιωτικά για τον κλάδο με αποτέλεσμα να έχει τα χαρακτηριστικά του «παραδικηγορικού επαγγέλματος» και όχι του ανεξάρτητου και αυτοτελούς λειτουργικού οργάνου της Πολιτείας που έπρεπε να είναι¹²⁴. Αξιοσημείωτη είναι η δουλειά που έγινε με το νόμο 2318/1995. Γίνεται προσπάθεια αναγωγής του δικαστικού επιμελητή σε αυτοτελές λειτουργικό όργανο, απαλλαγμένο από τα χαρακτηριστικά του παραδικηγορικού επαγγέλματος, που αποτελεί εγγύηση για τα διάδικα μέρη, εμπνέει εμπιστοσύνη στην πυραμίδα της Δικαιοσύνης με το ήθος και τη συγκρότησή του, ενεργεί εξ'ονόματος του Κράτους και της έννομης τάξης, δρα κατ'εντολήν του Δικαστηρίου και κατά παραγγελία του διαδίκου, **σεβόμενος ισότιμα** τα δύο μέρη, αναλύει τα νομικά φαινόμενα στη βάση του γνωστικού του αντικειμένου και αποφασίζει ο ίδιος για την τεχνική, τη νομιμότητα και την εγκυρότητα των πράξεών του¹²⁵.

Ο νόμος 2318/1995 έχει θεωρηθεί από τους καλύτερους στην Ευρώπη νόμους περί δικαστικών επιμελητών, το μόνο πρόβλημα είναι το επίπεδο εκπαίδευσης¹²⁶. Από μία σχετική παρατήρηση χρόνων στο θέμα των δικαστικών επιμελητών έχουμε διαπιστώσει ότι αυτό το πρόβλημα εμφανίζεται όλο και περισσότερο. Το ότι δεν κατέχουν κάποιο τίτλο σπουδών φαίνεται να ενοχλεί και τους ίδιους μιας και μερικοί αισθάνονται, ότι δεν είναι πλήρως καταρτισμένοι αλλά επιπλέον ότι μερικές φορές τους αντιμετωπίζουν οι υπόλοιποι ως «αμόρφωτους».

Σε άλλες χώρες στο Ευρωπαϊκό χώρο υπάρχει άλλο επίπεδο μόρφωσης. Συγκεκριμένα στο Βέλγιο, στην Ισπανία, στο Λουξεμβούργο, στην Ουγγαρία, στην Ιταλία και στη Δανία πτυχίο Νομικής, στην Ολλανδία και στην Τσεχία πτυχίο μετά

¹²² ό.π.

¹²³ ό.π.

¹²⁴ ό.π.

¹²⁵ ό.π.

¹²⁶ Στην Αθήνα ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Διεθνούς Ένωσης. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2001. Φύλλο 9. Σελ 7.

από 3ετή φοίτηση σε ειδικό τμήμα της Νομικής Σχολής, στην Πολωνία πτυχίο μετά από 5ετή φοίτηση σε ειδικό τμήμα της Νομικής σχολής και στην Γαλλία πτυχίο σχολής δικαστικών επιμελητών 4ετούς φοίτησης πανεπιστημιακού επιπέδου¹²⁷. Συγκεκριμένα στη Γαλλία το 1957 δημιουργήθηκαν τα πρώτα τμήματα εκπαίδευσης δι'αλληλογραφίας με τη βοήθεια του προσωπικού σπουδών και εν τέλει δημιουργήθηκε το 1961 η Εθνική Σχολή Νομικών Διαδικασιών¹²⁸.

Έχουν γίνει πολλές συζητήσεις για το θέμα της εκπαίδευσης. Η Ομοσπονδία είναι διατεθειμένη να πληρώνει για τις σπουδές και για όποια θέματα προκύψουν προκειμένου να αναβαθμίσουν σε επίπεδο μόρφωσης τον κλάδο τους. Πρόταση που τέθηκε ήταν να υιοθετηθεί το παράδειγμα της Γερμανίας που δίνει τη δυνατότητα στους ενεργούς δικαστικούς επιμελητές ανάλογα με το χρόνο υπηρεσίας τους να παρακολουθήσουν μαθήματα μικρότερης χρονικής διάρκειας στη Νομική Σχολή και να λάβουν τίτλο με εγγυημένη επαγγελματική διασφάλιση των μη επιθυμούντων ή αδυνατούντων¹²⁹.

Μεγάλο πρόβλημα στον κλάδο των δικαστικών επιμελητών αποτελεί η **υπερπληθώρα**. Συγκριτικά με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης έχει παρατηρηθεί μία σημαντική διαφορά στο πλήθος των δικαστικών επιμελητών ακόμα και των δικηγόρων. Το πρόβλημα με τους δικαστικούς επιμελητές έγκειται στο ότι η φύση του επαγγέλματός τους είναι τέτοια ώστε να καθιστά μία αύξησή τους σχετικά επικίνδυνη. Θα δούμε πρόσφατα στοιχεία για το πόσοι καταλαμβάνουν θέσεις δικαστικών επιμελητών στην Ελλάδα. Υπάρχει βέβαια και το θέμα της απελευθέρωσης του επαγγέλματος του δικαστικού επιμελητή κάτι το οποίο μπορεί να φέρει σημαντικά προβλήματα τα οποία θα παραθέσουμε παρακάτω.

Πλέον τα ποσοστά σε σύγκριση με τις χώρες της Ευρώπης είναι τα εξής:

1. **Ελλάδα – 2.100 σε 11εκ. 260 πληθυσμό.**
2. Γερμανία – 4.200 σε 82εκ. πληθυσμό.
3. Αυστρία – 36 σε 8εκ.355 πληθυσμό.
4. Βέλγιο – 550 σε 10εκ.750 πληθυσμό.
5. Βουλγαρία – 162 σε 7εκ.607 πληθυσμό.
6. Κύπρος – υπάρχουν μόνο επιδότες 0εκ.796 πληθυσμό.

¹²⁷ Τίτλος νομικών σπουδών. Εισαγωγή στη Νομική Σχολή των επιτυχόντων στις εξετάσεις δικαστικών επιμελητών για 4 εξάμηνα. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2009 Ιανουάριος 2010. Τεύχος 22 έτος 5^ο. σελ 6.

¹²⁸ Η εξέλιξη των δικαστικών επιμελητών στην Ευρώπη. Σκοπός της ήταν να δώσει στους επαγγελματίες και στους υπαλλήλους τους σπουδές για περισσότερες γνώσεις προκειμένου να βελτιώσουν την ειδικότητά τους. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φεβρουάριος-Μάρτιος-Απρίλιος 2002. Φύλλο 11. Σελ 3.

¹²⁹ Ο κλάδος σε κρίσιμο σταυροδρόμι. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Μάιος-Ιούνιος-Ιούλιος 2003. Φύλλο 16.σελ 2.

7. Δανία – 466 Ballif's court σε 5εκ.511 πληθυσμό.
8. Ισπανία – 8.900 procuradores σε 45εκ.828 πληθυσμό.
9. Εσθονία – 98 σε 1εκ.340 πληθυσμό.
10. Φιλανδία – 88 επιμελητές και 681 αναπληρωτές σε 5εκ.326 πληθυσμό.
11. Γαλλία – 3.000 σε 64εκ.351 πληθυσμό.
12. Ουγγαρία – 198 σε 10εκ.031 πληθυσμό.
13. Ιρλανδία – 31 sherifs σε 4εκ.450 πληθυσμό.
14. Ιταλία – 3.500 σε 60εκ.045 πληθυσμό.
15. Λετονία – 112 σε 2εκ.261 πληθυσμό.
16. Λιθουανία – 123 σε 3εκ.350 πληθυσμό.
17. Λουξεμβούργο – 12 σε 0εκ.493 πληθυσμό.
18. Μάλτα – 0εκ.413 πληθυσμό.
19. Νορβηγία – 50 σε 4εκ.799 πληθυσμό.
20. Κάτω Χώρες – 353 σε 16εκ.486 πληθυσμό.
21. Πολωνία – 620 σε 38εκ.136 πληθυσμό.
22. Πορτογαλία – 412 σε 10εκ.627 πληθυσμό.
23. Ρουμανία – 393 σε 21εκ.499 πληθυσμό.
24. Σλοβενία – 45 σε 2εκ.032 πληθυσμό.
25. Σλοβακία – 268 σε 5εκ.412 πληθυσμό.
26. Τσεχία – 121 σε 10εκ.468 πληθυσμό.
27. Ηνωμένο Βασίλειο – 63 σε 61εκ.635 πληθυσμό.
28. Αγγλία-Σκωτία – 54 σε 61εκ.635 πληθυσμό.
29. Σουηδία – 250 σε 9εκ.256 πληθυσμό¹³⁰.

Βλέπουμε λοιπόν ότι η Ελλάδα κατέχει μεγάλο ποσοστό δικαστικών επιμελητών σε σχέση με άλλες χώρες. Βέβαια, έχουν γίνει πλέον προσπάθειες μείωσης των οργανικών θέσεων όπου και σε μερικά Πρωτοδικεία έχει επιτευχθεί. Τελευταία, αλλά και παλαιότερα ακουγόταν η άποψη για απελευθέρωση του επαγγέλματος. Αυτό, όπως σαφώς και η αύξηση των οργανικών θέσεων ενέχει μερικούς κινδύνους. Ένας από αυτούς και σημαντικός είναι ότι το επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή είναι εξ'ορισμού αυτό του άμισθου δημόσιου λειτουργού, και η δραστηριότητά του είναι σε έναν ιδιαίτερα ευαίσθητο χώρο, της Δικαιοσύνης¹³¹. Μια απελευθέρωση τόσο των οργανικών θέσεων όσο και των τιμών, θα είχε καταστροφικές συνέπειες ως προς την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, αφού

¹³⁰ Τα στοιχεία τα αντλήσαμε από το άρθρο: Απόψεις για το επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2010 Ιανουάριος 2011. Τεύχος 26 έτος 6^ο. Σελ 18

¹³¹ Να γιατί το επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή δεν μπορεί να απελευθερωθεί. ΙΣΗΓΟΡΙΑ το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος 2004 Ιανουάριος 2005. Τεύχος 2^ο έτος 1^ο. σελ 10.

ο δικαστικός επιμελητής παρέχει υπηρεσίες που ανάγονται στη σφαίρα της σωστής και αμερόληπτης άσκησης της Δικαιοσύνης, δηλαδή ενός δημόσιου αγαθού¹³². Επίσης, η απελευθέρωση έχει σαν στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στην Ε.Ε. Όμως δεν είναι δυνατόν στον βωμό της ανταγωνιστικότητας να θυσιάζονται ευαίσθητοι τομείς ενός Κράτος Δικαίου και να τίθενται υπό διαπραγμάτευση το κύρος των λειτουργιών του¹³³. Ωστόσο σύμφωνα με το νέο νόμο το επάγγελμα δεν απελευθερώνεται.

Η χρήση ηλεκτρονικών μέσων προσπαθεί να εισχωρήσει, ειδικά τα τελευταία χρόνια, όσο πιο πολύ μπορεί και στη δικαιοσύνη. Ειδικότερα στο θέμα των δικαστικών επιμελητών έχουν γίνει προσπάθειες ώστε πλέον οι επιδόσεις να γίνονται μέσω ηλεκτρονικών μέσων. Θέμα το οποίο χρήζει περισσότερης επεξεργασίας και ενέχει και μερικές αμφιβολίες για το πόσο αποτελεσματικό μπορεί να φανεί. Ήδη στην Πορτογαλία ισχύει αυτό το μέτρο.

Στην Πορτογαλία οι “solicitadors” δεν είναι δικαστικοί επιμελητές με την έννοια που τους έχουμε στην Ελλάδα. Είναι δικηγόροι, οι οποίοι μέσω διαγωνισμού έχουν επιλεγεί και εκτός από το επάγγελμα του δικηγόρου έχουν αναλάβει και την αναγκαστική εκτέλεση¹³⁴. Ότι όμως αφορά τις επιδόσεις, γίνονται κατά κύρια ομολογία από δημόσιους υπαλλήλους των δικαστηρίων. Όσον αφορά το σχέδιο για την ηλεκτρονική επίδοση, ισχύουν τα εξής: Αρχικά η κατάθεση ενός δικογράφου γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο από το δικηγόρο και το δικαστήριο επιστρέφει ηλεκτρονικά το δικόγραφο με την πράξη κατάθεσης στο δικηγόρο¹³⁵. Αυτός αποστέλλει ηλεκτρονικά στον προς όν η επίδοση το δικόγραφο και αυτός απαντά κατά τον ίδιο τρόπο πως έλαβε το έγγραφο. Οι δικηγόροι και των δύο πλευρών καταθέτουν όλα τα έγγραφά τους στο δικαστήριο με ηλεκτρονικό τρόπο σε φάκελο που έχει ανοίξει το σύστημα αυτόματα, ατομικά για την κάθε δικογραφία¹³⁶. Εν συνεχεία, η απόφαση με τον ίδιο τρόπο επιδίδεται στον εναγόμενο και αν είναι εκτελεστή, μαζί με την επιταγή του γνωστοποιείται και ο αρμόδιος εισπράκτορας καθώς και ο διατραπεζικός λογαριασμός του όπου μπορεί να καταθέσει την οφειλή του. Στην περίπτωση που δε συμμορφωθεί τότε, εκτός των άλλων, το όνομα του οφειλέτη αναρτάται σε μία ελεύθερη ιστοσελίδα, το οποίο λειτουργεί ως **δημόσια διαπόμπευση** και όπου ο κάθε πωλητής, ελεύθερα, θα μπορεί να ελέγχει τη

¹³² Ο.π.

¹³³ Ο.π.

¹³⁴ 6^η ευρωμεσογειακή διάσκεψη-Λισσαβώνα 2009. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Μάιος-Ιούνιος-Ιούλιος 2009. Τεύχος 20 έτος 5^ο. Σελ 4.

¹³⁵ Ο.π.

¹³⁶ Ο.π.

φερεγγυότητα του αγοραστή¹³⁷. Σαφώς και το σύστημα αυτό και ο τρόπος που λειτουργεί μπορεί να επιφέρει πιθανά προβλήματα στο μέλλον.

Η διαπόμπευση έχει σχεδόν καταργηθεί για πιο σοβαρά ζητήματα. Φανταζόμαστε το μέγεθος του προβλήματος που μπορεί να δημιουργηθεί αν ισχύσει κάτι τέτοιο και σε άλλες χώρες και γίνει πλέον κανόνας. Εκτός αυτού, βλέπουμε, ότι πλήθος από προσωπικά δεδομένα όπως είναι οι οικογραφίες κ.ο.κ. καταχωρούνται τόσο εύκολα σε ένα ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο κατά καιρούς έχει δείξει ότι τέτοια συστήματα μπορούν εύκολα να παραβιαστούν και τα δεδομένα του καθενός να γίνουν έρμαιο στα χέρια κάποιων που με συμφέρον να πράξουν αναλόγως.

Στην Ελλάδα ωστόσο, έχει καταρτισθεί ένα σχέδιο τροποποιήσεων διατάξεων ΚΠολΔ, και η διατύπωσή του οδηγεί στην άποψη ότι αποδέχεται την ηλεκτρονική επίδοση χωρίς να διασφαλίζεται ρητά ότι για το κύρος της διαδικαστικής πράξης είναι απαραίτητη η παρεμβολή του δικαστικού επιμελητή¹³⁸. Βέβαια στην αιτιολογική έκθεση του προτεινόμενου νόμου εκφράζεται η άποψη ότι είναι αυτονόητη, για λόγους ασφαλείας και δικαίου, η εγγύηση της λειτουργικής παρεμβολής του δικαστικού επιμελητή, γιατί αλλιώς θα υπάρξει έλλειμμα ή έκπτωση για τη βεβαιότητα ως προς την πραγματική επίδοση¹³⁹. Αυτό είναι το κύριο πρόβλημα των δικαστικών επιμελητών ότι ενδεχομένως δε θα είναι μόνο στις δικές του αρμοδιότητες η επίδοση εγγράφων αλλά θα μπορούν κάλλιστα να τις διενεργούν και άλλοι.

Η διασφάλιση της ηλεκτρονικής επίδοσης που αναφέρεται και στον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 0805/21-4-2004 προαπαιτούμενο έχει την εφαρμογή της Οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου 1999 «σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές» όπου προβλέπει τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να αποκτήσει κάποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ηλεκτρονική υπογραφή¹⁴⁰. Η ηλεκτρονική υπογραφή εξομοιώνεται με την ιδιόχειρη κάτω από αυστηρές προϋποθέσεις που θα διασφαλίζουν την ταυτοπροσωπία αλλά και τη μοναδικότητα του φορέα της ηλεκτρονικής υπογραφής¹⁴¹. Κάθε πολίτης-συναλλασσόμενος που διαθέτει ή μπορεί να έχει πρόσβαση σε έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή ο οποίος θα είναι συνδεδεμένος

¹³⁷ ό.π. σελ 5.

¹³⁸ 2^η ημερίδα μελέτης-Παρίσι 2009. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2008. Ιανουάριος 2009. Τεύχος 18. Έτος 5^ο. Σελ 6.

¹³⁹ Ο.π.

¹⁴⁰ αυτή η οδηγία έχει νομοθετηθεί ήδη στην Ελλάδα από το έτος 2001 σύμφωνα με το Π.Δ. 150/2001. Ο.π.

¹⁴¹ Ηλεκτρονική υπογραφή. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Η εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Απρίλιος 2001 φύλλο 7^ο. Σελ 8.

με το ιντερνέτ θα αποκτά τη δική του ηλεκτρονική υπογραφή μέσω διαπιστευμένων-εξουσιοδοτημένων για το σκοπό αυτό φορέων ή εταιρειών¹⁴².

Σύμφωνα με τον κανονισμό της Ε.Ε. 0805/21-4-2004 στη διάταξη του άρθρου 131 δ προβλέπεται η ηλεκτρονική επίδοση η οποία βεβαιώνεται με αποδεικτικό παραλαβής και το οποίο θα υπογράφεται και θα επιστρέφεται από τον παραλήπτη του εγγράφου στον αποστολέα. Σύμφωνα με το άρθρο 141 στ του ίδιου κανονισμού προβλέπεται περαιτέρω και η ηλεκτρονική επίδοση που θα πιστοποιείται με αυτόματη βεβαίωση παραλαβής, αλλά στην συγκεκριμένη περίπτωση με την προϋπόθεση, ότι ο οφειλέτης-παραλήπτης έχει αποδεχθεί ρητά από πριν, αυτήν την ηλεκτρονική μέθοδο ως προσήκουσα μέθοδο επίδοσης ή κοινοποίησης εγγράφου¹⁴³. Βλέπουμε λοιπόν πως λειτουργεί με λίγα λόγια η ηλεκτρονική επίδοση. Το ερώτημα του ταλανίζει τους δικαστικούς επιμελητές είναι σαφώς ποιός θα έχει το δικαίωμα να κάνει αυτή την επίδοση που είναι ένα σημαντικό θέμα. Ωστόσο το ερώτημα που μπορούμε να θέσουμε εμείς είναι μας βοηθάει η εύκολη επίδοση ή μία επίδοση που μπορεί να φέρει κάποια αποτελέσματα.

Με αυτό θέλουμε να τονίσουμε πως αν ισχύσει κάτι τέτοιο, ο ρόλος που είχαν οι δικαστικοί επιμελητές με το έρχονται σε άμεση επαφή με τους διαδίκους, σε αυτήν την περίπτωση χάνεται. Υπάρχει ένας «ψυχρός» τρόπος να γίνεται αυτή η διεργασία πράγμα που σημαίνει ότι τα καθιστά πλέον εκτελεστικά όργανα. Χάνεται η διαπροσωπική επαφή και σαφώς έτσι δεν μπορούν εύκολα να κρίνουν καταστάσεις αλλά και να βοηθήσουν πιο αποτελεσματικά. Ιδιαίτερα αυτές τις εποχές όπου οι δικαστικοί επιμελητές προσπαθούν να προσθέσουν στις αρμοδιότητές τους και τον **φιλικό διακανονισμό**, τον οποίο έχουν δικαίωμα μόνο οι δικαστές και οι δικηγόροι. Ήδη στην Ολλανδία οι δικαστικοί επιμελητές εκτός από την επίδοση και την κατάσχεση ασχολούνται και με το φιλικό διακανονισμό¹⁴⁴.

¹⁴²Ο.π.

¹⁴³2^η ημερίδα μελέτης-Παρίσι 2009. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2008. Ιανουάριος 2009. Τεύχος 18. Έτος 5^ο. Σελ 6.

¹⁴⁴ Διάσκεψη δικαστικών επιμελητών στο Παρίσι για την επίδοση και διαβίβαση των δικογράφων στις χώρες της Ε.Ε. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Φεβρουάριος-Απρίλιος 2005. Τεύχος 3. Έτος 1^ο. Σελ 5.

Κεφάλαιο 2.

Προληπτικός ρόλος του δικαστικού επιμελητή.

2.1. Πρόληψη.

Οι δικαστικοί επιμελητές διαδραματίζουν έναν αρκετά σημαντικό ρόλο στον τομέα της πρόληψης. Είναι τα όργανα της πολιτείας των οποίων έργο εκτός των όσων έχουν, είναι και να διευθετούν τις ιδιωτικές διαφορές σύμφωνα με τις αποφάσεις των δικαστηρίων. Οι αρμοδιότητές τους συγκαταλέγονται στα αστικά δικαστήρια και όχι στα ποινικά. Ωστόσο, με τη δική τους συμβολή βοηθούν ώστε μεγάλο μέρος των αστικών υποθέσεων να μην καταλήγει σε ποινικό, πράγμα το οποίο μας ανέφερε και ένας δικαστικός επιμελητής. Παρόλα αυτά, πριν προχωρήσουμε στον προληπτικό τους ρόλο θα αναφερθούμε λίγο στο τί είναι η πρόληψη αλλά και ποιες είναι οι σημαντικές μορφές πρόληψης.

Η πρόληψη θεωρείται ένας από τους σημαντικούς τομείς της αντεγκληματικής πολιτικής. Η αντεγκληματική πολιτική είναι ο κλάδος της εγκληματολογίας που περιλαμβάνει τη μελέτη όλων των στρατηγικών, προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στον έλεγχο, στα ανεκτά όρια της εγκληματικότητας με βασικό κριτήριο την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων¹⁴⁵. Βασικός της στόχος, είναι η περιστολή του εγκλήματος και εξειδικεύεται σε δύο τομείς, εκείνον της καταστολής και εκείνον της πρόληψης του εγκλήματος¹⁴⁶.

Η πρόληψη θεωρείται σημαντική σε μία κοινωνία. Σκοπός της είναι η αποτροπή γενεσιουργών παραγόντων της εγκληματικότητας. Το κατασταλτικό μοντέλο έχει πλέον αποτύχει το σκοπό του, και αυτός είναι ένας λόγος που η εγκληματολογία έχει στραφεί στον τομέα της πρόληψης της εγκληματικότητας και της θυματοποίησης. Η πρόληψη έχει γίνει αντικείμενο επιστημονική μελέτης σχετικά πρόσφατα. Δεν είναι απλά μία μέθοδος, είναι μία πολιτική που ακολουθεί το εκάστοτε σύστημα προκειμένου να καταπολεμήσει ή να ελαττώσει τους παράγοντες που γεννούν την εγκληματικότητα. Το έγκλημα σύμφωνα με τον Durkheim είναι όπως η

¹⁴⁵ Ιάκωβος Ι Φαρσεδάκης. Στοιχεία εγκληματολογίας. Εκδόσεις νομική βιβλιοθήκη 2005. Σελ 132.

¹⁴⁶ ΕΕΕΥρΔ. Ελληνική επιθεώρηση Ευρωπαϊκού δικαίου, αφιέρωμα στη μνήμη Κρατέρου Ιωάννου. Τόμος 21, ειδικό τεύχος Σεπτέμβριος 2001. Σελ 32.

ασθένεια, κάτι το φυσιολογικά αναμενόμενο σε μία κοινωνία¹⁴⁷, ωστόσο οφείλει η κάθε κοινωνία να προσπαθεί να μειώσει τους παράγοντες που την προκαλούν. Ο Maurice Cusson δίνει τον εξής ορισμό για την πρόληψη της εγκληματικότητας «η πρόληψη της εγκληματικότητας συνίσταται στην μη εξαναγκαστική παρέμβαση στις αιτίες της εγκληματικότητας με στόχο τον περιορισμό της πιθανότητας επέλευσής της ή τον περιορισμό της βαρύτητά της»¹⁴⁸.

Οι πρωτοβουλίες στο θέμα της πρόληψης αυξάνονται συνεχώς. Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης, συμβόλαια πρόληψης, αστυνομία της συνοικίας, μέτρα περιστασιακής πρόληψης, θεραπευτικά προγράμματα πρόληψης της υποτροπής κ.ο.κ.¹⁴⁹. Οι πρωτοβουλίες που λαμβάνονται για μία προληπτική πολική του εγκλήματος είναι πιο δύσκολο να υλοποιηθούν και να αποδώσουν αφού δεν υπάρχει το τελεσθέν αδίκημα που πρέπει να εξιχνιασθεί ή ένας συγκεκριμένος δράστης που πρέπει να συλληφθεί¹⁵⁰. Στήριγμα της προληπτικής πολικής είναι οι υποθέσεις και προβλέψεις σχετικά με τον ευάλωτο χαρακτήρα στόχων και τις μελλοντικές αντιδράσεις ορισμένων ατόμων που **μπορεί** να τελέσουν κάποιο αδίκημα¹⁵¹. Εκεί στηρίζεται και ο προληπτικός ρόλος του δικαστικού επιμελητή, η προσπάθεια να συμπληρωθούν τα κενά που έχουν δημιουργηθεί από μία σχέση, μία κατάσταση, κ.ο.κ. οι οποίες με το συνδυασμό άλλων παραγόντων μπορεί να συντελέσουν στη τέλεση ενός μελλοντικού αδικήματος.

Γενικότερα πάντως, έμφαση στην πρόληψη έχει δοθεί στην παιδική ηλικία κυρίως. Το Καναδικό Συμβούλιο Πρόληψης του Εγκλήματος έθεσε ως προτεραιότητα την πρόληψη του εγκλήματος και της θυματοποίησης στους νέους και προσανατολίστηκε προς μία πολιτική πρόληψης μέσω της κοινωνικής ανάπτυξης¹⁵². Ουσιαστικά, όσο πιο νωρίς προβλεφθεί και αντιμετωπισθεί μία κατάσταση τόσο το καλύτερο για την ανάπτυξη μίας σωστής συμπεριφοράς.

Η πρόληψη διακρίνεται κυρίως σε δύο τομείς:

- ♦ Στην κοινωνική πρόληψη,
- ♦ και στην ποινική πρόληψη.

¹⁴⁷ Ιάκωβος Ι. Φαρσεδάκης. Στοιχεία εγκληματολογίας. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2005. Σελ 23.

¹⁴⁸ Maurice Cusson. Η πρόληψη της παραβατικότητας. Οι αποτελεσματικές μέθοδοι. Prevenir la delinquance - Les methodes efficaces. Παρουσίαση Α. Μαγγανάς. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. 11/2003 Νοέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

¹⁴⁹ Αντώνης Δ. Μαγγανάς. Το εγκληματικό φαινόμενο στην πράξη. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. 2004. Σελ 632.

¹⁵⁰ Ο.π.

¹⁵¹ Ο.π.

¹⁵² Α. Μαγγανάς. Μέθοδοι πρόληψης της νεανικής παραβατικότητας. Η Καναδική εμπειρία. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 4/1999 Απρίλιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Αυτούς τους τομείς θα τους αναλύσουμε εκτενέστερα στο επόμενο υποκεφάλαιο στο οποίο θα δούμε και μέτρα πρόληψης που λαμβάνονται στον κάθε έναν από αυτούς τους τομείς.

2.2. Σημαντικές μορφές πρόληψης.

Η πρόληψη όπως είπαμε διακρίνεται σε δύο τομείς, εκείνον την κοινωνικής πρόληψης και σε εκείνον της ποινικής πρόληψης. Η κοινωνική πρόληψη διακρίνεται στην πρωτογενή κοινωνική πρόληψη και την περιστασιακή κοινωνική πρόληψη. Η πρώτη τείνει να εξαφανίσει ή να περιορίσει τους παράγοντες της εγκληματικότητας και η δεύτερη να περιορίσει ή να εξαφανίσει τις ευκαιρίες διάπραξης αδικημάτων και να αυξήσει τις δυνατότητες σύλληψης του δράστη¹⁵³. Οι δύο αυτές μορφές μπορούν να συνδυαστούν οπότε έχουμε μικτή κοινωνική πρόληψη.

Η σύγχρονες τάσεις της πρόληψης του εγκλήματος είναι το συμμετοχικό πρότυπο, την πρόληψη σε τοπικό επίπεδο και ο ρόλος της κοινότητας. Το συμμετοχικό πρότυπο περιλαμβάνει μέτρα πρωτογενούς κοινωνικής πρόληψης και περιστασιακής κοινωνικής πρόληψης. Βασική της προϋπόθεση είναι η ενεργός συμμετοχή του κοινού και η διαιτερικότητα¹⁵⁴ σε θέματα που αφορούν τη χάραξη μιας σωστής αντεγκληματικής πολιτικής. Η συμμετοχή του κοινού μπορεί να υλοποιηθεί μέσα από ποικίλες εγκληματοπροληπτικές δράσεις¹⁵⁵. Η πρόληψη επίσης μπορεί να λειτουργήσει καλά σε τοπικό επίπεδο όπου στο μικρο-επίπεδο της πόλης ή της γειτονιάς μπορούν να βρεθούν εύκολα τα κοινωνικά προβλήματα τα οποία πολλές φορές δημιουργούνται¹⁵⁶. Τέλος, ο ρόλος της κοινότητας είναι εξίσου σημαντικός κυρίως γιατί εδραιώνεται η ιδέα ότι *«ο πιο αποτελεσματικός τρόπος καταπολέμησης του εγκλήματος είναι εκείνος που εμπλέκει τους κατοίκους σε προληπτικές δράσεις και συμμετοχικά προγράμματα που αποσκοπούν στη μείωση ή την εξαφάνιση της εγκληματικότητας από τις γειτονιές τους»*¹⁵⁷.

Η κοινωνική πρόληψη έχει μεγάλη σημασία και γι'αυτό πολλές χώρες έχουν στραφεί σε αυτήν την πολιτική. Η αύξηση της εγκληματικότητας καθώς και ο φόρτος

¹⁵³ Α. Τσήτσουρα. Η πρόληψη της εγκληματικότητας. Σημειώσεις. Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθήνα 2003.

¹⁵⁴ Χριστίνα Ζαραφωνίτου. Πρόληψη της εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο. Οι σύγχρονες τάσεις της εγκληματολογικής έρευνας. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2003. Σελ 14-16.

¹⁵⁵ Ο.π.

¹⁵⁶ Χριστίνα Ζαραφωνίτου. Πρόληψη της εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο. Οι σύγχρονες τάσεις της εγκληματολογικής έρευνας. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Αθήνα 2003. Σελ 19.

¹⁵⁷ Ο.π.

εργασίας του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης είναι δύο από τους σημαντικούς παράγοντες που αυξάνουν την κοινωνική πρόληψη.

Η **πρωτογενής κοινωνική πρόληψη** όπως ήδη είπαμε έχει σα στόχο να περιορίσει ή να εξαφανίσει τους εγκληματογόνους παράγοντες, στηριζόμενη στις θεωρίες που αφορούν τα αίτια της εγκληματικότητας. Υπάρχουν οι βιολογικές ή ανθρωπολογικές θεωρίες¹⁵⁸, αυτές των ψυχολογικών ή ψυχαναλυτικών θεωριών¹⁵⁹ και αυτές των κοινωνιολογικών θεωριών¹⁶⁰.

Σαν προληπτικά μέτρα μπορούν να ληφθούν μέτρα τα οποία θα βελτιώνουν τις κοινωνικές συνθήκες του πληθυσμού γενικά ή ορισμένων ομάδων¹⁶¹. Οι τομείς που μπορεί να λειτουργήσει είναι η οικογένεια¹⁶², το σχολείο¹⁶³, στο πλαίσιο της εργασίας¹⁶⁴, στον ελεύθερο χρόνο και στην ψυχαγωγία¹⁶⁵, στο αστικό περιβάλλον¹⁶⁶, σε άλλα μέτρα έχουν που έχουν να κάνουν με τη βελτίωση των όρων ζωής στην ύπαιθρο έτσι ώστε να αποφεύγεται η έξοδος των αγροτών προς τις πόλεις, και στον

¹⁵⁸Όπου αναφέρονται σε ενδογενείς παράγοντες όπως η κληρονομικότητα ή η εγκληματική ιδιοσυμπεριφορά. Ένα παράδειγμα βιολογικής θεωρίας είναι αυτό του Lombroso όπου θεωρεί ότι ο εγκληματικός τύπος ή γεννημένος εγκληματίας έχει ορισμένα σωματικά γνωρίσματα, χαρακτηριστικά βιολογικής κατωτερότητας-στίγματα. Στην λάβουμε υπόψη αυτά τα χαρακτηριστικά θα πρέπει να ακολουθήσουμε μία πρόληψη που να ξεκινάει από την παιδική ηλικία και να βρίσκουμε αυτά που μπορεί να έχουν εγκληματική προδιάθεση. Α. Τσήτσουρα. Η πρόληψη της εγκληματικότητας. Σημειώσεις. Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθήνα 2003.

¹⁵⁹Όπου θεωρούν ότι η εγκληματική συμπεριφορά συνδέεται με ψυχολογικά τραύματα που υπέστη ο δράστης. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να παρέχονται δυνατότητες ψυχοθεραπείας και πιο συγκεκριμένα στα παιδιά που δείχνουν ανωμαλίες συμπεριφοράς. Ο.π.

¹⁶⁰Θεωρίες όπου δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον στα κοινωνικά αίτια του εγκλήματος. ό.π.

¹⁶¹ό.π.

¹⁶²Γνωρίζουμε ότι η οικογένεια είναι η πρώτη μορφή κοινωνίας όπου ένας άνθρωπος γνωρίζει. Μαθαίνει τους κανόνες κοινωνικοποίησης. Με τους ρυθμούς που αναπτύσσεται η σημερινή κοινωνία υπάρχουν πολλοί λόγοι για να μην λειτουργεί ο θεσμός απολύτως σωστά. Γι'αυτό συστάθηκαν πολλά προγράμματα. Μερικά από αυτά είναι, η ίδρυση κέντρων για την παιδαγωγική εκπαίδευση νεαρών ζευγαριών που περιμένουν παιδί, προγράμματα πρώιμης εκπαίδευσης (όπως προγράμματα κοινωνικής αρωγής ιδίως με συμβουλές για την ανατροφή των παιδιών), λειτουργία συμβουλευτικών κέντρων για γονείς που έχουν προβλήματα με την ανατροφή των παιδιών τους και ίδρυση υπηρεσιών για τη βοήθεια οικογενειών μεταναστών. Όλα αυτά δε θα πρέπει να καταλήγουν σε παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ιδίως στην καταχρηστική επέμβαση στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή. Ο.π.

¹⁶³Μαθαίνει στον άνθρωπο τα δικαιώματά του, τα καθήκοντά του ως πολίτης και επιπλέον, του καλλιεργείται το αίσθημα της ευθύνης που έχει ως μέλος της κοινωνίας στην οποία ζει. Θεωρείται ότι η οικογένεια έχει συναισθηματικό χαρακτήρα ενώ το σχολείο πνευματικό. Ε. Λαμπροπούλου. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα 1994. Σελ 84. Μπορεί όμως να παρουσιαστούν κάποια προβλήματα όπως λόγω χάρη αδικήματα μεταξύ των μαθητών. Σε αυτήν την περίπτωση στην Γαλλία προσέλαβαν νέους απόφοιτους γυμνασίου για να χρησιμεύσουν ως σύμβουλοι και μεσολαβητές σε κάθε περίπτωση βίας. Α. Τσήτσουρα. Η πρόληψη της εγκληματικότητας. Σημειώσεις. Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθήνα 2003.

¹⁶⁴Θεωρείται ένας σημαντικός φορέας κοινωνικοποίησης. Σήμερα θεωρείται σκοπός ζωής ιδίως στις διαμετρωμένες χώρες. Η μόνη εργασία δείχνει σταθερότητα και αποδίδει αξιοπρέπεια. Πολλές έρευνες δείχνουν μία συσχέτιση μεταξύ οικονομικής κρίσης και εγκληματικότητας, ωστόσο παρατηρήθηκε ότι η εγκληματικότητα αυξάνεται και σε εποχές οικονομικής ευμάρειας.

¹⁶⁵έχουν μεγάλη σημασία στην κοινωνική ζωή. Όμως υπάρχει ο κίνδυνος ο ελεύθερος χρόνος και η ψυχαγωγία να έχει αρνητική επίδραση όπως βανδαλισμός, βία στα γήπεδα κ.ο.κ. Μέτρα που μπορούν να λειτουργήσουν ώστε να αποφευχθούν τέτοιες συμπεριφορές είναι η δημιουργία κοινοτικών κέντρων ψυχαγωγίας, η οργάνωση δραστηριοτήτων που να δίνουν στους νέους τη δυνατότητα να πάρουν πρωτοβουλίες και να δείξουν τις ικανότητές τους κ.ο.κ. ό.π.

¹⁶⁶Γενικότερα με την εκβιομηχάνιση αλλά και με τη μεγάλη ανάπτυξη των πόλεων σε θέμα πληθυσμού έφεραν πολλά προβλήματα. Χάθηκε ο κοινωνικός ιστός, ο άτυπος κοινωνικός έλεγχος, η μετανάστευση ήταν μεγάλη και αυτό δημιούργησε προβλήματα. Επίσης, με την ανάπτυξη αυτή δημιουργήθηκαν τσιμεντοπόλεις ακριβώς γιατί έπρεπε να χτιστούν πολυάριθμες κατοικίες. Το προληπτικό μέτρο μπορούσε να στραφεί προς την κατεύθυνση της ανασφάλειας (που ένιωθαν οι μόνιμοι κάτοικοι καθώς αναπτυσσόταν γρήγορα η περιοχή τους) και της κοινωνικής περιβαλλοντολογικής υποβάθμισης. για περισσότερα βλ. Χριστίνα Ζαραφωνίτου. Πρόληψη της εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο. Οι σύγχρονες τάσεις της εγκληματολογικής έρευνας. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Αθήνα 2003. Σελ 57-60.

περιορισμό της εξωτερικής μετανάστευσης και περισσότερο της λαθρομετανάστευσης¹⁶⁷.

Ωστόσο αν και στο παρελθόν έχουν λειτουργήσει αρκετά προγράμματα πρωτογενούς κοινωνικής πρόληψης κυρίως σε τοπικό επίπεδο μιας πόλης, αυτή η πολιτική δύσκολα ακολουθείται. Αυτό συμβαίνει γιατί για να λειτουργήσει μία τέτοια πολιτική χρειάζεται αρκετός χρόνος (γιατί τα αποτελέσματά της είναι μακροπρόθεσμα) και η εκάστοτε πολιτική εξουσία έχει σαν μέλημά της τη γρήγορη ικανοποίηση του κοινού.

Μετά από την πρωτογενή κοινωνική πρόληψη μπορούμε να δούμε την περιστασιακή κοινωνική πρόληψη. Η **περιστασιακή κοινωνική πρόληψη** έχει σχέση κυρίως με τα μέτρα που λαμβάνονται ώστε να μειώνονται οι ευκαιρίες διάπραξης αδικημάτων και η αύξηση της πιθανότητας σύλληψης του δράστη. Έχει λιγότερο κοινωνικό χαρακτήρα αυτού του είδους η πρόληψη. Οι υποστηρικτές της θεωρούν ότι η ευκαιρία είναι σχεδόν η αιτία της εγκληματικότητας, δηλαδή αν δεν υπήρχε η ευκαιρία πιθανότατα δε θα γίνονταν εγκλήματα. Ο Maurice Cusson δίνει τον εξής ορισμό για την περιστασιακή πρόληψη *“Πρόκειται για την τροποποίηση των ιδιαίτερων συνθηκών κάτω από τις οποίες θα μπορούσαν να τελεσθούν ορισμένα αδικήματα, ώστε τα αδικήματα αυτά να εμφανίζονται δύσκολα στην εκτέλεσή τους, επικίνδυνα ή χωρίς ενδιαφέρον για κάποιον που θα επιχειρούσε να τα τελέσει”*¹⁶⁸.

Η περιστασιακή πρόληψη κυρίως περιλαμβάνει μέτρα που λαμβάνονται από το δημόσιο τομέα μέσω του έργου που μπορεί να προσφέρει η αστυνομία, από τον ιδιωτικό τομέα με τις εταιρείες security, των παραγωγών και εμπόρων συστημάτων συναγερμού και ασφαλείας και από συμβούλους σε θέματα ασφαλείας¹⁶⁹.

Κυρίαρχο ρόλο τα τελευταία χρόνια στα μέτρα περιστασιακής πρόληψης λαμβάνουν οι νέες τεχνολογίες. Όλη αυτή η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών στο θέμα της πρόληψης της εγκληματικότητας ώθησε το Gary Marx να αναφέρει ότι *“οδηγούμαστε σε μία «διάφανη» κοινωνία, στην οποία γίνονται πλέον ορατές λειτουργίες, που άλλοτε προστατεύονταν, όπως οι σκέψεις και τα συναισθήματα”*¹⁷⁰. Πολλές τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται σήμερα είχαν αναπτυχθεί για τους στρατιωτικούς όπως ο κατάσκοπος τοποθετώντας δορυφόρους και πεδία νυχτερινής

¹⁶⁷ Α. Τσήτσουρα. Η πρόληψη της εγκληματικότητας. Σημειώσεις. Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθήνα 2003.

¹⁶⁸ Maurice Cusson. Η πρόληψη της παραβατικότητας. Οι αποτελεσματικές μέθοδοι. Prevenir la delinquance - Les methodes efficaces. Παρουσίαση Α. Μαγγανάς. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. 11/2003 Νοέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

¹⁶⁹ Ο.π.

¹⁷⁰ Χάϊντν Α. Εγκληματολογικά κείμενα. Ανήλικοι-ναρκωτικά-κοινωνικός έλεγχος. Αθήνα. Νομική Βιβλιοθήκη 2003 σελ 98.

όρασης¹⁷¹. Η πιο διαδεδομένη μορφή περιστασιακής πρόληψης που χρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια είναι οι κάμερες παρακολούθησης (cctv)¹⁷². Αποτελούνται κυρίως από μέτρα που μειώνουν τις ευκαιρίες διάπραξης εγκλημάτων αλλά και βοηθούν στην αποτελεσματικότερη εύρεση των υπευθύνων εγκληματικών ενεργειών.

Άλλα μέτρα περιστασιακής πρόληψης είναι ο αστυνομικός της γειτονιάς¹⁷³, ο φωτισμός δρόμων¹⁷⁴, μέτρα που τείνουν να περιορίσουν τα μέσα διάπραξης των αδικημάτων όπως ή η απαγόρευση πώλησης ή χρήσης πυροβόλων όπλων¹⁷⁵, μέτρα που λαμβάνουν οι ίδιοι οι πολίτες για τη φύλαξη τη δική τους κ.ο.κ.

Ο ρόλος του αστυνόμενου μπορεί συντελέσει θετικά σε μία προληπτική πολιτική. Οι αστυνομία θεωρεί ότι ο ρόλος της είναι κυρίως στην καταστολή του εγκλήματος, αγνοώντας ότι το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων τους περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης¹⁷⁶. Ο M.Cusson είπε σχετικά με αυτό «ενώ οι ίδιοι οι αστυνομικοί θεωρούν ότι ασχολούνται κυρίως με την καταστολή αγνοούν ότι κάνουν κυρίως πρόληψη»¹⁷⁷. Η παρουσία του στις διαδηλώσεις ή στα γήπεδα, οι περιπολίες τους έχουν κυρίως προληπτικό χαρακτήρα. Μειώνουν τους κινδύνους για πιθανή εκδήλωση εγκληματικής δραστηριότητας. Έτσι και ο δικαστικός επιμελητής, η παρουσία του σε καταστάσεις που κυριαρχούνται από εντάσεις μεταξύ των δύο μερών, λειτουργεί προληπτικά, για να μη δημιουργηθεί κάποια πιθανή παραβατική συμπεριφορά.

Επίσης, οι καλές σχέσεις αστυνομίας με το κοινό αποτελούν έναν προληπτικό ρόλο. Έχει παρατηρηθεί ότι στην περίπτωση που έχουν καλές σχέσεις αστυνομία με κοινό οι δεύτεροι μπορούν να καταγγείλουν ευκολότερα αδικήματα που ήταν είτε θύματα είτε έγιναν μάρτυρες. Οι καλές σχέσεις μπορούν να επιτευχθούν είτε με τη σωστή εκπαίδευση των αστυνομικών όπου μπορούν να διδάσκονται τις

¹⁷¹ Gary Marx. Technology and social control. The search for the illusive silver bullet. (X.X.)

¹⁷² Όπου χρησιμοποιείται και σε ιδιωτικούς και δημόσιους χώρους όσο και στα ίδια τα σωφρονιστήρια.

¹⁷³ Στόχος είναι η εντόπιση, ανάλυση και επίλυση των προβλημάτων της γειτονιάς, Ωστόσο τέτοια προγράμματα βάσει εμπειρικών μελετών και συγκεκριμένα στο Κάνσας των ΗΠΑ (1972-1973) έδειξε ότι τέτοια προγράμματα κυρίως αποτελούν σημαντικό παράγοντα στην τόνωση της εμπιστοσύνης του πολίτη προς την αστυνομία και τη μείωση του συναισθήματος της ανασφάλειας (της πεζής αστυνόμευσης). Ε. Παπαθανασόπουλος, Ο αστυνομικός της γειτονιάς: Η σύγχρονη πρόκληση της Αστυνομίας για μία νέου τύπου συμβολή στη χάραξη τοπικής αντεγκληματικής πολιτικής. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 11/2005 Νοέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

¹⁷⁴ Είναι κυρίως μέσο που διευκολύνει τη θεατότητα των εγκλημάτων. Οι Farrington και Welsh συγκέντρωσαν, κατέταξαν και μελέτησαν τα αποτελέσματα 8 ερευνών στις ΗΠΑ και 5 στην Μεγάλη Βρετανία κατέληξαν στο γεγονός ότι ενισχύθηκε η αντίληψη της λειτουργίας του φωτισμού ως ενός ήπιου μέτρου περιστασιακής με θετική συμβολή στη μείωση της εγκληματικότητας, στην μείωση των συναισθημάτων φόβου και στην ενίσχυση του άτυπου κοινωνικού ελέγχου. Μ. Σκανδάμης. Ο φωτισμός των οδών ως μέσο πρόληψης του εγκλήματος. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 1/2006 Ιανουάριος. Εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.

¹⁷⁵ Σε χώρες όπου η πώληση των όπλων είναι ελεύθερη είναι μεγάλη και η εγκληματικότητα. Α. Τσήτσουρα. Η πρόληψη της εγκληματικότητας. Σημειώσεις. Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθήνα 2003.

¹⁷⁶ Αντώνης Δ. Μαγγανάς. Το εγκληματικό φαινόμενο στην πράξη. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. 2004. Σελ 625.

¹⁷⁷ Ο.π.

εγκληματολογικές επιστήμες και να τους ενθαρρύνει να ασχοληθούν με την πρόληψη του εγκλήματος, είτε με τον τρόπο προσέγγισης του κοινού¹⁷⁸.

Οι κοινωνικές δραστηριότητες μπορούν να βοηθήσουν στον προληπτικό ρόλο της αστυνομίας. Σε πολλές χώρες έχουν δημιουργηθεί υπηρεσίες που έχουν σα σκοπό την πρόληψη της εγκληματικότητας αλλά και τη βοήθεια των πολιτών για την επίλυση καθημερινών προβλημάτων¹⁷⁹. Αρκετά σημαντικό φαίνεται να είναι το γεγονός ότι προσπαθεί να συμβάλει στην ψυχαγωγία των νέων και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της δημιουργίας κέντρων όπου οι νέοι μπορούν να βρουν τρόπους δημιουργικής απασχόλησης, τους βοηθά να προσανατολισθούν επαγγελματικά, τους παρέχει συμβουλές, ιατρική και ψυχολογική βοήθεια στην περίπτωση χρήσης ναρκωτικών και δίδει διαλέξεις στο σχολικό επίπεδο σε διάφορα θέματα σχετικά με την πρόληψη¹⁸⁰. Αξίζει να παρουσιαστεί μία γαλλική έρευνα που πραγματοποίησε το Ερευνητικό Κέντρο Αντεγκληματικής Πολιτικής για λογαριασμό της βοήθειας των θυμάτων το διάστημα 1981-82. Η ερευνητική τους υπόθεση στηρίχτηκε στις υποθέσεις όπου καταγράφονται στο βιβλίο συμβάντων αλλά δεν ακολουθούν την ποινική οδό. Στην ουσία πρόκειται για μία εξωποινική επίλυση των υποθέσεων για τις οποίες δεν είχε υποβληθεί μήνυση ώστε να καταγραφούν στο βιβλίο αδικημάτων και να παρεπεμφθούν στον εισαγγελέα¹⁸¹. Σα γενικό συμπέρασμα η έρευνα κατέληξε στο γεγονός ότι ο αστυνομικός μπορεί να διαδραματίσει ένα είδος συμφιλίωσης ή διαιτησίας, όπου αυτό δε γίνεται μόνο γιατί υπάρχει μεγάλος φόρτος εργασίας αλλά και γιατί έχουν τη διάθεση να αμβλύνουν τις διαφορές¹⁸². Αυτό ενάγεται στη σφαίρα της διαμεσολάβησης η οποία συμβάλει σημαντικά στην πρόληψη. Καθώς επίσης και ο δικαστικός επιμελητής λειτουργεί σα διαμεσολαβητής μερικές φορές. Ωστόσο, είναι ένα θέμα που χρήζει ανάλυσης και το οποίο θα αναφερθεί στο επόμενο κεφάλαιο.

Είναι πάρα πολλά τα μέτρα περιστασιακής πρόληψης, ωστόσο θα μείνουμε στο εξής, ότι αυτά τα μέτρα κυρίως βοηθούν στο να μειώνουν τις ευκαιρίες διάπραξης εγκλημάτων, να υπάρχει θεατότητα και να εντοπίζονται ευκολότερα από τις αρχές οι παραβάτες των νόμων.

Όλα αυτά σαφώς έχουν και πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Τα πλεονεκτήματα είναι ότι περιλαμβάνουν μέτρα που είναι συγκεκριμένα και ορατά από

¹⁷⁸ Σε χώρες όπου οι αστυνομικοί κάνουν περιπολίες πεζοί και έχουν την ευκαιρία να μιλήσουν με τους πολίτες και να μοιρασθούν τα προβλήματά τους, οι σχέσεις αστυνομίας με το κοινό είναι καλύτερες από χώρες όπου είναι μηχανοκίνητη η αστυνόμευση. Α. Τσήτσουρα. Η πρόληψη της εγκληματικότητας. Σημειώσεις. Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθήνα 2003.

¹⁷⁹ Όπως λόγω χάρη παροχή συμβουλών για την προστασία της περιουσίας από την κλοπή ή τη διάρρηξη κ.ο.κ. ό.π.

¹⁸⁰ ό.π.

¹⁸¹ Χριστίνα Ζαραφωνίτου. Εμπειρική εγκληματολογία. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2004. Σελ 170.

¹⁸² Ο.π.

το κοινό και σχετικά εύκολα στην οργάνωσή τους¹⁸³. Προσφέρονται πιο εύκολα από τα μέτρα της πρωτογενούς κοινωνικής πρόληψης σε αξιολόγηση από τις έρευνες. Ωστόσο, τα μειονεκτήματα είναι ότι μπορεί να υπάρξει μετατόπιση της εγκληματικότητας¹⁸⁴, ο τεχνικός ανταγωνισμός αστυνομίας και κακοποιών¹⁸⁵ και τέλος η αύξηση του κοινωνικού ελέγχου, το οποίο σημαίνει ότι αυξάνεται ο έλεγχος της ιδιωτικής και κοινωνικής ζωής και παραβιάζονται σοβαρά τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Για να κριθεί αν ένα μέτρο μπορεί να λειτουργήσει θετικά στην πρόληψη της εγκληματικότητας γίνονται έρευνες αξιολόγησης. Μία έρευνα αξιολόγησης οριοθετείται επιστημονικά μέσα από τη μελέτη και διεύρυνση του πεδίου το οποίο καλύπτει, του στόχου της παρέμβασης, των κριτηρίων και της οργάνωσής της¹⁸⁶.

Ωστόσο, όλα αυτά τα προγράμματα πέραν του ότι σα στόχο έχουν τη μείωση της εγκληματικότητας, άλλος ένας στόχος είναι η καταπολέμηση του φόβου του εγκλήματος¹⁸⁷. Ο φόβος του εγκλήματος είναι αυτός ο οποίος ωθεί στο να επιζητούν οι πολίτες μία πιο κατασταλτική πολιτική για τη μείωση της εγκληματικότητας.

Μία άλλη διάκριση της πρόληψης της εγκληματικότητας είναι αυτή της ποινικής πρόληψης. Η ποινική πρόληψη αναφέρεται στην εφαρμογή του ποινικού νόμου και την επιβολή κυρώσεων και μέτρων. Διακρίνεται σε δύο τομείς την ειδική και τη γενική ποινική πρόληψη.

Η **γενική πρόληψη** έχει ως στόχο να αποτρέψει, να περιορίζει και να διατηρεί υπό τον έλεγχο του την εγκληματική συμπεριφορά. Όταν παραβιαστεί ένας κανόνας και κυρίως κανόνας δικαίου τότε επιβάλλεται μία ποινή προς το δράστη που έχει αρνητικές συνέπειες γι'αυτόν. Αυτή η ποινή αποσκοπεί στη αποτροπή του κοινωνικού συνόλου από την διάπραξη εγκλημάτων, ενώ ταυτόχρονα με την επιβολή της ενισχύεται η εμπιστοσύνη του κοινού προς την τήρηση των κανόνων δικαίου. Θετικά μπορούμε να πούμε πως μπορεί να συμβάλλει στην έμμεση

¹⁸³ Ο.π.

¹⁸⁴ Δηλαδή μπορεί να μειωθεί ή να εξαφανισθεί το έγκλημα από τις περιοχές που λειτουργήσε το μέτρο, ωστόσο, μπορεί η εγκληματικότητα να στραφεί σε περιοχές που δεν έχουν αυτά τα μέτρα και είναι πιο εύκολες στην διάπραξη ατιμωμένων πράξεων.

¹⁸⁵ Αυτό σημαίνει ότι οι οργανωμένες ομάδες προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν ανάλογα μέσα για την επίτευξη των σκοπών τους.

¹⁸⁶ Για περισσότερα βλ. Χριστίνα Ζαραφωνίτου. Πρόληψη της εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο. Οι σύγχρονες τάσεις της εγκληματολογικής έρευνας. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Αθήνα 2003 σελ 35-42.

¹⁸⁷ Όπου ορίζεται γενικά ως το συλλογικό άγχος των κατοίκων μιας περιοχής, μιας πόλης ή χώρας το οποίο προέρχεται από το φόβο πιθανής θυματοποίησης των ίδιων ή κοντινών τους προσώπων από βίαιες εγκληματικές επιθέσεις. Χρ. Ζαραφωνίτου. Ο φόβος του εγκλήματος. Εκδόσεις ANT. Ν. Σάκκουλα 2002. Σελ 31.

διαπαιδαγώγηση, ενώ αρνητικά στο εκφοβισμό¹⁸⁸. Πιο πολύ όμως ο ρόλος της έχει επικεντρωθεί στο κοινωνικό σύνολο.

Η ειδική πρόληψη έχει ως στόχο της τον παραβάτη. Προσπαθεί με τον εκφοβισμό του να αποκαταστήσει την βλάβη και την μετέπειτα συμπεριφορά του, ενώ με την αχρήστευση του επιδιώκει την προστασία της κοινωνίας. Δηλαδή σκοπός της ποινής είναι να προσπαθεί να επιδράσει με τρόπο ώστε να μην εγκληματήσει ξανά ο δράστης. Η ειδική πρόληψη ουσιαστικά κυριαρχεί στο δικαστικό επίπεδο επιβολής της ποινής και με το σωφρονιστικό στάδιο στην εκτέλεση της. Οι φορείς επίσημου κοινωνικού ελέγχου της ειδική πρόληψης είναι: η ποινική δικαιοσύνη, η αστυνομία και τα σωφρονιστήρια.

Τέλος, θα ήταν φρόνιμο να αναφέρουμε ότι για να λειτουργήσει σωστά μία πολιτική που μέλημά της είναι η πρόληψη του εγκλήματος να πρέπει να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις. Δεν είναι μόνο έργο του κράτους αλλά και ευθύνη όλων όσων αποτελούν μέλη της κοινωνίας του. Βεβαίως και η πολιτεία έχει την κύρια ευθύνη γι'αυτό οφείλει να δημιουργεί τα πλαίσια δράσης, να χαράσσει γενικές κατευθύνσεις, να συντονίζει τις προσπάθειες όλων¹⁸⁹. Βάση της αντιμετώπισής του θα πρέπει να αποτελέσει η κοινωνική πρόληψη. Επιπλέον, θα πρέπει να σταματήσει να υπάρχει στο βαθμό που υπάρχει σήμερα, ο τομέας κρατικής καταστολής, ο οποίος ουσιαστικά είναι ανύπαρκτος, τομέας πρόληψης της εγκληματικότητας και επιπροσθέτως έχει κριθεί αναποτελεσματικός¹⁹⁰.

2.3. Ποιος είναι ο θεσμικός ρόλος του δικ.επιμελητή στο τομέα της πρόληψης.

Ο δικαστικός επιμελητής όπως είδαμε στο πρώτο κεφάλαιο είναι το όργανο που εκτός των άλλων καλείται να διευθετήσει ιδιωτικές διαφορές. Κύριες πράξεις που διενεργεί είναι αυτές της έξωσης, του πλειστηριασμού, της κατάσχεσης και οτιδήποτε άλλο του προστάξει το δικαστήριο.

¹⁸⁸ Για να λειτουργήσει ο εκφοβισμός θα πρέπει να συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις: α. Γνώση του κανόνα, β. Παρακίνηση προς μια σύννομη συμπεριφορά, γ. Αναμονή αρνητικών συνεπειών. Βλ. σχ. Λαμπροπούλου Ε. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα. Παπαζήση 1994. Σελ 127.

¹⁸⁹Ι. Φαρσεδάκη. Η αντιμετώπιση του εγκληματικού ζητήματος. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 3/1998 Μάρτιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

¹⁹⁰ Ο.π.

Σύμφωνα με τον υπ'αριθμόν 24 παρ.1 Ν 2318/1995 του κώδικα των δικαστικών επιμελητών, σε περίπτωση που κάποιος, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του Δικαστικού επιμελητή, παρεμποδίζει στο έργο του, έχει το δικαίωμα να τον απομακρύνει από τον τόπο εκτελέσεως ή της επιχειρούμενης πράξεως. Ακολούθως, όποιος εξακολουθεί να παρεμποδίζει στο έργο του, τιμωρείται για απείθεια κατά το άρθρο 169 ΠΚ. Καθώς επίσης και με την υπ'αριθμόν 23 Ν.2318/1995 του κώδικα των δικαστικών επιμελητών, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του έχει το δικαίωμα να ενεργεί έλεγχο για την εξακρίβωση ταυτότητας εκείνων, τους οποίους αφορά η εκτέλεση ή η επίδοση, στην περίπτωση που κάποιος αρνηθεί ή δηλώσει ψευδή στοιχεία τιμωρείται σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 225 ΠΚ.

Εδώ μπορούμε να διακρίνουμε κυρίως στην πρώτη περίπτωση ότι όταν κάποιος την ώρα που διενεργούν μία πράξη τους δημιουργήσει το οποιοδήποτε πρόβλημα έχουν το δικαίωμα να τον απομακρύνουν ή στην περίπτωση που συνεχίζει να εμποδίζει να τιμωρηθεί σύμφωνα με τον ποινικό κώδικα για απείθεια. Ο νόμος προστάζει ένα σχετικά κατασταλτικό μοντέλο πρόληψης το οποίο αρκετές φορές οι ίδιοι δεν ακολουθούν. Ο νόμος επιπλέον, τους δίνει το δικαίωμα ακόμα και βία να ασκήσουν αν κάποιος παρεμποδίζει το έργο τους. Αυτά τα μοντέλα είναι κυρίως κατασταλτικά τα οποία δε βοηθούν ουσιαστικά στην πρόληψη.

Θα δούμε και θα αναλύσουμε κάποιες μορφές πρόληψης που λαμβάνουν οι ίδιοι οι επιμελητές βάσει της έρευνας της οποίας διεξήχθη σε σχέση με τα περιστατικά που μας ανέφεραν.

A. Πώς μπορούν να διαδραματίσουν μία μορφή πρόληψης.

Σε αυτό το κομμάτι της εργασίας θα αναφέρουμε περιστατικά ή τα λεγόμενα των δικαστικών επιμελητών για να δούμε ποιός είναι ο προληπτικός τους ρόλος. Αρχικά θα θέλαμε να ξεκινήσουμε με ένα περιστατικό που μας διηγήθηκε ένας από τους συνεντευξιαζόμενος και μας ανέφερε συγκεκριμένα «σε μία εκτέλεση ήρθε ο γιος του οφειλέτη και μας έσπρωξε για να μας βγάλει έξω από το μαγαζί διότι αυτό.. και διάφορα επικαλείτο, εκεί και βία χρησιμοποίησα και την αστυνομία κάλεσα, και έγκληση του έκανα και κατηγορούμενος πήγε και αν θυμάμαι καλά και

καταδικάστηκε»¹⁹¹, «σε μία έξωση οι αντίδικοι, ο επισπεύδων και ο οφειλέτης πήγαν να πιαστούν στα χέρια και κάλεσα αμέσως την αστυνομία, εγώ δεν μπορούσα να παρέμβω να τους χωρίσω, δεν ήταν τόσο εύκολο για μένα και ήρθε η αστυνομία»¹⁹². Εδώ φαίνεται ότι ο δικαστικός επιμελητής προσπάθησε με κατασταλτικά μέτρα να απομακρύνει αυτόν που του δημιουργούσε πρόβλημα στο έργο του. Θεωρείται ότι είναι παρακώληση στο έργο τους και τις περισσότερες φορές γνωρίζουν (οι πολίτες) ότι δεν έχουν δικαίωμα να το κάνουν. Ωστόσο, αντιλαμβανόμαστε πόσο εύκολα μπορεί να μεταβεί κάποιος από μία απλή υπόθεση σε ποινικό δικαστήριο, αφού μας ανέφερε ότι καταδικάστηκε εν τέλει. Δεν μπορούμε να την κατατάξουμε σε κάποια κατηγορία πρόληψης, ωστόσο μπορούμε να εντάξουμε ότι αυτή η αντιμετώπιση είναι για τη συμμόρφωση του ενεργούντος την παραβατική πράξη και τον παραδειγματισμό για τους υπολοίπους.

Κάτι παρόμοιο βέβαια αρκετά διαφορετικό στα αποτελέσματα μας διηγήθηκαν για μία άλλη περίπτωση όπου χαρακτηριστικά είπαν «...εν τω μεταξύ και αυτοί κάναν τη βλακεία να βάζουν τα παιδιά τους μπροστά, δηλαδή έστειλαν πρώτα τα παιδιά τους τα οποία ήσαν μικρά, ήσαν ανήλικα, να το παίζουν τραμπούκοι, και έδινε εντολή ένας ένας που ερχόταν και μας απειλούσε μέσα στην κλούβα. Βλέποντας ότι θα πάνε τα παιδιά τους μέσα, αυτόφωρο, ήρθαν και μας είπαν ότι τί θα κάνουμε, έβαλλαν τα παιδιά τους, μετά μπήκε ένας παππούς, και αυτός αυτόφωρο, μας λένε τί θα κάνουμε θα πάνε τα παιδιά μας αυτόφωρο, και τους είπα δική σας επιλογή ήταν, να μην τα σπρώχνετε τα παιδιά σας, δεν έπρεπε να το κάνετε αυτό, αφού είδαν ότι πλέον δε διστάσαμε... και μας παρακάλαγαν, μας έλεγαν σας παρακαλούμε είναι τα παιδιά μας, είναι αυτό, τί θα κάνουμε, ωραία τους λέω αν δε θέλετε να πάνε τα παιδιά σας φυλακή, και αν δε θέλετε να περάσουν αυτόφωρο, μπορείτε να κάνετε το άλλο, να βοηθήσετε, να πάρετε τα πράγματά σας από δω, και να εκτελέσουμε και εμείς την απόφαση. Και πραγματικά δεν πήγαν τα παιδιά αυτόφωρο, τους βγάλαμε, μάζεψαν όλα τα πράγματα, και τελείωσε η εκτέλεση. Δεν έγιναν τελικά οι μηνύσεις και βοηθήσανε και αυτοί. Δηλαδή το λύσαμε το θέμα εκεί συμβιβαστικά»¹⁹³. Σε αυτήν την περίπτωση ουσιαστικά, το κατασταλτικό μέρος της δικαιοσύνης λειτούργησε εκφοβιστικά. Δηλαδή στην ιδέα ότι τα παιδιά θα περάσουν αυτόφωρο φοβήθηκαν. Ο νόμος τους δηλαδή λειτούργησε σα ρόλος εκμάθησης. Θα μπορούσαμε να την κατατάξουμε και στην κατηγορία των εναλλακτικών μορφών δικαιοσύνης γιατί ουσιαστικά με τον τρόπο τους έδειξαν ποιά θα είναι τα επακόλουθα των πράξεων τους, τα οποία θα είχαν αρνητικές συνέπειες. Εδώ το κατασταλτικό μοντέλο

¹⁹¹ 2^η συνέντευξη.

¹⁹² 1^η συνέντευξη.

¹⁹³ 4^η συνέντευξη.

λειτουργήσε σαν εκμάθηση, αφού στο τέλος φυσικά δεν υποβλήθηκαν μηνύσεις ώστε να ακολουθήσουν όλες οι ενέργειες της ποινικής δικαιοσύνης. Είχε κυρίως κοινωνικό χαρακτήρα αυτή η δράση. Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι η καταστολή σε αυτή τη μορφή της μπορεί να διαδραματίσει ρόλο εκμάθησης, γιατί μέσω της συζήτησης και της αποτίμησης των πιθανών μελλοντικών προβλημάτων, κατάλαβαν ότι δε θα είχε κανένα όφελος.

Οι κατασταλτικές ενέργειες βέβαια όπως είδαμε στην πρώτη περίπτωση αποφεύγονται από τους δικαστικούς επιμελητές κυρίως γιατί επιφέρουν μεγαλύτερα προβλήματα από όσα μπορούν να λύσουν. Σημαντικό μέτρο πρόληψης που συνήθως πράττουν είναι περιστασιακής μορφής. Οι περισσότεροι ανέφεραν ότι σχεδόν ποτέ, όταν έχουν μία εκτελεστέα πράξη, δε φέρνουν στο τόπο διεξαγωγής της, τους δύο αντίδικους αντιμέτωπους. Αυτό το κάνουν συνήθως για να μειώνουν τον κίνδυνο εκδήλωσης θυμού, ή εκδήλωσης κάποια επιθετικής/παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς ο ένας προς τον άλλον.

Κυρίως αυτές οι πράξεις αποτελούνται από εξώσεις και κατασχέσεις. Μας ανέφεραν συγκεκριμένα *«πάντα προσπαθούμε να μην τους φέρνουμε σε επαφή την ώρα που γίνεται η επίδοση του εγγράφου. Γιατί θα ξυπνήσουν οι αναμνήσεις, ο πόνος, θα φωνάζει, θα κατηγορεί ο ένας τον άλλον... και γι'αυτό το αποφεύγουμε πάντα, είτε στην εκτέλεση, στην κατάσχεση, στην έξωση, προσπαθούμε να μην έρχεται μαζί μας ο ιδιοκτήτης π.χ. του καταστήματος που είναι μέσα ένας επαγγελματίας και του κάνει έξωση γιατί έχει μισθώματα απλήρωτα»*¹⁹⁴.

Σε αυτές τις περιπτώσεις προβλέπουν τους κινδύνους που μπορεί να υπάρξουν από μία τέτοια συνάντηση και αποφεύγουν να τους έχουν παρόντες και τους δύο. Δεν προσπαθούν μέσω της εκμάθησης να τους δείξουν ποιο είναι το φρόνιμο να πράξουν, αλλά μέσω μιας τακτικής που απλά μειώνει τον κίνδυνο εκδήλωσης κάποιας πιθανής παραβατικής συμπεριφοράς, όπως διαπιστώσαμε και προηγουμένως ότι είναι ο ρόλος της πρόληψης. Η σύγκρουση μεταξύ των δύο μερών συνεχίζει να υφίσταται, απλά αποφεύγουν την εκδήλωσή της την ώρα που διενεργούν μία πράξη, γιατί, πρώτον θέλουν να εκτελέσουν με ήπιο τρόπο την οποιαδήποτε εντολή που έχουν πάρει από το δικαστήριο, δεύτερον, σε εκείνες τις καταστάσεις οι εντάσεις μπορεί να λάβουν άσχημη τροπή και τρίτον, γιατί μπορεί να οδηγήσει σε περισσότερα προβλήματα, τα οποία μπορεί να στραφούν στο ποινικό κομμάτι της δικαιοσύνης όπως αναφέραμε προηγουμένως.

¹⁹⁴ 5^η συνέντευξη.

Έχουν αναφερθεί παραδείγματα όπου όταν βρέθηκαν οι δύο αντίδικοι απέναντι πάνω σε μία εκτελεστική πράξη, υπήρξαν από απλές έως και ακραίες συγκρούσεις. Για παράδειγμα όπως μας ανέφεραν «*άρχισε και ο ενοικιαστής να φορτώνει και να ανταλλάσουν βρισιές και η κατάσταση είχε αρχίσει να γίνεται επικίνδυνη*»¹⁹⁵, «*μία φορά, που χρειάστηκε να κάνουμε κατάσχεση, και ήρθε ο πελάτης μου, ο οποίος χαστούκισε τον οφειλέτη*»¹⁹⁶. Βλέπουμε λοιπόν ότι όντως υπάρχει ο κίνδυνος εκδήλωσης παραβατικής συμπεριφοράς όταν βρίσκονται και οι δύο στον τόπο της πράξης. Ωστόσο, και στις δύο περιπτώσεις αναγκάστηκαν οι δικαστικοί επιμελητές να τους απομακρύνουν από τον τόπο της εκτέλεσης, όπως τους προστάζει και ο νόμος τους. Δεν κατέφυγαν στην αστυνομία, όμως στη δεύτερη περίπτωση φάνηκε να κατάλαβε το λάθος, από τα λεγόμενα του δικ.επιμελητή «*τα βρήκαν, γιατί δεν περίμενε τέτοια αντίδραση από μένα*»¹⁹⁷.

Μία ακραία περίπτωση που έχει συμβεί είναι να έχουν σε έξωση τους δύο αντίδικους απέναντι. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να πάρει όπλο ο εξωστέος και να σκοτώσει την αντίπαλη μεριά. Η απόδοση που δόθηκε από άλλους επιμελητές, ήταν ότι φταίνε οι επιμελητές που δε φρόντισαν πρώτον να προστατέψουν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και δεύτερον, δε ψυχολόγησαν μία κατάσταση από πριν. Τις περισσότερες φορές θεωρούν πλέον λόγω πείρας, ότι καταλαβαίνουν αν κάποιος είναι ικανός να πράξει κάτι ακραίο. Αυτό συνήθως το αντιλαμβάνονται μέσω των κινήσεων του και των όσων ελέγχθησαν κατά τη διάρκεια επίδοσης του εγγράφου. Αυτό θυμίζει τη θεωρία της συμβολικής αλληλεπίδρασης όπου σύμφωνα με αυτήν, σε κάθε κοινωνική ομάδα υπάρχει ένα κοινά επιδοκιμαζόμενο σύνολο συμβόλων και συμβολικών αξιολογήσεων «τα σύμβολα» όπου παρέχουν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο τα μέλη ερμηνεύουν πράξεις και κατασκευάζουν νοήματα¹⁹⁸. Τις περισσότερες φορές πράττουν με αυτό το κριτήριο. Είναι σα να κατατάσσουν τους ανθρώπους σε μη επικίνδυνους και επικίνδυνους. Ωστόσο, αυτή τους η κίνηση λειτουργεί αποτρεπτικά από την εκδήλωση εγκληματικής συμπεριφοράς σε αρκετές περιπτώσεις.

Καταλαβαίνουμε με αυτά τα παραδείγματα τί σημαίνει ότι ο προληπτικός τους ρόλος είναι κυρίως η μη μετακίνηση των αστικών σε ποινικά. Αν μία απόφαση δικαστηρίου δεν εκτελείτο από τους επιμελητές αλλά αντ'αυτού από τους ίδιους τους αντιδίκους προφανώς θα υπήρχαν συγκρούσεις σε βαθμό που θα οδηγούνταν σε μηνύσεις, αυτόφωρα κ.ο.κ. κάτι το οποίο δεν είναι συμφέρον για κανέναν.

¹⁹⁵ 9^η συνέντευξη.

¹⁹⁶ 4^η συνέντευξη.

¹⁹⁷ 4^η συνέντευξη.

¹⁹⁸ Ε. Λαμπροπούλου. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα 1994. Σελ 111.

Σα γενικό συμπέρασμα των όσων ελέχθησαν, ο προληπτικός τους ρόλος έγκειται σε κατασταλτικό και κυρίως σε περιστασιακής πρόληψης χαρακτήρα. Παρακάτω θα επισημάνουμε και άλλους τομείς πρόληψης.

B. Αυτοκτονία.

Σε αυτό το υποκεφάλαιο θα αναφερθούμε στο θέμα της αυτοκτονίας. Γνωρίζουμε ότι η αυτοκτονία δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα¹⁹⁹, δε σημαίνει όμως ότι δεν παύει να είναι για το κοινωνικό σύνολο και για τον ίδιο τον αυτόχειρα μία αποτρόπαια πράξη.

Γενικότερα η αυτοκτονία ενός ανθρώπου μας δημιουργεί ένα είδος δυσφορίας ή καλύτερα ένα είδος μεταφυσικής αγωνίας. Αυτοκτονία σημαίνει συνθηκολόγηση μπροστά στη δοκιμασία ή απόκτηση του υπέρτερου ελέγχου στην ίδια του τη ζωή²⁰⁰;

Σύμφωνα με τους ψυχιάτρους η επιτυχέστερη εκδοχή είναι αυτή του Erwin Ringel²⁰¹. Η βασική του θέση ήταν πως η αυτοκτονία δεν είναι μια απλή αντίδραση σε κάποια δυσκολία ή περίσταση, είναι μάλλον η κατάληξη μιας συμπεριφοράς που αναπτύσσεται και καθορίζεται σιγά σιγά και θίγει το σύνολο της προσωπικότητας²⁰². Μόνο μία τέτοια εξέλιξη οδηγεί το άτομο σε μια τέτοια ιδιοσυστασία ώστε διάφοροι παράγοντες να μπορούν να γίνουν κίνητρα αυτοκτονίας²⁰³. Ο κοινωνιολόγος Jean Baechler θεωρεί πως η αυτοκτονία όπως κάθε ανθρώπινη συμπεριφορά έχει μία σημασία: είναι απάντηση σε μία κατάσταση επηρεασμένη από ορισμένα κίνητρα συνειδητά ή ασυνειδήτητα για την επίτευξη κάποιου στόχου²⁰⁴

Ο Freud Sigmund θεωρούσε ότι ο αυτόχειρ σκοτώνει μέσω του ίδιου κάτι/κάποιον που μισεί²⁰⁵. Ενώ ο Marx από τη μεριά του θεωρεί ότι η αλλοτρίωση (από τον ίδιο σου τον εαυτό) μέσα σε συνθήκες κοινωνικής σύγκρουσης, και όχι η

¹⁹⁹ Εκτός βέβαια των περιπτώσεων του αρ.301 ΠΚ όπου όποιος με πρόθεση κατέπεισε άλλον να αυτοκτονήσει, αν τελέστηκε η αυτοκτονία ή έγινε απόπειρά της, καθώς και όποιος έδωσε βοήθεια κατ'αυτήν, τιμωρείται με φυλάκιση. 4 ΚΩΔΙΚΕΣ ΣΥΝ 12. Λίλα Καρατζά.

²⁰⁰Ι. Φαρσεδάκης. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις του φαινομένου της αυτοκτονίας. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 12/2000 Δεκέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

²⁰¹ Μελέτησε 745 αποπειραθέντες να αυτοκτονήσουν στη Βιέννη. Ό.π.

²⁰² Ό.π.

²⁰³ Ό.π.

²⁰⁴ Ό.π.

²⁰⁵ Γιάννης Πανούσης. Εγκληματογενείς και εγκληματογόνοι κίνδυνοι. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2007. Σελ 215.

τρωτή προσωπικότητα ή η κοινωνική μη-συνοχή, ευθύνεται για το απενενοημένο διάβημα²⁰⁶.

Ο Durkheim από την άλλη μεριά θεωρεί ότι η αυτοκτονία είναι αποτέλεσμα κοινωνικών παραγόντων. Ένας παράγοντας που ωθεί στην αυτοκτονία είναι ο οικονομικός. Παρατήρησε ότι σε περιόδους οικονομικής κρίσης αλλά και οικονομικής ανάπτυξης μιας χώρας, οι αυτοκτονίες αυξάνονται²⁰⁷.

Σε άρθρο το 2005 ο καθηγητής ψυχιατρικής Κώστας Στεφανής μιλούσε για χαμηλό αριθμό αυτοκτονιών στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες ειδικότερα της Βόρειας Ευρώπης. Το γεγονός αυτό οφειλόταν στο ότι υπάρχουν παράγοντες όπως το κλίμα, η ηλιοφάνεια, κοινωνικοί παράγοντες, η οικογένεια, η στήριξη από ένα ευρύτερο περιβάλλον κ.ο.κ.²⁰⁸. Ωστόσο πλέον βλέπουμε από άρθρα να υπάρχουν πολλές αυτοκτονίες τον τελευταίο χρόνο. Συγκεκριμένα 50χρονος επιχειρηματίας στην Πτολεμαΐδα βρέθηκε απαγχονισμένος μέσα στο κατάστημά του²⁰⁹. Η αιτία ήταν λόγω χρεών. Άλλο ένα παράδειγμα είναι ένας 55χρονος άνδρας στη Θεσσαλονίκη να αυτοπυρποληθεί μπροστά από την τράπεζα πάλι λόγω χρεών²¹⁰. Στην Κρήτη είναι πολλά τα κρούσματα αυτοκτονιών λόγω χρεών²¹¹. Πολλές είναι οι περιπτώσεις δυστυχώς που φανερώνουν ένα μεγάλο κύμα αυτοκτονιών ειδικότερα την τελευταία χρονιά. Οι περισσότεροι είναι λόγω κακής οικονομικής κατάστασης²¹².

Σαφώς δεν μπορούμε να στηριχτούμε μόνο σε δημοσιεύματα που έχουν γραφτεί. Είδαμε όμως μία έρευνα που έχει γίνει από τον ΠΟΥ²¹³ όπου θέλει την Ελλάδα να έχει ανεβασμένα τα ποσοστά στις αυτοκτονίες τα έτη 2007-2009. Το αποδίδει στο γεγονός ότι η οικονομική κρίση έφερε αυτό το αποτέλεσμα. Η Ελλάδα φέρεται να έχει τη μεγαλύτερη αύξηση στα επίπεδα των αυτοκτονιών σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρώπης με 17% αύξηση²¹⁴.

Οι δικαστικοί επιμελητές έρχονται σε επαφή με άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα κυρίως οικονομικής φύσεως. Σε μερικούς από αυτούς έχουν αναφέρει ότι θα αυτοκτονήσουν ή έχει πέσει στην αντίληψη των ίδιων των επιμελητών ότι κάποιος θα καταφύγει σε αυτή τη λύση. Συγκεκριμένα μας ανέφεραν «έχω δώσει δηλαδή, χαρτί... για αφαίρεση αυτοκινήτου, ότι χάνει το αυτοκίνητο μία κυρία, και μου

²⁰⁶ Ο.π.

²⁰⁷ Emile Durkheim. Οι κοινωνικές αιτίες της αυτοκτονίας. Εκδόσεις Γερ. Αναγνωστίδη. (Χ.Χ.)

²⁰⁸ http://archive.enet.gr/online/online_obj?pid=42&tp=T&id=238888

²⁰⁹ <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=291428>

²¹⁰ <http://www.tanea.gr/ellada/article/?aid=4657824>

²¹¹ <http://www.avgi.gr/ArticleActionshow.action?articleID=619002>

²¹² <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=9528875>

²¹³ Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

²¹⁴ <http://www.healthview.gr/> και <http://www.who.int/en/>

λέει θα αυτοκτονήσω, θα κρεμαστώ από την πλατεία την πόλης, γιατί τα έχω χάσει όλα»²¹⁵, «έτσι όπως τον είδαμε και εγώ και ο συνάδελφος... όπως κοίταγε... με τον τρόπο που κοίταγε το μπαλκόνι καταλαβαίναμε ότι πήγαινε για να φουντάρει»²¹⁶. Ο τρόπος αντιμετώπισης αυτών των καταστάσεων είναι κυρίως να τους εξηγήσουν ότι μία τέτοια απόφαση δεν είναι συμφέρουσα για κανέναν, και να προτείνουν λύσεις. Λαμβάνουν το ρόλο του ψυχολόγου. Ο προληπτικός ρόλος ουσιαστικά, γίνεται μέσω συμβουλών ώστε να τους ενθαρρύνουν για να αποφευχθεί μία τέτοια πράξη. Έγκειται βέβαια στην ευαισθησία του κάθε επιμελητή στο θέμα για τον τρόπο που θα φερθεί.

Γ. Ενημέρωση για την αποφυγή τοκογλυφίας.

Η τοκογλυφία θεωρείται μέρος του οργανωμένου εγκλήματος. Η οργανωμένη εγκληματικότητα δεν αποτελεί νέα μορφή εγκληματικότητας. Προϋπήρχε, απλά τα τελευταία τριάντα χρόνια του 20^{ου} αιώνα είχε γνωρίσει ιδιαίτερη άνθηση²¹⁷. Εξίσου και η τοκογλυφία δε θεωρείται νέα μορφή εγκληματικότητας. Υπήρχε από αρχαιοτάτων χρόνων. Αναφέρεται στα κείμενα του Λουκιανού ‘ Μεννίπος ή Νεκρομαντεία’ και στο κείμενο ‘Πώς δει τον νέον ποιημάτων ακούειν’ όπου αναφέρουν τον τοκογλύφο ως ως κοινωνικό παράσιτο παρόμοιο με τον άσωτο, τον σκληρό και τον απαίδευτο: «Πίνεις, αρίστου πατρός Ελλήνων γεγώς, ή κυβεύεις ή ορτυγοκοπείς ή καπηλεύεις ή τοκογλυφείς μηδέν μέγα φρονών μηδ’ άξιον της ευγενείας;»²¹⁸. Ωστόσο, η φύση του εγκλήματος είναι τέτοια, όπου συνοδεύεται από μία σειρά προβλημάτων (κυρίως αποδεικτικών), τα οποία ενίοτε μεν εμποδίζουν τη δίωξη του πραγματικού δράστη, ενίοτε δε, παρέχουν την ευχέρεια υποβολής ψευδών εκβιαστικών εγκλήσεων κατά αθώων, στα πλαίσια μιας τακτικής, η οποία συνίσταται στην αποφυγή καταβολής των νομίμως δανεισθέντων²¹⁹.

Υπάρχει η αφανής πλευρά σε αυτού του είδους τα εγκλήματα. Το περίεργο απ’όλα είναι ότι σε αυτήν την εγκληματικότητα το θύμα βρίσκει τον δράστη, και αυτό

²¹⁵ 1^η συνέντευξη.

²¹⁶ 4^η συνέντευξη.

²¹⁷ Στις αρχές του 21^{ου} αιώνα το οργανωμένο έγκλημα έχει αναπτύξει νέες μορφές και νέα στρατηγικά μοντέλα δράσης, χωρίς όμως να το καθιστούν ένα διαφορετικό είδος εγκλήματος. Οι λόγοι μετεξέλιξής του είναι κυρίως οικονομικοί, κοινωνικοί, νομικοί, πολιτιστικοί κ.ο.κ Γρ. Λάζος. Φάκελος σημειώσεων. Οργανωμένη εγκληματικότητα. Πάντειο πανεπιστήμιο 2006. Σελ 3.

²¹⁸ Μ. Σκανδάμης, Η τοκογλυφία στην περιφέρεια του Εφετείου Πατρών. Έρευνα δικαστικά διαπιστούμενης εγκληματικότητας. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. 5/2001 Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

²¹⁹ Θρασύβουλος Κονταξής. Ακυρότητα κλητηρίου θεσπίσματος. Στοιχειοθέτηση τοκογλυφίας. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. 5/2000. Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

γίνεται μέσω ενός τρίτου έμπιστου. Το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ότι οι τράπεζες δεν ελέγχουν τη σχέση που συνδέει τον εκδότη της επιταγής με τον τελευταίο οπισθογράφο²²⁰. Δηλαδή την πορεία που ακολούθησε μια επιταγή και τους λόγους για τους οποίους εξεδόθη²²¹. Οι τράπεζες έχουν το δικαίωμα να κάνουν έλεγχο προέλευσης των επιταγών, όμως μερικές δεν το κάνουν γιατί «στηρίζονται σε διάταξη του νόμου που ορίζει ότι η διεκδίκηση μιας επιταγής από τον καλόπιστο τρίτο (την τράπεζα) δεν επηρεάζεται εάν η επιταγή κάπου πάσχει»²²².

Τοκογλυφική δραστηριότητα ασκούν κυρίως έμποροι και ελεύθεροι επαγγελματίες, οι οποίοι λόγω της ιδιότητάς τους έχουν ένα σημαντικό πλεονέκτημα εν αντιθέσει με τους άλλους που διαπράττουν τοκογλυφία, δηλαδή την δυνατότητα να συγκαλύπτουν τοκογλυφικές απαιτήσεις και να τις εμφανίζουν ως απαιτήσεις δήθεν προερχόμενες από την άσκηση του επαγγέλματός τους, ώστε να συσκοτίζουν τον τρόπο προέλευσής τους²²³. Σημαντικό όμως είναι και το υπόλοιπο ποσοστό αθροιστικά 41,7%, που δεν είναι έμποροι ή ελεύθεροι επαγγελματίες²²⁴. Ουσιαστικά αυτό το ποσοστό φανερώνει τη διείσδυση του φαινομένου και στις υπόλοιπες επαγγελματικές και κοινωνικές τάξεις, με προεξέχουσα τάξη αυτή των συνταξιούχων με ποσοστό 25% επί των καταδικασθέντων τελεσιδίκως, χωρίς όμως να μπορεί να διαπιστωθεί από την έρευνα αν οι συνταξιούχοι που άσκησαν τοκογλυφική δραστηριότητα προέβησαν σε αυτήν για πρώτη φορά μετά από την συνταξιοδότησή τους²²⁵.

Είναι ένα έγκλημα το οποίο ειδικά αυτές τις εποχές όπου οι τράπεζες δεν παρέχουν εύκολα δάνεια και όπου η οικονομική κρίση πλήττει όλο και πιο πολύ την Ελλάδα, θα γνωρίσει πιθανή αύξηση.

Ο δικαστικός επιμελητής καλείται να επιτελέσει το έργο του συμβούλου σε τέτοιες περιπτώσεις. Συγκεκριμένα μας ανέφεραν «δεν μπορώ παρά να τον βοηθήσω με τις γνώσεις μου για να ξεφύγει από το αδιέξοδο του, ή τουλάχιστον να κάνει καμιά προσπάθεια. Ειδικότερα προσπαθώ να τους αποτρέψω από τους τοκογλύφους. Είναι η εύκολη λύση ξέρεις, ειδικά τώρα που οι τράπεζες δε δίνουν δάνεια. Αλλά είναι ό,τι χειρότερο, γιατί πάει ο άλλος για να βρει λύση στο πρόβλημα του και το κάνει πολύ χειρότερο»²²⁶. Σε αυτήν την περίπτωση μέσω συμβουλών προσπαθεί να αποτρέψει

²²⁰ http://news.kathimerini.gr/4dcgi/ w_articles_ell_1_06/06/2010_403528

²²¹ ό.π.

²²² ό.π.

²²³ Μ. Σκανδάμης, Η τοκογλυφία στην περιφέρεια του Εφετείου Πατρών. Έρευνα δικαστικά διαπιστούμενης εγκληματικότητας. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. 5/2001 Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

²²⁴ Ο.π.

²²⁵ ό.π.

²²⁶ 9^η συνέντευξη.

από τέτοια φαινόμενα ή να βρεθεί μία νόμιμη λύση. Τους εξηγούν ότι μία τέτοια κατάσταση μόνο δεινά μπορεί να επιφέρει και προσπαθούν να τους προστατέψουν από αυτού του είδους την εγκληματικότητα: «*εκεί προσπαθώ να τους εξηγήσω ότι θα είναι ολέθριο λάθος να πάνε σε μια τέτοια λύση γιατί πλέον θα μπουν μέσα σε έναν φαύλο κύκλο με χρέη από όπου δεν θα καταφέρουν να ξεφύγουν ποτέ*»²²⁷.

Ο προληπτικός τους ρόλος φαίνεται μέσω της ενημέρωσης μίας πιθανής εγκληματικότητας. Προσπαθεί να προλάβει τέτοια φαινόμενα ενημερώνοντάς τους και προσπαθώντας να βρει μία λύση στο πρόβλημά τους. Έχει κυρίως κοινωνικό χαρακτήρα. Βεβαίως αυτό δεν αποτελεί μέρος της δουλειάς τους, ωστόσο αυτό που κάνουν θεωρείται λειτούργημα και είναι εν μέρει υποχρέωσή τους να ενημερώνουν τον κόσμο ώστε να μη γίνονται θύματα εγκληματικών ενεργειών.

Δ. Που έχουν παίξει ήδη ρόλο προληπτικό σε σύλλογος.

Ο σύλλογος των δικαστικών επιμελητών επιμελείται πολλά προβλήματα που ταλανίζουν τον κλάδο τους. Ένα από τα κυριότερα είναι αυτό των εισπρακτικών εταιρειών που είχαν κάνει την εμφάνισή τους.

Το θέμα των εισπρακτικών εταιρειών είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα για τους δικαστικούς επιμελητές. Δεν είναι τωρινό, αλλά αντιθέτως έχει εδώ και χρόνια που απασχολεί τον κλάδο. Δεν τον απασχολεί μόνο από θέμα ότι μπορεί να 'χάσουν' εν μέρει τη δουλειά τους όσο και για το θέμα της νομιμότητας αυτών των εταιριών αλλά και τον τρόπο που χειρίζονται όλα αυτά τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

Οι εισπρακτικές είναι εταιρείες που έχουν συσταθεί και αναλαμβάνουν την είσπραξη των οφειλών με το ανάλογό τους ποσοστό κέρδους. Συνήθως, αναλαμβάνουν οφειλές τραπεζών, επιχειρήσεων, μεγάλων οργανισμών κ.ο.κ. Το προσωπικό τους αποτελείται από μη αρμόδιους για την εν γένει διαδικασία υπαλλήλους.

Οι εισπρακτικές εταιρείες έκαναν πρώτα την εμφάνισή τους στο ευρωπαϊκό χώρο μετά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο ως μικρά εισπρακτικά γραφεία με σύμπραξη συνήθως συγγενικών προσώπων, που είχαν επαγγελματικά την ιδιότητα του έμπειρου οικονομικού υπαλλήλου ή επιστήμονα, του δικηγόρου ή του δικαστικού

²²⁷ 9^η συνέντευξη.

επιμελητή²²⁸. Ο λόγος εμφάνισής τους πρέπει ίσως να αναζητηθεί στην ανάγκη εξάντλησης κάθε προσφερόμενου μέσου-και μη νομικού μέσου-προς είσπραξη απαιτήσεων δυστροπούντων περί την καταβολή οφειλετών²²⁹.

Η μέθοδος που χρησιμοποιούν είναι μέσα στα άλλα η σταθερή και επίμονη όχληση του οφειλέτη για μακρύ χρόνο, την κατ'οίκον επίσκεψή του ιδίως τις μέρες όπου ο οφειλέτης μισθοδοτείται και ο ψυχολογικός εν γένει εξαναγκασμός πληρωμής²³⁰.

Κατά κάποιο τρόπο θεωρείται νάρκη στα θεμέλια του κράτους δικαίου οι εισπρακτικές εταιρείες. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 του Κώδικα Δικηγόρων ο καταστατικός τους σκοπός είναι παράνομος γι'αυτό και άκυρος²³¹. Οι εταιρείες αυτές ως ανώνυμες, κατά κανόνα, μπορούν να κηρυχθούν άκυρες με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ.4α του ν.2190/1920, όπως επίσης και η Τράπεζα της Ελλάδος θα πρέπει να ελέγχει τις τράπεζες, που ιδρύουν ή καταφεύγουν απλώς στις υπηρεσίες τέτοιων εταιρειών, αφού το θέμα αυτό υπάγεται στην εποπτεία της, ως αφορόν το γενικό συμφέρον²³².

Οι υπάλληλοι που δουλεύουν σε τέτοιες εταιρείες δεν έχουν γνώσεις δικαίου ούτε διαθέτουν ανεξαρτησία. Οι μέθοδοί τους, μπορούν να εξυπηρετούν το στενά ευνοούμενο συμφέρον του εργοδότη τους, δεν υπηρετούν όμως το δίκαιο²³³. Αποτέλεσμα είναι ο απλός καταναλωτής, ο μικροπιστούχος να εξαναγκάζεται σε απαράδεκτες και παράνομες απαιτήσεις των τραπεζών, χωρίς δυνατότητα οποιασδήποτε συνδιαλλαγής ή προσφυγής στη δικαιοσύνη, ουσιαστικά αππροστάτευτος μπροστά στην ισχύ και το μένος τέτοιων εταιρειών²³⁴.

Μερικές φορές κάποιες από αυτές τις εταιρείες χρησιμοποιούσαν την ιδιότητα του δικαστικού επιμελητή ή του δικηγόρου και ενοχλούσαν φορτικά για την καταβολή των χρημάτων²³⁵. Όπως είπαμε και προηγουμένως, φτάνουν στο σημείο να κάνουν επισκέψεις και στο σπίτι. Αυτό δεν ξέρουμε κατά πόσο γίνεται με νομιμότητα. Αυτή η πρακτική πρέπει να αποκλεισθεί από τους χειρισμούς αυτών των εταιρειών γιατί ίσως αποτελεί και ποινικό αδίκημα σύμφωνα με τον κ. Δαφέρμο πρόεδρο της

²²⁸Εισπρακτικές εταιρείες: νάρκη στα θεμέλια του κράτους δικαίου. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φύλλο 14 Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2002 Ιανουάριος 2003. Σελ 4.

²²⁹Ο.π.

²³⁰Ο.π.

²³¹Ο.π.

²³²Ο.π.

²³³Ο.π.

²³⁴Ο.π.

²³⁵Εισπρακτικές εταιρείες. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 2001. Φύλλο 9. Σελ 9.

Αρχής²³⁶. Η νομιμότητα έχει σχέση με την παρουσία του δικαστικού επιμελητή ύστερα από την έκδοση δικαστικής απόφασης.

Επιπλέον, ο υπερπληθωρισμός των δικηγόρων και των δικαστικών επιμελητών στην Ελλάδα και οι επακόλουθες δύσκολες συνθήκες απασχόλησης επέτρεψαν την εκμετάλλευση των κλάδων τους από τράπεζες και άλλες επιχειρήσεις που τους απασχολούν πλέον κατ'αποκοπή έναντι γλισχρών και μη ανταποκρινόμενων στο νόμο αμοιβές και μόνο για τις ελάχιστες αναγκαίες και αποψυλωμένες από κάθε πρωτοβουλία και δικηγορική ανεξαρτησία πράξεις²³⁷.

Όσον αφορά το θέμα των δικαστικών επιμελητών, είπαμε και προηγουμένως ότι θεωρούνται άμισθοι δημόσιοι λειτουργοί, ενεργούν ως όργανα της πολιτείας. Μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους συνεργάζονται με τους εντολείς τους, που μπορούν να είναι είτε οι ίδιοι οι δικαιούχοι, όταν ο νόμος τους επιτρέπει την αυτοπρόσωπη ενέργεια, είτε οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους σε κάθε άλλη περίπτωση, είτε οι καθολικοί διάδοχοι του δικαιούχου εφόσον κοινοποιηθούν προηγουμένως στον υποκείμενο σε εκτέλεση οφειλέτη η επιταγή και τα έγγραφα που τους νομιμοποιούν²³⁸. Κάθε άλλη ενέργεια που υπερβαίνει τα αυστηρά υπό του νόμου προσδιοριζόμενα όρια συνιστά παράνομη πράξη²³⁹. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το άρθρο 89 παρ1 Ν.2318/1995 όποιος χωρίς να έχει την ιδιότητα του δικαστικού επιμελητή ενεργεί πράξεις που ανάγονται στα καθήκοντά του τιμωρείται κατά το άρθρο 175 ΠΚ, ομοίως και όποιος δικαστικός επιμελητής διευκολύνει αυτές τις ενέργειες²⁴⁰.

Εξίσου σημαντικό θέμα είναι το τραπεζικό απόρρητο. Η τράπεζα έχει την υποχρέωση απέναντι στον πελάτη της να σιωπά για όλες χωρίς διάκριση τις προσωπικές και οικονομικές του υποθέσεις που γίνονται γνωστές σε αυτήν από την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, ακριβώς το ίδιο ισχύει ακόμα και σε υπαλλήλους άλλων τμημάτων²⁴¹. Κάτι τέτοιο, από τη στιγμή που το αναλαμβάνουν τέτοιες εταιρείες δεν τηρείται. Το θέμα σαφώς είναι πόσο νομική υπόσταση έχουν τέτοιες εταιρείες, αλλά κυρίως την προέλευση τους και πόσο έλεγχο έχουν. Από την στιγμή που βλέπουμε ότι οι δικαστικοί επιμελητές που ενεργούν τέτοιες πράξεις έχουν έναν ολόκληρο κώδικα δεοντολογίας, είναι εκπαιδευμένοι και επιπλέον

²³⁶ Ο.π.

²³⁷ Εισπρακτικές εταιρείες και νομιμότητα. Ολόκληρη η γνωμοδότηση του καθηγητή κ. Σπ. Ψυχομάνη. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φεβρουάριος-Μάρτιος-Απρίλιος 2003. Φύλλο 15. Σελ 4.

²³⁸ Ο.π.

²³⁹ Η αναγκαστική εκτέλεση αποτελεί από μόνη της νόμιμο περιορισμό του δικαιώματος στην προσωπικότητα του οφειλέτη. Συνεπώς, κάθε υπερβαίνουσα τους όρους και το σκοπό του νόμου συμπεριφορά αποτελεί αυθαιρεσία και παρανομία. ό.π.

²⁴⁰ ό.π.

²⁴¹ ό.π.

υπόλογοι σε κάποιες αρχές εάν δε συμμορφώνονται στους νόμους και κυρίως πράττουν στο όνομα του κράτους και της δικαιοσύνης, και όχι στα θέλω των επιχειρήσεων κ.ο.κ. Βλέπουμε ότι με αυτές τις εταιρείες δεν υπάρχει μόνο παράβαση του επαγγέλματος του δικαστικού επιμελητή αλλά και παραβίαση δικαιωμάτων των πολιτών.

Η Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών έχει ενεργήσει πολλές προσπάθειες για την μη συνέχιση τέτοιων εταιρειών. Όμως σε αυτές τις εταιρείες πλέον συμμετέχουν δικηγόροι και τέσσερις δικαστικοί επιμελητές. Έτσι η εκτελεστική γραμματεία της Ομοσπονδίας έλαβε απόφαση να μην επιτρέπεται η συμμετοχή καθ'οιονδήποτε τρόπο δικαστικών επιμελητών σε εισπρακτικές εταιρείες²⁴². Ακόμα και ο Δικηγορικός σύλλογος Αθηνών τιμώρησε έναν από τους δικηγόρους με παύση ενός έτους από το δικηγορικό λειτούργημα²⁴³. Σύμφωνα με τα άρθρα δεοντολογίας των δικηγόρων κάθε δικηγόρος που γίνεται γνώστης ενεργειών εισπρακτικών εταιρειών κατά οφειλετών εντολών του έχει την υποχρέωση να ενημερώνει το σύλλογό του και να προβεί στην προβλεπόμενη έγκληση²⁴⁴ πόσο μάλλον να ενεργεί πράξεις για την εισπρακτική εταιρεία.

Βλέπουμε σαφώς πως τέτοιες εταιρείες μπορεί να επιφέρουν πολλά προβλήματα στο θέμα κράτος δικαίου. Το σημερινό τρίπτυχο είναι **δικηγόρος-δικαστής-δικαστικός επιμελητής**, σε καμία περίπτωση δε θα ήταν φρόνιμο να αντικατασταθεί από το **τράπεζα-εισπρακτική-μπράβος**²⁴⁵. Ο λόγος δεν είναι μόνο γιατί θα δημιουργηθούν προβλήματα επιβίωσης στους εμπλεκόμενους στην διαδικασία αυτή κλάδους, αλλά κυρίως γιατί θα καταλυθούν στοιχειώδη λαϊκά δικαιώματα και ελευθερίες των πολιτών-οφειλετών, οι οποίοι θα βρεθούν ανυπεράσπιστοι στη δίνη των ορέξεων του χρηματιστηριακού κεφαλαίου²⁴⁶.

Αξίζει να επισυνάψουμε μία επιστολή που έστειλε η Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών στον Υπουργό προκειμένου να του παραθέσουν τα προβλήματα που μπορεί να παρουσιαστούν: *Κύριε Υπουργέ, οι εισπρακτικές εταιρείες είναι επικίνδυνες για το κράτος δικαίου και όσα πλαίσια λειτουργίας τους να θεσμοθετήσετε δε θα εξυπηρετούν καμία άλλη αναγκαιότητα, παρά μόνο την εκτός των ορίων του νόμου ενέργεια πράξεων προς όφελος των ιδίων και των εντολών τους. Η εφαρμογή*

²⁴²Εισπρακτικές εταιρείες. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2007. Τεύχος 13. Έτος 3^ο. Σελ 1.

²⁴³Ο.π.

²⁴⁴Εισπρακτικές εταιρείες και νομιμότητα. Ολόκληρη η γνωμοδότηση του καθηγητή κ. Σπ. Ψυχομάνη. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φεβρουάριος-Μάρτιος-Απρίλιος 2003. Φύλλο 15. Σελ 5.

²⁴⁵Πρωτοβουλία δικηγόρων και δικαστικών επιμελητών κατά των εισπρακτικών εταιρειών. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Μάιος-Ιούνιος-Ιούλιος 2007. Τεύχος 12 έτος 3^ο. Σελ 5.

²⁴⁶Ο.π.

του δικαίου είσπραξης χρεών απαιτεί καταρτισμένους και έμπειρους χειριστές της εφαρμογής του δικαίου. Για το λόγο αυτό, η πολιτεία καθιέρωσε τα δικά της όργανα (δημοσίους λειτουργούς) αυτοτελή και ανεξάρτητα με υποχρεώσεις που δεν αφήνουν περιθώρια για αυθαιρεσίες και μεροληπτικές συμπεριφορές, σας κάνουμε δε γνωστό ότι στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η είσπραξη των εξωδικαστικών απαιτήσεων γίνεται από τους δημόσιους λειτουργούς²⁴⁷.

Αντιλαμβανόμαστε εν ολίγοις, ότι το ζήτημα των εισπρακτικών εταιρειών είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα και για τους δικαστικούς επιμελητές αλλά και για την κοινωνία. Είναι ένα ζήτημα που οδηγεί στο να καταλύσει βασικά δικαιώματα, όπως επίσης και τα προσωπικά δεδομένα του καθενός να γίνονται έρμαια στα χέρια οποιουδήποτε έχει συμφέρον. Εκεί έχουν παίξει προληπτικό ρόλο με το να σταματήσουν σε έναν βαθμό τις ενέργειες αυτών των εταιρειών και να τιμωρούν τους δικ.επιμελητές που βοηθούν στο έργο τους. Βέβαια σαν φαινόμενο δεν έχει εκλείψει, αλλά ωστόσο έχουν σταματήσει σε έναν βαθμό να λειτουργούν κατ'αυτόν τον τρόπο.

Άλλο ένα αρκετά σημαντικό είναι στην πράξη των πλειστηριασμών. Παλαιότερα στους πλειστηριασμούς διαπραπτόταν ένα έγκλημα το οποίο και δεν μπορούσε να αποδείξει κανένας. Τα επονομαζόμενα «κοράκια». Αυτοί ήταν κυρίως άνθρωποι οι οποίοι έρχονταν σε πλειστηριασμούς όχι για να πλειοδοτήσουν ώστε να πάρουν ένα ακίνητο. Η «δουλειά» τους ήταν να μπορέσουν να βγάλουν χρήματα από αυτό. Η διαδικασία των πλειστηριασμών ήταν η εξής: μπορούσε ο καθένας που είχε τα μισά χρήματα από την πρώτη προσφορά που είχαν βάλει στο ακίνητο, να πλειοδοτήσει μέχρι τις 14:00. Μετά όποιοι συμμετείχαν στη διαδικασία μπορούσαν να κάνουν προσφορές όπως γίνεται και στις δημοπρασίες, και αυτός που θα έλεγε τη μεγαλύτερη προσφορά θα του άνηκε. Τα κοράκια λοιπόν, πήγαιναν στους πλειστηριασμούς και εκβίαζαν αυτούς που ήθελαν το ακίνητο ώστε να τους δώσουν κάποια χρήματα για να αποχωρήσουν από τη διαδικασία. Όποιος δεν τους τα έδινε, πλειοδοτούσαν ώστε να αυξηθεί κατά πολύ η τιμή του ακινήτου, σαν «εκδίκηση» για τα χρήματα που ζήτησαν και δεν του δόθηκαν. Συνήθως τα χρήματα που ζητούσαν ήταν το λιγότερο 500ευρώ ανάλογα και το ακίνητο αλλά και το πόσο το ήθελε ο άλλος. Εν μέρει, «πατούσαν» πάνω στη θέληση ή και πόνο²⁴⁸ του άλλου εκβιάζοντάς τον. Βλέπουμε λοιπόν ότι γινόταν ένα έγκλημα το οποίο και δεν μπορούσε να εκδιωχθεί. Ο λόγος ήταν γιατί την ώρα που γινόταν αυτή η συζήτηση δεν βρισκόταν κανένας άλλος μπροστά εκτός από αυτούς που αφορούσε η

²⁴⁷Εισπρακτικές εταιρείες. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2008. Τεύχος 17 έτος 4^ο. Σελ 7.

²⁴⁸ Γιατί μερικοί από αυτούς που ήθελαν ένα ακίνητο ήταν από την ίδια οικογένεια που χρωστούσε κάποιος και προσπαθούσε να κερδίσει το σπίτι, οικόπεδο κ.ο.κ. με αυτόν τον τρόπο.

συζήτηση. Ο δικαστικός επιμελητής δεν μπορούσε να κάνει τίποτα γιατί ο τόπος διεξαγωγής της σύζητησής τους γίνονταν μακριά από το βλέμμα του. Βέβαια ήταν γνωστό αλλά δεν μπορούσαν να το αποτρέψουν. Έπρεπε είτε να μαγνητοφωνούσαν τη συζήτηση κρυφά, που αυτή η ενέργεια αποτελεί παράνομη πράξη, είτε να τους κάνει καταγγελία και μήνυση ο αποδέκτης του εκβιασμού το οποίο και δεν γινόταν γιατί θα συμμετείχε σε μία δικαστική διαμάχη όπου θα ήταν πολλά τα έξοδα, θα ήταν χρονοβόρο και ίσως στο τέλος να μην μπορούσαν ν'αποδείξουν τίποτα.

Με λίγα λόγια, τα κοράκια κέρδιζαν μαύρο χρήμα. Το γεγονός ότι δεν μπορούσαν να απομακρύνουν τέτοιες καταστάσεις τους έφερε στο σημείο πλέον να κάνουν εισήγηση και να απαιτήσουν άλλο νόμο. Από το 2003 είχαν κάνει εισήγηση οι ίδιοι οι επιμελητές (μέσω του συλλόγου τους) και τελικώς ο νόμος άλλαξε εδώ και περίπου 2 χρόνια. Πλέον οι πλειστηριασμοί δε γίνονται με αυτή τη σειρά που είπαμε προηγουμένως. Πλέον ο κάθε πλειοδότης φέρνει την προσφορά του η οποία θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη από την πρώτη προσφορά (έστω και για ένα λεπτό) που εκπλειστηριάζεται το ακίνητο, σε κλειστό φάκελο²⁴⁹. Όταν φτάσει η ώρα 17:00 σταματούν να γίνονται προσφορές. Εκείνη την ώρα οι φάκελοι ανοίγονται και οι δύο μεγάλες προσφορές συνεχίζουν στη διαδικασία ενώ οι υπόλοιπες αποχωρούν.

Ο προληπτικός ρόλος εδώ είναι να περιορίσουν τα μέσα διάπραξης των αδικημάτων. Παλιά για παράδειγμα έρχονταν δέκα κοράκια όπου συνήθως και οι δέκα πληρώνονταν για να φύγουν από τη διαδικασία. Πλέον αν θα είναι κάποιος θα είναι μόνο ένας, και αν θα έχει δικαίωμα να συνεχίσει στη διαδικασία. Εν κατακλείδι, τα κοράκια δεν μπορούν να συνεχίσουν τη δουλειά τους γιατί ο νόμος είναι τέτοιος ο οποίος τους διώχνει από τη διαδικασία ή τουλάχιστον τους περιορίζει στο μέγεθος αντί για δέκα να είναι ένας. Πλέον, είναι πιο δύσκολο να συνεχιστεί το φαινόμενο αυτό και μετά από το νόμο έχει εξαλειφθεί σε έναν αρκετά σημαντικό βαθμό.

²⁴⁹ μόνο ο επισπεύδοντας έχει το δικαίωμα να δίνει την προσφορά του στην ίδια τιμή που είναι η πρώτη προσφορά.

Κεφάλαιο 3.

Εναλλακτικές μορφές απονομής της δικαιοσύνης.

3.1. Η σημαντικότητα αυτών των μορφών-Ιστορική εξέλιξη στην κοινωνία.

Ο δικαστικός επιμελητής αποτελεί το συνδετικό κρίκο ανάμεσα στις δύο αντίπαλες πλευρές. Είναι ο ενδιάμεσος/μέσος ο οποίος πράττει στο όνομα της δικαιοσύνης. Ουσιαστικά, μέρος της δουλειάς του είναι, εκτός των έχει αρμοδιότητα, να αποτελεί και τον ουδέτερο/τρίτο ο οποίος προσπαθεί να διευθετήσει μία αντιπαλότητα. Έχει πολλά στοιχεία με το διαμεσολαβητή σε αυτόν τον τομέα γιατί δεν υπάρχει για να λαμβάνει το μέρος καμίας από τις δύο πλευρές. Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούμε στη σημαντικότητα των εναλλακτικών μορφών απονομής δικαιοσύνης, στην ιστορική εξέλιξή τους, στις μορφές εναλλακτικών μορφών καθώς επίσης και στο ρόλο του δικαστικού επιμελητή ως διαμεσολαβητή βάσει της έρευνας που διεξήχθη.

Στη σημερινή εποχή τα δικαστήρια αντιμετωπίζουν μία υπερπληθώρα υποθέσεων. Είναι ένα φαινόμενο το οποίο βασίζεται στη νοοτροπία των ανθρώπων να λύνουν τις διαφορές τους μέσω των δικαστηρίων και όχι του διαλόγου. Καθώς επίσης και το κατασταλτικό μοντέλο έχει αποτύχει στο σκοπό του. Τα τελευταία χρόνια γίνεται συνεχώς μία ανάπτυξη άλλων μορφών επίλυσης των διαφορών είτε σε ποινικά θέματα είτε σε αστικά και εμπορικά. Οι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης διαφορών, στοχεύουν τόσο στην αποκατάσταση του θύματος όσο και στη συμμόρφωση του δράστη, όταν μιλάμε για θέματα που αφορούν το ποινικό κομμάτι της δικαιοσύνης. Όσον αφορά το αστικό και το εμπορικό, στοχεύουν στην καλύτερη δυνατή επίλυση των διαφορών και από τα δύο μέρη ούτως ώστε να μειώνονται οι εντάσεις μεταξύ τους και να λύνονται οι διαφορές εκτός δικαστηρίων. Τέτοιες μέθοδοι είναι η θεραπευτική δικαιοσύνη, η συμμετοχική δικαιοσύνη, η επανορθωτική δικαιοσύνη, η διαμεσολάβηση, η διαπραγμάτευση, ο φιλικός διακανονισμός κ.ο.κ.

Παρατηρούμε, ότι εκτός από την μεγάλη συμφόρηση των δικαστηρίων αρκετές φορές οι δύο μεριές δεν είναι πλήρως ικανοποιημένες από την απόφαση που πάρθηκε. Αυτές οι μέθοδοι έχουν αυτό το σκοπό, δηλαδή, να μειώνεται ο φόρτος εργασίας των δικαστηρίων και επιπλέον ο κόσμος να βρίσκει μία εξώδικη λύση όπου

τα δύο μέρη θα είναι εξίσου ικανοποιημένα και επιπροσθέτως, θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη διαδικασία.

Προτού όμως αναλύσουμε τις εναλλακτικές μορφές απονομής δικαιοσύνης καλό θα ήταν να αναφέρουμε λίγα λόγια για την ιστορική εξέλιξη του θεσμού της διαπραγμάτευσης, μιας και αυτός ο θεσμός δεν είναι καινούριος αλλά υπήρχε και στις αρχαίες κοινωνίες.

Η πρώτη ιστορικά καταγεγραμμένη διαπραγμάτευση ήταν αυτή μεταξύ Αβραάμ και Θεού σχετικά με την τύχη της πόλης των Σοδόμων όπου ο Αβραάμ διαπραγματευόταν με το Θεό για τη σωτηρία των Σοδόμων και των Γομόρρων, μέχρι που έφτασε στο σημείο να κάνει κάθε μέρα προτάσεις στο Θεό και εκείνος να τις αποδέχεται. Άλλη καταγεγραμμένη διαπραγμάτευση είναι στους Αχαρνείς του Αριστοφάνη όπου ο αγρότης Δικαιοπόλις διαπραγματευόταν με τους εχθρούς της πόλης προκειμένου να εξασφαλίσει αποκλειστική ειρήνη για την οικογένειά του²⁵⁰. Επίσης στο μουσουλμανικό πολιτισμό όπως και σε άλλες παραδόσεις γίνεται ευθεία αναφορά στη διενέργεια διαπραγματεύσεων²⁵¹. Ο προφήτης Μωάμεθ διαπραγματεύτηκε με τον αρχάγγελο Γαβριήλ με σκοπό το ιερό βιβλίο των μωαμεθανών, το Κοράνι, να γραφτεί σε επτά διαλέκτους και όχι σε μία που είχε αποφασίσει ο Αλλάχ²⁵². Έτσι και έγινε, και το Κοράνι έχει απαγγελθεί σε επτά διαλέκτους και η κάθε μία είναι ισότιμη και εξίσου ορθή με τις άλλες. Επίσης, οι αρχαίοι Έλληνες χρησιμοποιούσαν διαδικασίες διαμεσολάβησης και διαιτησίας για να επιλύσουν τις διαφορές μεταξύ των πόλεων-κρατών, ειδικά σε σημαντικές εμπορικές διαφορές που ανέκυπταν και σε διαφορές σχετικές με τα όρια, τη χρήση της γης ή με τις απειλές πολέμου που αντάλλασσαν²⁵³.

Σημαντικό επίσης είναι το γεγονός ότι στην Κρήτη υπάρχει ο θεσμός με την ονομασία «σασμός»²⁵⁴ όπου έχει και πολλά κοινά με τη διαμεσολάβηση. Λειτουργεί κυρίως στις ορεινές περιοχές σε περιπτώσεις βεντέτας. Έτσι λοιπόν ο γεροντότερος συγχωριανός όπου θεωρείται και σοφός προσπαθεί να επιλύσει την υπόθεση ειρηνικά. Ο διαμεσολαβητής θα πρέπει να είναι άτομο που να αξίζει σεβασμού, να έχει καλή πειθώ και να είναι χαρισματικός στο λόγο²⁵⁵. Συνήθως ο συμβιβασμός διεξάγεται κατά τη διάρκεια της νύχτας για να υπάρχει μυστικότητα και γίνεται ανάμεσα στις δύο εμπλεκόμενες οικογένειες, όχι όμως με τους άμεσα

²⁵⁰ Ιωάννα Αναστασοπούλου. Η διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές διαφορές. Εκδόσεις: νομική βιβλιοθήκη. Σελ 203. (Χ.Χ.)

²⁵¹ Ο.π.

²⁵² Ο.π.

²⁵³ Ο.π.

²⁵⁴ από το ρήμα σιάχνω-φτιάχνω. Ο.π. σελ 44.

²⁵⁵ <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=8054917>

ενδιαφερόμενους, αλλά με άλλους τις περιφέρειας των οικογενειών, όπου δεν έχουν πολύ σχέση με τη διαφορά²⁵⁶. Μετά λοιπόν από πολλές συζητήσεις μπορεί η διαφορά να επιλυθεί εφόσον δεν υπάρχει καμία διαφωνία και εφόσον έχουν καλύψει όλα τα κενά έστω και στην παραμικρή λεπτομέρεια. Έστω και ένας να μην συμφωνεί δεν μπορεί να επέλθει συμβιβασμός²⁵⁷. Η διαφορά συνήθως επιλύεται και σφραγίζεται με έναν γάμο μεταξύ των δύο οικογενειών ή με ένα κλέψιμο συνεννοημένο εκ των προτέρων²⁵⁸. Οι περιπτώσεις που είναι ιδιαίτερα δύσκολες στο συμβιβασμό είναι αυτές που έχουν σχέση με φόνο χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορούν επιλυθούν. Εξίσου σημαντικό για να κρατηθεί ένας συμβιβασμός είναι ο λόγος τιμής που δίνουν και ο οποίος δεν παραβιάζεται σχεδόν ποτέ γιατί είναι σα να τους δεσμεύουν χίλια δικαστήρια²⁵⁹.

Η Διαμεσολάβηση, ως μια μέθοδος επίλυσης των διαφορών αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στην Κίνα, όπου θεωρείται ότι η επίτευξη συμφωνίας αντί απονομής απόφασης ήταν προτιμότερη αφού συντελούσε στην κοινωνική αρμονία. Στη σημερινή μορφή που γνωρίζουμε εμφανίστηκε πρώτα στις Η.Π.Α στα μέσα του 20^{ου} αιώνα και στην Ευρώπη τη πρώτη εμφάνιση την έκανε στην Αγγλία και μετά άρχισε να εξαπλώνεται και στα υπόλοιπα κράτη. Στο επόμενο υποκεφάλαιο θα δούμε τους τρόπους επίλυσης διαφορών²⁶⁰.

3.2. Μορφές εναλλακτικής δικαιοσύνης.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούμε στις εναλλακτικές μορφές απονομής της δικαιοσύνης. Θα δούμε επιγραμματικά πως μπορούν να λυθούν οι διαφορές εκτός των δικαστηρίων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα θετικότερο αποτέλεσμα από αυτό που οι συνηθισμένοι τρόποι μπορούσαν να πετύχουν. Οι εναλλακτικές μορφές εφαρμόζονται τόσο σε ποινικά όσο σε αστικά και εμπορικά ζητήματα.

Η αποτυχία του κατασταλτικού μοντέλου απονομής της ποινικής δικαιοσύνης έχει φέρει τα τελευταία χρόνια νέες μεθόδους. Επίσης, η υπερπληθώρα αστικών, εμπορικών υποθέσεων έχει στρέψει στις εναλλακτικές μορφές επίλυσης των

²⁵⁶ Ιωάννα Αναστασοπούλου. Η διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές διαφορές. Εκδόσεις: Νομική Βιβλιοθήκη. (Χ.Χ.)

²⁵⁷ <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=8054917>

²⁵⁸ Ιωάννα Αναστασοπούλου. Η διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές διαφορές. Εκδόσεις: Νομική Βιβλιοθήκη. Σελ 44. (Χ.Χ.)

²⁵⁹ <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=8054917>

²⁶⁰ http://www.hellenic-mediation.gr/index.php?cat_id=421

διαφορών. Δε θα πρέπει να είναι πλέον μονοπώλιο των νομικών επιστημών. Πολλοί όπως ψυχολόγοι, ψυχίατροι, κοινωνιολόγοι, εγκληματολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί αλλά γενικότερα και το κοινό εκδηλώνουν την επιθυμία να έχουν λόγο στα τεκταινόμενα στο χώρο της ποινικής διαδικασίας²⁶¹.

Με τον όρο νέες μεθόδους εννοούμε τη θεραπευτική, τη συναινετική, τη συμμετοχική, τη μεταρρυθμιστική και την επανορθωτική δικαιοσύνη. Λίγοι είναι αυτοί σήμερα που τάσσονται υπέρ ενός κατασταλτικού συστήματος, καθώς, επιφέρει πολλά δεινά²⁶² στο δράστη και την οικογένειά του χωρίς να ικανοποιεί πλήρως το θύμα²⁶³.

Όπως είπαμε προηγουμένως ένας εναλλακτικός τρόπος είναι η **θεραπευτική δικαιοσύνη**. Ο όρος αυτός προτάθηκε από τον D. Waxler και επιδιώκει να εξανθρωπίσει τη λειτουργία της δικαιοσύνης μελετώντας το ρόλο του δικαίου ως θεραπευτικού παράγοντα και εστιάζοντας στις επιπτώσεις που έχει στο συγκινησιακό και τον ψυχικό κόσμο του ανθρώπου²⁶⁴. Θεωρεί το δίκαιο ως μια κοινωνική δύναμη η οποία διαμορφώνει συμπεριφορές και επιφέρει συνέπειες²⁶⁵. Πολλές φορές λοιπόν το δίκαιο λειτουργεί με τρόπο εντελώς αντιθεραπευτικό. Η θεραπευτική δικαιοσύνη επιδιώκει να δανεισθεί στοιχεία από τη ψυχολογία, τη ψυχιατρική, την εγκληματολογία και την κοινωνική έρευνα ώστε να μπορέσει να τα εντάξει στο νομικό σύστημα όπου είναι δυνατό²⁶⁶.

Ένας άλλος τρόπος είναι η **κοινωνικά ευαισθητοποιημένη δικαιοσύνη**. Σαν παράδειγμα μπορούμε να δώσουμε τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου του

²⁶¹ Α. Μαγγανάς. Εναλλακτικές μορφές απονομής της ποινικής δικαιοσύνης. Περιοδικό ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 3/2006 Μάρτιος. Εκδόσεις νομική βιβλιοθήκη. Αντώνης Δ. Μαγγανάς. Ιδιαίτερα ζητήματα ποινικού δικαίου & ποινικής δικονομίας. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2007.

²⁶² Όταν μιλάμε για δεινά που προκαλούν στο δράστη αλλά και στην οικογένειά του εννοούμε όλα αυτά που η ποινική δίκη μπορεί να επιφέρει είτε με τον εγκλεισμό του σε ένα σωφρονιστικό κατάστημα. Ειδικά όσον αφορά τα σωφρονιστικά καταστήματα, με την είσοδο του ατόμου σε αυτά ξεκινά μια νέα φάση κοινωνικοποίησης. Ο Goffman την αποκαλεί «ταπεινωτική διαδικασία». Αποχωρισμός των προσωπικών του αντικειμένων καθώς και η αδυναμία διαμόρφωσης του χώρου κράτησης και γενικότερα η απώλεια όλων αυτών των μέσων που θα του επέτρεπαν να πραγματοποιήσει τις συνήθειες και τις απαιτήσεις που εντάσσονται στη διαδικασία αυτή. Ωστόσο οι συνέπειες συγκεκριμένα στο θέμα του εγκλεισμού, είναι η ένταξη στην υποπολιτισμική ομάδα της φυλακής και ο ιδρυματισμός. Η μικροκοινωνία της φυλακής χαρακτηρίζεται από μία ιδιότυπη κοινωνική οργάνωση, δηλαδή από ένα σύνολο κοινωνικών σχέσεων, ρόλων, κανόνων, προτύπων και συμπεριφορών το οποίο δεν καθορίζεται από το επίσημο νομικό καθεστώς που διέπει τη φυλακή αλλά αναπτύσσεται ανεξάρτητα από αυτό και ενάντια σε αυτό, ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης που ασκείται από τις σχέσεις των κρατουμένων μεταξύ τους ή μεταξύ αυτών και του προσωπικού της φυλακής Α. Χάιδου. Το σωφρονιστικό σύστημα. Ζητήματα θεωρίας και πρακτικής. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. 2002. Σελ 49

²⁶³ Ο.π.

²⁶⁴ Α. Μαγγανάς. Εναλλακτικές μορφές απονομής της ποινικής δικαιοσύνης. Περιοδικό ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 3/2006 Μάρτιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

²⁶⁵ Όπως για παράδειγμα στη διαδικασία που ακολουθείται, το κατηγορητικό σύστημα που ισχύει σήμερα, ωθεί του αντιδίκους να βγάλουν στην επιφάνεια τη χειρότερη πλευρά του εαυτού τους και να την προβάλλουν προς τα έξω. Επίσης ο τρόπος που ο δικαστής επιβάλλει μία ποινή δηλαδή, αν δεν είναι αρκετά σαφής όταν παρουσιάζει τους όρους επιτήρησης ο καταδικασθείς μπορεί να μη συμμορφωθεί προς όρους που ουδέποτε αντιλήφθηκε ότι του επιβλήθηκαν. Ο.π. όσον αφορά τους δικαστές, αυτό συμβαίνει συχνά στην περίπτωση των ανηλίκων όπου τους επιβάλλεται η επίπληξη πράγμα το οποίο τα παιδιά δεν μπορούν να αντιληφθούν και νομίζουν ότι μία τέτοια ποινή δεν έχει μεγάλη σημασία.

²⁶⁶ Ο.π.

Καναδά, όπου δείχνει μία ιδιαίτερη ευαισθησία προς τις κοινωνικές αλλαγές υποδεικνύοντας στο νομοθέτη να προβεί στις ανάλογες προσαρμογές της νομοθεσίας, ή ακόμη, ερμηνεύοντας την υπάρχουσα νομοθεσία με τρόπο που να καταδεικνύει την ευαισθησία των δικαστών απέναντι σε επίκαιρα κοινωνικά προβλήματα²⁶⁷.

Η **συμμετοχική δικαιοσύνη** έχει σα στόχο να συμμετάσχουν στη λύση του προβλήματος όλα τα άτομα που έχουν εμπλοκή σε μία διαφορά. Γενικότερα, υπάρχουν πολλές διαφορές στις σχέσεις των ατόμων οι οποίες συχνά καταλήγουν στα δικαστήρια. Η συμμετοχική δικαιοσύνη προσπαθεί μέσω του διαλόγου να λυθούν οι διαφορές και να αποφύγει ένα κατηγορητικό πλαίσιο το οποίο ενέχει τον κίνδυνο να τις χειροτερέψει. Δεν προσπαθεί να επιδιώξει ένα ενιαίο σύνολο κανόνων ως μέσο για να απονείμει δικαιοσύνη²⁶⁸. Βασική της προϋπόθεση είναι, ότι όλα τα μέρη είναι σε θέση να συμμετάσχουν πλήρως και με τη θέλησή τους στο διάλογο και στις διαπραγματεύσεις. Η επίλυση μιας διαφοράς βρίσκεται σχεδόν πάντα σε μια συνολική προσέγγιση και όχι σε μια αντιπαράθεση όπου μόνο το ένα μέρος θα βγει νικητής²⁶⁹. Βασικό χαρακτηριστικό της είναι ότι προσπαθεί να αλλάξει τις ανθρώπινες σχέσεις βασιζόμενη στην εθελούσια συμμετοχή όλων των μερών στη διαφορά²⁷⁰.

Το κράτος με τη σειρά του μπορεί να προσφέρει τις κατάλληλες υπηρεσίες και τους υπευθύνους για την ευρύτερη διάδοση της διαδικασίας, να ενεργεί ως συντονιστής στο επίπεδο της χρηματοδότησης, της κατάρτισης, της έρευνας και της αποτίμησής της, επιπλέον, να ενεργεί ως μηχανισμός ελέγχου με στόχο την προστασία του κοινού από τη λειτουργία των προγραμμάτων συμμετοχικής δικαιοσύνης²⁷¹. Σημαντικό βέβαια είναι, ότι για να μπορέσει να έχει σωστή λειτουργία ένα τέτοιο μέτρο θα πρέπει να έχει καλλιεργηθεί μία κουλτούρα στους ανθρώπους ώστε να επιλέγουν τρόπους επίλυσης των διαφορών κοινά αποδεκτούς και από τα δύο μέρη. Οι κύριες μορφές συμμετοχικής δικαιοσύνης είναι η επανορθωτική για τον ποινικό τομέα και η συναινετική για τον αστικό.

Στη συναινετική δικαιοσύνη οι συμμετέχοντες δουλεύουν μαζί για να σχεδιάσουν μία διαδικασία που μεγιστοποιεί τις ικανότητές τους για επίλυση της διαφοράς έστω και αν δεν συμφωνούν σε όλα τα σημεία²⁷². Δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα επιβολή ή μέσης λύσης. Στοχεύει στην εύρεση κοινού πεδίου ώστε να

²⁶⁷ ό.π.

²⁶⁸ ό.π.

²⁶⁹ ό.π.

²⁷⁰ ό.π.

²⁷¹ ό.π.

²⁷² ό.π.

υιοθετηθεί μια αποδεκτή λύση. Η δύναμή της είναι η δυνατότητα χρησιμοποίησης της ουσίας της διαφοράς ως μέσο για να διερευνηθούν οι προοπτικές και να εξευρεθούν λύσεις που όχι μόνο να είναι αποδεκτές απ' όλα τα μέλη, αλλά που να δυναμώνουν και ν'αναπτύσσουν τις σχέσεις μεταξύ των εμπλεκομένων²⁷³. Η διαμάχη χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη ισχυρών και αξιοσέβαστων σχέσεων²⁷⁴.

Οι αρχές λειτουργίας της συμμετοχικής δικαιοσύνης είναι οι εξής:

- ♦ η παρέμβαση να γίνεται το συντομότερο δυνατό ώστε να μειωθεί η ένταση μεταξύ των μερών,
- ♦ προσβασιμότητα χωρίς τις υπερβολές της γραφειοκρατίας,
- ♦ εθελούσια συμμετοχή των μερών που θεωρείται εγγύηση για την επιτυχία,
- ♦ προσεγμένη προετοιμασία όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ των μερών και το χρόνο που θα έχουν στη διάθεσή τους για να προετοιμαστούν,
- ♦ ευκαιρίες άμεσου διαλόγου, υπεράσπιση και υποστήριξη των μερών από τρίτους,
- ♦ εμπιστευτικός χαρακτήρας της διαδικασίας,
- ♦ δικαιοσύνη,
- ♦ αποδοτικότητα,
- ♦ πραγματιστικός χαρακτήρας των αποτελεσμάτων (προγράμματα αποτοξίνωσης κ.ο.κ.), συστηματική οργάνωση,
- ♦ ευελιξία
- ♦ και προσαρμοστικότητα²⁷⁵.

Τώρα όσον αφορά την **επανορθωτική δικαιοσύνη** ή αλλιώς αποκαταστατική οι ρίζες τις ανάγονται στη δεκαετία του 1970 και ιδιαίτερα στην «ανεπίσημη δικαιοσύνη» και το κίνημα υπέρ των θυμάτων ενώ στην εξέλιξή της επέδρασε και η τάση υπευθυνοποίησης των πολιτών και των κοινοτήτων²⁷⁶. Ο όρος της εισήχθη για πρώτη φορά από τον Albert Eglash σύμφωνα με τον οποίο, η συγκεκριμένη μορφή

²⁷³ ό.π.

²⁷⁴ ό.π.

²⁷⁵ ό.π.

²⁷⁶ Σ. Γιοβάνογλου. Η ενσωμάτωση της αποκαταστατικής δικαιοσύνης στα διεθνή κείμενα αντεγκληματικής πολιτικής για τους ανηλίκους. Περιοδικό Ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 11/2006 Νοέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

παρέχει τόσο στο θύτη όσο και στο θύμα την ευκαιρία να αποκαταστήσουν τις μεταξύ τους σχέσεις²⁷⁷. Κυρίως μετά το 1990 η έννοια της αποκαταστατικής δικαιοσύνης εξακολουθεί μέχρι σήμερα να παρουσιάζει αξιοσημείωτη ρευστότητα²⁷⁸. Στόχος της είναι να επέλθει η σχετική ειρήνη η οποία διαταράχθηκε από το έγκλημα όπως επίσης και στην καταπολέμηση του φόβου²⁷⁹. Ο Tony Marsall την είχε ορίσει ως «*μια διαδικασία όπου τα μέρη που εμπλέκονται σε ένα αδίκημα, προσπαθούν, συλλογικά, να αποφασίσουν πως θα χειρισθούν τα επακόλουθα του εγκλήματος, καθώς και τις επιπτώσεις που θα έχει στο μέλλον*»²⁸⁰. Αντιθέτως, οι Bazemore Walgrave θεωρούσαν ότι «*η επανορθωτική δικαιοσύνη είναι κάθε πράξη της οποίας πρωταρχικός στόχος είναι η απόδοση δικαιοσύνης μέσω της επανόρθωσης της βλάβης που προκλήθηκε από το έγκλημα*»²⁸¹.

Οι πιο συχνές μορφές επανορθωτικής δικαιοσύνης που χρησιμοποιούνται στον Καναδά είναι: η διαμεσολάβηση ανάμεσα στο θύμα και το δράστη και προγράμματα συμφιλίωσης, οι οικογενειακές συνεδρίες²⁸², οι κύκλοι προσδιορισμού της ποινής, τα Συμβούλια και οι επιτροπές της Κοινότητας²⁸³ και προγράμματα διαμεσολάβησης, διαχείρισης θυμού κ.ο.κ.

Η μέθοδος που θα μας απασχολήσει ιδιαίτερα για το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει ο δικαστικός επιμελητής είναι αυτή της διαμεσολάβησης. Η διαμεσολάβηση είναι η διαδικασία, κατά την οποία δύο ή περισσότερα αντίμαχα μέρη με τη βοήθεια ενός ανεξάρτητου τρίτου προσώπου προσδιορίζουν τα θέματα της διαφοράς τους, ερευνούν τις εναλλακτικές λύσεις προς άρση της διαμάχης τους και επιχειρούν να επιτύχουν ένα συμβιβασμό²⁸⁴. Η διαμεσολάβηση προϋποθέτει έναν άλλο πολιτισμό και έλλογο περιβάλλον²⁸⁵.

Η διαμεσολάβηση θεωρείται ως ένα μέσο έκφρασης των συναισθημάτων και της ταλαιπωρίας των μερών, τα οποία έχουν μικρή θέση ενώπιον της δικαιοσύνης. Τις περισσότερες φορές μετά το πέρας της διαμεσολάβησης τα δύο μέρη έχουν καταφέρει να κάνουν διάλογο μεταξύ τους, πράγμα το οποίο παλαιότερα δε γινόταν.

²⁷⁷ Βάσω Αρτινοπούλου. Η σχολική διαμεσολάβηση. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. (Χ.Χ.)

²⁷⁸ Ο.π.

²⁷⁹ Α. Μαγγανάς. Η επανορθωτική δικαιοσύνη (restorative justice) ως μέσον επίτευξης της κοινωνικής ειρήνης. Περιοδικό ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 5/2000 Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

²⁸⁰ Ο.π.

²⁸¹ Ο.π.

²⁸² Οι συμμετέχοντες προετοιμάζουν ένα σχέδιο παρακολούθησης της μελλοντικής συμπεριφοράς του δράστη και αποφασίζουν για το πως θα γίνει η αποκατάσταση-αποζημίωση. Α. Μαγγανάς. Εναλλακτικές μορφές απονομής της ποινικής δικαιοσύνης. Περιοδικό ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 3/2006 Μάρτιος. Εκδόσεις νομική βιβλιοθήκη..

²⁸³ συγκροτούνται από εθελοντές-μέλη της κοινότητας και καθορίζουν συναντήσεις μεταξύ θυμάτων και δραστών. Ο.π.

²⁸⁴ Οι σελίδες της διαμεσολάβησης. Εξωδικαστικοί τρόποι επίλυσης διαφορών. Δ.Α.Ε. & Ε.Π.Ε. 1.10.2007.

²⁸⁵ Η στάθμιση των συμφερόντων είναι ψύχραιμη και τα μέρη δεν παρασύρονται από συναισθηματισμούς και εγωισμούς που μόνο δεινά μπορούν να επιφέρουν. Χ.Παμπούκης. Εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης διαφορών. Μια εισαγωγή.

Το γεγονός ότι απελευθερώνονται και εκφράζουν τα συναισθήματά τους, θεωρείται ως μία μορφή κάθαρσης και εξαγνισμού και έχει σαν αποτέλεσμα να επαναφέρει την ειρήνη μεταξύ τους²⁸⁶. Μερικές φορές μάλιστα, φτάνουν στο σημείο να δικαιολογούν τις συμπεριφορές που είχε το ένα μέρος στο άλλο με αποτέλεσμα να φτάνουν στη συγχώρεση (επιτυγχάνεται κυρίως στην οικογενειακή διαμεσολάβηση). Έτσι μειώνονται οι εντάσεις και οι αντιπαλότητες που υπάρχουν ανάμεσα σε μία διαφορά.

Στην Ελλάδα η διαμεσολάβηση εντάχθηκε με το νόμο 3898/2010 (ΦΕΚ Α' 211/16.12.2010) "Διαμεσολάβηση σε Αστικές και Εμπορικές Υποθέσεις", ο οποίος αναφέρεται σε διαφορές ιδιωτικού δικαίου και για τη δυνατότητα προσφυγής σε διαμεσολάβηση από δικηγόρο διαπιστευμένο ως διαμεσολαβητή, είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας²⁸⁷. Ωστόσο θα ήταν φρόνιμο να επισημάνουμε ότι σύμφωνα με το νόμο 3500/2006 για την ενδοοικογενειακή βία, προβλέπεται και η ποινική διαμεσολάβηση του προβλήματος²⁸⁸.

Ασφαλώς δεν είναι μόνο η διαμεσολάβηση ένας τρόπος επίλυσης των διαφορών. Υπάρχουν πολλοί όπως, η διαπραγμάτευση, σύμφωνα με την οποία τα μέρη προσπαθούν να έρθουν σε επαφή και να επιτύχουν μία συμφωνία χωρίς τη παρεμβολή κάποιου τρίτου, η διαμεσολάβηση-συμφιλίωση, όπου έχει χαρακτήρα παρόμοιο με αυτόν της διαμεσολάβησης αλλά κυρίως ασχολείται με εργατικές διαφορές²⁸⁹, η διαμεσολάβηση-διαιτησία²⁹⁰ και άλλες πολλές μέθοδοι.

Είναι μία διαδικασία όπου προσπαθεί ένας τρίτος να φέρει την ειρήνη ανάμεσα στα αντίπαλα μέρη μέσω του διαλόγου και της εύρεσης λύσεων κοινά αποδεκτών και από τις δύο μεριές. Βασικός φορέας που μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ενθάρρυνση του κοινού να χρησιμοποιούν αυτές τις μεθόδους επίλυσης διαφορών, αποτελεί ο δικαστής. Είναι ένας φορέας κοινωνικού ελέγχου μέσα στην κοινωνία και θα πρέπει να ενθαρρύνει τον κόσμο προς το διάλογο. Μέσω αυτής την μεθόδου αυξάνεται το αίσθημα της αυτοβοήθειας και κοινωνικής αλληλεγγύης και θα εξουδετερωθεί η δημιουργία ισχυρών ομάδων ειδικών, οι οποίοι για λόγους αυτονομισμοποίησης και προσωπικού οφέλους συντηρούν την ύπαρξη προβλημάτων

²⁸⁶ Ιωάννα Αναστασοπούλου. Η διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές διαφορές. Εκδόσεις: νομική βιβλιοθήκη. σελ 28. (Χ.Χ.)

²⁸⁷ <http://www.hellenic-mediation.gr>

²⁸⁸ ΕγκΕισΑΠ 2/2007 Ποινική διαμεσολάβηση. Περιοδικό Ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 5/2007 Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

²⁸⁹ Κων/νος Ρίζος. Εξωδικαστικοί τρόποι επίλυσης των διαφορών. Δ.Α.Ε. & Ε.Π.Ε. 1/10/2007.

²⁹⁰ Κυρίως αυτός ο τρόπος επίλυσης μιας διαφοράς ενέχει τον κίνδυνο ο διαμεσολαβητής όταν θα πάρει το ρόλο του διαιτητή να χρησιμοποιήσει άθελα του τα στοιχεία που προέκυψαν από τη προηγούμενη διαδικασία. Κ.Markowetz. Συνιστά ο συνδυασμός διαδικασιών διαιτησίας και διαμεσολάβησης ικανοποιητική στρατηγική επίλυσης διαφορών; Περιοδικό Δίκη. Τεύχος Ιούλιος 2008. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

ή προσδιορίζουν νέα²⁹¹. Εδώ ακριβώς θα δούμε αν αυτό το ρόλο μπορούν να το διαδραματίσουν οι δικαστικοί επιμελητές.

Τέλος, μπορούμε να τονίσουμε επιγραμματικά τα θετικά και τα αρνητικά αυτής της διαδικασίας. Τα θετικά είναι τα εξής:

- ⇒ ταχεία και ευέλικτη διαδικασία,
- ⇒ ευέλικτες λύσεις,
- ⇒ εύκολη πρόσβαση,
- ⇒ αποτελεί άτυπη διαδικασία,
- ⇒ εξοικονόμηση χρημάτων,
- ⇒ η ανάμειξη ουδέτερου προσώπου,
- ⇒ μη δεσμευτική διαδικασία,
- ⇒ δεν υφίσταται αντιδικία,
- ⇒ δεν υπάρχει νικητής και ηττημένος,
- ⇒ η επίλυση διαμορφώνεται προς τα κοινά συμφέροντα και των δύο μερών,
- ⇒ δε θίγονται θεμελιώδη δικαιώματα των μερών,
- ⇒ μπορεί να διεξάγεται παράλληλα με τις δικαστικές διαδικασίες,
- ⇒ η διαδικασία διεξάγεται παρουσία διαδίκων,
- ⇒ βοηθά στην επικοινωνία μέσω της αποσαφήνισης των ζητημάτων, ώστε να διευκολύνονται οι διάδικοι στο να αντιληφθούν έννοιες, αλλά και να ενθαρρύνονται να διεξάγουν διαπραγματεύσεις χωρίς να φοβούνται μήπως οι συζητήσεις τους αποκαλυφθούν στο δικαστήριο σε περίπτωση που δε βρεθεί λύση με τη διαδικασία της διαμεσολάβησης,
- ⇒ τα ζητήματα και τα στοιχεία που ανακύπτουν από τη διαμεσολάβηση δεν αποτελούν αποδεικτικά μέσα για τυχόν προσφυγή στα δικαστήρια,
- ⇒ συμβάλλει στο να υπερνικούνται τα αδιέξοδα και η συναισθηματικοί φραγμοί,

²⁹¹ Έφη Λαμπροπούλου. Κοινωνιολογία του ποινικού δικαίου και των θεσμών της ποινικής δικαιοσύνης. Εκδόσεις ελληνικά γράμματα. Αθήνα 1999. Σελ 131.

- ⇒ συμβάλλει στην επανεκτίμηση της καταστάσεως από τους διαδίκους,
- ⇒ διαφυλάσσει τις σχέσεις και την καλή φήμη, είναι κατάλληλη για πολυμερείς διαφορές²⁹².

Τα αρνητικά είναι τα εξής:

- ⇒ η έλλειψη καλής πίστης ανάμεσα στους διαδίκους,
- ⇒ το είδος της επίδικης διαφοράς (κυρίως σε ποινικές διαφορές, όπου διαπράττονται ειδεχθή αδικήματα, καθίσταται ανέφικτη η επίλυση μέσω της διαμεσολάβησης),
- ⇒ η έναρξη της διαμεσολάβησης δε σημαίνει την έναρξη δικαστικών ενεργειών,
- ⇒ η έναρξη της διαμεσολάβησης δεν διακόπτει την παραγραφή,
- ⇒ η διάδικοι μπορούν να εγείρουν δικαστικές αξιώσεις και εν συνεχεία να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης έχοντας διαφυλάξει τα κύρια εκ του νόμου απορρέοντα δικαιώματά τους,
- ⇒ ο διαμεσολαβητής δε δύναται να εκδώσει προσωρινές διαταγές ή εντάλματα έρευνας και σύλληψης,
- ⇒ με τη διαμεσολάβηση δε δύναται να εφαρμοσθεί η αρχή της δημοσιότητας,
- ⇒ η διαδικασία της διαμεσολάβησης μέσω της εξεύρεσης λύσης δε δημιουργεί δεδικασμένο αφού ο διαμεσολαβητής δεν εκδίδει κανενός είδους απόφαση με στόχο να δημιουργείται δεδικασμένο²⁹³.

Επίσης, ο διαμεσολαβητής χρειάζεται να διακατέχεται από πολλές αρετές, να είναι ουδέτερος προς τις δύο μεριές, να γνωρίζει καλά την τέχνη της επικοινωνίας και γενικότερα, να είναι αντικειμενικός, ανεξάρτητος και εχέμυθος. Σημαντικές κατευθυντήριες γραμμές για να μπορεί κάποιος να αποτελεί σωστό παράδειγμα διαμεσολαβητή. Τέλος, να τονίσουμε ότι για να μπορέσει κάποιος να γίνει διαμεσολαβητής χρειάζεται να έχει παρακολουθήσει κάποια σχετική εκπαίδευση.

²⁹² Βάσω Αρτινοπούλου. Αποκαταστατική δικαιοσύνη και κοινωνική διαμεσολάβηση. Φάκελος σημειώσεων. Άρθρο Βάσω Αρτινοπούλου. Εξώδικη επίλυση: η μορφή της νομικής διαμεσολάβησης στην Ελλάδα. Πάντειο Πανεπιστήμιο. 2007-2008.

²⁹³ Ο.π.

3.3. Ο ρόλος του δικαστικού επιμελητή στη διαμεσολάβηση.

Όπως έχουμε αναφέρει ο δικαστικός επιμελητής είναι ο ενδιάμεσος κρίκος που συνδέει τον έναν αντίδικο με τον άλλον. Έχει πάντα ουδετερότητα και προσπαθεί να λειτουργήσει βάσει αυτών που τον προστάσει η δικαιοσύνη.

Η φύση της δουλειάς του είναι τέτοια που τον φέρνει αντιμέτωπο κάθε μέρα με τα προβλήματα ή τις συγκρούσεις που μπορεί να αντιμετωπίζει κάποιος. Σύνηθες φαινόμενο είναι το γεγονός ότι αρκετοί από αυτούς που επιδίδει τα 'έγγραφά τους, να εκμυστηρεύονται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ή το πώς έφτασαν σε αυτό το σημείο. Χαρακτηριστικά μας είπαν οι ίδιοι οι δικ.επιμελητές *«έχουμε γίνει αποδέκτες, δυστυχώς, προβλημάτων, υπάρχουν φορές που, κάποιοι άνθρωποι που πηγαίνοντας να τους δώσω ένα δικόγραφο, μου λένε την ιστορία της ζωής τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα πιο άμεσα, από οικογενειακά, από προσωπικά...»*²⁹⁴, *«πάω να τους δώσω τη διαταγή πληρωμής και τους βλέπω που τους παίρνει από κάτω. Αρχίζουν και λένε το πρόβλημά τους σε εμένα, κλαίγονται, και με κοιτάνε με ένα ύφος λες και περιμένουν από εμένα να τους πω κάτι να σωθούν»*²⁹⁵. Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι η επαφή με τον κόσμο τους κάνει αρκετές φορές πιο προσεγγίσιμους και άξιους εμπιστοσύνης. Ο κόσμος επιζητά τη συμβουλή ή το να ξεσπάσει να πει αυτό που ίσως το βασανίζει για να νιώσει ότι κάποιος μπορεί να τον καταλαβαίνει. Το γεγονός ότι γίνονται ο εξομολόγος τους ή ο ψυχολόγος τους ή κάτι παρεμφερές μπορεί να βοηθήσει στο να τους προτείνουν μία λύση.

Κυρίαρχες λύσεις που προτείνονται, είναι ουσιαστικώς να κάνουν μία προσπάθεια να τα βρουν με τον αντίδικο, ή να προσπαθήσουν να έρθουν σε επαφή. Αυτά θα τα αναλύσουμε εκτενέστερα στα υποκεφάλαια που ακολουθούν.

A. Συγκρούσεις-Εκτόνωση θυμού.

Αρκετές φορές οι δικαστικοί επιμελητές γίνονται αποδέκτες συγκρούσεων. Ουσιαστικά, η σύγκρουση υφίσταται από τη στιγμή που η οδός για την επίλυση των προβλημάτων, που έχουν επιλέξει τα μέρη, είναι η δικαστική.

²⁹⁴ 6^η συνέντευξη.

²⁹⁵ 9^η συνέντευξη.

Η σύγκρουση είναι μία ανοιχτή ή κρυφή αντιπαράθεση η οποία δεν έχει αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά²⁹⁶. Όσο πιο νωρίς μπορεί να αντιμετωπιστεί μία σύγκρουση τόσο το καλύτερο, ακριβώς επειδή οι άνθρωποι έχουν ακόμα τον έλεγχο των εκφράσεων και των συναισθημάτων τους²⁹⁷. Οι συγκρούσεις γίνονται συνήθως εξαιτίας:

- ♦ διαφορετικών προτεραιοτήτων,
- ♦ παρανοήσεων ή φημών,
- ♦ ελλείψεως πόρων ή χρημάτων ή αντικειμένων ή χρόνου, ανταγωνιστικών συναισθημάτων²⁹⁸.

Πέντε είναι οι τύποι σύγκρουσης μεταξύ των ανθρώπων. Αυτές είναι:

- ♦ αποδοχή επιθετικότητας και η υποταγή,
- ♦ η αποφυγή της αντιμετώπισης,
- ♦ το να γίνεται κανείς επιθετικός,
- ♦ η αναζήτηση ενός «δικαστή» για να ρυθμίσει τη σύγκρουση και η ανάλυση των αιτιών και των περιστάσεων²⁹⁹.

Πολλές από αυτές τις συγκρούσεις όμως που έχουν τα δύο μέρη μεταξύ τους την εκτονώνουν πάνω στους δικαστικούς επιμελητές. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα που μας ανέφεραν τα εξής: *«μου έχει τύχει αρκετές φορές να τα ακούω εγώ για τον άλλο, του στυλ δηλαδή.. όχι δεν το παίρνω το χαρτί, να του πεις να πάει να γαμ... καταλαβαίνετε τώρα... και πολλά άλλα τέτοια. Με βλέπουν σαν σάκο του μποξ και σαν τον ενδιάμεσο, οπότε χώνουν κάργα, βγάζουν όλα τα απωθημένα τους σε εμένα... εμένα με βλέπουν σαν εκπρόσωπο του άλλου που έχουν την αντιδικία, καταλάβατε τι σας λέω τώρα»*³⁰⁰, *«ξέρετε τί, τον αφήνουμε να τα πει, να λέει να λέει..... ξεσπάει τα βγάζει από μέσα του, ηρεμεί γιατί τον καταλαβαίνεις, τα έχει πει, και μετά τον αγγίζεις πάλι με ωραίο τρόπο, και του λες και τί φταίω εγώ και τί να κάνουμε, τώρα φτάσαμε εδώ που φτάσαμε, μπορούμε να κάνουμε... τον καλμάρεις, τον ηρεμείς, αφού έχει ξεδώσει, και μετά μαλακώνει»*³⁰¹. Σε αυτό το σημείο

²⁹⁶ Βάσω Αρτινοπούλου. Αποκαταστατική δικαιοσύνη και κοινωνική διαμεσολάβηση. Φάκελος σημειώσεων. Άρθρο: Νίκη Ρουμπίνη. Διαχείριση συγκρούσεων. Πάντειο Πανεπιστήμιο. Έτος 2007-2008. Σελ 25.

²⁹⁷ Ο.π.

²⁹⁸ Κάποιος είναι ανταγωνιστικός ή αισθάνεται ότι τον ανταγωνίζονται κατά την κατανομή εξουσίας. Ο.π.

²⁹⁹ Ο.π.

³⁰⁰ 9^η συνέντευξη.

³⁰¹ 5^η συνέντευξη.

αντιλαμβανόμαστε ότι μερικές φορές το ξέσπασμα που μπορεί να έχουν στο δικ.επιμελητή λειτουργεί σαν εκτόνωση θυμού. Δηλαδή σαν κάπου να τα πουν, αλλά επειδή ουσιαστικά γνωρίζουν ότι δεν ευθύνεται αυτός η κατάσταση ηρεμεί μετά. Απελευθερώνονται και εκφράζουν τα συναισθήματά τους, που όπως είπαμε και προηγουμένως, είναι μια μορφή κάθαρσης. Βέβαια δεν απελευθερώνονται απέναντι στον αντίδικο, αλλά και αυτό μπορεί να θεωρηθεί θετικό γιατί τις περισσότερες φορές από όσο μας ενημέρωσαν ηρεμούν μετά.

Υπάρχουν και οι περιπτώσεις που οι δικ.επιμελητές θεωρούν ότι το ξέσπασμα αυτό δε σημαίνει ότι τους ηρεμεί ή ότι το κάνουν πιο πολύ για να φοβηθούν οι ίδιοι οι επιμελητές, ώστε να τους αποτρέψουν (τους δικ.επιμελητές) από την πιθανή εκτέλεση μίας πράξης. Θα κρατήσουμε όμως ότι σε μερικούς λειτουργεί ως εκτόνωση του θυμού τους γιατί έστω και σε μερικούς επιφέρει θετικά αποτελέσματα.

Ωστόσο, πολλές φορές οι επιμελητές βοηθούν ώστε να ωθήσουν σε καταστάσεις όπως να τα βρουν μεταξύ τους, ή να προσπαθήσουν να έρθουν σε επαφή με τον αντίδικο ώστε να βρουν μία πιο συμφέρουσα λύση. Αυτό το κάνουν συνήθως όταν αντιλαμβάνονται ότι και τα δύο μέρη είναι ευπρόσδεκτα για μία τέτοια λύση ή όταν είναι σε θέση ο δικ.επιμελητής να γνωρίζει και τις δύο πλευρές. Μας ανέφεραν τα εξής: *«Ε βέβαια, αφού ξέρουμε ότι η άλλη πλευρά... η μία πλευρά από τους αντιδίκους είναι σε θέση να μιλήσει, να καταλάβει, να δώσει, να έχει κάποια ανοχή, ή να βοηθήσει τον άλλον, να του δώσει την αβάντα του χρόνου, του δέμηνου, του τρίμηνου, του πεντάμηνου ή όσο χρειαστεί, ή των χρημάτων να είναι λιγότερα από αυτά που έχουν συμφωνήσει»*³⁰². Εκτός βέβαια από την παρότρυνση των ίδιων των δικαστικών επιμελητών σε μία τέτοια συμφέρουσα και για τα δύο μέρη λύση, μερικές φορές και ο κόσμος τους προτείνει αν μπορούν να βοηθήσουν μιλώντας στον αντίδικο για να βρεθεί μία πιο συμβιβαστική λύση. Όπως χαρακτηριστικά μας είπαν *«να έχει συμβεί μια φορά δηλ. να μου πει κάποιος δεν του λες και εσύ μια κουβέντα του αντιδίκου»*³⁰³.

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι οι δικαστικοί επιμελητές προσπαθούν, βάσει πάντα της δικής τους ευαισθησίας, να συμβιβάσουν μία κατάσταση. Κυρίως το κάνουν γιατί είναι αυτοί που έρχονται σε επαφή με την πραγματικότητα. Οι υπόλοιποι φορείς δεν κατέχουν αυτό το προνόμιο. Ως επακόλουθο έχει να ευαισθητοποιούνται περισσότερο σε αυτά τα θέματα και να προσπαθούν να βρουν λύσεις για να τους τα συμβιβάσουν ή έστω να μπορέσουν να κάνουν έναν διάλογο μεταξύ τους. Μας

³⁰² 5^η συνέντευξη.

³⁰³ 3^η συνέντευξη.

ανέφεραν «τις περισσότερες φορές αφού τους ακούσω μετά κάνω ένα σχόλιο, πιο πολύ προς το να τους τα συμβιβάσω και όχι να τους αγριέψω, να οξύνω την κατάσταση ανάμεσα στους 2 αντίδικους. Προσπαθώ να τους το δείξω από μια οπτική γωνία που δεν το βλέπουν, ή δεν τους αφήνει η εκδικητική τους μανία να το δουν»³⁰⁴. Λειτουργούν ως μοχλός παύσης των εντάσεων. Προσπαθούν να τους ενδυναμώσουν μέσα τους το αίσθημα της επικοινωνίας και της κατανόησης. Είναι θετικός ο ρόλος που διαδραματίζουν σε αυτό το επίπεδο. Όπως αναφέραμε και προηγουμένως, όσο πιο νωρίς μπορεί να αντιμετωπιστεί μία σύγκρουση τόσο το καλύτερο. Αυτό προσπαθούν να επιτελέσουν και αυτοί.

Επιτελούν ένα είδος άτυπης διαμεσολάβησης, γιατί ουσιαστικά ο νόμος δεν αναφέρει να προσπαθούν να εξομαλύνουν τις καταστάσεις. Απλά θεωρεί ότι πρέπει να είναι σωστοί στη δουλειά τους και να σέβονται αυτόν που έχουν απέναντί τους. Αρκετές είναι φορές που με τη δική τους παρέμβαση έχει βρει ο κόσμος μία λύση που να συμφέρει και τις δύο αντιμαχόμενες πλευρές. Οι συγκρούσεις δεν ξέρουμε τί επακόλουθα μπορούν να επιφέρουν, σε συνδυασμό άλλων παραγόντων. Ωστόσο, έστω αν μπορεί ένα κενό να συμπληρωθεί με έναν τέτοιο τρόπο, δυσχεράνει τη μετάβασή τους από αστικές σε ποινικές υποθέσεις. Μειώνονται οι εντάσεις που επικρατούν.

B. Συγκρούσεις μέσα στα διαζύγια.

Επιλέξαμε να το συμπεριλάβουμε σε ξεχωριστό υποκεφάλαιο κυρίως γιατί αυτές οι συγκρούσεις δεν επιφέρουν δεινά μόνο στις δύο αντίπαλες πλευρές, αλλά και σε όποιον έχει άμεση σχέση με αυτές. Αναφερόμαστε στα τέκνα που υπάρχουν.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα διαζύγια είναι στην περίπτωση που υπάρχουν παιδιά. Γενικότερα τα αποτελέσματα που μπορεί να έχει ένα διαζύγιο απέναντι στα παιδιά δεν είναι εύκολο να εκτιμηθούν. Από μία έρευνα που είχε διεξαχθεί από την Wallerstein και την Kelly (1980)³⁰⁵ όπου μελέτησαν παιδιά εξήντα διαζευγμένων ζευγαριών στο Marin County της Καλιφόρνιας διεπιστώθη ότι και τα 131 παιδιά την εποχή του διαζυγίου δοκίμαζαν έντονες συναισθηματικές διαταραχές³⁰⁶. Όσα παιδιά βρίσκονταν στην προσχολική ηλικία ήταν αναστατωμένα

³⁰⁴ 9^η συνέντευξη.

³⁰⁵ Η έρευνα έγινε ενάμιση χρόνο μετά το διαζύγιο και πέντε χρόνια αργότερα.

³⁰⁶ Antony Giddens. Κοινωνιολογία. Εκδόσεις Gutenberg. Β' Νέα Έκδοση. Αθήνα. Σελ 223-224.

και φοβισμένα και έτειναν να κατηγορούν τον εαυτό τους για το χωρισμό. Τα μεγαλύτερα παιδιά, μπορούσαν να καταλάβουν τα κίνητρα των γονιών, ωστόσο όμως, ανησυχούσαν για τα αποτελέσματα του διαζυγίου στο μέλλον και εξέφραζαν συναισθήματα θυμού³⁰⁷. Μετά από πέντε χρόνια όμως διεπιστώθηκε ότι τα δύο τρίτα των παιδιών αντιμετώπιζαν καλά την οικογενειακή ζωή και τις απαιτήσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος, όμως, το ένα τρίτο από αυτά παρέμειναν έντονα δυσαρεστημένα από τη ζωή τους και υπέφεραν από κατάθλιψη και συναισθήματα μοναξιάς³⁰⁸.

Πολλές φορές κάποιοι γονείς χρησιμοποιούν τα παιδιά τους για να εκδικηθούν τον/την πρώην σύζυγό τους ή για να κερδίσουν την επιμέλεια του παιδιού προσπαθώντας να σπιλώσουν τη φήμη του άλλου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να υιοθετήσει προς το παιδί, συμπεριφορές ιδιοποίησης και να προκαλέσει βίαια ξεσπάσματα του άλλου γονέα³⁰⁹. Επίσης, πολλές φορές μετά από λίγα χρόνια τα παιδιά καταφέρνουν να χάνουν την επαφή με τον έναν από τους δύο γονείς. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι πολλά παιδιά βρίσκονται στη μέση των συγκρούσεων των γονέων τους με αποτέλεσμα να τους στοιχίζει άσχημα στην ψυχική τους υγεία. Όταν υπάρχουν δυσκολίες προσαρμογής στο χωρισμό των γονέων, συνήθως τα παιδιά κυρίως τα αγόρια παρουσιάζουν μία κάποια επιθετική/αντιδραστική συμπεριφορά³¹⁰. Τέλος, τα παιδιά των οποίων η ψυχική υγεία κινδυνεύει, ποσοστό 38% αντιμετωπίζει προβλήματα που οφείλονται από διαφορές των γονέων τους οι οποίες δεν έχουν ρυθμιστεί³¹¹.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν το εύρος των προβλημάτων που μπορεί να δημιουργήσει μία τέτοια σύγκρουση. Όταν ερωτήθηκαν οι δικ.επιμελητές για τις αγωγές διαζυγίου, η συνήθης απάντηση ήταν ότι είναι οι χειρότερες υποθέσεις. Στις περισσότερες από αυτές ακούν ύβρεις και ξεσπάσματα τα οποία βέβαια γίνονταν παρουσία των παιδιών. Μερικά από αυτά που μας ανέφεραν ήταν τα εξής: *«εκεί ακούς τα πάντα τις περισσότερες φορές. Βγάζει ο καθένας την χολή του για τον άλλο, βρίζουν, κατηγορούν και λένε γενικά απίστευτα πράγματα... και το αστείο, κάποιες φορές το κάνουν ακόμα και μπροστά στα παιδιά τους»*³¹², *«ή ο ένας θα βρίζει ή ο*

³⁰⁷ Ο.π.

³⁰⁸ Ο.π.

³⁰⁹ Ιωάννα Αναστασοπούλου. Η διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές διαφορές. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη σελ 26. (Χ.Χ.)

³¹⁰ <http://www.e-child.gr/content/παιδι-και-διαζυγιο-0>

³¹¹ Ιωάννα Αναστασοπούλου. Η διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές διαφορές. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Σελ 26. (Χ.Χ.)

³¹² 9^η συνέντευξη.

άλλος»³¹³, «που και πάλι εκεί τα περισσότερα ζευγάρια δε χωρίζουν με ωραίο τρόπο, και η αυτή... και βρίσιμο, και.....»³¹⁴.

Σε πολλές από αυτές τις περιπτώσεις η αντίδραση των περισσοτέρων είναι να σταματήσουν να μιλούν άσχημα μπροστά στα παιδιά. Τους εξηγούν ότι οι αντιπαλότητα που έχουν μεταξύ τους δεν ωφελεί σε τίποτα να μεταφέρεται στα παιδιά. Μερικοί το αντιλαμβάνονται και το διορθώνουν, άλλοι πάλι συνεχίζουν. Ο δικ.επιμελητής δεν είχε κανέναν οικονομικό όφελος από τέτοιες υποθέσεις ώστε να προσπαθεί να συντηρεί τις εντάσεις, εν αντιθέσει με μερικούς δικηγόρους που συντηρούν τέτοιες καταστάσεις. Ο δικ.επιμελητής είναι ο τρίτος που μπορεί μέσω μιας συμβουλής ή μιας παρατήρησης, να τους φέρει προ των ευθυνών τους και να τους υποδείξει ότι αυτό που κάνουν είναι ανωριμότητα από μέρους τους. Μερικές φορές το καταλαβαίνουν και οι ίδιοι. Ίσως να χρειάζεται κάποιος να τους δείξει ποια είναι η πραγματική κατάσταση την οποία από μόνοι τους δεν μπορούν να αντιληφθούν.

Άλλες πάλι φορές προσπαθούν να τους ωθήσουν ώστε να τα βρουν μεταξύ τους, ή να καταφύγουν σε μία λύση που κυρίαρχο νικητή θα έχει το παιδί. Χαρακτηριστικά μας ανέφεραν «η πρώτη λύση που τους λέω είναι βέβαια μήπως και τα βρουν μεταξύ τους για να μην φτάνουν εκεί που φτάνουν ή πολλοί σήμερα χωρίζουν γιατί δεν ξέρουν γιατί.... παίρνουν διαζύγιο... ζητάνε διαζύγιο γιατί δεν μπορούν να βιώσουν ο ένας με τον άλλον και για ψύλλου πήδημα, και μετά πολλές φορές μάλιστα, μετά τα ξαναβρίσκουν από ότι βλέπω»³¹⁵. Διαπιστώνουμε ότι ο δικ.επιμελητής λειτουργεί σαν ένα είδος διαμεσολάβησης ή έστω σαν αυτόν που θα τους επισημάνει μία τέτοια τακτική. Ουσιαστικά το έργο των δικαστών που είναι, όχι μόνο να επιβάλλουν μία λύση, αλλά να προτείνουν και να ενδυναμώσουν το θετικό ρόλο της διαμεσολάβησης, να το επιτελούν οι δικαστικοί επιμελητές. Ίσως μεγάλο ρόλο σε αυτό διαδραματίζει το γεγονός ότι έρχονται σε επαφή με την πραγματικότητα που βιώνει κάποιος. Έρχονται σε επαφή με το πρόβλημα, το οποίο, το βιώνουν σε όλες του τις μορφές.

Ωστόσο δε θα επιμείνουμε μόνο σε αυτό το θέμα. Μία σημαντική πληροφορία που μας έδωσε ένας δικαστικός επιμελητής είναι αυτή των διαπιστωτικών πράξεων στα διαζύγια. Σαν θεσμός δεν υπάρχει στην Ελλάδα, αλλά γίνονται προσπάθειες να τον αποκτήσουν. Στην ουσία δεν πρόκειται για ένα διαμεσολαβητικό μέσο, αλλά πιο

³¹³ 4^η συνέντευξη.

³¹⁴ 5^η συνέντευξη.

³¹⁵ 4^η συνέντευξη.

πολύ λειτουργεί θετικά στην αποσυμφόρηση όλων το θεσμών απονομής δικαιοσύνης.

Σε πολλές περιπτώσεις διαζυγίων, στην επικοινωνία του ενός γονέα με το τέκνο δημιουργούνται προβλήματα. Ο έχων την επιμέλεια του παιδιού πολλές φορές είτε για εκδίκηση ,είτε για οτιδήποτε άλλο, δε δίνει το παιδί στον άλλο γονέα. Σε αυτές τις περιπτώσεις ξεκινά μία διαμάχη με μηνύσεις και ξανά μηνύσεις κ.ο.κ. Μέχρι που φτάνει μία δικογραφία να αποτελείται από αμέτρητες μηνύσεις. Σε αυτήν την περίπτωση, οι συγκρούσεις συνεχίζουν να διατηρούνται και από αστικές υποθέσεις έχουν και μέρος των ποινικών. Ο δικ.επιμελητής μπορεί να κάνει το έξης σε αυτήν την περίπτωση. Να πάει μαζί με τον γονέα την ημέρα που είναι η επικοινωνία του τέκνου, και να πιστοποιήσει με ένα δημόσιο έγγραφο το γεγονός που συνέβη στην προκειμένη περίπτωση, δηλ. το έδωσε το παιδί, δεν το έδωσε, κρυβόταν ή οτιδήποτε έγινε σε εκείνη την περίπτωση, το πραγματικό γεγονός. Έτσι με αυτόν τον τρόπο παύει να διατηρείται η σύγκρουση με μηνύσεις πλέον, γιατί έτσι πιστοποιεί ένα δημόσιο όργανο το τί διαδραματίστηκε, πράγμα το οποίο δεν μπορεί να αναιρέσει κανένας. Έτσι σταματάει η συντήρηση των συγκρούσεων, αλλά δε σημαίνει ότι εξαλείφονται, ίσως καταστέλλονται, και επιπλέον αποσυμφορίζεται από υποθέσεις όλο το σύστημα. Αυτή η πράξη ονομάζεται διαπιστωτική πράξη, δηλ. διαπιστώνουν το γεγονός. Δεν ισχύει κάτι τέτοιο σε αυτές τις περιπτώσεις στην Ελλάδα, ωστόσο γίνονται προσπάθειες να θεσμοθετηθεί.

Γ. Ποινικές πράξεις εν ώρα υπηρεσίας τους.

Οι υποθέσεις που έχουν να φέρουν εις πέρας οι δικαστικοί επιμελητές ενέχουν αρκετούς κινδύνους ορισμένες φορές. Όπως εξηγήσαμε και προηγουμένως ήδη υπάρχει η σύγκρουση αλλά μερικές φορές εκτονώνεται με αρκετά αρνητικό τρόπο. Στο προηγούμενο κεφάλαιο της εργασίας αναλύσαμε το θεσμικό τους ρόλο πάνω σε θέματα παρακώλησης της διαδικασίας αλλά κυρίως είδαμε πιο ελαφριάς μορφής συμπεριφορές. Σε αυτό το σημείο θα αναλύσουμε εγκληματικές συμπεριφορές που εκδηλώθηκαν απέναντί τους ή μεταξύ των αντιδίκων.

Από την έρευνα που διεξήχθη, μας ανέφεραν κάποια περιστατικά τα οποία τους έφεραν αντιμέτωπους με μία εγκληματική συμπεριφορά. Πολλές ήταν οι περιπτώσεις που ανέφεραν ότι κάποιοι τους υποδέχτηκαν απειλώντας τους με όπλο.

Συγκεκριμένα «την ώρα λοιπόν που φτάνω απ'έξω από το σπίτι, αυτός ο άνθρωπος ήταν εκεί και με περίμενε, και κρατούσε και μια καραμπίνα, και μου λέει ότι αν τυχόν εισέλθω μέσα στο σπίτι, θα το.. να το περιγράψω δηλαδή, εγώ πήγα για κατάσχεση, αυτός μου είπε συγκεκριμένα θα σου την ανάψω»³¹⁶, «μπορεί να δεχτούμε και απειλές, μπορεί να δεχτούμε και επιθέσεις, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι ο κανόνας, θεωρώ ότι είναι η εξαίρεση....»³¹⁷, «ναι έχω αντιμετωπίσει και σε προσωπικό επίπεδο προβλήματα επιθετικότητας, όπως απειλές.... με μαχαίρι, να μου λέει φύγε από δω γιατί θα σε σφάξω, κάποιος άλλος με απείλησε και με έβριζε με εντελώς χυδαίες εκφράσεις, και να μάθω ότι έγινες χίλια κομμάτια, και να πάω στα μπουζούκια και να κεράσω όλο το μαγαζί, και καριόλα και διάφορα τέτοια, τα έχω αντιμετωπίσει και αυτά»³¹⁸, «...ο οποίος μου έλεγε ότι όποιος τελικά τα βάλει μαζί μου, ή οποίος ζητήσει να πάρει χρήματα από μένα θα το σκεφτεί πάρα πολύ, γιατί, θα κινδυνέψει η οικογένειά του, θα κινδυνέψει αυτός, η οικογένειά του και στη συνέχεια οποιοσδήποτε άλλος τολμήσει να με πλησιάσει, εγώ δεν κολώνω να τα βάλω με κανέναν. Έχω βγει, έχω μπει φυλακή και δεν κολλάω να κάνω τέτοια πράγματα»³¹⁹, «και μόλις ενημέρωσα από το θυροτηλέφωνο περί τίνος πρόκειται αυτός που ήταν να το παραλάβει κατέβηκε με όπλο, και μου λέει ή φεύγεις ή σε καθαρίζω επιτόπου»³²⁰, «είχα πάει με μία συνάδελφο μάρτυρα, και πήγαμε να κάνουμε κατάσχεση στο αυτοκίνητο, και βγήκε αυτός με καραμπίνα από το σπίτι και μας σημάδεψε»³²¹. Αυτές είναι οι περισσότερες περιπτώσεις που μας διηγήθηκαν. Σε αυτές τις καταστάσεις διακρίνουμε εκτός από εντάσεις, πράξεις που τιμωρούνται βάσει ποινικού κώδικα. Σχεδόν όλες γίνονται απέναντί τους (στους δικ.επιμελητές). Δεν είναι μόνο παρακώληση διαδικασίας και αντίσταση κατά του δικ.επιμελητή αλλά πλέον φτάνει σε ένα άλλο επίπεδο, αυτό της απειλής κατά της σωματικής ακεραιότητας, της εξύβρισης καθώς επίσης μερικοί εξ'αυτών ίσως να οπλοφορούσαν παράνομα κ.ο.κ.

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι έχουν να αντιμετωπίσουν και τέτοιες καταστάσεις. Σχεδόν σε όλες τις φορές είδαμε να μην καταγγέλλονται αυτά τα εγκλήματα που διαπράττονται³²². Αρκετές φορές οι επιμελητές φεύγουν χωρίς να κάνουν κάτι, κυρίως γιατί φοβούνται και οι ίδιοι για τη σωματική τους ακεραιότητα. Άλλες φορές πάλι ο τρόπος που τους αντιμετωπίζουν και τους παρουσιάζουν τους πιθανούς κινδύνους που μπορεί να επιφέρει μία τέτοια πράξη, τους στρέφει στο να αντιληφθούν το μέγεθος του κακού που μπορεί να προκληθεί και να καταλαβαίνουν

³¹⁶ 3^η συνέντευξη.

³¹⁷ 6^η συνέντευξη.

³¹⁸ Ο.π.

³¹⁹ 4^η συνέντευξη.

³²⁰ 7^η συνέντευξη.

³²¹ 1^η συνέντευξη.

³²² Δηλαδή μιλάμε για έναν σκοτεινό αριθμό της εγκληματικότητας.

ότι μόνο αρνητικές συνέπειες μπορεί να επιφέρει. Συγκεκριμένα μας είπαν «βγαίνω λοιπόν από τη δεξιά πόρτα και του λέω εκείνη την ώρα, του λέω έβγαλες όπλο, τώρα θα βγάλω το δικό μου. Και με κοιτάει είχαμε μία απόσταση περίπου στα 30 μέτρα 40, δεν είχε σηκώσει βέβαια την καραμπίνα απλά την κράταγε στα πόδια του την είχε έτσι δεξιά του, δεξιά του αριστερά του δε θυμάμαι τώρα ακριβώς. Του λέω τώρα θα βγάλω το δικό μου όπλο και βγάζω το στυλό. Του λέω πρόσεξε, εσύ θα μου ρίξεις και θα πας φυλακή, εγώ λέω θα γράψω και άμα γράψω δε σβήνει. Διαλέγεις και παίρνεις. Μου λέει αν κάνεις ένα βήμα στην άναψα. Του λέω λοιπόν εκείνη την ώρα, πρώτη φορά έρχομαι στο σπίτι σου και εσύ δεν είσαι νοικοκύρης. Μου λέει εγώ δεν είμαι νοικοκύρης; Του λέω πρώτη φορά έρχομαι στο σπίτι σου έναν καφέ δε με κέρασες, να συζητήσουμε και εσύ του λέω έρχεσαι και με αντιμετωπίζεις με πιστόλι είναι δυνατόν του λέω αυτό το πράγμα; Μου λέει εμένα λες ότι δεν είμαι νοικοκύρης; Του λέω βέβαια, έτσι έρχομαι στο σπίτι σου και δε με κερνάς καφέ πρώτα και μετά να δούμε τί θα κάνουμε. Ανοίγει λοιπόν την πόρτα αυτός, μου λέει πέρνα μέσα.....Μου ψήνει καφέ, καθόμαστε, και του λέω αν με σκοτώσεις, πες ότι μου την ανάβεις, και καλά να με πετύχεις, αν δεν με πετύχεις και εγώ θα ζήσω και εσύ το σπίτι θα χάσεις. Και μου λέει επειδή είσαι τέτοιος άνθρωπος, μου λέει, ήπιαμε και καφέ μαζί, εγώ λέει το Σάββατο που θα γυρίσω από τη λαϊκή θα σου δώσω τα μισά λεφτά....»³²³.

Εδώ διαπιστώνουμε πώς ο τρόπος που συμπεριφέρθηκε στο συγκεκριμένο άνθρωπο τον έκανε να αλλάξει γνώμη και κυρίως να καταλάβει το λάθος του. Το θύμα σε αυτήν την περίπτωση ήταν ο δικ.επιμελητής αλλά ταυτόχρονα διαδραμάτισε και το ρόλο του ουδέτερου τρίτου. Στην ουσία ο διάλογος έγινε μεταξύ τους, κάτι σαν τη διαπραγμάτευση. Δε φρόντισε να οξύνει τις καταστάσεις ούτε με το να καταγγείλει το γεγονός αλλά ούτε και με το να συνεχίσει και αυτός στο ίδιο ύφος, καθώς επίσης δεν αποστασιοποιήθηκε από το γεγονός που είχε προκύψει με το να απομακρυνθεί από τον τόπο εκτέλεσης. Ωστόσο, διαφαίνεται μία κάποια μορφή επανορθωτικής δικαιοσύνης. Με την παρέμβαση του δικ.επιμελητή και τη χρήση του διαλόγου λύθηκε ένα σοβαρό ζήτημα που πήγε να δημιουργηθεί.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν, ότι έχουν να αντιμετωπίσουν και τέτοιες καταστάσεις, τις οποίες τις λύνουν με έναν τέτοιο τρόπο συνήθως ή με το να αποστασιοποιούνται από το γεγονός. Συμβάλλουν με τον τρόπο τους, στις εναλλακτικές μορφές απονομής δικαιοσύνης χωρίς κατ'ουσίαν να το έχουν διδαχθεί αυτό. Γνωρίζουν ότι το να εμπλακείς σε μία ποινική δίκη μόνο δεινά μπορεί να επιφέρει. Οπότε το αποφεύγουν γιατί πολύ απλά δεν έχει κανένα όφελος. Δε

³²³ 3^η συνέντευξη.

σημαίνει ότι φέρονται όλοι με αυτόν τον τρόπο. Υπάρχουν και κάποιοι που υποβοηθούν ώστε αυτές οι καταστάσεις να φτάνουν σε ακραία σημεία. Λίγα είναι αυτά τα περιστατικά βέβαια. Ωστόσο θα μείνουμε στο σημείο ότι με τη δική τους συμβολή βοηθούν άτυπα (γιατί δεν τους το προστάζει ο νόμος) σε μία εναλλακτική μορφή απονομής δικαιοσύνης. Να τονίσουμε φυσικά πως εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ευαισθησία του καθενός και από την παιδεία που έχει.

Δ. Φιλικός διακανονισμός.

Σε αυτό το υποκεφάλαιο θα αναφερθούμε επιγραμματικά στο φιλικό διακανονισμό. Όπως πληροφορηθήκαμε και από τους ίδιους αυτός ο θεσμός δεν υπάρχει στην Ελλάδα για τους δικαστικούς επιμελητές. Λειτουργεί όμως σε άλλες χώρες τις Ευρώπης συγκεκριμένα στην Ολλανδία, όπου με τη σύσταση αστικών εταιρειών³²⁴ μπορούν να αναλαμβάνουν τις υποθέσεις μίας τράπεζας ή μίας επιχείρησης ή μίας εταιρείας ώστε διευθετούν την υπόθεση πριν προσφύγει η εταιρία στα δικαστήρια. Αποτελεί μία εξώδικη επίλυση των υποθέσεων.

Με αυτόν τον τρόπο θα λύνονται πιο εύκολα οι υποθέσεις, ο κόσμος δε θα νιώθει αυτήν την πίεση λόγω χρεών και επιπλέον δε θα επιβαρύνονται με επιπλέον έξοδα από δικαστήρια κ.ο.κ. Έχουν κάνει προσπάθειες να έρθει αυτός ο τρόπος επίλυσης και στην Ελλάδα αλλά ακόμα δεν έχει βρει πρόσφορο έδαφος.

Κάτι ανάλογο όμως μπορούν να πράξουν άτυπα πάλι. Όπως μας ανέφεραν *«πιο εύκολα μπορώ να τα συμβιβάσω σε οικονομικές διαφορές, φτιάχνοντας ένα πρόγραμμα, ένα διακανονισμό πληρωμής με συγκεκριμένες ημερομηνίες και ποσά και έτσι όσο το τηρούν λύνεται το θέμα»*³²⁵, *«βέβαια ειδικά αυτό με τον οικονομικό διακανονισμό το κάνουμε άτυπα καθώς είναι δουλειά των δικηγόρων, αλλά καταλαβαίνεις την κάνουμε εμείς.....»*³²⁶. Σε αυτό το σημείο αντιλαμβανόμαστε ότι μπορούν μέσω της δικής τους συμβολής να διαδραματίσουν έναν ρόλο διακανονισμού στις διάφορες οικονομικές υποθέσεις. Έτσι αποφεύγονται και οι αυτοκτονίες, η διαφυγή στην τοκογλυφία κ.ο.κ. Πράξεις που ωθούνται κυρίως από το αδιέξοδο που έχει περιέλθει κάποιος. Με μία τέτοια κίνηση πιθανότατα να αποφεύγονται τέτοιου είδους ενέργειες.

³²⁴ Αυτό να παραθέσουμε ότι στην Ελλάδα επιτρέπεται να έχουν αστικές εταιρείες και μόνο, οι δικαστικοί επιμελητές.

³²⁵ 9^η συνέντευξη.

³²⁶ 9^η συνέντευξη.

Διαπιστώνουμε ότι σε όλες τις περιπτώσεις ο ρόλος του δικαστικού επιμελητή μπορεί να είναι και διαμεσολαβητικός και συνδράμει με τον τρόπο του στην πρόληψη μιας και η διαμεσολάβηση αποτελεί μορφή πρόληψης. Αυτά βέβαια θα τα δούμε καλύτερα από τις συνεντεύξεις που ακολουθούν στο επόμενο κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

ΕΡΕΥΝΑ-ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

4.1. Το είδος της έρευνας.

Η έρευνα που θα ακολουθήσει είναι ποιοτική. Οι συνεντεύξεις που ακολουθούν είναι εργαλείο της ποιοτικής έρευνας. Κυρίως πρόκειται για μια εθνογραφική έρευνα γιατί ερευνάται μία συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, αυτή των δικαστικών επιμελητών στην Ελλάδα. Επίσης, ακολουθεί και η συμμετοχική παρατήρηση του ερευνητή, την οποία και θα παραθέσουμε παρακάτω.

Οι συνεντεύξεις έγιναν σε δικαστικούς επιμελητές της Ελλάδος. Κυρίως πραγματοποιήθηκαν στο εργασιακό τους περιβάλλον (στο γραφείο τους). Αποτελούνται από άνδρες και γυναίκες για να μπορέσουμε να δούμε τη διαφορά στις αντιλήψεις τους και στο πως αντιμετωπίζει ο καθένας τη κάθε περίπτωση. Οι ηλικίες διαφέρουν μεταξύ τους, καθώς επίσης και τα χρόνια που ασκούν το επάγγελμα. Υπάρχουν και νέοι δικαστικοί επιμελητές αλλά και παλαιότεροι. Ωστόσο, όλοι όσοι έδωσαν συνέντευξη είναι εν ενεργεία δικαστικοί επιμελητές, όποτε δεν μπορούμε να διακρίνουν μεγάλες διαφορές ανάμεσα σε αυτούς που λειτουργούσαν υπό διαφορετικά καθεστώτα. Ωστόσο, μπορούμε να διακρίνουμε τη διαφορά των αντιλήψεων μεταξύ νεωτέρων και παλαιότερων δικαστικών επιμελητών. Επίσης οι περισσότεροι ερωτώμενοι δεν ασκούν τα καθήκοντά τους σε μεγάλα αστικά κέντρα οπότε υπάρχει το ενδεχόμενο λόγω του ότι αυτές οι κοινωνίες διακρίνονται για τον ισχυρό κοινωνικό δεσμό να επιτελούν καλύτερα τον προληπτικό τους ρόλο σε σχέση με μία πιο απρόσωπη κοινωνία. Αυτό δεν μπορούμε να το γνωρίζουμε επακριβώς γιατί δεν έχουμε μεγάλο δείγμα από μεγάλα αστικά κέντρα ώστε να γίνει η σύγκριση.

Πριν γίνουν οι συνεντεύξεις υπήρχε μία επαφή με τους συνεντευξιζόμενους ώστε να τους κατατοπίσουμε στο αντικείμενο που θέλουμε να ερευνήσουμε, για να τους γίνει πιο κατανοητό, να αποκτήσουμε μία σχετική οικειότητα ότι δεν είμαστε εκεί για να κρίνουμε το έργο τους αλλά για να καταλάβουμε το έργο τους, αλλά επίσης και μέσω της συζήτησης να καταλάβουμε τί μπορεί να μας προσφέρει ο καθένας τους.

Ο τύπος συνέντευξης που προτιμήθηκε ήταν αυτός της ημι-δομημένης. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν τρεις τύποι οι μη δομημένη, η ημι-δομημένη και η δομημένη³²⁷. Προτιμήσαμε την ημι-δομημένη γιατί πρώτον, ξέραμε τί θέλαμε να ρωτήσουμε, υπήρχε ένα πλάνο, ωστόσο, θέλαμε η συνέντευξη να γίνει υπό την καθοδήγηση όχι μόνο του ερευνητή αλλά και του ερευνώμενου. Στην πραγματικότητα γινόταν συζήτηση, χωρίς να διακόπτουμε και να καθοδηγούμε πλήρως τον ερευνώμενο. Οι ερωτήσεις διέφεραν ως προς την διατύπωσή τους στον κάθε συνεντευξιαζόμενο γιατί σκοπός μας δεν ήταν να δούμε πώς εκλαμβάνει ο καθένας την κάθε ερώτηση και ποιες οι διαφορές τους, σκοπός ήταν να γίνει συζήτηση ώστε να μάθουμε όσα μπορούμε περισσότερα, αλλά και να καταλάβουν τί τους ρωτάμε. Σκοπός μας δεν ήταν να μην καταλαβαίνουν το είδος της ερώτησης για να δούμε το επίπεδό τους και τις διαφορές μεταξύ τους, ήταν να καταλαβαίνουν επακριβώς τί θέλουμε να ρωτήσουμε και να μάθουμε. Ωστόσο η συζήτηση έγινε υπό την δική τους καθοδήγηση βέβαια μέσα στο αντικείμενο που θέλαμε να ερευνήσουμε. Θεωρήσαμε λάθος να χρησιμοποιήσουμε μια δομημένη συνέντευξη γιατί αυτού του είδους οι συνεντεύξεις δεν έχουν τόσο ποιοτικό χαρακτήρα αλλά ποσοτικό.

Η παρατήρηση έγινε, στο χώρο που δουλεύουν, σε διάφορες εκτελέσεις, σε συνέδρια που κάνουν οι ίδιοι, σε πλειστηριασμούς και γενικά σε οτιδήποτε οι ίδιοι ειδικεύονται. Αυτό έγινε πιο πολύ για να δούμε από μία άλλη οπτική το πώς λειτουργούν και τι έργο μπορούν να προσφέρουν και αν μπορούν φυσικά, όχι όμως αυτή τη φορά από τα λεγόμενά τους, αλλά υπό το βλέμμα του ερευνητή. Εκεί έχουν κρατηθεί κάποιες σημειώσεις όπου θα αναφερθούν.

Διατηρούμε το ανώνυμο των συνεντεύξεων και δεν αποκαλύπτουμε στοιχεία τους γιατί ο κλάδος είναι σχετικά κλειστός και έτσι μπορεί να στιγματιστεί για το τί είπε ο καθένας. Οι συνεντεύξεις όλες είναι μαγνητοφωνημένες πλην μίας στην οποία μας αρνήθηκαν να μαγνητοφωνηθεί. Δεν έχουν γραφτεί με τη σχετική σειρά που τις λάβαμε ακριβώς για να κρατήσουμε το ανώνυμο.

Η ανάλυση των συνεντεύξεων δεν έχει γίνει όπως θα έπρεπε αλλά θα επισημάνουμε ποια είναι τα βασικά στοιχεία που επικρατούν, κυρίως για λόγους χρονικών περιθωρίων. Το αντικείμενο έρευνας είναι να μάθουμε πώς μπορούν να διαδραματίσουν προληπτικό ρόλο στην εγκληματικότητα ή σε διάφορες μορφές της.

³²⁷ Έλενα Μπότση. Μεθοδολογία της εγκληματολογικής έρευνας: ποιοτικές κοινωνιολογικές μέθοδοι. Φάκελος σημειώσεων. Πάντειο Πανεπιστήμιο 2008/2009.

4.2.ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ.

1^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Ωραία νιώθω, μου αρέσει η δουλειά που κάνω.
- Σας εκφράζει;
- Ναι σε μεγάλο βαθμό ναι.
- Το θεωρείτε επικίνδυνο;
- Αρκετά. Αν και νομίζω ότι δε θέλει κόπο θέλει τρόπο που λέμε.
- Ο κόσμος πώς σας αντιμετωπίζει μιας και τους βρίσκετε σε καθημερινές του δραστηριότητες ή σε προσωπικούς τους χώρους;
- Εντάξει ήσυχα χωρίς πολλά προβλήματα.
- Δηλαδή δεν έχει ξεσπάσει ποτέ κανένας σε εσάς.
- Έχουμε ακούσει να ξεσπάνε, να μας βρίζουνε να... αλλά σε γενικές γραμμές δεν έχουμε πρόβλημα.
- Θεωρείτε με αυτό το πράγμα που κάνουν (με το να ξεσπούν) τους βοηθάει λίγο να τους φεύγει ο θυμός από την κατάσταση στην οποία βρίσκονται;
- Οπωσδήποτε, οπωσδήποτε αλλά είναι στιγμιαίο.
- Ναι! Έχετε έρθει ποτέ αντιμέτωπος σε κατάσταση σύγκρουσης; Είτε απέναντί σας είτε ανάμεσα στους αντιδίκους.
- Ναι, σε μία έξωση οι αντίδικοι, ο επισπεύδων και ο οφειλέτης πήγαν να πιαστούν στα χέρια και κάλεσα αμέσως την αστυνομία, εγώ δεν μπορούσα να παρέμβω να τους χωρίσω, δεν ήταν τόσο εύκολο για μένα και ήρθε η αστυνομία. Τελείωσε εκεί το θέμα, τους κρατούσαμε εκεί με τους μάρτυρες μέχρι να έρθει η αστυνομία για να φύγει ο επισπεύδων από εκεί να κάνουμε τη δουλειά μας, γιατί αυτό δεν είναι σωστό να είναι στα πόδια μας όταν κάνουμε την εκτέλεση. Άλλη μία περίπτωση σύγκρουσης, ήταν με μία καραμπίνα και τους αθίγγανους. Είχα πάει με μία συνάδελφο μάρτυρα, και πήγαμε να κάνουμε κατάσχεση στο αυτοκίνητο, και βγήκε αυτός με καραμπίνα από το σπίτι και μας σημάδεψε, και μετά βγήκε ο αδερφός του και βέβαια φύγαμε από τον τόπο της εκτέλεσης. Γιατί φοβηθήκαμε. Δε βάζαμε το κεφάλι μας ούτε για μία εκτέλεση, αλλά ούτε και για δέκα.
- Μπορείτε να διαβάσετε μία κατάσταση από πριν, δηλαδή, ότι μπορεί ο άλλος να έχει την προδιάθεση να δημιουργήσει πρόβλημα;

- Ναι, κάποιες φορές ναι ειδικά όταν έχουμε ξαναπάει στο ίδιο πρόσωπο και τον έχουμε ψυχολογήσει κάπως δηλαδή πώς θα αντιδράσει.
- Βοηθάει δηλαδή ότι έχετε μία προσωπική επαφή.
- Οπωσδήποτε.
- Σας εκμυστηρεύεται ο κόσμος τα προβλήματά του; Δηλαδή σας βλέπει και σαν εξομολόγο.
- Ναι, ακόμα και σα συγγενή. Ακόμα και σαν γιο με έχουν πει πολλές φορές, οι μεγαλύτεροι παραλήπτες (των επιδόσεων, των δικηγόρων) και μου λένε και οικογενειακά τους προβλήματα, πέρα από τα οικονομικά.
- Έχετε βοηθήσει ποτέ κόσμο ή έχει έρθει κόσμος να ζητήσει βοήθεια από εσάς για νομικές συμβουλές;
- Ναι, αρκετές φορές έχουν έρθει στο γραφείο, και τί μπορούμε να κάνουμε κάποιο διακανονισμό με τις εταιρείες, και εγώ βάσει των γνωριμιών μου μπορώ να πω τα δικά μου. Κάπου βοηθάει πιστεύω, σε διακανονισμό, σε παράταση στο να πληρώσουν ή να αποδώσουν το αυτοκίνητο ή το μίσθιο, το ακίνητο δηλαδή, όταν πρόκειται για έξωση.
- Δηλαδή γενικά μπορείτε να βοηθήσετε ώστε ο κόσμος να βρίσκει μία εξώδικη λύση;
- Ναι απλά όχι πάντα, είναι θέμα και από που προέρχονται τα δικόγραφα, ποιος επισπεύδει τη διαδικασία.
- Τί σας κάνει να δίνετε την βοήθειά σας; Δηλαδή ποιους βοηθάτε πιο εύκολα;
- Βοηθάω αυτούς που πιστεύω ότι μου λένε την αλήθεια, φαίνεται ποιος θα σου πει την αλήθεια και ποιος θα σου πει ψέματα.
- Για το φιλικό διακανονισμό έχετε ακούσει κάτι;
- Όχι ακόμα, αλλά πρόκειται να γίνει ε;
- Στην Ελλάδα κυρίως γίνεται από τους δικηγόρους αλλά προσπαθείτε να το κάνετε και στον κλάδο σας.
- Δεν έχει όμως γίνει ακόμα ε;
- Όχι.
- Αυτό είναι. Ακόμα δεν έχω ακούσει κάτι. Δηλαδή θα το αναλάβουμε εμείς αυτό ε;
- Και εσείς αν γίνει.
- Είναι στα πρόθυρα νομίζω. Πάντα, πάντα οι δικηγόροι το κάνουν. Βέβαια καλύτερα θα ήταν να το έχουμε εμείς αυτό που έχουμε... άμεση επαφή. Θα μπορούσαμε να βοηθήσουμε περισσότερο από τους δικηγόρους.
- Έχετε πάει ποτέ σε διαζύγια.

- Ναι. Ναι.. και μου έχει τύχει και μετοίκηση παιδιού. Δηλαδή να πάω να εκτελέσω την απόφαση... δηλαδή να πάρω το παιδί με αστυνομία, και να το δώσω στον άλλον γονέα, όμως δεν ήταν... δεν ήταν εκεί. Δεν μπόρεσα να το κάνω, δηλαδή το ήξερε μάλλον και κρυβόταν.
- Σε αυτές τις περιπτώσεις έχετε δει ποτέ συγκρούσεις ή να βρίζουν;
- Συνήθως, δεν έρχεται μαζί μας ο ένας γονέας που θα πάρουν το παιδί, αλλά σίγουρα βρίζουν ναί. Είτε είναι γυναίκα, είτε είναι άντρας ο γονέας.
- Θεωρείτε ότι ασκείτε κάποιο λειτουργήμα γενικότερα;
- Σίγουρα ασκούμε λειτουργήμα, και πρέπει να το ασκούμε σωστά, όχι να δίνουμε το χαρτί αλλά πρέπει να δίνουμε και συμβουλές πιστεύω. Να τους λέμε τί μπορούμε να κάνουμε, τί πιθανότητες έχουν να κάνουν αυτό, τί δικαίωμα έχουν να κάνουν.
- Δηλαδή δεν είστε εκτελεστικά όργανα μόνο;
- Κανονικά δεν πρέπει να είμαστε έτσι. Πολλοί συνάδελφοι είναι. Είναι στυγνοί ας πούμε, πρέπει να εξηγείς στον άλλον, γι'αυτό και έχω κάνει τόσες κατασχέσεις και μου λένε και ευχαριστώ στο τέλος. Αυτό είναι αλήθεια. Ούτε με βρίζουν, ούτε τίποτα, σπάνια με έχουν βρίσει.
- Περιπτώσεις με αυτοκτονία δηλαδή που κάποιος να απειλεί ή να τον βλέπετε εσείς ότι μπορεί να στραφεί εκεί, έχετε πετύχει;
- Το μόνο που μου έχουν πει, ελάχιστοι βέβαια, είναι ότι θα αυτοκτονήσω και θα κάνω... δηλαδή βλέπω σε πολλούς... βλέπω κόσμο να τα έχει χάσει όλα και να απομένει η θηλιά, που λένε οι ίδιοι.
- Πώς τις αντιμετωπίζετε;
- Έχω δώσει δηλαδή, χαρτί... για αφαίρεση αυτοκινήτου, ότι χάνει το αυτοκίνητο μία κυρία, και μου λέει θα αυτοκτονήσω, θα κρεμαστώ από την πλατεία την πόλης, γιατί τα έχω χάσει όλα, και θα χάσω και το αυτοκίνητο τώρα. Προφανώς είχε χάσει και σπίτι, και θα χάσει και το αυτοκίνητο. Εκεί είναι δύσκολη η θέση μας, προσπαθούμε να τον καλμάρουμε τον καθένα, αλλά είναι δύσκολη, δεν είμαστε και ψυχολόγοι.
- Νιώθετε ότι παίζετε κάπως το ρόλο τους;
- Ναι, οπωσδήποτε κάνουμε και τους ψυχολόγους. Προσπαθούμε με ωραία λόγια να τους... να τους συνεφέρουμε, και έχουν κλάψει μπροστά μου, έχουν βρίσει...
- Να ρωτήσω τώρα, θεωρείτε ότι κάποιοι δικηγόροι συντηρούν αυτές τις εντάσεις;
- Ναι, οπωσδήποτε. Καθαρά.

- Πάντως για να κλείσουμε μία διαμεσολάβηση θεωρείτε ότι θα μπορούσατε να την κάνετε;
- Καλύτερα και από τους δικηγόρους, και θα είχαν μεγαλύτερο όφελος οι οφειλέτες, δε θα πλήρωναν τους δικηγόρους και αυτά, για να κάνουν ανακοπές και τα λοιπά... στα δικαστήρια, δεν θα χρειάζονταν καθόλου τα δικαστήρια. Εμείς μπορούμε να κάνουμε μία τέτοια δουλειά, και οι συνεργάτες μας είναι αν όχι φίλοι μας γνωστοί το λιγότερο, μπορούμε να επέμβουμε και να έρθουν σε επαφή.
- **Μάλιστα. Σας ευχαριστώ πολύ!**
- Και εγώ σας ευχαριστώ!

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

- Αρχικά μας ενημερώνει ότι επάγγελμα που κάνει του αρέσει. Επιβεβαιώνει ότι ασκεί ένα λειτούργημα κυρίως γιατί θεωρεί ότι πρέπει να δίνει συμβουλές.
- Η επαφή με τον κόσμο τον ωθεί στο να αντιλαμβάνεται αν κάποιος μπορεί να φτάσει στο σημείο να διαπράξει κάτι ακραίο. Κυρίως ψυχολογεί όπως μας είπε μία κατάσταση.
- Επίσης λειτουργεί και σα ψυχολόγος σε καταστάσεις που περιέχουν την αυτοκτονία.
- Προσπαθεί να λειτουργήσει ως διαμεσολαβητικό μέσο ώστε να αποφεύγονται οι εντάσεις, βέβαια δε γίνεται πάντα. Καθώς επίσης βοηθά ανθρώπους με συμβουλές που θεωρεί ότι όντως έχουν πρόβλημα και λένε την αλήθεια.
- Ακραίες συμπεριφορές κυρίως είναι παρεκκλίνουσες και λιγότερο παραβατικές. Η αντιμετώπιση αυτών είναι είτε με αποστασιοποίηση είτε με την έκκληση της αστυνομίας.

Κυρίως σημαντικό παράγοντα παίζει η προσωπική επαφή. Είναι αυτή που τον βοηθά στο να κρίνει μία κατάσταση από πριν, είναι αυτή που θα τον ωθήσει στο να βοηθήσει κάποιον είτε με συμβουλές, είτε με το να προτείνει λύσεις είτε πάλι με το να μειώσει τα προβλήματα.

2^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Είμαι πολύ ευχαριστημένος με το επάγγελμά μου, με γεμίζει, με γεμίζει γιατί είναι ένα επάγγελμα το οποίο βιώνει τον άνθρωπο σε όλες του τις εκφάνσεις.
- Το θεωρείτε επικίνδυνο ακριβώς για το λόγο που μόλις είπατε;
- Ε θα μπορούσε να είναι τη στιγμή κατά την οποία ο δικαστικός επιμελητής δε θα συμπεριφέρετο ως δημόσιος λειτουργός.
- Ο κόσμος πως σας αντιμετωπίζει;
- Στη συντριπτική πλειοψηφία με ευγένεια και με κατανόηση ότι δεν έχει κάτι μαζί μας όπως και εμείς δεν έχουμε κάτι μαζί με τον κόσμο, εμείς ενεργούμε κάποιες πράξεις, και μάλιστα τα τελευταία χρόνια έχει μεγαλώσει η αντίληψη του κόσμου ότι ευτυχώς που είναι αυτός ο δικαστικός επιμελητής που μου το φέρνει αυτό το δημόσιο το έγγραφο και με ασφάλεια θα το λάβω γνώση άρα θα διασφαλίσω τη δίκαιη δίκη δηλ. τη γνώση τί λέει το δικαστήριο τί το δικόγραφο και πώς ακριβώς θα γίνει, όπως και με την εκτέλεση στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων το ίδιο συμβαίνει, ευτυχώς που είναι ο δικαστικός επιμελητής ο οποίος βρίσκεται σε ίση απόσταση από τον οφειλέτη και το επισπεύδοντα και τηρεί τη νομιμότητα και δεν υπάρχουν άλλες καταστάσεις, μπράβοι κ.ο.κ.
- Όπως για παράδειγμα αυτό με τις εισπρακτικές εταιρείες;
- Όχι όλες, κάποιες παλιά, και μάλιστα είχαν απασχολήσει και τα μέσα και τις εφημερίδες, και την ελληνική δικαιοσύνη, κάποιον έχουν καταδικαστεί κιόλας για τέτοια μέσα, χρησιμοποίησαν, ακούστηκε ότι χρησιμοποίησαν βία μπράβους ή άλλου είδους βία, ξέρεις η βία δεν είναι μόνο ο μπράβος ο οποίος έρχεται και σου λέει κυνικά ή μου τα δίνεις ή σου σπάω το χέρι, είναι και η ψυχολογική βία, είναι και η τηλεφωνική βία, είναι και... βία είναι να παίρνουν την πεθερά μου, τη μάνα μου ή την αδερφή μου στο σπίτι της μεσάνυχτα και.. ο αδερφός σου χρωστάει πες του να μας τα δώσει χωρίς άλλη απειλή. Είναι βία όμως και αυτό, είναι βία της προσωπικότητάς μου, της οικογενειακής μου ζωής, της αξιοπρέπειάς μου κ.τ.λ. τέτοια χρησιμοποιήθηκαν κατά κόρον.
- Ο κόσμος έχει ξεσπάσει ποτέ πάνω σας;
- Σπάνια, σπάνια, σπάνια.

- Καταστάσεις σύγκρουσης με αντιδίκους έχετε δει; Δηλαδή είτε λεκτικώς είτε να αντιληφθείτε ότι υπάρχει μία έχθρα, οτιδήποτε.
- Ναι υπάρχει. Το σπάνια σημαίνει ότι έχουμε αντιμετωπίσει και τέτοιες καταστάσεις.
- Έχετε επέμβει ώστε να τις απωθήσετε;
- Ναι. Χρειάστηκε μία φορά να χρησιμοποιήσω και σωματική βία. Στα 22 χρόνια της καριέρας μου, μία φορά.
- Θυμάστε κανένα περιστατικό;
- Σε μία εκτέλεση ήρθε ο γιος του οφειλέτη και μας έσπρωξε για να μας βγάλει έξω από το μαγαζί διότι αυτό.. και διάφορα επικαλείτο, εκεί και βία χρησιμοποίησα και την αστυνομία κάλεσα, και έγκλιση του έκανα και κατηγορούμενος πήγε και αν θυμάμαι καλά και καταδικάστηκε.
- Σας λέει ο κόσμος τα προβλήματά του;
- Ναι, ναι ναι είναι σύνηθες αυτό.
- Νιώθετε ότι κάπως τους κατευνάζετε το θυμό;
- Ακριβώς, ακριβώς.
- Έχετε κάσει να μιλήσετε μαζί τους;
- Τις περισσότερες φορές. Κοιτάξτε, ο δικαστικός επιμελητής δεν πηγαίνει εκδικητικά, δεν είναι εκδικητής. Ο δικαστικός επιμελητής έχει μία απόφαση την οποία πρέπει να υλοποιήσει, να την εκτελέσει, αυτό είναι η εκτέλεση, να την υλοποιήσει, γιατί μέχρι εκείνη τη στιγμή όλα είναι δια εγγράφων δηλ. η αγωγή, η διαταγή πληρωμής, η δικαστική απόφαση όλα είναι στα έγγραφα. Η ζωή, η πράξη, η στεναχώρια, η πίεση έρχεται από τη στιγμή που θα εμπλακεί ο δικαστικός επιμελητής, εκεί ναι θέλει να πει πάρα πολλές φορές ο οφειλέτης ότι αδικήθηκε, δεν ξέρω αν αδικήθηκε, δεν λέω ότι αδικήθηκε μπορεί και να αδικήθηκε, αλλά θέλει να το πει, και βεβαίως ο δικαστικός επιμελητής και εξ'εμπειρίας πια, οι μεγαλύτεροι ημών, θα διαχειριστούμε αυτήν την σε εισαγωγικά κρίση, αυτήν που πάει να δημιουργηθεί, και μέσα από τη συζήτηση, του δίνεις να καταλάβει ότι ακόμα και αν έχει δίκιο, που μπορεί να νιώσω ότι έχει δίκιο εγώ δεν μπορώ να σου δώσω τη λύση διότι εγώ είμαι εκτελεστικό όργανο, εγώ εκτελώ μία δικαστική απόφαση, αυτή τη διαχείριση της ψυχολογίας του οφειλέτη, που καλώς η κακώς και δικαιολογημένα πολλές φορές εκείνη τη στιγμή (γιατί εκείνη η στιγμή είναι η στιγμή της έντασης), όταν πρόκειται για παράδειγμα να του κάνεις μία κατάσχεση και να του το πάρεις το αυτοκίνητό του, το περιουσιακό του στοιχείο ή να το αποβάλλεις, να τον βγάλεις έξω, έξω από το σπίτι, ε είναι σε στιγμή έντασης. Ακόμα και άδικο να έχει, και να το ξέρει εκείνη τη στιγμή

είναι η στιγμή της αλήθειας, και λογικό είναι να υπάρξει ένταση. Αυτό λοιπόν εμείς με τα χρόνια που ασχολούμεθα όπως σας είπα με τον άνθρωπο σε όλες του τις εκφάνσεις, έχουμε μάθει κουτσά στραβά να διαχειριζόμαστε όλες αυτές τις κρίσεις. Αυτή τη διαχείριση, αυτόν τον τρόπο, σε ξένες χώρες και κυρίως στη Γαλλία, το έχουνε ως μάθημα στη σχολή τους. Αυτή η καθηγήτρια, η οποία διδάσκει στη σχολή των δικαστικών επιμελητών των Παρισίων δηλ. της Γαλλίας, τα τελευταία έξι χρόνια η Ομοσπονδία στα σεμινάρια των νέων δικαστικών επιμελητών, της πληρώνει όλα τα έξοδα, όχι μόνο της μεταφοράς της ή της διαμονής της, της διατροφής της, αλλά ακόμα και καμπίνες με διερμηνείς με μικροφωνικές εγκαταστάσεις κ.τ.λ. πληρώνουνε και τη φέρνουνε κάθε χρόνο, κάθε Σεπτέμβριο τα τελευταία έξι χρόνια, προκειμένου αυτό που εμείς χρειάστηκε δέκα ή δεκαπέντε ή οχτώ, αναλόγως, χρόνια για να αποκτήσουμε και βεβαίως χωρίς να μπορούμε να προσδιορίσουμε με λόγια, να το αποκτούν οι νέοι δικαστικοί επιμελητές εν τη γενέση τους δικαστικοί επιμελητές. Να μάθουν τη μεθοδολογία, πώς διαχειρίζεσαι τις στιγμές κρίσης, και αυτό το κάνουν τα τελευταία έξι χρόνια σταθερά κάθε χρόνο.

- **Ε ναι θα πρέπει να ξέρουν πώς να διαχειρίζονται τους ανθρώπους.**
- Βέβαια! Ξέρετε η νομική, η γνώση των νομικών είναι ένα σκέλος που πρέπει να έχει ο δικαστικός επιμελητής, πρέπει να γνωρίζει ποια είναι τα όρια του, πρέπει να γνωρίζει ποια μπορεί κατασχέσει, ποια είναι ακατάσχετα... ένα άλλο όμως μέρος είναι, ίσως, ίσης αξίας και χρησιμότητας, είναι να ξέρει να διαχειρισθεί την κρίση την οποία βρίσκεται ο καθού η εκτέλεση, δηλ. ο οφειλέτης. Πολλές φορές, με αυτό και μόνο θα βρει τη λύση να εκτελέσει την απόφαση, χωρίς να δημιουργήσει εντάσεις, απ'αυτή τη διαχείριση. Και αυτό θέλουμε να δίνουμε εμείς πια, έχουμε πάρει την απόφαση σαν Ομοσπονδία, έχουμε πάρει την απόφαση και είπαμε αξίζει τον κόπο αυτό το κόστος κάθε χρόνο για τους δικαστικούς επιμελητές. Γι'αυτό το παρέχουμε στους νέους.
- **Έχετε βοηθήσει ποτέ κάποιον, είτε βγάζοντάς τον από τη δύσκολη κατάσταση μέσω των νομικών σαν συμβουλών είτε να τα βρουν μεταξύ τους οι αντίδικοι οτιδήποτε;**
- Όλοι οι δικαστικοί επιμελητές το έχουμε κάνει, αλλά αυτά όπως αντιλαμβάνεστε δεν είναι ανακοινώσιμα. Είναι σε αυτό που λένε κάνε το καλό και ρίξτο στο γιαλό. Πολλές φορές δικαστικοί επιμελητές, αυτό σας το λέω μετά λόγου γνώσεως, όχι μόνο έχουν δώσει νομική συμβουλή, αλλά έχουν καλύψει και κάποιες υποχρεώσεις.

- **Για καλό;**
- Εννοείται για καλό, είναι όμως αυτό που σας είπα, κάνε το καλό και ρίξ'το στο γιαλό, δεν το κάνεις για να πάρεις δόξα ή για να πάρεις μπράβο, αλλά για να βοηθήσεις, γιατί ξέρετε πολλές φορές, να σας πω, πάρα πολλές φορές αυτό που εμείς αντιμετωπίζουμε στην εκτέλεση επάνω, φταίει ο οφειλέτης, πολλές φορές φταίει ο οφειλέτης, πάρα πολλές φορές. Πάρα πολλές φορές, ξέρετε, η αναγκαστική εκτέλεση δεν είναι κεραυνός εν αιθρία, δηλ. τώρα ξεκινήσαμε, τώρα φτάσαμε στην εκτέλεση, έχει προηγηθεί ένα ικανότατο χρονικό διάστημα, πριν, όπου ο στοιχειωδώς εχέφρων οφειλέτης, πρέπει να έχει προετοιμαστεί, έχει το χρόνο δηλ να προετοιμαστεί ούτως ώστε και την εκτέλεση να αποφύγει, και όλο αυτό, όλη αυτή την κακή κατάσταση. Πολλές φορές λοιπόν, είναι εν αδίκω, υπάρχουν όμως και φορές, που είναι αυτό που λέει, η άτιμη η ζωή, έχει τους δικούς της κανόνες και τα δικά της δίκαια ή άδικα, δηλ. τον έφερε η ζωή τούμπα, και εμείς αυτό θα το ζήσουμε. Δε θα το ζήσει ο δικηγόρος, δε θα το ζήσει ο δικαστής, ούτε ο ένας ούτε ο άλλος θα το ζήσει, θα το ζήσει ο δικαστικός επιμελητής. Γιατί ο δικαστικός επιμελητής είναι, παραδείγματος χάριν, σε μία έξωση, είναι αυτός που θα πάει στο σπίτι και θα βιώσει τη δυστυχία που ζει εκείνη η οικογένεια. Ο δικαστικός επιμελητής, λοιπόν, βρίσκεται μέσα, ισορροπεί, σχοινοβατεί, μεταξύ της ψυχής του και της υποχρέωσής του. Είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τη δικαστική απόφαση, δεν μπορεί να πει δεν την εκτελώ, είναι ακόμα και πειθαρχικό και ποινικό αδίκημα για το δικαστικό επιμελητή. Πρέπει λοιπόν να σχοινοβατεί, σ' αυτό το πράγμα, δηλ. έχουνε τύχει εξώσεις, να γίνουν εξώσεις ή και κατασχέσει ακόμα, σε μια οικογένεια που απελύθησαν και βρεθήκανε στο δρόμο, είχανε στηρίξει όμως, είχανε κάνει έναν προγραμματισμό πάνω σε δύο μισθούς, μικρούς, μεσαίους δεν έχει σημασία, είχανε κάνει έναν προγραμματισμό, είχανε κάνει ένα μέτρημα της ζωής τους, πάνω σε αυτό και ξαφνικά βρεθήκανε απολυμένοι και οι δύο, από πού να πληρώσουν τα ενοίκια από πού να πληρώσουν υποχρεώσεις. Εκεί το βλέπεις, εκεί το βλέπεις και το ζεις, και είναι το μόνο επάγγελμα που το ζει αυτό.
- **Για το φιλικό διακανονισμό τι ισχύει;**
- Μόνο στους δικηγόρους.
- **Έχετε όμως και εσείς έστω κάποιες νομικές γνώσεις.**
- Κοιτάξτε, τυπικό προσόν πτυχίο νομικής δεν απαιτείται. Όποιος όμως πτυχιούχος της νομικής θέλει να γίνει δικαστικός επιμελητής, και μπορώ να σας πω ότι φέτος, ένα τρανό παράδειγμα, εννέα πτυχιούχοι νομικής

υπέβαλλαν αίτηση, και κατέλαβαν θέσεις δικαστικού επιμελητή στην Ελλάδα φέτος εννέα. Εμείς πιστεύουμε ότι από του χρόνου θα γίνει ακόμα πιο μεγαλύτερο, παρόλα αυτά, η άποψη του οργάνου μας, η απόφαση μάλλον δεν είναι άποψη, είναι η απόφαση πλέον, είναι ότι μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα, θα διεκδικήσουμε από το αρμόδιο Υπουργείο Δικαιοσύνης, να αλλαχτεί ο κώδικας των δικαστικών επιμελητών σ'αυτήν την κατεύθυνση, και πλέον εξετάσεις να έχουν δικαίωμα να δίνουν μόνο πτυχιούχοι, εδώ το διευρύνουμε λίγο, νομικών, οικονομικών η πολιτικών επιστημών. Διότι, των νομικών επιστημών το αντιλαμβάνεστε, στα οικονομικά Πανεπιστήμια διδάσκονται νομικά σοβαρά, και αστικό και εμπορικό και κώδικα πολιτικής δικονομίας που είναι το κυρίως αντικείμενο του δικαστικού επιμελητή, στοιχειώδες ποινικό, οπότε και στις πολικές επιστήμες αντιστοίχως, που σημαίνει εμείς θέλουμε αυτήν την αναβάθμιση, πάντοτε την επιδιώκαμε, η πολιτεία μας την αρνείτο. Πιστεύω τώρα, έχουμε πάρει τις διαβεβαιώσεις, και του πρώην υπουργού, και του νυν υπουργού, ότι το βλέπουνε πάρα πολύ θετικά ένα τέτοιο αίτημα, και βεβαίως όταν τους πήγαμε και τα στοιχεία από τις 27 χώρες μέλη της Ε.Ε. οι 22 είναι απαραίτητο τυπικό προσόν το πτυχίο νομικής, 21 η τελευταία είναι η Ιταλία στην οποία μπορείς να έχεις ή οικονομικών ή νομικών, είμαστε στους 5 που μένουν, εμείς, η Κύπρος, η Αγγλία νομίζω και η Σκωτία, αν θυμάμαι καλά αυτές είναι οι χώρες, αλλά πιστεύω θα το πετύχουμε αυτό, την αναβάθμιση, την ποιοτική αναβάθμιση στο θεωρητικό επίπεδο, όλα τα υπόλοιπα θα τα συνεχίσει η Ομοσπονδία, και στα σεμινάρια, και στις πρακτικές εφαρμογές, και σ'αυτό που σας είπα για την ψυχολογία και τη διαχείριση κρίσεων, επικοινωνία, επικοινωνία το λένε οι Γάλλοι και είναι γεγονός, επικοινωνία είναι, πως μπορείς να επικοινωνήσεις με τον άλλον γιατί είναι πολύ περίεργες οι καταστάσεις που βιώνουμε γιατί είναι η στιγμή της αληθείας, δηλ. το ξέρει κάποιος ότι έχασε στο δικαστήριο, βγήκε η απόφαση εναντίον του, παρόλα αυτά, το status της ζωής του δεν έχει αλλάξει, το status στη ζωή του θα αλλάξει όταν θα πάει ο δικαστικός επιμελητής να εκτελέσει, δηλ. βγήκε μία απόφαση η οποία διατάσσει την αποβολή του από το σπίτι, δεν αλλάζει συνεχίζει να μένει μέσα, τη στιγμή που θα πάει ο δικαστικός επιμελητής και θα τους βγάλει έξω και θα αλλάξει κλειδαριές και πλέον από μέσα βρίσκονται απ'έξω, εκεί αλλάζει το status και εκεί αντιλαμβάνεστε ότι είναι η στιγμή της αληθείας και πάντα η στιγμή της αληθείας έχει κρίση.

- Σε ποια χώρα λειτουργεί ο φιλικός διακανονισμός και τί ισχύει;

- Στην Ολλανδία, κυρίως στην Ολλανδία. Είναι εταιρίες δικαστικών επιμελητών, γιατί εκεί επιτρέπεται και τώρα επιτράπη και στην Ελλάδα επιτράπη να κάνουμε εταιρίες, αστικές εταιρίες βεβαίως όχι εμπορικού χαρακτήρα εταιρίες, αστικές εταιρίες δικαστικών επιμελητών, δηλ. που υπάγονται από το αστικό δίκαιο, αναλαμβάνουν από την Χ τράπεζα, ξέρω γω, από την Χ εταιρία κινητής τηλεφωνίας ένα πακέτο υποθέσεων, και καλεί στο τηλέφωνο ο δικαστικός επιμελητής, και λέει ξέρετε κυρία.. έχετε αυτήν την υποχρέωση προς αυτό, πώς μπορούμε να διευθετήσουμε πριν προσφύγει η εταιρία στα δικαστήρια και... μία εξώδική επίλυση αυτός είναι ο φιλικός διακανονισμός. Για να μην επιβαρυνθείτε και με δικαστικά έξοδα, και να μην μπαίνετε στον αντίστοιχο Τειρεσία που έχει κάθε χώρα, εν πάση περιπτώσει, να βρούμε πώς μπορείτε να βολευτείτε δεν είναι πάντοτε το εφάπαξ, η εφάπαξ εξόφληση, με ποιον τρόπο με αυτά, με εκείνα, βεβαίως υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες που πρέπει υποχρεωτικά σε συγκεκριμένους τραπεζικούς λογαριασμούς να μπαίνουν τα χρήματα, αυτόν το τραπεζικό λογαριασμό τον έχει ανοίξει το κράτος στο δικαστικό επιμελητή ούτως ώστε να μπορεί να τον ελέγχει για τα θέματα φοροδιαφυγής, γιατί από την είσπραξη προκύπτει η αμοιβή του, του διενεργούντος το φιλικό διακανονισμό, εν πάση περιπτώσει, στην Ελλάδα αυτό ετέθη ως θέμα το 2005, πρώτη φορά στην Ομοσπονδία των δικαστικών επιμελητών και απερρίφθη από τους δικαστικούς επιμελητές. Προσωπικά, δεν μπορώ να εξηγήσω τους λόγους που οδήγησαν τους συναδέλφους μου να καταψηφίσουν, αυτούς που καταψήφισαν την πρόταση, εν πάση περιπτώσει, αυτό είναι το γεγονός και τώρα ο νόμος, νομίζω ψηφίστηκε κιόλας ο νόμος, τώρα φέτος και μπήκανε μόνο οι δικηγόροι σε αυτό το θέμα. Βεβαίως ο κάθε νόμος πάντοτε ο κάθε νόμος έχει και ένα μεγάλο εχθρό. Το μεγαλύτερο εχθρό που έχει ένας νόμος είναι ένας νέος νόμος, που σημαίνει, οι δικαστικοί επιμελητές δε νομίζω ότι θα το.. θα απεμπολήσουν αυτή μας τη διεκδίκηση. Αλλά αυτά είναι πράγματα του μέλλοντος.

- **Μάλιστα.**

- Να σας πω ένα καινούριο. Οι δικαστικοί επιμελητές ως δημόσιοι λειτουργοί και με την άποψη ότι εμείς συντάσσουμε δημόσια έγγραφα τα οποία έχουν σε ένα βαθμό απόλυτη αποδεικτική ισχύ, μπορούν να προσβληθούν μόνο ως πλαστά, διεκδικούμε, για να σας το πω έτσι λίγο σχηματικά, να γίνουμε το μάτι και το αφτί των δικαστών. Δηλαδή διεκδικούμε να αλλάξει η νομοθεσία, σε ότι αφορά την δικαστηριακή απόδειξη. Αυτή τη στιγμή το

ελληνικό δικαϊκό σύστημα αποδέχεται ως αποδείξεις δικαστηριακές, δημόσια έγγραφα, έγγραφα γενικότερα και μαρτυρικές καταθέσεις. Βεβαίως, βεβαίως και δεν μπορούν να εξαφανιστούν οι μαρτυρικές καταθέσεις, αλλά έχοντας μια εμπειρία ετών και ατελείωτες συζητήσεις με δικαστές όλων των βαθμών, οι μαρτυρικές καταθέσεις είναι σε ένα πολύ σημαντικό βαθμό απολύτως ανασφαλείς, για να δημιουργήσουνε δικανική πεποίθηση στο δικαστή. Ένα χονδροειδές παράδειγμα.., εμείς λοιπόν διεκδικούμε να αλλάξει και να μπουν οι δικαστικοί επιμελητές σ'ένα μεγάλο κομμάτι αυτής της δικαστηριακής απόδειξης, πράγμα που συμβαίνει στην πραγματικότητα σήμερα, αλλά δεν είναι νομοθετημένο. Εμείς θέλουμε να νομοθετηθεί. Θα σας φέρω ένα χονδροειδές παράδειγμα, δύο τρία χονδροειδή παραδείγματα, χιλιάδες τα ζευγάρια που χωρίζουν, χιλιάδες τα ζευγάρια που έχουν παιδιά και χωρίζουν, η συνήθης πρακτική, είναι να πηγαίνουν στο δικαστήριο και να προσδιοριστεί ο τρόπος επικοινωνίας, ας πούμε.., συνήθως τα παιδιά μένουν με τη μητέρα, για να προσδιοριστεί ο τρόπος επικοινωνίας του πατέρα με τα παιδιά πηγαίνουν στο δικαστήριο. Βγάζει το δικαστήριο μια απόφαση που λέει κάθε Τετάρτη, ξέρω γω, 5-7 ή 6-8 και κάθε δεύτερο Σαββατοκύριακο από το Σάββατο το πρωί στις 9 μέχρι την Κυριακή το απόγευμα στις 8 κάπως έτσι. Αυτό λοιπόν όπως αντιλαμβάνεστε είναι μια ρόδα η οποία γυρνάει κάθε εβδομάδα τρεις φορές.

- **Ναι!**
- Τί γίνεται μέχρι σήμερα; Η απόφαση που θα βγάλει ένα τέτοιο διατακτικό απειλεί εναντίον της μητέρας η οποία έχει την επιμέλεια των παιδιών, απειλεί εναντίον της για κάθε που δε θα δίνει τα παιδιά, απειλεί εναντίον της μια χρηματική ποινή ή και μια προσωπική κράτηση τόσο δέκα ημερών είκοσι ημερών, ανάλογα την κρίση του δικαστή. Πώς εκτελείτε τώρα αυτή η απόφαση. Δυστυχώς, δυστυχώς τα παιδιά χρησιμοποιούνται και από τους δύο γονείς ως το πιο πολύτιμο αντικείμενο της διένεξής τους, με αποτέλεσμα να δηλητηριάζονται οι ψυχές τους και και και... έχει χιλιάδες πράγματα. Πώς λειτουργεί λοιπόν αυτό το θέμα επικοινωνίας. Πάει ο πατέρας με τον αδερφό του, στο σπίτι της μητέρας, χτυπάει την πόρτα, δεν ανοίγει η μητέρα την πόρτα καθόλου, στις 5 η ώρα που έχει προσδιορίσει το δικαστήριο τις Τετάρτες. Φεύγει λοιπόν και πάει στο αστυνομικό τμήμα και καταθέτει μήνυση ο πατέρας εναντίον της μάνας με μάρτυρα τον αδερφό του ή τον κουμπάρο του ή τον φίλο του.. ότι παραβίασε την δικαστική απόφαση, μία μήνυση αυτή. Φεύγει, μετά από μία ώρα η μάνα, η οποία ήταν μέσα ή δεν ήταν μέσα, φεύγει και πάει από πίσω μία ώρα μετά

στο ίδιο αστυνομικό τμήμα και υποβάλλει μήνυση εναντίον του συζύγου της, ότι ψευδώς λέει ότι ήρθε, ψευδή καταμήνυση, και συκοφαντική δυσφήμιση, και κοπανάει και μία μήνυση στο μάρτυρα ότι και εσύ ψέματα είπες και κατέθεσες ότι ήσουν μαζί. Την άλλη μέρα το πρωί, ο μάρτυρας, πάει και κοπανάει μήνυση στη μάνα, ότι, για ψευδή καταμήνυση, ψευδώς με καταμήνυσες ότι δεν ήρθα ενώ ήρθα, και με συκοφάντησες... κ.ο.κ. Αυτό το πράγμα λοιπόν, φανταστείτε, ότι γίνεται κάθε Τετάρτη και Σάββατο, Τετάρτη Σάββατο, Τετάρτη Σάββατο αυτό το πράγμα. Όταν φτάσει λοιπόν η δικογραφία να δικαστεί, το μπόι της είναι.. η δικογραφία έχει το ίδιο ύψος με τα παιδιά τα οποία πάει να δει ο πατέρας. Είναι ένα μέτριο ύψος. Για να φτάσει αυτή η δικογραφία ένα μέτρο, έχουν ασχοληθεί, αστυνομικά τμήματα, αστυνομικοί, εισαγγελείς, γραμματείς εισαγγελιών, εισαγγελέας δίωξης, εισαγγελέας για ακροατήριο ένας κυκεώνας με εργατώρες ασύλληπτες, εμείς λέμε, αυτό είναι μία διαπιστωτική πράξη, να πηγαίνει ο δικαστικός επιμελητής με τον πατέρα, χτυπάει την πόρτα φεύγει και δίνει το δημόσιο έγγραφο, ήρθα εγώ ο δικαστικός επιμελητής ο οποίος δεν είναι ούτε φίλος, ούτε κουμπάρος του, ούτε αδερφός τους, αλλά είμαι δικαστικός επιμελητής, χτύπησα και δε μου άνοιξε ή χτύπησα μου άνοιξε και μου είπε δεν είναι εδώ τα παιδιά ή το πραγματικό γεγονός να βεβαιώνεται από δημόσιο όργανο. Ποιά μάνα θα πάει να μηνύσει το δικαστικό επιμελητή; Καμία. Καμία. Αυτό λοιπόν με μία, δυο, τρεις φορές τις παίρνει και πάει στο δικαστήριο, τελείωσε, που σημαίνει η δικογραφία είναι πάχους τριών πόντων και όχι ενάμιση μέτρου. Αυτό, άντε τώρα, άντε τώρα ο δικαστής στη δικογραφία του ενός μέτρου να καταλάβει ποιος λέει αλήθεια και ποιος λέει ψέματα. Πήγες ή δεν πήγες; Ο ένας λέει πήγα, η άλλη λέει δεν ήρθε. Εκ διαμέτρου αντίθετες απόψεις. Αν όμως έχει ενός δημοσίου οργάνου την άποψη, δια του δημοσίου εγγράφου του, του δημοσίου εγγράφου του που έχει απόλυτη ισχύ, τελείωσαν τα ψέματα, αυτό είναι κυρία μου, τέρμα. Αυτό είναι ένα παράδειγμα. Ένα άλλο παράδειγμα, που γίνεται διαπιστωτική πράξη στην πραγματικότητα σήμερα και ας μην το λέει με το γράμμα του νόμου. Γίνεται μία έξωση, μία αποβολή. Η αποβολή σε τί συνίσταται; Πηγαίνω, βγάζω τους ανθρώπους έξω, αλλάζω τις κλειδαριές και εγκαθιστώ τον επισπεύδοντα τον ιδιοκτήτη του ακινήτου, πάρτε το μέσα. Εκεί τελείωσε η αποβολή. Ο νόμος όμως με υποχρεώνει εμένα το δικαστικό επιμελητή, να κάνω και καταγραφή των εισκομισθέντων πραγμάτων. Κάθομαι λοιπόν ώρες ατελείωτες να καταγράψω όλα τα πράγματα που βρίσκονται μέσα σε ένα σπίτι. Έχουμε φάει και.. εδώ μία, θυμάμαι μία

έξωση εδώ που είχα κάνει πριν αρκετά χρόνια, σ'ένα στην πιο παλιά καφετέρια του Π. έντεκα μέρες κατέγραφα. Αυτό είναι μία διαπιστωτική πράξη. Διαπιστώνω εγώ το δημόσιο όργανο τί πράγματα είναι μέσα. Αυτό άλλαξε το 1983 μέχρι τότε, θα θυμάστε και τις ελληνικές ταινίες, όλα τα πράγματα βγαίνουν σε ένα σωρό στο κέντρο της πλατείας και θυμάστε τον Κούρκουλο να πετάει, να σπάει τη λάμπα και να τα καίει με το βρέχει φωτιά στη στράτα μου. Αυτό ήταν η έξωση τότε, το 83' άλλαξε. Δεν μπορείς να τον ξεφιλίζεις τον άλλον, να του τα πετάς στο δρόμο, αλλά πρέπει να τα καταγράψει ο δικαστικός επιμελητής, γιατί έφτασαν εκεί να τα καταγράφει ο δικαστικός επιμελητής; Για να μην μπορεί να πει ο επισπεύδων που εγκαταστάθηκε ότι υπήρχαν δύο καρέκλες, ενώ υπήρχαν πέντε, και να μην μπορεί ο οφειλέτης ο εξωσθής να πει είχα δέκα καρέκλες ενώ υπήρχαν πέντε. Έρχεται λοιπόν τότε η πολιτεία, και λέει ποιος μπορεί να το πει και να γράφει πέντε και να είναι πέντε; Ο δικαστικός επιμελητής. Αυτό είναι μία διαπιστωτική πράξη.

■ **Μάλιστα.**

- Εν τοις πράγμασι, αν κάποιος θελήσει να στραφεί εναντίον αυτής της διαδικασίας, θα πάει εναντίον του δικαστικού επιμελητή. Τα δικαστήρια ξεκινάν από το αληθές, γιατί κυρία μου, ποιος ήταν ο δικαστικός επιμελητής ήταν εχθρός σου ή φίλος του αλλουνού; Είναι δημόσιο όργανο, αυτή είναι η αλήθεια. Έλα να μου αποδείξεις εσύ. Αυτό γίνεται, είναι διαπιστωτική πράξη. Η κάθε μου επίδοση έχει κομμάτι διαπιστωτικής πράξης, που λέει τί, ήρθα εδώ και δε βρήκα εσάς αλλά το σύζυγό σας ονόματι τάδε και του παρέδωσα το έγγραφο. Είναι μία.. διαπιστώνω κάτι. Αυτό λοιπόν, εμείς θέλουμε να το επεκτείνουμε, με ανώτατους δικαστές, με την ένωση δικαστών και εισαγγελέων, που έχουμε κάνει κουβέντες ατελείωτες, γ'αυτά τα θέματα, μας είπαν μακάρι και είμαστε αρωγοί σε κάτι τέτοιο γιατί θα μας λύσετε τα χέρια πια, σε πάρα πολλά θέματα, σε τεράστια θέματα, τα οποία θα μπορέσουν..., και έτσι επέρχεται και η επιτάγχιση της δικαιοσύνης. Η επιτάγχιση της δικαιοσύνης δεν είναι κάτι μαγικό, θέλει συγκεκριμένα πράγματα, τέλος. Τα κάνει και προχωράς. Γι'αυτό λοιπόν διοργανώνουμε στις 7 Οκτωβρίου στο Τ., συνδιοργανώνουμε, η Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδος με τη Διεθνή Ένωση δικαστικών επιμελητών, συνδιοργανώνουμε ένα παγκόσμιο σεμινάριο, ημερίδα, όπου θα είναι καθηγητές, από όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου, από την Αργεντινή, από Αμερική, από Καναδά, από Ταϊλάνδη, αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου του αντίστοιχου Αρείου Πάγου της Ταϊλάνδης της Μπανγκόκ, από όλη την

Ευρώπη, ο κύριος Κ. καθηγητής δικός μας, ο κύριος Τσ. Καθηγητής δικός μας, θα είναι ο κύριος Λ. μέλος του Δ.Σ. της ένωσης δικαστών και εισαγγελέων, θα είναι ομιλητής ο κύριο Ρ. επιτείνει Αεροπαγίτης και πρόεδρος της ένωσης Ελλήνων οικονομολόγων, με στόχο να δοθεί η επιστημονική διάσταση του πράγματος και γίνεται στο Τ. θα είναι παρόντες ο υπουργός, θα είναι παρούσα η πρόεδρος του Αρείου Πάγου, θα είναι δηλ. ένα τεράστιο συνέδριο, ημερίδα με αυτό το στόχο. Αυτό είναι μια διεκδίκηση των δικαστικών επιμελητών όχι εντελώς καινούρια, έχει ξεκινήσει 4-5 χρόνια, δεν έτυχε τις ανταποκρίσεις που ελπίζαμε ότι θα τύχει, πιστεύουμε όμως ότι ωριμάζουν οι συνθήκες, επείσθησαν πια οι δικαστές ότι όταν τους είπαμε αυτό που σου φέρνω εγώ στην έκθεση βιαίας αποβολής, και έρχεται η άλλη και το προσβάλλει, εσείς πως ξεκινάτε; Μα είναι δυνατόν να ξεκινήσω ότι ο δικαστικός επιμελητής λέει ψέματα; Ακριβώς αυτό. Αν όμως αυτό το έκανε κάποιος άλλος ιδιώτης, θα έλεγες έχει συμφέροντα, είναι φίλος του, είναι κουμπάρος του είναι αδερφός του. Ενώ τώρα είναι αλλιώς. Αυτό θέλουμε να διεκδικήσουμε. Συνεχώς την αναβάθμιση του δικαστικού επιμελητή, και αυτά είναι που έλαβε υπόψιν της και η πολιτεία, και μέσα σε όλον αυτό τον ορυμαγδό που ζει η χώρα, τον ορυμαγδό που ζει η χώρα σήμερα, εξέδωσε ένα και μοναδικό ένα προεδρικό διάταγμα, περί εξαιρέσεως από την απελευθέρωση των επαγγελματιών. Και αυτό είναι το προεδρικό διάταγμα για τους δικαστικούς επιμελητές. Από όλα τα επαγγέλματα, συλίσδιν, εξεδόθη ένα προεδρικό διάταγμα. Γιατί και η ελληνική πολιτεία, όπως και όλη η Ε.Ε. όλη αναγνωρίζουν ότι ο δικαστικός επιμελητής εξυπηρετεί στο απόλυτο τους λόγους του δημοσίου συμφέροντος και γι'αυτό μας εξαίρεσαν. Αλλιώς θα γίνουμε far west. Ο Ρίνγκο και τα αδέρφια.

- **Μάλιστα θα γίνει....**
- Εάν καταργηθεί ο δικαστικός επιμελητής θα πάμε στους ιδιώτες. Αυτά που λέγαμε πριν, μπράβοι, χέρι, πόδι τόσα. Είναι απλά. Δεν υπάρχει διασφάλιση. Αλλά πέραν τούτου όμως, εμείς επικαλεστήκαμε και βεβαίως η ελληνική πολιτεία τα επεδέχθη απόλυτα, τα ξέρανε οι άνθρωποι για όνομα Θεού, δεν είπα ότι εμείς φέραμε κάτι καινούριο και δεν το 'ξεραν οι αρμόδιο προς Θεού, ότι, υπάρχει.. έχει βγει μια οδηγία κατευθυντηρίων γραμμών. της Ε.Ε. αποκλειστικά και μόνο για το δικαστικό επιμελητή. Η επιτροπή αυτή λέγεται σεπέζ, εξέδωσε το πόνημά της στις 17/12/2009 όπου, περιγράφει πως πρέπει να είναι ο δικαστικός επιμελητής, τί εξουσίες πρέπει να έχει και τί εξουσίες πρέπει να του δώσει ακόμα η κάθε πολιτεία. Η κάθε

πολιτεία εννοούμε των χωρών μελών της Ε.Ε. τί προσόντα πρέπει να έχει, πώς πρέπει να ελέγχεται, πόσο σφιχτός πρέπει να είναι ο έλεγχος και αυτό εμείς τον επιζητούμε, τον επιζητούμε αυτόν τον σφιχτό έλεγχο, εμείς σαν δικαστικοί επιμελητές, γιατί δε νοείται αλλιώς δημόσιος λειτουργός χωρίς σφιχτό και αυστηρό έλεγχο δε νοείται. Γι'αυτό και δεν απελευθερώθηκε. Αν δείτε τις υπόλοιπες χώρες θα πάθετε σοκ από το πόσο ανοιχτό είναι στην Ελλάδα. Ο μέσος όρος δικαστικών επιμελητών ανά πληθυσμό είναι 1 δικαστικός επιμελητής ανά 23.000 κατοίκους. 1 δικαστικός επιμελητής ανά 23.000 κατοίκους. Στην Ελλάδα είναι 1 δικαστικός επιμελητής ανά 5.000 κατοίκους αυτή και μόνο η διαφορά νομίζω λέει πολλά.

- **Εννοείται. Θεωρείται γενικότερα ότι σαν κλάδος μπορείτε να παίξετε έναν προληπτικό ρόλο απέναντι στις συγκρούσεις είτε στα εγκλήματα που μπορεί να γίνουν;**
- Στην εγκληματικότητα με την ευρύτητα που το εννοείται εσείς και όχι στη κοινή κατά της ζωής μόνο, στην εγκληματικότητα με την έννοια που τη λέτε ήδη ο δικαστικός επιμελητής διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο. Αν δε διαδραματίζαμε αυτό το ρόλο μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι η συντριπτική πλειοψηφία των αστικών υποθέσεων θα είχε και ένα πολύ σοβαρό σκέλος ποινικής διάστασης. Ενώ τώρα δεν το έχει. Έχει ένα μέρος, μεταφέρεται και στα αστικά δικαστήρια αλλά ο δικαστικός επιμελητής ήδη παίζει ένα σημαντικό ρόλο, στο να περιορίζεται αυτή η μετακίνηση από τα αστικά δικαστήρια και στα ποινικά.
- **Μάλιστα. Σας ευχαριστώ πολύ για τις πληροφορίες και για το χρόνο σας.**
- Εγώ σας ευχαριστώ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Από αυτή τη συνέντευξη έχουμε τα εξής συμπεράσματα:

- Στο συνεντευξιαζόμενο αρέσει αρκετά το επάγγελμα που επιτελεί, γιατί βλέπει τον άνθρωπο σε όλες του τις εκφάνσεις.
- Η προσωπική επαφή με τον κόσμο είναι αυτή που βοηθά ώστε να μπορεί ευκολότερα να διαχειρίζεται τον κόσμο. Διαχειρίζεται και μπορεί να κρίνει πως θα αντιμετωπίσει την ένταση του καθενός. Η διαπροσωπική επαφή και η επαφή με τα προβλήματα βοηθά ώστε να μπορεί να παρέχει τη βοήθεια του όταν κάποιος την έχει ανάγκη. Είναι το μοναδικό επάγγελμα που θα βιώσει το πρόβλημα κάποιου.
- Ο σεβασμός και ο τρόπος που θα αντιμετωπίσουν τους ανθρώπους παίζει σημαντικό ρόλο στο πώς θα εξελιχθεί μία κατάσταση τις περισσότερες φορές. Ο δικαστικός επιμελητής θεωρεί ότι είναι αυτός που διασφαλίζει τη νομιμότητα ειδάλλως θα υπήρχε σοβαρό πρόβλημα στο ποιός θα είχε υπό την επίβλεψή του τέτοιες ενέργειες. Ακριβώς επειδή είναι ένα επάγγελμα με εξουσίες θεωρεί ότι πρέπει και είναι αναγκαίο να υπάρχει σφιχτός έλεγχος.
- Οι διαπιστωτικές πράξεις θα μπορέσουν να αποσυμφορήσουν μεγάλο πλήθος υποθέσεων από το σύστημα. Καθώς επίσης ο φιλικός διακανονισμός μπορεί να είναι υπό την επίβλεψη των δικαστικών επιμελητών όπως λειτουργεί και στο εξωτερικό και να διευθετούνται οι υποθέσεις εκτός δικαστηρίων.
- Διαδραματίζουν προληπτικό ρόλο γιατί οι δικαστικοί επιμελητές είναι αυτοί που με την παρουσία τους που εμποδίζουν τη μετακίνηση των αστικών δικαστηρίων στα ποινικά.
- Κυρίαρχα προβλήματα που μπορεί να παρουσιαστούν είναι κυρίως παρεκκλίνουσες συμπεριφορές. .

Σα γενικότερο συμπέρασμα όλων, σημαντικό ρόλο στο έργο των δικαστικών επιμελητών διαδραματίζει ο σεβασμός που αποδίδουν σε κάποιον. Ο σεβασμός προφυλάσσει από ενδεχόμενους κινδύνους που μπορεί να παρουσιαστούν καθώς

επίσης τους βοηθά ώστε να μπορούν να έχουν μία καλύτερη επικοινωνία με τον κόσμο.

3^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Το συνήθισα με τα χρόνια. Δε με εκφράζει απλά ήταν μια λύση εκείνη την εποχή, η οποία, ακολούθησα εκείνο τον δρόμο γιατί δεν είχα στο μυαλό κάτι άλλο εκείνη την εποχή να κάνω.
- Το θεωρείτε επικίνδυνο;
- Ορισμένες φορές ναι. Ανάλογα τις καταστάσεις τις οποίες αντιμετωπίζεις.
- Ο κόσμος πώς σας αντιμετωπίζει γιατί τον βλέπετε σε καθημερινές του δραστηριότητες.
- Όσοι ξέρουν το επάγγελμά μας αντιμετωπίζουν καλά. Όσοι δεν το ξέρουν μας αντιμετωπίζουν με.. και με καχυποψία, με δυσπιστία, εχθρότητα πολλές φορές διότι εκείνη την ώρα δεν βλέπουν αυτόν που έχει προκαλέσει την αντιδικία, δηλ. τον αντίδικό τους ενδεχομένως ή ο αντίδικος μπορεί να είναι μία τράπεζα μπορεί να είναι κάποιος ο οποίος έχει κάνει μία αγωγή, κάποιος ο οποίος του χρωστάνε χρήματα, κάποιος... ένα διαζύγιο οποιαδήποτε είδους αστικής καταστάσεως, αλλά βλέπουν εμάς. Είναι ακριβώς όπως, όπως ο διαδηλωτής βλέπει τον αστυνομικό δεν τον βλέπει ως...εκείνη τη στιγμή ότι κάνει τη δουλειά του, σαν αστυνομικό, τον βλέπει σαν αντιπρόσωπο του κράτους, ακριβώς έτσι και εμάς μας βλέπουν σαν αντιπρόσωπο του επισπεύδοντος ενώ στην ουσία δεν είμαστε αυτό.
- Έχουν δηλαδή ξεσπάσει πάνω σας;
- Πολλές φορές. Αν υποθέσουμε ότι εγώ είμαι ένας επιμελητής ο οποίος έχει κάνει στην καριέρα του περίπου γύρω στις 20.000 επιδόσεις 30.000 επιδόσεις, 25.000 με 30.000 επιδόσεις μαζί με την άσκηση, θα υποθέσουμε ότι περίπου έχει συμβεί αυτό ελάχιστες φορές.
- Θεωρείτε ότι όταν κάποιος ξεσπάει πάνω, του φεύγει ο θυμός, ξεθυμαίνει;
- Όχι, όχι δεν του φεύγει. Ο οφειλέτης είναι πάντα οφειλέτης. Είναι κάτι σαν τον... αισθάνεται την πίεση εκείνη την ώρα... εκείνη τη στιγμή την αισθάνεται από μας. Μετά από μία ώρα, ε μετά από μία ώρα λέω... μετά από κάποιες μέρες πιθανότατα να ξαναπάει ένας άλλος συνάδελφος, να πάω και εγώ ο ίδιος για ένα άλλο δικόγραφο, άρα δεν έχει νόημα. Εκείνη την ώρα, όπως το βλέπει εκείνη την ώρα ο ίδιος είναι. Δηλαδή, όταν ξεκινάει μια αντιδικία πρέπει να ξεκινήσει να πάμε πρώτα το εξώδικο, μετά να πάμε την αγωγή, μετά να πάμε την απόφαση, μετά να πάμε την έφεση, μετά να πάμε την απόφαση της έφεσης και στο τέλος να πάμε τη διαταγή

προς πληρωμή, εν πάση περιπτώσει, την επιταγή προς συμμόρφωση. Αυτές τις έξι φορές που θα πάμε θα συναντήσουμε... συνήθως, όταν αναλαμβάνουμε μία υπόθεση την πάμε απ'την αρχή ως το τέλος γιατί οι δικηγόροι μας δίνουν τη δουλειά, οπότε ο κάθε δικηγόρος χρησιμοποιεί και το δικό του δικαστικό επιμελητή, άρα σημαίνει πως με τον αντίδικο θα συναντηθούμε πάρα πολλές φορές εκτός από μία, όπως παραδείγματος χάριν, θα του κοινοποιήσουμε το εξώδικο, θα κοινοποιήσουμε τη διαταγή πληρωμής, αν είναι παραδείγματος χάριν από τράπεζα, ή τη σύμβαση του εξώδικου απ'τη διαταγή πληρωμής, και μετά θα του κάνουμε και την κατάσχεση, και μετά την κατάσχεση έχει την περίληψη της κατασχέσως επαναληπτικά προγράμματα ενδεχομένως, αν καταβάλλει οπότε μας βλέπει σαν και αυτόν που... θα του πάρουμε το σπίτι. Άρα, κάθε φορά που του πάμε τον πιέζουμε, άρα κάθε φορά θα έχει μίσος, θα έχει απέχθεια, μίσος, μείδισμα, έτσι δεν είναι;

- Πώς τα αντιμετωπίζετε αυτά; Με την εμπειρία σας.
- Το έχουμε συνηθίσει. Θέλει μεγάλο στομάχι. Το αντιμετωπίζεις. Εντάξει αν... γιατί αν κάτσεις να τσακωθείς με κάθε έναν που δίνει, που μοιράζει χαρτιά, γιατί εμείς δίνουμε τα χαρτιά, εμάς σκοπός μας είναι να τελειώσει η δουλειά μας. Εάν ας πούμε παραδείγματος χάριν, στους δέκα μας.. ένας την ημέρα ή στα δέκα δεκαπέντε χαρτιά γιατί μιλάμε για μεγάλο όγκο επιδόσεων, δεν πάμε μία επίδοση ας πούμε την ημέρα γιατί.. όταν έχει μεγάλο όγκο επιδόσεων έχεις πολλές πιθανότητες να έρθεις σε προστριβή. Όταν λοιπόν θα πας σε κάποιον, προσπαθείς να κάνεις τη δουλειά σου και να φύγεις, δεν προσπαθείς να τσακωθείς μαζί του. Προσπαθείς να τον ηρεμήσεις, του λες βεβαίως ότι εσύ δεν είσαι αρμόδιος, του λες ότι εσύ δεν είσαι αρμόδιος βεβαίως σ'αυτόν που χρωστάει αυτός, να πάει να βρει την τράπεζα και να έρθει σε διακανονισμό μαζί της, όχι με μας. Αυτός όμως δεν βλέπει την τράπεζα, βλέπει εμάς.
- Βλέπετε κόσμο πολλές φορές να καταστρέφεται οικονομικά. Έχετε δώσει ποτέ συμβουλές;
- Θα έλεγα ότι τις περισσότερες φορές τους συμβουλεύω να πάνε σε δικηγόρο, παρά να τους δώσω μία λάθος κατεύθυνση. Η κατεύθυνση η δικιά μου που πρέπει να τους δώσω είναι ότι εάν πληρώσουν θα σταματήσουμε να του κυνηγάμε, όχι εμείς να τους κυνηγάμε, το... ο επισπεύδων. Τώρα το ότι να με ρωτήσουν ότι έκανα αυτό πώς το βλέπεις εσύ να του πω το βλέπω καλό ή λάθος σπάνιες φορές συμβαίνει.
- Να βοηθήσετε ώστε να τα βρουν με τον αντίδικο;

- Αυτό μπορεί να συμβεί. Δηλαδή να μου.. να έχει συμβεί μια φορά δηλ. να μου πει κάποιος δεν του λες και εσύ μια κουβέντα του αντιδίκου, και επειδή τον ήξερα τον αντίδικο, γιατί τις περισσότερες φορές με τον αντίδικο δεν ερχόμαστε σε επαφή, ερχόμαστε με το δικηγόρο, έχει συμβεί όμως κάποιες φορές επειδή γνωρίζουμε τον αντίδικο και να του πούμε μου είπε ο καθού ότι ξέρεις θέλει να τα βρει μαζί σου κάνε και εσύ λίγο πίσω. Και έχουν έρθει σε επαφή μεταξύ τους, και έχει λυθεί. Αυτό.
- Έτσι πιστεύεται ότι μπορείτε να παίξετε ένα ρόλο στο να λύνονται οι καταστάσεις εξώδικα πέρα από συγκρούσεις και από κόντρες;
- Σπάνιες φορές συμβαίνει αυτό. Σπάνιες φορές. Γιατί τις περισσότερες φορές κοινοποιούμε όταν έχει βγει ήδη η απόφαση από το δικαστήριο ή έχει βγει η διαταγή πληρωμής. Εξώδικα κοινοποιούμε βεβαίως, και από αυτά, πολλές φορές κοινοποιούμε εξώδικο και είναι σπάνιες οι φορές που με ένα εξώδικο τελειώνει μία κατάσταση. Συνήθως τελειώνει με το δικαστήριο.
- Ο κόσμος σας εκμυστηρεύεται τα προβλήματά του;
- Καμιά φορά. Σπάνιες φορές.
- Έχετε έρθει σε επαφή με καταστάσεις σύγκρουσης; Είτε ανάμεσα στους αντιδίκους είτε απέναντι σε εσάς.
- Ναι, ναι υπάρχουν.
- Πώς τις αντιμετωπίσατε; Τί περιστατικά θυμάστε;
- Θέλει ψυχραιμία, παραδείγματος χάρη, θυμάμαι ήταν σε δραχμές τότε, 90.000 δρχ. και ήταν ένας οπωροπώλης, αγρότης δηλαδή, που πήγαινε στις λαϊκές, αυτός ήταν από ένα χωριό ορεινό, και έχουμε μία απόφαση για 90.000δρχ. Του κοινοποιώ την επιταγή προς πληρωμή, είχε βγει διαταγή πληρωμής από έναν γεωπόνο, οποίος ο άνθρωπος του είχε πουλήσει τα φάρμακα για να βγάλει τη σοδειά του. Ο αγρότης δεν έδωσε τα χρήματα βγήκε διαταγή πληρωμής, πάω του κοινοποιώ και τον προειδοποιώ ότι σε τρεις μέρες εργάσιμες θα πάω να του κάνω κατάσχεση στο σπίτι. Αυτός μου είπε να μην πλησιάσω το σπίτι. Όταν λοιπόν ε.. τον παίρνω τηλέφωνο και του λέω, κοίταξε να δεις σε 5 λεπτά θα είμαι έξω από το σπίτι σου, κοίταξε να μην συγκρουστούμε, εγώ θα κάνω τη δουλειά μου και εσύ μετά κάνε οποιαδήποτε.. πήγαινε στο δικηγόρο σου κάνε την ανακοπή σου, κάνε την αναστολή σου, προσέφυγε στα αρμόδια όργανα και δικαστήρια. Την ώρα λοιπόν που φτάνω απ'έξω από το σπίτι, αυτός ο άνθρωπος ήταν εκεί και με περίμενε, και κρατούσε και μια καραμπίνα, και μου λέει ότι αν τυχόν εισέλθω μέσα στο σπίτι, θα το.. να το περιγράψω δηλαδή, εγώ πήγα για

κατάσχεση, αυτός μου είπε συγκεκριμένα θα σου την ανάψω. Εγώ βλέποντας τον, πήγα από.. βγήκα από την πόρτα ήταν το αμάξι αριστερά βεβαίως η πόρτα του οδηγού, βγήκα από τη δεξιά πόρτα εγώ γιατί αυτόν τον είχα από τ'αριστερά. Βγαίνω λοιπόν από τη δεξιά πόρτα και του λέω εκείνη την ώρα, του λέω έβγαλες όπλο, τώρα θα βγάλω το δικό μου. Και με κοιτάει είχαμε μία απόσταση περίπου στα 30 μέτρα 40, δεν είχε σηκώσει βέβαια την καραμπίνα απλά την κράταγε στα πόδια του την είχε έτσι δεξιά του, δεξιά του αριστερά του δε θυμάμαι τώρα ακριβώς. Του λέω τώρα θα βγάλω το δικό μου όπλο και βγάζω το στυλό. Του λέω πρόσεξε, εσύ θα μου ρίξεις και θα πας φυλακή, εγώ λέω θα γράψω και άμα γράψω δε σβήνει. Διαλέγεις και παίρνεις. Μου λέει αν κάνεις ένα βήμα στην άναψα. Του λέω λοιπόν εκείνη την ώρα, πρώτη φορά έρχομαι στο σπίτι σου και εσύ δεν είσαι νοικοκύρης. Μου λέει εγώ δεν είμαι νοικοκύρης; Του λέω πρώτη φορά έρχομαι στο σπίτι σου έναν καφέ δε με κέρασες, να συζητήσουμε και εσύ του λέω έρχεσαι και με αντιμετωπίζεις με πιστόλι είναι δυνατόν του λέω αυτό το πράγμα; Μου λέει εμένα λες ότι δεν είμαι νοικοκύρης; Του λέω βέβαια, έτσι έρχομαι στο σπίτι σου και δε με κερνάς καφέ πρώτα και μετά να δούμε τί θα κάνουμε. Ανοίγει λοιπόν την πόρτα αυτός, μου λέει πέρνα μέσα. Μπαίνω εγώ μέσα, είχε έναν ανάπηρο αδελφό αυτός ο άνθρωπος, και το μοναδικό του περιουσιακό του στοιχείο ήταν.. ήταν ο ανάπηρος μέσα στο σπίτι, ήταν αυτό το σπίτι, και πούλαγε πορτοκάλια στη λαϊκή και ζούσε τον ανάπηρο αδελφό του. Μου ψήνει καφέ, καθόμαστε, και του λέω αν με σκοτώσεις, πες ότι μου την ανάβεις, και καλά να με πετύχεις, αν δεν με πετύχεις και εγώ θα ζήσω και εσύ το σπίτι θα χάσεις. Και μου λέει επειδή είσαι τέτοιος άνθρωπος, μου λέει, ήπιαμε και καφέ μαζί, εγώ λέει το Σάββατο που θα γυρίσω από τη λαϊκή θα σου δώσω τα μισά λεφτά ή εν πάση περιπτώσει, το.. δεν θυμάμαι πόσα έδωσε ο άνθρωπος. Ήταν δεν ξέρω Τετάρτη πραγματικά το Σάββατο το βράδυ ήρθε, φέρνει τα μισά χρήματα, με πήρε τηλέφωνο, φέρνει τα μισά χρήματα, και το επόμενο Σάββατο ήρθε και έφερε τα άλλα μισά δηλ. περίπου γύρω στις 90.000-80.000 σε δραχμές. Ήρθε λοιπόν μου έδωσε τα χρήματα, είχε εξοφλήσει, και μου λέει θα έρθω και το άλλο Σάββατο. Του λέω τί, δε σε θέλω άλλο τίποτα, πάρε την εξοφλητική σου απόδειξη πάρε τα χρήματα να σαι καλά, τελειώσαμε, και δεν του έκανα βέβαια και κατάσχεση αφού υποσχέθηκε ότι θα φέρει τα χρήματα. Έρχεται λοιπόν, ήταν Σάββατο, όχι, ήταν Σάββατο ή Παρασκευή δε θυμάμαι, και ανεβαίνει απάνω και μου λέει σου έφερα πορτοκάλια. Και πραγματικά είχε φέρει ένα φορτηγό πορτοκάλια. Δηλαδή

το αγροτικό ήταν γεμάτο με κασόνια πορτοκάλια. Τί να τα κάνω του λέω χριστιανέ μου, και μου λέει εγώ θα τα αφήσω επειδή είσαι τέτοιος τύπος, εγώ θα τα αφήσω για πάρτη σου και πραγματικά άρχισα και έβγαζα τα κασόνια και μοίρασα σε όλη τη γειτονιά εδώ κάτω, είναι γεγονός αυτό, γεγονός, μοίρασα τα πορτοκάλια και έτσι έληξε αυτή η ιστορία και όποτε περνάω από αυτό το χωριό δεν ξέρω καλή του ώρα του ανθρώπου, ήταν λίγο μεγάλος σε ηλικία, έχουν περάσει τώρα και πόσα χρόνια, ήταν έτσι.. και γίναμε ας πούμε φίλοι. Αλλά ο χρόνος με το.. με τη.. πως να το πω, με το όπλο που είχε μέχρι να δω να μπω στο σπίτι, έτρεμα ολόκληρος απάνω μου. Και άλλη φορά που είχε γίνει, άλλο ένα περιστατικό είναι πολύ παλιά, όταν πήγαμε να κάνουμε εκτέλεση και προσωποκράτηση, πιάνουμε τον προσωποκρατούμενο, τον οδηγούμε στον εισαγγελέα υπηρεσίας, και όσο ήμασταν έξω, είχε φωνάξει αυτός κάποιους ανθρώπους, και χωρίς να έχουμε καμία σχέση, χωρίς να ξέρουμε τίποτα, εμείς υποθέσαμε βεβαίως ότι προέρχονταν από αυτόν, μας κυνήγησαν, μας χτύπησαν, άγνωστοι σε μας, τελείως άγνωστοι, κάποιοι άνθρωποι ξαφνικά εκεί που κάθεται έξω από τον εισαγγελέα, έχει βάλλει στον... έχεις τον προσωποκρατούμενο, τον έχεις βάλλει στον εισαγγελέα υπηρεσίας βγαίνεις απ'έξω έχεις τον προσωποκρατούμενο έχει διατάξει ο εισαγγελέας νομίζω και ο... συγγνώμη όχι ο εισαγγελέας, ο πρόεδρος υπηρεσίας, δεν υπάρχει εισαγγελέας, ο πρόεδρος υπηρεσίας... ορμάνε άγνωστοι σε μας άνθρωποι, οι οποίοι λογικά ήταν.. τους είχε ειδοποιήσει με κάποιον τρόπο, πιθανότατα με κινητό τηλέφωνο γιατί πήρε κάποια τηλέφωνα γιατί έψαχνε να βρει χρήματα υποτίθεται, ήρθαν λοιπόν αυτοί εκεί οι άνθρωποι ποιος τους είχε στείλει δεν ξέρω, και μας σκίσαν τα κοστούμια μας χτύπησαν, μας πετάξαν κάτω, κάναμε βέβαια μήνυση κατ'αγνώστων η οποία μπήκε στο αρχείο κάποια στιγμή γιατί ούτε καν τους ξέραμε ποιοι ήταν. Το θέμα είναι ότι ο προσωποκρατούμενος διέφυγε. Διέφυγε ο προσωποκρατούμενος. Έξω από τα δικαστήρια της ευελπίδων. Όταν το οδηγούσαμε πλέον στις φυλακές του Κορυδαλλού. Απλά ήταν φοβερή συμπλοκή δηλ. έπεσαν απάνω μας δέκα δεκαπέντε άτομα και όρμηξαν και οι αστυνομικοί να πιάσουν μερικούς αλλά ήταν τόσος ο κόσμος, που πραγματικά δεν πιάσαμε κανέναν. Αυτοί ήθελαν να πάρουν, να μας πάρουν τον προσωποκρατούμενο και τελικά μας τον πήραν. Κάναμε βεβαίως μηνύσεις, κάναμε τα απαιτούμενα ότι προβλέπει η διαδικασία το θέμα ήταν ότι...

- Θεωρείται δηλ. ότι με τον κατάλληλο χειρισμό μπορείτε να χειρισθείτε τις καταστάσεις καλύτερα;

- Ναι βέβαια. Είναι θέμα παιδείας, είναι θέμα παιδείας του δικαστικού επιμελητή. Μην ξεχνάμε ότι μέχρι και το 70'... μέχρι το... δε θυμάμαι στη δεκαετία του 70' ήταν απόφοιτοι 3^{ης} γυμνασίου στην πρωτεύουσα και την συμπρωτεύουσα και στην επαρχία ήταν απόφοιτος δημοτικού. Δηλαδή υπήρχαν άνθρωποι οι οποίοι δεν ξέραν να γράφουν το όνομά τους. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν πάρα πολλοί, οι περισσότεροι δικαστικοί επιμελητές ο καθένας έχει βγάλει ένα Πανεπιστήμιο. Δηλαδή οι νέες γενιές δικαστικών επιμελητών τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία, το 70-80% είναι πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών. Εγώ παραδείγματος χάριν είμαι πτυχιούχος ανωτάτης σχολής. Ανώτερης και μετά έγινε ανώτατη. Αυτό δείχνει ότι άμα έχεις την κατάλληλη παιδεία πως να αντιμετωπίσεις τις καταστάσεις καλύτερα. Όχι ότι ο απόφοιτος δημοτικού... απλά δεν ξέρει να χειρισθεί, όταν δεν ξέρεις να χειρισθείς και καλά το λόγο, πιθανότατα, να μην μπορείς να χειρισθείς και τις καταστάσεις καλά.
- Για το φιλικό διακανονισμό έχετε ακούσει.
- Ναι αλλά δεν είναι στην αρμοδιότητά μας.
- Έχει αρχίσει να γίνεται κυρίως στους δικηγόρους πλέον, υπάρχει και στην Ολλανδία για τους δικαστικούς επιμελητές.
- Λέτε για το...εδώ δεν υπάρχει, εδώ υπάρχει εξωδικαστική επίλυση συμβιβαστική επίλυση την κάνει ο δικηγόρος.
- Εσείς επιδίδετε το χαρτί;
- Επιδίδουμε το χαρτί που τον καλείς να έρθει για εξωδικαστικό συμβιβασμό.
- Τους εξηγείτε ότι είναι θετικό γι'αυτούς;
- Βεβαίως. Ο χειρότερος συμβιβασμός είναι το καλύτερο δικαστήριο λένε κάποιοι.
- Ναι! Αυτό εννοείται. Μιας και έχετε νομικές γνώσεις
- Λίγες
- Θεωρείτε ότι μπορείτε να παίξετε κάποιο ρόλο στο φιλικό διακανονισμό; Ή θεωρείτε μόνο άτυπα;
- Άτυπα. Εκτός αν γίνει κάποιο ειδικό σεμινάριο στο οποίο θα συμμετέχουμε αν λάβουμε τις κατάλληλες γνώσεις ναι.
- Έτσι γίνεται συνήθως.
- Τώρα ένας δικαστικός επιμελητής ο οποίος θεωρητικά έχει τελειώσει το γυμνάσιο και το λύκειο γιατί το λύκειο πρέπει να έχεις τελειώσει μόνο, αυτή είναι η προϋπόθεση και να έχεις κάνει άσκηση σε δικαστικό επιμελητή, σίγουρα κάποιους νομικούς όρους δεν μπορεί να τους έχει. Δεν ξέρει νομικά. Ξέρει το κομμάτι, που ... που αρμόζει στη δουλειά του και αυτό το

αποκτά πιο πολύ από την εμπειρία παρά από το διάβασμα. Ή είναι συνδυασμός και των δύο. Αν υπήρχε το κατάλληλο σχολείο να το τελειώσουμε βεβαίως.

- Ούτως ή άλλως για να μπορέσει κάποιος να γίνει διαμεσολαβητής πρέπει να κάνει σεμινάρια είτε είναι δικηγόρος είτε οτιδήποτε, δεν χρειάζονται μόνο νομικές γνώσεις.
- Έτσι ναι. Αλλά τώρα έτσι να ξεκινήσουμε να κάνουμε αυτό το πράγμα αδύνατον.
- Γιατί πολλές φορές δεν χρειάζεται να ξέρουν νομικά, απλά οι νομικές γνώσεις βοηθάνε στο να κατοχυρώσουν καλύτερα ένα συμβιβασμό.
- Ακριβώς. Εδώ οι περισσότεροι αν σας δώσω δηλαδή μία συναλλαγματική, οι περισσότεροι νέοι δικηγόροι και οι περισσότεροι νέοι δικαστικοί επιμελητές δεν ξέρουν ποιος είναι ο αποδέκτης ποιος είναι... δεν ξέρουν βασικά πράγματα και όμως μπορεί να έχουν τελειώσει νομική. Δηλαδή αν βάλλετε να συμπληρώσει κάποιος μια συναλλαγματική, να την συμπληρώσει δεν ξέρει να τη συμπληρώσει. Όχι οι περισσότεροι, δηλαδή είναι κανόνας αυτό, αν δε σου δείξει κάποιος, ξέρουμε ότι αριστερά μπαίνει... ότι ο εγγυητής μπαίνει δεξιά, αυτά όμως όλα είναι θεωρητικά, αν δεν πιάσεις τη συναλλαγματική στα χέρια σου που είναι καυτή πατάτα να τη δώσεις εσύ ο ίδιος και να μάθεις πώς συμπληρώνεται, μέχρι να τη δεις, και να το μάθεις πρέπει κάποιος να στο δείξει.
- Γενικά μπορείτε να καταλάβετε αν μία κατάσταση είναι προβληματική;
- Αμέσως. Αμέσως, πολλές φορές καταλαβαίνουμε αν αυτός, αν αυτός που επιδίδουμε έχει λεφτά να μας πληρώσει ή όχι, είναι αυτό που λέω εγώ τον περνάμε ακτινογραφία. Η εμπειρία έχει δείξει.
- Έτσι λοιπόν μπορεί να παρέμβετε κιόλας;
- Ναι βέβαια. Δηλαδή στο 80-90% των καταστάσεων γνωρίζουμε αν κάποια απαίτηση θα πληρωθεί ή όχι. Είτε μέσω του υποθηκοφυλακείου, είτε μέσω όταν βλέπουμε μία κατάσταση, δηλαδή όταν πάω σε ένα σπίτι και είναι πέντε παιδιά ας πούμε μέσα, και είναι συναλλαγματική ας πούμε ή είναι διαταγή πληρωμής από τον έπιπλα είναι δεδομένο ότι δε θα πληρωθεί ας πούμε και ο ένας είναι άνεργος. Τους βλέπεις, βλέπεις τις συνθήκες διαβίωσης όταν είναι χαμηλές πώς θα σε πληρώσει; Θα κοιτάξει να ταΐσει τα παιδιά του ή να πληρώσει τον καναπέ που πήρε όταν παντρεύτηκε, τον πήρε γιατί έκανε το γάμο ας πούμε.
- Μπορείτε να προβλέψετε αν κάποιος μπορεί να κάνει κάτι ακραίο;
- 100%. Φαίνεται, φαίνεται.

- Έχετε πετύχει άτομα τα οποία μπορεί να σκέφτονται και την αυτοκτονία;
- Ναι αμέ.
- Τί έχετε κάνει σε αυτές τις περιπτώσεις; Έχετε παρέμβει; Έχετε βοηθήσει;
- Ναι έχω παρέμβει όχι αλλά προσπαθούμε με ήρεμο τρόπο και τους λέμε να πας να βάλλεις ένα δικηγόρο να χειρισθεί την υπόθεσή σου, μην απελπίζεσαι ε..μεγαλύτερη... γιατί... ο κόσμος θεωρεί πολύ τα... έχει εξυψώσει τα υλικά αγαθά και έχει καταρρακώσει την ανθρώπινη ζωή. Δηλαδή του παίρνουν το σπίτι και νομίζουν ότι αυτό είναι όλη του η ζωή, ή του παίρνουν το αμάξι άνθρωπος να κλαίει γιατί του παίρνουν το αυτοκίνητο και το παιδί του δεν έχει να πει γάλα ας πούμε. Είναι όλο αυτό το φοβερό που συμβαίνει σ'όλη την ελληνική κοινωνία, τα υλικά αγαθά και τα.. και το πως θα περάσουμε καλά μας οδήγησε να έχουμε τάσεις αυτοκτονίας γιατί θα χάσουμε το βιοτικό μας επίπεδο. Το πιο σημαντικό είναι, ξέρεis, ότι νέοι άνθρωποι δεν κάνουν παιδιά για να μην χαλάσουν το βιοτικό τους επίπεδο. Και τώρα και το βιοτικό τους επίπεδο χάσανε και παιδιά δεν κάνουνε. Αυτό είναι το φοβερό. Άρα λοιπόν εγώ θεωρώ αδιανόητο ότι άνθρωποι να σκέφτονται ότι θα αυτοκτονήσουν επειδή έχασαν τα υλικά τους αγαθά. Δε σέβονται την ανθρώπινη ζωή, άρα δε θα σεβαστούν και το εαυτό τους. Είναι τραγικό. Κάποιο άνθρωποι αγοράζαν αυτοκίνητα, ξέρετε τα εύκολα νούμερα από πίσω, έχετε δει αυτοκίνητα που γράφουν 8881, αυτά λοιπόν τα νούμερα πήγαιναν τα νούμερα οι άνθρωποι γιατί είναι νούμερα αυτοί οι άνθρωποι και έδιναν ας πούμε, έχω ακούσει, τα είχε βγάλει και ο Τριανταφυλλόπουλος άλλωστε, κάποια χρήματα για να έχουν εύκολο νούμερο πίσω στην πινακίδα να είναι λέει αναγνωρίσιμοι. Να είναι επώνυμοι, δηλαδή επεδίωκαν να έχουν εύκολο νούμερο, δηλαδή να είναι 8888 για να είναι αναγνωρίσιμοι και δίπλα τους πέθαινε ένα παιδί γιατί δεν είχε γάλα ας πούμε στην Αφρική ή δεν υιοθετούσαν ένα παιδί και θελαν να είναι αναγνωρίσιμοι. Ε! αυτό είναι τιμωρία τους τώρα ότι θα τους τα πάρουν όλα και καλά θα τους κάνουν που θα τους τα πάρουν γιατί καταρράκωσαν την ανθρώπινη ζωή την ανθρώπινη αξία, την αξιοπρέπεια. Θεωρούσαν ότι αν φοράνε Marlboro παντελόνι και Timberland παπούτσι νομίζουν ότι κάποιοι γίνανε. Υπάρχει και μια παροιμία: ο βλάχος και άγιος και αν γενεί σκατένια δόξα θα 'χει. Δε μπορεί, δε γίνεται. Μπερδέψαμε τη...τώρα ξέφυγα από το θέμα βέβαια, έτσι έχω ξεφύγει τελείως...
- Όχι, όχι συνεχίστε..
- Μπερδέψαμε τις καταστάσεις. Δηλαδή δεν μπορεί ένας υπάλληλος των 500 ευρώ να έχει γυαλιά 300 ευρώ και 400. Είναι αδύνατον. Τη δεκαετία του 85'

υπήρχε το Sylvester Stallone το Cobra το έργο. Τότε λοιπόν είχαν πολύ της μόδας τα γυαλιά τα Rayban. Γιατί τα φόραγε ο Stallone στο έργο Cobra τα Rayban. Τότε λοιπόν 86΄ 87΄ ήμουν φοιτητής και ο μισθός τον είχε κάνει τότε ο Παπανδρέου 53.000 δρχ. δούλευα εγώ το 8ωρο με τα ένσημά μου. Η γκαρσονιέρα έκανε τότε 12.000δρχ το υπόγειο. και 20.000δρχ στην πλατεία Αττικής, ήταν καλές περιοχές τότε μην κοιτάτε τώρα, μιλάμε για εποχές.. παλιά. Τότε λοιπόν, εάν τόλμαγε ένας υπάλληλος και τον ξέραν οι γνωστοί του, αντιστοιχία τώρα, ε ήταν 53.000 και το Rayban έκανε 25.000 νομίζω 20.000, 25.0000, 30.000 κάπου εκεί πέρα, ανάλογα το μοντέλο που θα έπαιρνες. Εάν ένας που ξέραν ότι είναι υπάλληλος των 53.000δρχ και φόραγε γυαλιά των 25.000 ήσουν για το τρελοκομείο. Πέρναγες από την Πλατεία Βικτωρίας απ'το Νάπολι που ήταν του Δομάζου που λέγαμε ε.. ή του Δομάζου την καφετέρια ή την κρεπερί στην Πλατεία Βικτωρίας 3^{ης} Σεπτεμβρίου και σε γιουχάραν τα τραπέζια. Λέγανε, ρε κοίτα το νούμερο φοράει γυαλί και δουλεύει για 53.000 και φοράει γυαλί 25.000 θεωρούσουνα κατάπτυστος, θεωρούσουνα παλαβός κατ'αρχήν. Τώρα όμως, τί έγινε, οι άνθρωποι των 600 και 700 και 800 ευρώ εάν έχουν κινητό που κάνει 250 350 ευρώ και το αφήνουν πάνω στο.. και πίνουν καφέ ή φοράνε παντελόνι Marlboro ή φοράνε Timberland παπούτσι που είναι όλα δανεικά με κάρτες θεωρούν ότι κάτι γίνανε, τίποτα δε γίναν. Απλοί υπάλληλοι είναι. Άνθρωποι οι οποίοι πρέπει να σέβονται τη ζωή τους και αντί να σέβονται τη ζωή τους χρεωθήκανε στις τράπεζες, τσιμπήσανε ότι κάτι θα γίνουν, τίποτα δε γίνανε και τώρα τους τα παίρνουν πίσω απλά είναι τα πράγματα. Σου έδωσαν ένα όριο το οποίο δεν μπόρεσες να αντέξεις ένα όνειρο το βλέπουμε και δεν μπορούμε να το αντέξουμε. Και εμένα μ'αρέσει ένα κότερο δε θα πάω να το πάρω και ίσως μπορούσα να το πάρω. Άρα δεν μπορώ να το πάρω, δεν πάω να το πάρω, προσβάλλω την ανθρωπινή αξιοπρέπεια αν το πάρω. Όπως φτιάξαμε σπίτια όλοι, 120, 130, 140τμ άρχισε να θεωρείται στην ελληνική κοινωνία την τελευταία δεκαετία ότι ένα σπίτι 100, 120τμ είναι φυσιολογικό να ζήσουν δύο άτομα και ένα παιδί άντε δύο το κάθε παιδί να έχει δικό του δωμάτιο για να μην έχει ψυχολογικά προβλήματα σε σχέση με το άλλο. Και ξαφνικά χάσαμε το δάσος. Βρήκαμε το δέντρο, γίναμε όλοι πλούσιοι, και τώρα μας πήραν τα χρήματα, οι τράπεζες δε δίνουν δάνεια, οι τράπεζες δε μισθώνουν κάρτες, υπάρχει φοβερή ανεργία, και ξαφνικά ψάχνουμε να βρούμε τί έφταιξε, εμείς φταίξαμε. Ότι είπε ο Πάγκαλος, τα φάγαμε, δε συμφωνώ μαζί του βέβαια γιατί εγώ δεν τα έφαγα μαζί του, γιατί εγώ δεν έχω τέτοια τέτοια κοιλιά, αλλά

αυτοί οι άνθρωποι τα φάγαν τα λεφτά. Υπήρχαν δημόσιοι υπάλληλοι, 3.000, 3.500, 4.000 ευρώ και τώρα λέει διαμαρτύρονται γιατί παίρνουν 1.000. 3.500 ευρώ επί δεκατέσσερις μήνες ξέρετε τί σημαίνει; Για κάντε έναν πολλαπλασιασμό και κάντε το αυτό επί δέκα χρόνια. Ξέρετε πόσα λεφτά είναι; Είναι τεράστιο το ποσό. Το ποσό είναι τεράστιο. Είναι 400.000 ευρώ και οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν αποταμιεύσει τίποτα. Και ήρθαν οι Αλβανοί, οι άνθρωποι το 91' 92' ήρθαν οι Πακιστανοί και έχουν καταθέσεις σε ελληνικές τράπεζες που δουλεύουν για 20 ευρώ και δεν έχει ο δημόσιο υπάλληλος και διαμαρτύρεται τώρα γιατί λέει παίρνει 1.000 ευρώ και τώρα λέει πως θα ζήσει. Τα λεφτά που πήρες τί τα έκανες; Louis Vuitton ε τώρα φάει Louis Vuitton. Φάε Varangis έπιπλα, φάε Μπουρνάζος παπούτσι, φάε... μα φτάσαμε στο απλούστατο, το ότι το μισό βρακί να κάνει πιο ακριβά από το ολόκληρο το ξέρετε αυτό; Μπήκα σε ένα να κάνω μία κατάσχεση λοιπόν, κάποτε σε ένα κατάστημα εσωρούχων, και όταν λοιπόν μπήκα να κάνω την κατάσχεση, ρωτάω, κατεβάζω λοιπόν τα κουτιά με τις κυλόττες, και βλέπω λοιπόν, τον αριθμό.. γράφουμε το part number κανονικά ότι είναι, βλέπω λοιπόν, κυλόττα Triumph ευρώ 15 και ήταν ολόκληρη δηλαδή μπρος πίσω ολόκληρο ύφασμα. Ακριβώς λοιπόν το ίδιο μέγεθος, αλλά μισό βρακί πίσω, tanga, και μάλιστα μου έκανε εντύπωση γιατί έλεγε τίνγκουε και δεν μπορούσα να το μεταφράσω, δηλαδή το μισό ύφασμα ακριβώς το ίδιο σχέδιο, ακριβώς το ίδιο μέγεθος, 25 ευρώ όχι 19 ευρώ. Και ρωτάω λοιπόν εγώ την ιδιοκτήτρια, βρε κοπέλα μου της λέω πώς είναι δυνατόν το βρακί αυτό να έχει 15 ευρώ που είναι παραπάνω ύφασμα και είναι ακριβώς το ίδιο σχέδιο και το βρακί αυτό το οποίο είναι το μισό ύφασμα να είναι πιο ακριβά. Μου λέει κύριε.. είναι τί κώλος μπαίνει μέσα, λέω δηλαδή, μπαίνει ακριβός κώλος μου λέει στο άλλο, ενώ σ' αυτό θα μπει ο κώλος της κοπέλας που δουλεύει στο εργοστάσιο, στο άλλο θα μπει ο κώλος της κοπέλας που έχει ακριβά γούστα. Ευχαριστώ πάρα πολύ. Δηλαδή απλά πράγματα της καθημερινότητας δεν τα είδαμε, περνάγανε μπροστά μας. Αυτά.

- **Ενδιαφέρον.** Θεωρείτε δηλαδή ότι η κοινωνία έχει παρεκτραπεί σε αυτό το θέμα; Φταίνει λίγο και οι τράπεζες σε αυτό, επειδή έδιναν εύκολα πολλά λεφτά;
- Ναρκωτικά πουλάνε στην Ομόνοια εσείς θα πάτε να πάρετε;
- Όχι.

- Μπράβο. Και οι τράπεζες δίνουν λεφτά, πουλάγαν το χιλιάρικο 1.200. Το χιλιάρικο το πουλάγαν οι τράπεζες χίλιες διακόσιες δραχμές. Και γιατί δεν πήγατε να το πάρετε εσείς; Πήγατε εσείς;
- Όχι.
- Ούτε εγώ πήγα. Ή αν πήγα, πήγα για μία βασική ανάγκη και για κάτι μικρό. Πήρα και εγώ ένα δάνειο. Και για το αυτοκίνητό μου πήρα, που το ξεχρέωσα, ως εκεί που μπορούσα, δεν πήγα να πάρω όμως κάτι παραπάνω από αυτό που μπορούσα. Άρα λοιπόν δεν φταίνε οι τράπεζες, οι τράπεζες είναι επιχειρήσεις, και πουλάνε, και τα ναρκωτικά μας πουλάνε, και όπλα μας πουλάνε, και πόρνες πουλάνε, κανείς δεν πάει να αγοράσει. Γιατί δεν πας να αγοράσεις, δηλαδή μας φταίνε οι τράπεζες; Όχι δεν μας φταίνε οι τράπεζες, οι τράπεζες πουλάνε, όνειρα, όταν λοιπόν εσύ ένα πολύ βασικό μάθημα, που ήταν η οικιακή οικονομία, απ'τα ελληνικά σχολεία τώρα δεν ξέρω αν υπάρχει, είναι η ώρα του χαβαλέ. Ενώ η οικιακή οικονομία όταν κάναμε εμείς, ήταν η ώρα που έπρεπε να προσέχεις. Γιατί μας έλεγε, θυμάμαι τότε το μάθημα, δέκα χιλιάδες δραχμές μισθός, ξοδεύετε, χίλιες δραχμές για ενοίκιο, τόσα για φαγητό, τόσα για το παιδί, αυτά μπαίνουν αποταμίευση, αποταμίευση, γράφαμε εκθέσεις η αποταμίευση, και εδώ τώρα γράφουν εκθέσεις πώς θα αγοράσετε μεζονέτα. Είναι δυνατόν ένας άνθρωπος των.. υπάλληλος θέλει να έχει μεζονέτα; Δηλαδή είναι τραγικά αυτά τα πράγματα. Και αυτός ο άνθρωπος δηλαδή.., σε μία κοπέλα που δούλευε υπάλληλος στην Ηλεκτρονική Αθηνών, και σε κάποιον που δούλευε υπάλληλος στο σουβλατζίδικο, κάναν δήλωση και οι δύο από 800ευρώ, 1.600ευρώ 2.000ευρώ κάναν δήλωση μεγάλη, κάναν... δίνουν δάνειο 200.000ευρώ, να πάρουν μεζονέτα, και παίρναν μεζονέτα, και η μία πούλαγε τηλεοράσεις, και ο άλλος πούλαγε το σουβλάκι, έφτιαχνε πίτες. Και πήραν μεζονέτα, δηλαδή είναι τραγική η κατάσταση. Δεν έχεις το δικαίωμα, όταν είσαι υπάλληλος δεν έχει το δικαίωμα να έχεις τέτοια όνειρα. Συμβιβάζεσαι, εκτός αν είσαι κάτι άλλο, αν είσαι επιχειρηματίας, αν αποκτήσεις χρήματα, βεβαίως να έχεις, ξέφυγες, γιατί δεν πήγες να πάρεις ένα σπίτι 50τμ; Κατ'αρχήν, έχω την εντύπωση, το έχω πει, ότι οι Έλληνες πρέπει να έχουν το κληρονομικό χάρισμα, από την Πυθία. Βέβαια! Να σας πω το εξής, όλα τα δάνεια δοθήκαν για 25, 30, 35 και 40 χρόνια, δηλαδή αυτός ο άνθρωπος, που δούλευε στο σουβλατζίδικο και η κοπέλα που δούλευε στην Ηλεκτρονική Αθηνών ή ο άλλος ο άνθρωπος που δούλευε δημόσιος υπάλληλος, και η άλλη η κοπέλα δούλευε στην τράπεζα, μπορούσαν για τα επόμενα 40 χρόνια 35, 30 αρχής

γενομένης δηλαδή του δανείου τους, που το πήραν το 2005 μπορούσαν να προβλέψουν ότι το 2035 θα αποπληρώσουν το δάνειο. Ότι επί τριάντα χρόνια, σας λέω και όχι τριανταπέντε και σαράντα, όλα θα πάνε νορμάλ, δε θα τους συμβεί πρόβλημα υγείας, θα είναι για πάντα μαζί, δε θα χωρίσουν, το παιδί τους θα είναι καλά, η οικογένειά τους όλοι καλά, θα ξυπνάνε κάθε πρωί 7:30 ώρα θα πίνουν τον καπουτσίνο τους απ'το καφέ γιατί δε φτιάχνουν πια καφέ, αγοράζουν με 2ευρώ καπουτσίνο όλοι, και θα επιτρέπεται... αυτό είναι θέμα.. μελλοντολόγος είσαι, δηλαδή πρέπει να είσαι πολύ μεγάλος μελλοντολόγος, πρέπει να είσαι απόγονος της Πυθίας κατ'ευθείαν, λοιπόν εδώ οι μεγαλύτεροι οικονομολόγοι του κόσμου, και μπορούν να προβλέψουν τί θα γίνει στην επόμενη 5ετία για την Ελλάδα, άντε στο βάθος 10ετίας, και εμείς προβλέπαμε τί θα συμβεί σε 30. Το διανοείστε είναι παράνοια, είναι τρέλα. Δεν είναι φυσιολογικά αυτά τα πράγματα. Μιλάμε για ανθρώπους οι οποίοι πάθανε, εδώ στην Ελλάδα πάθανε σχιζοφρένεια, είναι σχιζοφρενής, δηλαδή αυτή η κοπέλα τί ονειρευόταν ότι 30 χρονών που πήρε τη μεζονέτα για 30 χρόνια μέχρι κα 60 χρονών θα πούλαγε μια τηλεόραση στην Ηλεκτρονική Αθηνών, αυτό δεν ονειρευόταν, δηλαδή θα παίρνει σίγουρα τα 1.000ευρώ ή τα 800 που έπαιρνε σαν υπάλληλος, θα την έχει δηλαδή ο επιχειρηματίας, ή η κοπέλα που δούλευε στο καφέ ή στο μπαρ, και σερβίριζε ποτά, 60 χρονών να σερβίρει ποτά. Αυτό μόνο σε μια καφετέρια συμβαίνει στου Ζόραρος στην Πανεπιστημίου ή στη Σταδίου δε θυμάμαι, μόνο εκεί, που βλέπεις τα γκαρσόνια με το παπιγιόν και είναι 65 χρονών. Μόνο εκεί συνέβαινε, οι οποίοι βέβαια ξέραν και από πέντε γλώσσες τότε τα γκαρσόνια. Εδώ στην Ελλάδα γιατί συμβαίνει αυτό το πράγμα; Ήταν σχέδιο, και ερχόμαστε εμείς τώρα, και κάνουμε κατασχέσεις, και μου λέει ο άλλος το σπιτάκι μου, ποιο σπιτάκι σου ρε μεγάλε του λέω; 120τμ δεν είναι σπιτάκι του λέω, σπιτάκι θα ήταν 40, 50 όπως μεγάλωσα εγώ, ο πατέρας μου ήταν με πάρα πολύ καλό μισθό, ήταν δημόσιος υπάλληλος, στα ανώτατα αξιώματα, ανώτατα όχι ανώτερα, ανώτατα, και μεγάλωσα σε 70τμ πέντε άτομα, δυομισάρι. Και ο πατέρας μου δεν πήρε ποτέ δάνειο και κατάθεσε σε όλη του τη ζωή του να αποκτήσει με το εφάπαξ ένα κτήμα και να δουλεύει πενήντα χρόνια για να φτιάξει ένα σπίτι το οποίο δεν κατάφερε να τελειώσει, το τελειώσαμε εμείς. Αλλά ζούσε με αξιοπρέπεια, εδώ μας κάνουν να ζούμε χωρίς αξιοπρέπεια, και μας κάνουν να ζούμε χωρίς αξιοπρέπεια, γιατί; γιατί μας πουλήσαν το όνειρο, και τώρα είσαι αναξιοπρεπείς όταν σου χτυπάει ο δικαστικός επιμελητής την πόρτα, οι κλητήρες που λέγανε παλιά, σου χτυπάν την

πόρτα τώρα, και σου λένε πλήρωσε, δεν έχεις δύο χιλιάρικά να πληρώσεις. Η δόση σου 20ευρώ, 50, την κάρτα σου, και λες είμαι απολυμένος τί να κάνω πώς να την πληρώσω...

- **Να ρωτήσω τώρα, εφόσον λέτε ότι έχουν δώσει τόσο μεγάλη αξία στα υλικά αγαθά πιστεύετε ότι μπορεί να προβούν σε αθέμιτα μέσα ώστε να βρουν κάποια χρήματα;**
- 100%. Η διαφθορά θα είναι τεράστια, η διαφθορά θα είναι τεράστια, όταν θα έχεις τον υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. ή τον αστυνομικό, τον καταξευτιλίζεις, και τους λοιπόν να παίρνει 700, 800ευρώ, θα κυνηγήσει κανείς ληστές..., κανένας αστυνομικός το ληστή για 700, 800ευρώ; Δηλαδή δεν είναι αυτό που λένε να μην πήγαινε άμα δεν ήθελε, όταν πήγε είχε 1.100, σε έναν μισθό των 1.000ευρώ, τα 1.000 αν στα κάνουν 800 είναι τραγικό, το 4.000 να μου το κάνουν εμένα 3.800 δε με ενδιαφέρει. Όπως ο αστυνομικός ο υπάλληλος της Δ.Ο.Υ., ο τελωνιακός, εκεί που παίρνουν 2.500 και είναι αξιοπρεπείς οι δύο όχι μόνο αξιοπρεπείς, έπαιρνε καλά λεφτά, παραξιπρέπεια, δεν έβγαζε το ψωμάκι του, έβγαζε το παντεσπάνι του, ξαφνικά τον κατεβάζεις στα χίλια ευρώ στα 800, είναι σαν να του... και βλέπει δίπλα του επιχειρήσεις να βγάζουν εκατομμύρια, είναι σα να του λες ξέρεις κάτι, μ'αυτά θα ζήσεις, και μιλάμε για ανθρώπους οι οποίοι στήσαν τη ζωή τους, πέσαν στη λούμπα, πέσαν σ'αυτό το σύστημα, φτιάξαν έτσι τη ζωή τους, και ξαφνικά ένας σπουδάζει ένα παιδί στη Σάμο, ο άλλος έχει.. το άλλο του παιδί είναι φαντάρος, και εκεί που έπαιρνε 2.000 και τους μοίραζε 500 και 500 τον πάει στο χιλιάρικο. Τί θα κάνει; Είναι δεδομένο. Οι κοπέλες που δουλεύουν για 300ευρώ στα stage 250 τί θα κάνουν; Είναι πολύ εύκολο, θύματα θα γίνουν. Θύματα θα γίνουν. Θα γίνουμε Κούβα στο τέλος. Όποιος έχει λεφτά θα έρχεται εδώ στην Ελλάδα, όταν αυτή τη στιγμή υπάρχει τόση διαφθορά, το ξέρετε με τους... με τις μαύρες τις πόρνες, τις ιερόδουλες, έτσι; Θα αναγκαστούν οι Ελληνίδες να γίνουν, γιατί όταν θα έρθει ο χειμώνας, και πρέπει να πληρώσουν το ρεύμα τους, θα πρέπει να πληρώσουν το πετρέλαιο που θα στηριχθούν, σε ποιόν; Στο σύζυγο τους ο οποίος θα παίρνει 700ευρώ; Ή στον φίλο τους; Όχι. Κάπου θα πρέπει να βρουν τα λεφτά. Άρα αυτά τα πράγματα που κάνουν οδηγούν σίγουρα στη διαφθορά, δεν οδηγούν σε κάτι άλλο, δεν μπορεί το δικαστή, τον ειρηνοδίκη ας πούμε, να τον φτάσεις να παίρνει 1.500ευρώ. Τον κάνεις έρμαιο και δε θα γίνει... δε θα διεφθαρεί γιατί θέλει, θα διεφθαρεί γιατί δεν μπορεί να κάνει αλλιώς. Γιατί είναι σε ένα σύστημα που να φύγει δεν μπορεί, γιατί δεν ξέρει που να βρει άλλη δουλειά, η δουλειά του είναι συγκεκριμένη, τί να κάνει, να

φύγει ο αστυνομικός να κάνει τί, το σεκιούριτι; Ή τί να κάνει... να μπαρκάρει; Ή που να πάει, στο σταθμό του Μονάχου αχ με άφησες άχου, που να πάει; Δεν έχει που να πάει, άρα τί του λες; Ξέρεις κάτι, θα παίρνεις 800 και θα επιτελείς και έργο. Ε ναι, σας πληροφορώ ότι με 600, 700, 800 δε θα επιτελεί έργο, διαφθορά, και αυτοί που θα μείνουν και δε θα είναι αδιάφθοροι θα τους βάζουν και στο μουσείο, μη τους βάζουν και στη γυάλα να τους βλέπουμε κιόλας.

- Αυτούς λοιπόν που βλέπετε ότι μπορεί και να στραφούν σε αθέμιτα μέσα για την απόκτηση χρημάτων μπορείτε να τους βοηθήσετε ή έχετε βοηθήσει ώστε να βγουν από το αδιέξοδο;
- Ναι! Υπάρχουν και τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά, μπορούν να κάνουν μία αίτηση στο δικαστήριο, τους το λέμε, ότι.... το πιο βασικό, να μην ασχολούνται με τα υλικά αγαθά και να πάνε να πουν την πραγματικότητα. Κύριοι, εγώ μπορώ να σας δίνω τόσα. Να είσαστε σίγουροι ότι έτσι όπως είναι η κατάσταση και έχει διαμορφωθεί τώρα έστω και λίγα χρήματα να δίνεις στον επισπεύδοντα, είναι σίγουρο ότι θα τα δεχτεί. Γιατί και ο επισπεύδοντας πλέον, αν αφαιρέσουμε τις τράπεζες, είναι στην ίδια μοίρα. Αν δεν προσφύγει με τη νομοθεσία, και βεβαίως ένα σπίτι να μην έχει δεκαπέντε σπίτια, σίγουρα θα δικαιωθεί, είναι δεδομένο ότι θα δικαιωθεί. Δεν υπάρχει άλλο.... ο τελευταίος ας πούμε του φτωχού ανθρώπου... η τελευταία του ελπίδα είναι η δικαιοσύνη, δεν υπάρχει τίποτα άλλο. Εκεί μόνο βρίσκει προστασία, που να βρει προστασία αλλού. Στην αστυνομία και στη δικαιοσύνη. Μόνο εκεί μπορεί να βρει προστασία. Όλα τα άλλα είναι τέρατα έξω. Όλοι κοιτάνε να εκμεταλλευτούν ο ένας τον άλλον, και παρά να πάει να κάνει μια ληστεία, παρά να κάνει οτιδήποτε άλλο, να μπει στη διαφθορά, καλό είναι να έρθει, και το λέμε πάρα πολλές φορές, να καταφέρει να... αυτά που έχει τα λίγα. Τώρα, άμα μου πείτε τί θα προτιμήσει αυτός ο άνθρωπος, σας διαβεβαιώ ότι αυτός ο άνθρωπος δε θα πληρώσει τα χρέη του. Θα κοιτάξει να πληρώσει τη ΔΕΗ του, γιατί τώρα με το καινούριο τέλος θα πρέπει να πληρώσει τη ΔΕΗ του, γιατί τα παιδιά του θα πρέπει να έχουν φως γιατί διαβάζουν, θα πληρώσει το πετρέλαιο, γιατί τα παιδιά του πρέπει να ζεσταθούν και η γυναίκα του, ή η γυναίκα να ζεστάνει τα παιδιά της, η μάνα, οπότε... και πρέπει να τα ταΐσει. Όταν αυτά ας πούμε, που πρέπει να γίνουν με έναν βασικό μισθό 800ευρω... ε δε γίνονται αυτά τα πράγματα με 800ευρώ, και δε γίνονται στη ζωή που μπήκαμε, γιατί αυτή τη στιγμή υπάρχουν μεζονέτες, εδώ η περιοχή μας είναι γεμάτο μεζονέτες, όλες αυτές οι περιοχές οι καλές, και καλές να μην

είναι δεν είναι πια το διαμέρισμα, στρέψαν όλον τον κόσμο να πάρει μονοκατοικίες, πήρε μονοκατοικία, άντε να ζεστάνει μια μονοκατοικία που θες 2,5 τόνους. Μια μονοκατοικία 120τμ θέλει περίπου 2,5 τόνους, δηλαδή τα λεφτά είναι υπερβολικά, δεν μπορεί να τα δώσει ένας άνθρωπος. Άρα, θα πάει για.. δηλαδή τον στέλνεις να.... στη διαφθορά, δεν του κάνεις κάτι καλό, δεν είναι αλληλεγγύη, δε θα βοηθήσεις κανέναν, λέει βοηθείστε το κράτος σας, το κράτος πρέπει να βοηθήσει τους ανθρώπους, όχι ο άνθρωπος να βοηθήσει το κράτος. Γιατί οι έχοντες και οι κατέχοντες είναι δεδομένα ότι... πιθανότατα να μην πληρώσουν και ποτέ, οι μη έχοντες να πληρώσουν;

- Θεωρείτε ότι θα μπορούσατε να παίξετε έναν προληπτικό ρόλο, είτε σε αυτού του είδους την εγκληματικότητα είτε...
- Ναι, ερχόμαστε σε επαφή, είμαστε οι μοναδικοί που ερχόμαστε σε επαφή. Όλοι οι άλλοι δεν έρχονται σε επαφή. Όλοι βρίσκονται στις καρέκλες τους, και περιμένουν από το δικαστικό επιμελητή να βγάλουν το φίδι απ'την τρύπα, αν μπορεί να το βγάλει.
- Οπότε εν μέρει, ασκείτε και ένα λειτουργήμα εκτός από εκτελεστικά όργανα;
- 100% λειτουργήμα. 100% λειτουργήμα. Απλά θα πρέπει να παίρνεις αποστάσεις, να είσαι δίκαιος, να μπορέσεις να είσαι αντικειμενικός δηλ..... εκείνη την ώρα ο δικαστικός επιμελητής δε λειτουργεί από τη μεριά του επισπεύδοντος, λειτουργεί και για τη μεριά του οφειλέτου. Δηλαδή δε σημαίνει ότι ο δικαστικός επιμελητής... έχουν μπερδέψει.... αυτό έχουν μπερδέψει, επειδή συνήθως ο δικαστικός επιμελητής πάει και ζητάει ας πούμε χρήματα, επιτάσσει, νομίζουν ότι είναι από την πλευρά του επισπεύδοντος, λάθος. Ο δικαστικός επιμελητής είναι ο κρίκος που συνδέει τον οφειλέτη με τον επισπεύδοντα, και πρέπει όπως συμπεριφέρεται στον επισπεύδοντα, να συμπεριφερθεί και στον οφειλέτη. Και όπως μου είχε πει ένας δάσκαλος, μου είχε πει πρόσεξε, γιατί αυτός που σήμερα είναι ο οφειλέτης, αύριο μου λέει μπορεί να είναι μεγάλος και τρανός, και θα προσέχεις πάντα μου λέει, με σεβασμό πως θα του μιλάς. Ο οφειλέτης δεν είναι κανένας άνθρωπος, ο οποίος είναι απατεώνας, βεβαίως υπάρχουν πάρα πολλοί, αλλά οι οφειλέτες δεν είναι απατεώνες, είναι άνθρωποι οι οποίοι.... να για τα λάθη που είπαμε πριν, για κάποια λάθη που κάνανε, παραδείγματος χάριν, τη μεγάλη ζωή, γιατί όταν θες σπίτι 12τμ αποδείχτηκε πλέον ότι είναι μεγάλη ζωή, δε σημαίνει πως είσαι και εγκληματίας, απλά έκανες κάποιο λάθος. Λάθος εκτίμηση. Άρα ο δικαστικός επιμελητής, οφείλει... και είναι λειτουργήμα αυτό που κάνει. Και με τις κινήσεις του

πολλές φορές προστατεύει.. δηλαδή δεν μπορεί να... προστατεύει την περιουσία του οφειλέτη και του επισπεύδοντος ταυτόχρονα. Δεν μπορεί να πάει ένας..., παραδείγματος χάριν, δικαστικός επιμελητής και να εκτιμήσει αυτή τη στιγμή που υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια στα σπίτια, ή στα κινητά που έχει... δεν μπορώ εγώ να πάω και να βάλλω ένα αυτοκίνητο που κάνει 50.000ευρώ να το βάλλω 3.000ευρώ. Εκεί τον οφειλέτη τον διαλύω. Άρα πρέπει να προστατέψω και αυτόν. Θα βάλλω μία τιμή η οποία γνωρίζω ότι στον πλειστηριασμό... ότι στην τιμή αυτή θα... ότι το ακίνητο/κινητό αυτό θα εκπλειστηριαστεί. Ή ο νόμος μας διαφυλάσσει την περιουσία του οφειλέτου, θέλοντας πρώτη μη έναρξη του πλειστηριασμού την αντικειμενική. Άρα ουσιαστικά, σε πάρα πολλές περιοχές πια η αντικειμενική είναι ίδια με την εμπορική. Άρα διαφυλάσσει την περιουσία του οφειλέτου και πάρα πολλές φορές η αντικειμενική είναι υψηλότερη από την εμπορική. Συμβαίνει πάρα πολλές φορές πια, γιατί τώρα ο κόσμος ξεπουλάει, δεν πουλάει, ξεπουλάει την περιουσία του για να ζήσει.

- **Να ρωτήσω τώρα, θεωρείτε ότι οι δικηγόροι συντηρούν αυτές τις συγκρούσεις που έχουν οι αντίδικοι μεταξύ τους ώστε να έχουν όφελος;**
- Υπάρχουν δικηγόροι και δικηγόροι, όπως δικαστικοί επιμελητές και δικαστικοί επιμελητές. Λοιπόν υπάρχουν δικηγόροι οι οποίοι με μία υπόθεση μπορεί να την τραβήξουν 20 χρόνια. Είναι αυτό με την ελιά το ξέρετε ε;
- **Όχι.**
- Δεν το ξέρετε; Ήταν λοιπόν ένας μεγαλοδικηγόρος, και έβγαλε το γιο, βγήκε ο γιος λοιπόν, και τον πρώτο φάκελο που πιάνει βλέπει λοιπόν μια αντιδικία 20ετή που ήταν δύο άνθρωποι τσακωνόντουσαν για το ποιος είναι η ελιά. Ε, τους φωνάζει λοιπόν και λέει παιδιά να την βγάλουμε, να βάλτε και σύνορα και... και τους έδωσε λύση. Πάει στον πατέρα του όλο ευχαριστημένος ο νέος δικηγόρος, πατέρα, του λέει, πατέρα, στον δικηγόρο δηλαδή το μεγάλο, του λέει κοίταξε να δεις, θυμάσαι εκείνη την υπόθεση που την έχεις 20 χρόνια, και την παίδευες με την αντιδικία, με την ελιά; Στην έλυσσα λέει, μέσα σε μία ώρα. Τί πήγες και έκανες ρε; Μ'αυτήν την ελιά εγώ σε σπούδασα.
- **Μάλιστα.**
- **Καταλάβετε!**
- **Μία εξώδικη λύση ή ένας συμβιβασμός ίσως και να μειώνει τις εντάσεις. Εσείς άτυπα ή τυπικά, μπορείτε να παίξετε ένα τέτοιο ρόλο;**

- Κοιτάξτε είναι και οι δικηγόροι που παίζουν τέτοιο ρόλο. Έτσι; Δηλαδή... εμείς είπαμε έχουμε έλλειψη γνώσεων. Έχουμε έλλειψη γνώσεων. Πρέπει αν μας δοθεί τέτοια αρμοδιότητα να μπορούμε δηλαδή πλέον επίσημα, όχι ανεπίσημα, ανεπίσημα ο καθένας μπορεί να φέρει σε μια επαφή τους αντιδίκους, αλλά... αν μας δοθεί τέτοια αρμοδιότητα επίσημα θα πρέπει να το σπουδάσουμε το αντικείμενο. Να υπάρξει σπουδή πάνω σ' αυτό, όχι... μιλάμε για απόφοιτους λυκείου, δεν μιλάμε για απόφοιτους Πανεπιστημίου... βέβαια σας είπα και πάλι ότι το 90% πλέον των δικαστικών επιμελητών είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- **Μάλιστα. Για να κλείσουμε, θεωρείτε ότι παίζετε κάποιο ρόλο κατά της εγκληματικότητας;**
- 100%. 100%. Αν δεν υπήρχαμε εμείς, φανταστείτε τί θα γινόταν. Δηλαδή αν τη δουλειά τη δικιά μας την είχε αναλάβει η αστυνομία. Θα μπορούσε να αναλάβει... η αστυνομία αναλαμβάνει το ποινικό έγκλημα εμείς έχουμε το οικονομικό έγκλημα. Για φανταστείτε λοιπόν τους αστυνόμους, τους αστυφύλακες τους ανθρώπους να πάνε, που έχουν μία άλλη συμπεριφορά... και μην ξεχνάμε ότι το 95' καταργήθηκε και το περιβραχιόνιο. Καταργήθηκε για λόγους ψυχολογικούς απέναντι στον οφειλέτη. Ήταν η ελληνική σημαία με το... παλιά είχε το σήμα της Ελλάδος, και μετά είχε τη δάφνη.
- **Ναι, ναι το θυμάμαι. Μάλιστα! Ευχαριστώ πάρα πολύ.**
- Και εγώ ευχαριστώ, να 'σαι καλά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Σα γενικότερα συμπεράσματα από τη συγκεκριμένη συνέντευξη μπορούμε να αναλύσουμε τα εξής:

- Αρχικά μας ενημερώνει ότι το συγκεκριμένο επάγγελμα ήταν μία λύση για εκείνη την εποχή. Δεν αναφέρει ότι του αρέσει αλλά ότι το συνήθισε με τα χρόνια. Ωστόσο, η έκταση των απαντήσεων μας δείχνει ότι τον ενδιαφέρει αρκετά.
- Κυρίαρχο ρόλο σε αυτήν τη συνέντευξη είδαμε να λαμβάνει η αντικειμενικότητα, ουδετερότητα και η δικαιοσύνη. Το γεγονός ότι πρέπει να είναι αντικειμενικός και ουδέτερος σε μία κατάσταση βοηθά ώστε να μη μεγαλώνουν οι εντάσεις. Εδώ διαφαίνεται και η διαμεσολάβηση η οποία θέλει να τον διαμεσολαβητή αντικειμενικό και ουδέτερο και στις δύο μεριές.
- Ακραίες καταστάσεις κυρίως έχουμε παραβατικές. Η αντιμετώπισή τους χρειάζεται ψυχραιμία κυρίως όπως μας ανέφερε, και όπως είδαμε ο χειρισμός που χρησιμοποίησε ώστε να του εξηγήσει τις συνέπειες λειτούργησε αποτρεπτικά από τη διάπραξη κάποιου εγκλήματος.
- Αναφέρει ότι οι άνθρωποι έχουν απαξιώσει την ανθρώπινη ζωή μπροστά στα υλικά αγαθά, και ότι η τιμωρία τους πλέον είναι ότι θα τους τα πάρουν όλα.

Γενικότερα σα συμπέρασμα όλων είδαμε κυρίως να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο η αντικειμενικότητα και η ουδετερότητα που κατέχει. Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγει τις εντάσεις και μπορεί να προτείνει καλύτερα λύσεις ώστε να αποφευχθούν είτε αυτοκτονίες είτε οποιαδήποτε εγκληματική πράξη.

4^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Νιώθω ότι παράλληλα... νιώθω και υπεύθυνα θα έλεγα γιατί είναι παράλληλα με επάγγελμα είναι και λειτούργημα.
- Ναι. Σας αρέσει;
- Ε! και βέβαια μ'αρέσει. Μ'αρέσει πάρα πολύ.
- Το θεωρείτε επικίνδυνο;
- Κάποιες φορές ναι, γιατί ερχόμαστε αντιμέτωποι με ακραίες καταστάσεις.
- Όπως;
- Όπως... να βγάλουμε κάποιον από το σπίτι του ο οποίος έχει παλέψει να το αποκτήσει, εμ.. να εισπράξουμε χρήματα από ανθρώπους οι οποίοι.... δεν είναι... πώς να το πω.... πως να το πω τώρα ακριβώς αυτή τη λέξη.... να εισπράξουμε χρήματα από ανθρώπους, της νύχτα, ναι της νύχτας, δεν είναι καλής ποιότητας άνθρωποι δηλαδή.
- Έχουν δημιουργήσει πρόβλημα;
- Ναι. Απειλούν, δημιουργούν εντάσεις ε.. τέτοια.
- Έχετε κάποιο συγκεκριμένο παράδειγμα;
- Ναι, είχα κάποιο στο παρελθόν ένα παράδειγμα, ο οποίος μου έλεγε ότι όποιος τελικά τα βάζει μαζί μου, ή οποίος ζητήσει να πάρει χρήματα από μένα θα το σκεφτεί πάρα πολύ, γιατί, θα κινδυνέψει η οικογένειά του, θα κινδυνέψει αυτός, η οικογένειά του και στη συνέχεια οποιοσδήποτε άλλος τολμήσει να με πλησιάσει, εγώ δεν κολώνω να τα βάλω με κανέναν. Έχω βγει, έχω μπει φυλακή και δεν κολλάω να κάνω τέτοια πράγματα.
- Τί κάνετε σε αυτήν την περίπτωση;
- Τα πήρα όλα τα χρήματα που έπρεπε να πάρω.
- Πώς το καταφέρατε αυτό;
- Με πλειστηριασμό. Προσπάθησα, να του πω από πριν ότι... να του εξηγήσω, να του δώσω να καταλάβει ότι πρέπει να πληρώσει, γιατί ήταν απαίτηση, γιατί και ο άλλος είχε και αυτός το δίκιο του γιατί τα χρήματα του τα είχε φάει, του τα είχε καταχραστεί θα έλεγα, και του τα όφειλε.... και του τα όφειλε να του τα δώσει αλλά εντάξει... δεν και ο μόνος το είχε κάνει σε πάρα πολύ κόσμο δεν ήταν ο μοναδικός, απλά ήταν ο μόνος που είχε τολμήσει να του προχωρήσει να του βγάλει διαταγή πληρωμής, και άλλους... και οι άλλοι τον φοβούνταν πολύ. Αλλά δεν εννοούσε να το καταλάβει, προσπαθούσε να χρησιμοποιήσει μόνο τον τσαμπουκά του και

αυτά, με αποτέλεσμα, του έκανα κατάσχεση και εγώ στο σπίτι του. Παρόλες τις απειλές και όλα αυτά που έκανε... και το αποτέλεσμα ήταν να... βλέποντας ότι βγαίνει το σπίτι του στον πλειστηριασμό να με πλησιάσει με διάφορους τρόπους, να βάλλει γνωστούς, να βάλλει να μου πουν όχι, ότι δεν πρέπει, ότι έτσι αλλιώς, και εγώ του είπα ότι αν φέρει χρήματα θα σταματήσει τον πλειστηριασμό, αν δεν φέρει θα χάσει και το σπίτι του. Και τελικά το πλήρωσε όλο.

- **Ο κόσμος πώς σας αντιμετωπίζει όταν του επιδίδεται χαρτιά...**
- Ο κόσμος. Οι περισσότεροι μας αντιμετωπίζουν φιλικά. Υπάρχουν βέβαια και δύσπιστοι οι οποίοι σε μας βλέπουν ακριβώς αυτό που περιμένουν. Δηλαδή όταν βλέπουν έναν... σ'ένα... σε μία αντιδικία, βλέποντας εμάς, μας βρίζουν. Ακούμε εμείς αυτά που πρέπει να ακούσει ο αντίδικος. Όχι πάντα, κάποιες φορές. Εκεί είναι που πρέπει να παίξουμε το ρόλο μας, να τους δώσουμε να καταλάβουν... ότι δεν είμαστε εμείς... είμαστε σαν τους ταχυδρόμους, που όταν πάει μία κακή επιστολή σε κάποιον δεν ευθυνόμαστε εμείς, σε απρόσωπο μιλάμε... αυτό προσπαθώ δηλαδή με αυτόν τον τρόπο να τους δώσω να καταλάβουν ότι είμαστε όπως ένας ταχυδρόμος τους πάει μία κακή επιστολή, δεν ευθύνεται ο ταχυδρόμος γι'αυτό, αλλά ο εντο.... αυτός που τη στέλνει την επιστολή κατά κάποιο τρόπο. Τώρα από κει και μετά, πρέπει να παίξουμε το ρόλο μας για να μπορέσουμε να ισορροπήσουμε όσο μπορούμε μία κατάσταση, να ακούσουμε τί θέλουν να μας πουν, κάποιες φορές, αν έχουν τη διάθεση να μας πουν, και αν μπορέσουμε να τους πούμε και εμείς κάποια πράγματα, για να εξομαλύνουμε κάποιες καταστάσεις και να μην εξωθήσουμε τα... τα γεγονότα σε ακραίες περιπτώσεις, να μην φτάσουν σε ακραίες καταστάσεις.
- **Έχετε βοηθήσει έτσι κόσμο;**
- Αρκετές φορές.
- **Έχετε βοηθήσει ώστε να τα βρουν οι αντίδικοι μεταξύ τους, έστω έναν συμβιβασμό;**
- Ναι έχουν, κάποιες φορές ναι, έχουν βρει λύση, δεν έχουν φτάσει.. από το πρώτο χαρτί που έχει δοθεί, που έχω πάει, έχουν βρει τη λύση, δεν έχουν φτάσει στα δικαστήρια. Έχουν λύσει δηλαδή τη διαφορά τους.
- **Αυτό το ξέσπασμα που μας είπατε πριν, θεωρείτε ότι είναι ένα είδος εκτόνωσης θυμού;**
- Ναι, κάποιες φορές αν τον αφήσεις να εκτονωθεί, φεύγει πιθανόν η μεγάλη ένταση γιατί πιστεύει ότι τα λέει κάπου εκτός... τα λέει κάπου που μπορεί να

τον καταλάβουν και να του... σε κάποιον που έχει γνώσεις και μπορεί να τον βοηθήσει πιθανόν.

- **Σας εκμυστηρεύεται ο κόσμος προβλήματά τους;**
- Ναι, αρκετές φορές. Βέβαια κάποιες φορές προσπαθούν να μας ξεγελάσουν, πέρα ότι μπορεί να μας δουν σαν εξομολόγους, κάποιες φορές προσπαθούν να μας ξεγελάσουν κιόλας, εμείς απλά πρέπει να ξεχωρίσουμε... όσο μπορούμε αυτούς που πραγματικά το έχουν ανάγκη, όσο μπορούμε βέβαια, γιατί δεν έχουμε... δε μας έχουν σπουδάσει... δεν έχουμε κάνει σπουδές ψυχολογίας, ή κάτι παραπάνω για να μπορέσουμε να... απ'την πείρα μας πιο πολύ, απ'την πείρα μας και από αυτά που έχουμε ζήσει μέχρι τώρα, προχωράμε.... ότι βλέπουμε από αυτά που βιώνουμε. Όσο μπορούμε πρέπει να εντοπίζουμε αυτούς που πραγματικά το έχουν ανάγκη, γιατί είναι και άλλοι οι οποίοι προσπαθούν να μας ξεγελάσουν. Αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη, προσπαθούμε... εγώ τουλάχιστον προσπαθώ να τους.... όσο μπορώ να εξομαλύνω την κατάσταση.
- **Τώρα μιας και είπατε ότι μπορείτε να καταλαβαίνετε. Μπορείτε δηλαδή με κάποιον τρόπο να διαβάσετε μία κατάσταση από πριν, και να την προλάβετε, δηλαδή να προσπαθήσει να προβεί σε κάτι ακραίο.**
- Αυτό φαίνεται από από τη στιγμή που το επιδίδεις το χαρτί, για το τί θα αντιμετωπίσεις. Γι'αυτό όταν είναι να κάνω... για να φτάσω στο σημείο να κάνω έξωση, θέλω πριν να έχω μια προσωπική επαφή με τους ανθρώπους αυτούς. Να τους μιλήσω, να τους πω τί πρέπει να γίνει, τί πρέπει να κάνουν για να τους προετοιμάσω. Δεν μπορώ να πάω ξαφνικά μια μέρα, να τους πω ανοίγω την πόρτα και σας πετάω έξω. Αυτό είναι ότι χειρότερο. Δε γίνεται αυτό το πράγμα, γιατί εκεί οπωσδήποτε.... οπωσδήποτε θα έχουμε ακραίες καταστάσεις. Άλλοι μπορεί να το δεχτούν και να φύγουν, άλλοι όμως μπορεί να φτάσουν και στα άκρα. Σ'αυτές τις περιπτώσεις, σπανίως, όταν βλέπω ότι είναι ακραίες, τελείως ακραίες καταστάσεις, δε δέχομαι να είναι ο εντολέας μου μαζί μου. Ποτέ.
- **Σας έχει τύχει καμία περίπτωση όπου να υπάρχει σύγκρουση; Είτε απέναντί σας είτε μεταξύ των αντιδίκων.**
- Ναι. Μία φορά, που χρειάστηκε να κάνουμε κατάσχεση, και ήρθε ο πελάτης μου, ο οποίος χαστούκισε τον οφειλέτη. Εκεί τον έβγαλα έξω, και του είπα ότι εάν... τον πέταξα έξω, σταμάτησα την εκτέλεση, του είπα ότι καλώ την αστυνομία αυτή τη στιγμή και σε βάζω... σε πάω αυτόφωρο και εγώ παραιτούμε από την εκτέλεση, δε θέλω να έχω καμία σχέση μαζί σου.

- **Τί έγινε τελικά;**
- Τα βρήκαν στη συνέχεια. Τα βρήκαν, γιατί δεν περίμενε τέτοια αντίδραση από μένα. Σε άλλη μία εκτέλεση, είχαμε και άλλη μία φορά μία εκτέλεση ο οποίος ήταν... αυτός είχε πάρει την πρώτη φορά που πήγαν να εκτελέσουν, να κάνουν αποβολή εγκατάστασης ήταν σε ένα χωράφι που είχαν καταπατήσει, ένα οικόπεδο μάλλον, είχαν πάρει τις καραμπίνες και την δεύτερη φορά πήγα και εγώ, δεύτερη φορά πήγα και εγώ πήγαμε πιο οργανωμένοι, είχαμε και πάρει και αστυνομία βέβαια μαζί μας και απλά... τη δεύτερη φορά... πως το λένε, αναγκαστικά, γιατί έπρεπε και ο άλλος να αποκτήσει αυτό που του είχαν καταπατήσει το οικόπεδο του, αναγκαστικά, εκτελέσαμε ψυχρά το νόμο. Δηλαδή όποιος τόλμαγε να κινηθεί τον πηγαίναμε αυτόφωρο. Μαζέψαμε τέσσερις να τους πάμε αυτόφωρο, οπότε τελείωσαν οι υπόλοιποι δεν μίλησε κανείς.
- **Σα να φοβήθηκαν δηλαδή.**
- Ναι δεν είχαν άλλη επιλογή. Και στο τέλος, επειδή είδαν ότι... εν τω μεταξύ και αυτοί κάναν τη βλακεία να βάζουν τα παιδιά τους μπροστά, δηλαδή έστειλαν πρώτα τα παιδιά τους τα οποία ήσαν μικρά, ήσαν ανήλικα, να το παίζουν τραμπούκοι, και έδινε εντολή ένας ένας που ερχόταν και μας απειλούσε μέσα στην κλούβα. Βλέποντας ότι θα πάνε τα παιδιά τους μέσα, αυτόφωρο, ήρθαν και μας είπαν ότι τί θα κάνουμε, έβαλλαν τα παιδιά τους, μετά μπήκε ένας παππούς, και αυτός αυτόφωρο, μας λένε τί θα κάνουμε θα πάνε τα παιδιά μας αυτόφωρο, και τους είπα δική σας επιλογή ήταν, να μην τα σπρώχνετε τα παιδιά σας, δεν έπρεπε να το κάνετε αυτό, αφού είδαν ότι πλέον δε διστάσαμε... και μας παρακάλαγαν, μας έλεγαν σας παρακαλούμε είναι τα παιδιά μας, είναι αυτό, τί θα κάνουμε, ωραία τους λέω αν δε θέλετε να πάνε τα παιδιά σας φυλακή, και αν δε θέλετε να περάσουν αυτόφωρο, μπορείτε να κάνετε το άλλο, να βοηθήσετε, να πάρετε τα πράγματά σας από δω, και να εκτελέσουμε και εμείς την απόφαση. Και πραγματικά δεν πήγαν τα παιδιά αυτόφωρο, τους βγάλαμε, μάζεψαν όλα τα πράγματα, και τελείωσε η εκτέλεση. Δεν έγιναν τελικά οι μηνύσεις και βοηθήσανε και αυτοί. Δηλαδή το λύσαμε το θέμα εκεί συμβιβαστικά.
- **Κατάλαβαν ότι τα παιδιά δεν έπρεπε να τα χρησιμοποιήσουν με αυτόν τον τρόπο;**
- Ναι και βέβαια. Πανικοβλήθηκαν και μόνο στην ιδέα ότι θα περάσουν αυτόφωρο και ότι θα μπουν μέσα. Βλέποντας ότι εμείς πλέον εκτελούμε ψυχρά το νόμο, και ότι τα παιδιά τους... και ότι δεν καταλαβαίνουμε πλέον από αυτά, και από αυτό το θέμα, εκεί πανικοβλήθηκαν. Και ήρθαν και μας

είπαν τώρα τί θα κάνουμε, τώρα τους λέω... δηλαδή από εκεί που ήσαν οι μάγκες, οι τραμπούκοι όλοι, τα πάντα, ξαφνικά τους είδα να έρχονται τρέμοντας και να μας λένε τα παιδιά μας... ποια παιδιά σας λέω, τα παιδιά τους λέω έπρεπε να τα σκεφτείτε όταν τα βάζατε μπροστά, να βγαίνουν και να απειλούν. Οπότε... βοήθησαν κιόλας. Μετέφεραν και οι ίδιοι... όντως μετέφεραν και οι ίδιοι το φράχτη. Πήραν τα πράγματά τους όλα. Τους έγινε και ένα μάθημα ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιούν τα παιδιά τους. Και άλλη μία φορά που.... αναγκάστηκα δυστυχώς συνάδελφο, να τον βγάλω, να τον διώξω από την εκτέλεση. Αυτό γιατί... συνάδελφο όχι του δικού μου Πρωτοδικείου, απλά ο πελάτης μου, μου είπε, ότι θέλω να έχω... θέλω να υπάρχει και ένα επιμελητής ο οποίος.... ήταν από άλλη περιφέρεια, και μου είχε πει ότι θέλω να έχεις και έναν δικό μου.... είναι συγγενής μου και θέλω να είναι και ένας άλλος επιμελητής ο οποίος θέλω να είναι μαζί σου γιατί είναι συγγενής μου. Δεν είχα αντίρρηση να τον έχω μαζί μου κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης, αλλά επειδή ήταν πάρα πολύ επιθετικός και ερειστικός, ο συνάδελφος, τον έδιωξα, τον πέταξα έξω. Και μάλιστα και στη συνέχεια, μου έκανε εντύπωση που ο ίδιος ο οφειλέτης αυτό που του ζητούσα, γιατί κάναμε κατάσχεση, ήρθε και μου τα έφερε όλα από μόνος του, μου έφερε... δηλαδή με το που είδε αυτήν την κίνηση, ενώ που ήταν πριν επιθετικός και αυτός και είχαν μεταξύ τους, αυτοί οι δύο δηλαδή περισσότερο.... εγώ προσπαθούσα να κατευνάσω τα πράγματα και να του δώσω να καταλάβει ότι δεν γίνεται διαφορετικά, ότι ήταν κατάσχεση αυτοκινήτου, ότι έπρεπε να το πάρω το αυτοκίνητο και δε γινόταν διαφορετικά... και αυτός μου έκρυβε διάφορα πράγματα και πολλά στοιχεία, στη συνέχεια ήρθε και μου έφερε και το αυτοκίνητο και μου είπε πάρ'το και κάντο ότι θέλεις.

- Μιας και θίξατε το θέμα. Άλλοι συνάδελφοί σας, φέρονται με τον ανάλογο τρόπο; Ξέρετε κάτι;
- Δεν ξέρω. Πάντως σε ότι έχει σχέση με τους συνεργάτες μου, εμείς είμαστε... κινούμαστε στο ίδιο στυλ. Δεν έχω τύχει να δουλεύω με άλλους συνεργάτες, με άλλους επιμελητές για να ξέρω πως λειτουργούν. Και εκείνο το ατυχές περιστατικό που αναφέρω με εκείνον τον επιμελητή, μπορώ να πω ότι ήταν από τους παλιούς, πολύ παλιούς γιατί ήταν και μεγάλος σε ηλικία, δεν ξέρω τώρα πιθανόν και να έχει συνταξιοδοτηθεί, που είχαν μία άλλη κουλτούρα και μία άλλη νοοτροπία αυτοί οι άνθρωποι. Οι καινούριοι επιμελητές τώρα είναι... και πιο μορφωμένα παιδιά, οι περισσότεροι

μάλιστα είναι και από πανεπιστήμια, και έχουν μια διαφορετική αντιμετώπιση στο θέμα του επαγγέλματός μας. Πιο ανθρώπινοι.

- **Δηλαδή οι παλιοί ήταν πιο...**
- Εγώ θα έλεγα και αγράμματοι και αμόρφωτοι γενικώς. Απαιδευτοι. Ενώ οι καινούριοι, δεν έχουμε καμία σχέση με τους παλιούς. Δηλαδή δεν είχαν την ίδια αντιμετώπιση.
- **Έχετε ακούσει για το φιλικό διακανονισμό;**
- Ναι βέβαια έχω ακούσει.
- **Θεωρείτε ότι μπορείτε να παίξετε αυτόν το ρόλο;**
- Και βέβαια θα μπορούσαμε, γιατί είμαστε και εμείς... κατ'αρχάς εμείς είμαστε οι άμεσοι... ερχόμαστε σε άμεση επαφή με τους οφειλότες, είμαστε αυτοί που μπαίνουμε και μέσα στο σπίτι τους και έχουμε πρόσβαση οποιαδήποτε στιγμή να μιλήσουμε μαζί τους, να κινηθούμε και να πούμε οτιδήποτε μαζί τους. Εμείς είμαστε αυτοί που ο άλλος θα μας πει τα προβλήματά του, θα μας πει τον πόνο του κατά κάποιο τρόπο, θα μας πει πως έφτασε εκεί, βέβαια παίζει ρόλο και από τη διάθεση που έχουμε να τον ακούσουμε, οπότε μπορούμε να του βρούμε και λύσεις στο πρόβλημά του, πριν φτάσει να εκδοθεί διαταγή πληρωμής, να φτάσουμε σε κατασχέσεις σε όλα αυτά. Μπορούμε να του βρούμε μία λύση, μπορούμε αν θέλει βέβαια και η άλλη πλευρά και αυτός μαζί, να λυθεί το πρόβλημα εξωδικαστικά χωρίς να επιβαρυνθεί και αυτός επιπλέον έξοδα.
- **Έχετε βοηθήσει γενικά κόσμο ή έχουν έρθει να σας ζητήσουν βοήθεια;**
- Ναι αρκετές φορές έχουν έρθει.
- **Τί σας έχει κάνει να τους βοηθήσετε; Τί είδατε δηλαδή;**
- Θεωρώ ότι είμαι σε ένα επάγγελμα που πρέπει να βοηθάω, διαφορετικά δε θα έπρεπε να είμαι εκεί. Δεν είναι δηλαδή η δουλειά μου μόνο απλά να μοιράζω χαρτιά.
- **Δεν θεωρείτε δηλαδή μόνο ως εκτελεστικό όργανο.**
- Μα σας είπα και από την αρχή ότι... το θεωρώ το επάγγελμά μου και σαν λειτουργήμα και πιστεύω ότι πρέπει να βοηθάμε. Είμαστε οι άνθρωποι που.... είμαστε η άμεση επαφή με τον κόσμο το... ο χώρος που έχουμε άμεση επαφή με τον κόσμο και το πρόβλημά του. Οπότε, απ'την στιγμή που μας ζητάνε βοήθεια γιατί να μην τους τη δώσουμε, γιατί να μην τους την πούμε, γιατί να μην βρούμε τη λύση πριν φτάσει στο δικαστήριο.
- **Θεωρείτε δηλαδή ότι μπορείτε να προσφέρετε πρόληψη είτε απέναντι στην εγκληματικότητα είτε γενικά στις συγκρούσεις...**

- Ναι, πάρα πολύ βασικό. Συγκρούσεις πάντα έχουμε, το θέμα είναι άμα είναι να μπορέσουμε να τους... όσο μπορούμε να τους καταλαγιάσουμε την ένταση και να τους δώσουμε λύσεις.
- Τώρα και με όσα γίνονται, εσείς βλέπετε συχνά κόσμο να καταστρέφεται, έχει πέσει στην αντίληψή σας ότι κάποιος μπορεί να στραφεί στην αυτοκτονία;
- Είναι λιγάκι δύσκολο, γιατί ποτέ δεν ξέρεις πως ο άλλος μπορεί να λειτουργήσει και να αντιδράσει, μπορεί να αυτοκτονήσει και κάποιος που τον βλέπεις να είναι μια χαρά και την επόμενη στιγμή να μην υπάρχει. Και μπορεί και κάποιος να τον βλέπεις να έχει... να είναι μόνιμα καταθλιπτικός και να μην πάθει ποτέ του τίποτα. Η αυτοκτονία σε γενικές γραμμές είναι... ποτέ δεν ξέρεις δηλαδή ποια στιγμή θα μπορέσει... θα..... ποτέ δεν ξέρεις πως θα λειτουργήσει το μυαλό του ανθρώπου και τί εντολές θα του δώσει για να φτάσει εκεί. Τώρα όσον αφορά την οικονομική καταστροφή, πιθανολογώ ότι αν κάποιος βλέπει ότι τα χάνει όλα και ότι δεν έχει και επιλογές, μια φορά μας είχε τύχει μία τέτοια έξωση, που κάποιος τα είχε χάσει όλα και το τελικό ήταν το σπίτι του. Είχε χάσει όλη του την περιουσία, είχε επενδύσει ο άνθρωπος σε λάθος εδών.... είχε επενδύσει λάθος, ήταν στο εξωτερικό ήρθε στην Ελλάδα, έκανε λάθος επενδύσεις και τα έχασε όλα. Αυτό που του είχε μείνει ήταν το σπίτι του. Και όταν πήγαμε να του κάνουμε έξωση από το σπίτι του, απογοητεύτηκε, κατάλαβα ότι ήταν πολύ απογοητευμένος, έτσι όπως τον είδαμε και εγώ και ο συνάδελφος... όπως κοίταγε... με τον τρόπο που κοίταγε το μπαλκόνι καταλαβαίναμε ότι πήγαινε για να φουντάρει. Λοιπόν, και αναγκαστήκαμε και τον κρατήσαμε στην κουζίνα, του μιλήσαμε, θα μπορώ να πω ότι του μιλάγαμε τουλάχιστον μέχρι το μεσημέρι, όσο κατέγραφαν οι συνάδελφοι οι άλλοι τα πράγματα, του μιλήσαμε, φωνάξαμε ενισχύσεις δηλαδή από άλλους συναδέλφους, τον κρατήσαμε στην κουζίνα, του μιλήσαμε, του μιλήσαμε, του μιλήσαμε όσο μπορούσαμε, του εξηγήσαμε ότι κάποια πράγματα δε γίνεται να μην γίνουν, γιατί αυτός μας είπε ότι εγώ αν θα φύγω από δω, εμένα τουλάχιστον το σπίτι μπορεί να του αλλάξεις τις κλειδαριές, εμένα δε θα με διώξετε από δω, εγώ δε θα φύγω από δω. Καταλάβαμε όπως κοίταγε το μπαλκόνι ότι θα ήθελε να πηδήξει κιόλας, ήταν όντως ένα τεράστιο οροφодιαμέρισμα, πάρα πολύ ωραίο, και καταλαβαίνει ότι... καταλάβαινε ότι φεύγοντας από κει η οικογένεια του δεν είχε πλέον και που να πάει. Τελικά, μέχρι το μεσημέρι με τις συζητήσεις που είχαμε, προσπαθήσαμε και του αλλάξαμε όσο μπορούσαμε τα μυαλά, του δώσαμε να καταλάβει ότι δυστυχώς δε γινόταν

να κάνουμε κάτι άλλο, και ότι η ζωή έχει και άλλες επιλογές. Βέβαια δεν έχω μάθει νέα του και δεν ξέρω τί έχει γίνει, πιθανολογώ ότι μάλλον του δώσαμε... μάλλον τον πείσαμε να φύγει πάλι για το εξωτερικό από όπου και είχε έρθει.

- Θεωρείτε ότι ο κόσμος για να βρει τα χρήματα που θέλει, όταν δεν βρίσκει άλλη διαφυγή μπορεί να στραφεί σε αθέμιτα μέσα;
- Δεν μπορώ να το γνωρίζω, με ποιον τρόπο θα βρουν χρήματα ή όχι. Δεν μπορώ να το ξέρω και δεν ξέρω βέβαια και τί προτεραιότητες έχουν βάλλει στη ζωή τους. Γιατί απ'τη στιγμή που παίρνεις και αυτά τα δάνεια είναι.... δεν παίρνουν μικρά δάνεια, απ'τη στιγμή που έχουν σηκώσει πολλά μεγάλα δάνεια, σημαίνει ότι γνωρίζουν ότι κάποια στιγμή μπορεί να γίνει και μία στραβή και να βρεθούν από τη μια μέρα στην άλλη χωρίς να έχουν τίποτα, οπότε, ρισκάρουν.... τα ρισκάρουν όλα. Δεν είναι οι μεροκαματιάρηδες που παίρνουν ένα δανειάκι για να πάρουν ένα σπιτάκι, και να βρεθούν ξαφνικά και να τους τύχει μια αναποδιά και να χάσουν το σπίτι τους και να στενοχωρηθούν και να παλέψουν να κοιτάξουν να το κρατήσουν, μιλάμε γι'αυτούς, που παίρνουν μεγάλα δάνεια για να κάνουν επιχειρήσεις ή οτιδήποτε. Αυτοί ρισκάρουν, και από τη στιγμή που ρισκάρουν σημαίνει ότι είναι αποφασισμένοι για όλα.
- Θα μπορούσατε εσείς με έναν συμβιβασμό ή με ένα διακανονισμό να μπορέσουν να αποπληρώσουν έστω αν γίνεται, το δάνειό τους;
- Εκεί, εξαρτάται κιόλας. Σε αυτούς με... που έχουν πάρει, εξαρτάται από τί δάνεια έχουν πάρει, από τον τρόπο που τα έχουνε μεταχειρισθεί, αν τα έχουν δηλαδή χειρισθεί σωστά και έτυχε να πέσουν έξω, το καταλαβαίνω. Εκεί με μεγάλη μου χαρά να βοηθήσω, από την στιγμή όμως που πήραν τα δάνεια για να κάνουν μία πολυτελή ζωή, να βγάλουν τα απωθημένα τους, δεν έχω καμία διάθεση να βοηθήσω.
- Πηγαίνετε επιδόσεις για διαζύγια;
- Βεβαίως!
- Εκεί τί καταστάσεις αντιμετωπίζετε;
- Τις περισσότερες φορές δυσάρεστες.
- Όπως;
- Ή ο ένας θα βρίζει ή ο άλλος.
- Μπροστά στα παιδιά, αν υπάρχουν;
- Ναι, τις περισσότερες φορές ναι.
- Τους έχετε αποτρέψει απ'το να βρίζουν;

- Πάντα. Όταν υπάρχουν παιδιά, δε δέχομαι κατ'αρχάς όταν υπάρχουν παιδιά... τους απαγορεύω να μιλάνε μπροστά στα παιδιά, τουλάχιστον όταν είναι σε μένα, δε θέλω να μιλάνε μπροστά στα παιδιά. Και μάλιστα το σέβονται αυτό, τους βλέπω ότι αμέσως το... το καταλαβαίνουν και το σέβονται αυτό.
- Τους έχετε προτρέψει ποτέ να τα βρουν ή να βρουν μία λύση πιο δίκαιη και μακριά από τα δικαστήρια;
- Ναι. Και βέβαια.
- Τη δέχονται ή...
- Η πρώτη λύση που τους λέω είναι βέβαια μήπως και τα βρουν μεταξύ τους για να μην φτάνουν εκεί που φτάνουν ή πολλοί σήμερα χωρίζουν γιατί δεν ξέρουν γιατί.... παίρνουν διαζύγιο... ζητάνε διαζύγιο γιατί δεν μπορούν να βιώσουν ο ένας με τον άλλον και για ψύλλου πήδημα, και μετά πολλές φορές μάλιστα, μετά τα ξαναβρίσκουν από ότι βλέπω. Στη συνέχεια, εκείνο που τους λέω είναι ότι καλό είναι να υπάρχει μία κοινή... προσπαθώ δηλαδή να τους δώσω να καταλάβουν ότι όσο υπάρχει μια καλή επαφή μεταξύ τους θα είναι υπέρ των παιδιών. Αν δεν υπάρχουν παιδιά δε με απασχολεί και δε με ενδιαφέρει. Όταν υπάρχουν παιδιά όμως, θέλω να υπάρχει μία καλή... όχι δε με ενδιαφέρει όταν δεν υπάρχουν παιδιά δεν ασχολούμαι τόσο, δεν ασχολούμαι τόσο, αν έχουν εντάσεις δηλαδή δεν ασχολούμαι τόσο, απλά του εξηγώ.. τους εξηγώ κάποια πράγματα αλλά δεν είναι τόσο... δεν δίνονται δηλαδή, δε δίνω τόση σημασία όση θα έπρεπε και αυτό δεν ξέρω αν... πιθανόν να μην είναι σωστό, από τη στιγμή που λέω ότι κάνω ένα λειτούργημα, θα έπρεπε να δίνω περισσότερη σημασία. Αλλά όταν έχουν παιδιά όμως, προσπαθώ να τους δώσω να καταλάβουν ότι για το καλό των παιδιών, πρέπει είτε τους αρέσει είτε δεν τους αρέσει να έχουν μια καλή επαφή. Αυτό είναι το μόνο που μπορούν να κάνουν.
- Καταλαβαίνουν από αυτά; Θα τους βοηθήσει ή όχι σύμφωνα με την εμπειρία σας πάντα.
- Οι περισσότεροι μου λένε το καταλαβαίνω και μου βγάζουν τα παράπονά τους. Αλλά από τη στιγμή που μου λένε το παράπονό τους, προσπαθώ και εγώ να τους δώσω στο παράπονο αυτό μία λύση. Τώρα βέβαια δεν έχω την άλλη πλευρά για να μπορώ να δώσω και εκεί τη λύση, αν είχα και την άλλη πλευρά πιθανόν να μπορούσα να πω και εκεί κάτι.
- Μάλιστα. Το ότι γίνονται όλες αυτές οι συγκρούσεις νομίζετε ότι συμβάλλουν και λίγο οι δικηγόροι σε αυτό;

- Είναι κάποιες φορές να γιατί δε θα υπήρχαν και τα δικαστήρια, πως θα λειτουργούσαν και αυτοί; Δεν είναι όλοι, κάποιοι. Κάποιοι δικηγόροι είναι δικομανείς και κάποιοι είναι σωστοί. Υπάρχουν δικηγόροι δικομανείς και δικηγόροι, δικηγόροι.
- Για να κλείσουμε, θεωρείτε ότι μπορείτε να παίξετε προληπτικό ρόλο;
- Και βέβαια, μπορούμε να παίξουμε προληπτικό ρόλο, αρκεί να υπάρξει η... σας είπα πρέπει να υπάρξει τουλάχιστον, θα έπρεπε στο χώρο μας να κάνουμε και λίγο ψυχολογία. Δηλαδή να μας.. λίγο να μας αναβαθμίσουν. Χρειάζεται δηλαδή έστω μαθήματα ψυχολογίας, ή όχι σχολή ή κάποιο τέλος πάντων, κάποια μαθήματα να κάνουμε. Γιατί όλα αυτά τα κάνουμε από προσωπική μας εμπειρία, και οι πτυχιούχοι θα πρέπει να έχουν δηλαδή, δεν φτάνει μόνο ένα πτυχίο, παίρνεις ένα πτυχίο αλλά το πτυχίο είναι καθαρά νομικά, μιλάμε για ψυχολογία τώρα, δεν εκτελούμε το νόμο εδώ, παράλληλα λειτουργούμε είναι και λειτούργημα. Στο λειτούργημα δε χρειάζεται ο νόμος, η εφαρμογή του νόμου, στο λειτούργημα χρειάζεται ψυχολογία.
- Μάλιστα. Σας ευχαριστώ πολύ.
- Να είστε καλά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Βασικά συμπεράσματα που διαφαίνονται από αυτήν τη συνέντευξη είναι τα εξής:

- Αντιμετωπίζει το επάγγελμα σα λειτουργήμα. Σημαντικό στοιχείο για να κριθεί η ευαισθησία που έχει απέναντι στα προβλήματα των ανθρώπων.
- Η επικοινωνία που έχει με τον κόσμο και αυτή η προσωπική επαφή διευκολύνει να αντιλαμβάνεται πιθανούς κινδύνους που μπορεί να φανούν στην πορεία, όπως μία ακραία συμπεριφορά, μία πιθανή αυτοκτονία. Επίσης, αντιλαμβάνεται καλύτερα το πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο κόσμος, και ως αποτέλεσμα έχει να προσπαθεί όσο μπορεί να βοηθήσει ώστε να βρεθεί μία λύση. Όλοι οι άλλοι παράγοντες εξαρτώνται από την επαφή με τον κόσμο. Καθώς και ο προληπτικός ρόλος σε αυτόν τον παράγοντα εξαρτάται.
- Αντιμετωπίζει κυρίως παρεκκλίνουσες συμπεριφορές και σε ελάχιστο βαθμό παραβατικές συμπεριφορές. Συνήθως αποδέκτης γίνεται ο ίδιος οι δικαστικός επιμελητής, και σε λιγότερο βαθμό εκτυλίσσεται μία τέτοια συμπεριφορά μεταξύ των αντιδίκων. Το γεγονός ότι προσπαθεί μέσω του διαλόγου και του δικαίου να λύσει αυτά τα προβλήματα βοηθά ώστε να μη φτάνουν οι καταστάσεις σε ακραίο σημείο. Ωστόσο, θεωρεί ότι λειτουργούν και σε εκτόνωση των εντάσεων σε μερικούς.
- Ακραίες συμπεριφορές εκδηλώνονται πιο πολύ πάνω στην εκτέλεση μίας πράξης. Καθώς επίσης και τα διαζύγια αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα στη συμπεριφορά των γονέων και ιδιαίτερα παρουσία τέκνων.
- Προσπαθεί σε πολλές περιπτώσεις να λειτουργήσει ως διαμεσολαβητικό μέσο ώστε να λυθούν οι διαφορές σε ένα πιο ειρηνικό επίπεδο και όχι σε ένα κατηγορητικό που είναι αυτό των δικαστηρίων. Ο διαμεσολαβητικός ρόλος που μπορεί να λειτουργήσει γίνεται σε άτυπη μορφή.

Κυρίαρχο ρόλο όλων των καταστάσεων διαδραματίζει η προσωπική επαφή που έχει με τον κόσμο. Βοηθά ώστε να αντιλαμβάνεται καλύτερα μία κατάσταση έτσι ώστε να μειώσει τους κινδύνους που μπορεί να εμφανιστούν, να λειτουργήσει ως

διαμεσολαβητικό μέσο, να βοηθήσει ώστε να βρεθεί λύση αλλά και να αντιμετωπίσει γενικότερα μία κατάσταση.

5^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Το επάγγελμα που κάνω. Επάγγελμα... λειτούργημα κατά του νόμου, ξέρεις τι, στην αρχή όταν πρωτομπήκα στο επάγγελμα, ένιωθα πολύ άσχημα, γιατί ξέρεις, δεν είχα την τριβή αυτή της ρουτίνας, το ά εντάξει.. να το συνηθίσω, και ένιωθα πολύ άσχημα. Ή σε πλειστηριασμούς έβλεπα ανθρώπους να χάνουν περιουσίες, να κλαίνε, να μας παρακαλάνε, να να να με παρακαλάνε εμένα και έλεγα τί να κάνω, τί να κάνω δηλαδή το ζούσα ήμουν μαζί του, άσχετα ως τρίτος, άλλα όταν τον άλλον το βλέπεις 80χρονών παππούλη και να έρχεται και να λέει, σας παρακαλώ τα έχω από τον προπάππου μου και τα χάνει όλα, ένιωθα άσχημα την πρώτη φορά που έκανα πλειστηριασμό. Νιώθεις, τον πονάς όσο να ναι γιατί.. και με... τον βλέπεις, τον κόβει το μάτι σου, είναι καλός, είναι μούτρο είναι του υποκόσμου, είναι αυτό.. τον καταλαβαίνεις με την τριβή με τα χρόνια και νιώθεις άσχημα, βέβαια μετά με τα χρόνια, είναι πλέον ρουτίνα, έχεις μπει ξέρεις πώς είναι η διαδικασία, πως γίνεται ότι είναι χρονοβόρο, ξέρεις θα περάσουν δυο χρόνια δώσε δώσε δώσε δώσε, ένα διακανονισμό να τα βρούμε λίγα λίγα... και όταν φτάσεις στο σημείο του πλειστηριασμού, έχουν περάσει τα δυο χρόνια του παρακαλετού, από τη μία πλευρά, από το δανειστή στον οφειλέτη, και λες εντάξει δε γίνεται τίποτα. Είτε δεν έχει όντως, ή είχε και έκανε κακή διαχείριση τα έτρωγε κάπου αλλού, ήθελε να μπαλώσει κάποιες άλλες τρύπες, είτε οτιδήποτε. Η ουσία είναι ότι δεν έδωσε την οφειλή στον δανειστή του. Δηλαδή με τα χρόνια το ξεπερνάς αυτό το ψυχοπλάκωμα που ένιωσα εγώ τις πρώτες φορές. Λες ότι έτσι είναι η δουλειά, το συνηθίζεις.
- Το θεωρείτε επικίνδυνο;
- Επικίνδυνο. Όχι, άσχετα με το ότι δεν ξέρεις ο άλλος τί είναι, ή εκείνη τη στιγμή πώς θα του έρθει, θα πάμε γεια σας γεια σας ήρθαμε, πάντα... εντάξει υπάρχουν και συνάδελφοι που είναι... υπάρχουν και συνάδελφοι που είναι αυτό της εξουσίας, ότι αααα και θα σου μιλήσω στο ενικό, και έλα εδώ εσύ χρωστάς αυτά, και θα σου κάνω κατάσχεση να να είναι οι ίδιοι να περιμένουν να καρπωθούν πράγματα από τον οφειλέτη. Είναι κάποιοι... που τους έχουν τους ανθρώπους.... δεν έχουν ότι μιλάνε με άνθρωπο, που έχει το οποιοδήποτε οικονομικό πρόβλημα, μπορεί... γιατί συνήθως όσοι

φτάνουν σε σημείο να χρωστάνε ποσά ή τους έτυχε κάποιο πρόβλημα υγείας ή κάποιο τρακάρισμα σημαντικό, σοβαρό και το έδωσαν εκεί το βάρος και τα λεφτά, και ότι είχαν τέλος πάντων, για το παιδί, για τον δικό τους άνθρωπο για το συγγενή, και αναγκαστικά έμειναν πίσω οι οφειλές, οι δόσεις, τράπεζα, κάρτα οτιδήποτε, και τους καταλαβαίνω, νιώθουν άσχημα οι περισσότεροι. Αλλά όταν πας στον άλλον και δεν του συμπεριφέρεσαι ως άνθρωπο, δεν του μιλάς ανθρώπινα, με ευγένεια, με πληθυντικό άμα είναι μεγάλος άνθρωπος να τον σεβαστείς, άσχετα ότι μπορεί να είναι οφειλέτης να να... και όλη η διαδικασία που γίνεται για την αναγκαστική κατάσχεση, τους μιλάμε στον πληθυντικό και τους... και προσπαθούμε να τους δείξουμε ότι και εμείς δεν έχουμε να κερδίσουμε κάτι από αυτούς, εμείς απλά είμαστε στη δύσκολη θέση, φαινόμαστε εμείς οι κακοί, δεν φαίνεται η οποιαδήποτε τράπεζα, η οποιαδήποτε μεγάλη εταιρεία, φαινόμαστε εμείς οι κακοί που μας βλέπει εκείνη την ώρα μπροστά του. Και προσπαθούμε πάντα, πάντα με πολύ ωραίο τρόπο, με σεβασμό, γιατί είναι άνθρωπος που έχει κάποια προβλήματα είτε οικονομικά είτε υγείας είτε όλα μαζί που έχουν φέρει την κατάσταση στο οικονομικό, να προσπαθήσουμε να τους μιλήσουμε να τους πούμε, να τους δώσουμε κάποιες συμβουλές που μπορεί να πηγαιναν σε δικηγόρο και για να τους τα πει αυτά θα τους έπαιρνε ένα ποσό, και του τα λέμε εμείς, τί μπορεί να γίνει, είτε το χειρότερο μια εναλλακτική λύση, ένα διακανονισμό, να μιλήσουμε με τον τάδε δικηγόρο, ή την τάδε τράπεζα ή την τάδε εταιρεία, οτιδήποτε, να πούνε ρε παιδιά ναι, το ξέρουμε είμαστε νοικοκυραίοι άνθρωποι, δηλαδή όπως τα λέω τώρα σε εσάς τα λέω και στους ίδιους, είναι τόσο δύσκολα τα πράγματα τόσο καιρό δίναμε τώρα δεν είναι ότι δε θέλουμε να δώσουμε, δεν έχουμε, μας έτυχε κάποιο πρόβλημα... να μπορέσουμε να το μειώσουμε, να κάνουμε κάποιο διακανονισμό λίγα λίγα, πιο... δηλαδή τους λέμε κάποια τέτοια πράγματα για τα οποία οι περισσότεροι συνάδελφοι δεν τα λένε. Απλά πάνε, είσαι ο... ναι, πάρε αυτό το χαρτί γιατί χρωστάς... και φεύγουν. Και έτσι αν του φέρεσαι καλά τον κερδίζεις.

- **Εσείς δηλαδή έχετε δώσει συμβουλές;**
- Ναι εγώ προσωπικά πάντα, δε μιλάω για τους συναδέλφους. Προσωπικά πάντα, πάντα και γιατί... κοίτα και αυτό παίρνει χρόνο αλλά, είναι μέσα στο νόμο, λέει ότι ο δικαστικός επιμελητής οφείλει να διαβάσει το χαρτί, να του εξηγήσει τι είναι το κάθε χαρτί, ή η κάθε υπόθεση είτε είναι αγωγή, είτε είναι μια εξώδικη διαμαρτυρία, ή το οτιδήποτε, για ασφαλιστικά μέτρα το οτιδήποτε.. του το εξηγείς γιατί δεν ξέρει ο καθένας, αν θα μπορώ να ξέρω

εγώ ή εσύ ή ο οποιοσδήποτε, ο καθένας ειδικεύεται, του εξηγείς με απλά λόγια τί είναι αυτό, τι του γίνεται εκείνη τη στιγμή, τι μπορεί να κάνει για καλό του, ποια είναι η χειρότερη περίπτωση που μπορεί να γίνει αν όντως όλα πάνε εντελώς στραβά, και μετά φεύγεις. Δηλαδή θα σπαταλήσει για κάθε άνθρωπο για κάθε χαρτί ένα πεντάλεπτο ένα δεκάλεπτο που οι περισσότεροι το δίνουν, φεύγουν βιάζονται, ο χρόνος είναι χρήμα... το αφήνουν, το πετάνε..... Ε εγώ κάθομαι μπούρου μπούρου μπούρου μπούρου συνέχεια.

- **Μεταξύ αντιδίκων μπορείτε να βρείτε μία συμβιβαστική λύση; Είτε να εξομαλύνετε τις καταστάσεις είτε...**
- Ξέρετε τί; Γίνεται αλλά συνήθως όταν είναι δύσκολες υποθέσεις, όταν είναι είτε από τροχαία ατυχήματα με θάνατο που γίνονται οι αγωγές από τη μια πλευρά στην άλλη, οι αντίδικοι που έχουν χάσει τους δικούς τους ανθρώπους, πονάνε και αυτά... πάντα προσπαθούμε να μην τους φέρνουμε σε επαφή την ώρα που γίνεται η επίδοση του εγγράφου. Γιατί θα ξυπνήσουν οι αναμνήσεις, ο πόνος, θα φωνάζει, θα κατηγορεί ο ένας τον άλλον... και γι'αυτό το αποφεύγουμε πάντα, είτε στην εκτέλεση, στην κατάσχεση, στην έξωση, προσπαθούμε να μην έρχεται μαζί μας ο ιδιοκτήτης π.χ. του καταστήματος που είναι μέσα ένας επαγγελματίας και του κάνει έξωση γιατί έχει μισθώματα απλήρωτα. Απλά το αποφεύγουμε για να γίνεται πιο εύκολα η δουλειά μας και να μην έχουμε τέτοια πράγματα. Βέβαια, μπορούμε σε συνεννόηση, άμα είναι και οι δύο πλευρές ανοιχτές, και οι δύο αντίδικοι.... κανονικά δε γίνεται αυτό, γιατί το έχουνε.... οι αποφάσεις αυτές δηλαδή το κάθε έγγραφο γράφει από πίσω το χαρτί αν τυχαίνει, δε θα γίνει δικάσιμος, δε θα γίνει... διαδικασία, αν πρώτα δεν βρεθεί εξωδικαστική λύση. Πρέπει να πάνε στο γραφείο του δικηγόρου οι δύο πλευρές, και να μιλήσουν και να... μήπως και τα βρουν και γλιτώσουν τα δικαστικά έξοδα και ότι τους βαρύνει. Εμείς, εμμέσως μπορούμε να το κάνουμε.
- **Μπορείτε να τους ενθαρρύνετε ότι αυτό είναι ένα καλό βήμα;**
- Μπορούμε, μπορούμε. Ε βέβαια, αφού ξέρουμε ότι η άλλη πλευρά... η μία πλευρά από τους αντιδίκους είναι σε θέση να μιλήσει, να καταλάβει, να δώσει, να έχει κάποια ανοχή, ή να βοηθήσει τον άλλον, να του δώσει την αβάντα του χρόνου, του δίμηνου, του τρίμηνου, του πεντάμηνου ή όσο χρειαστεί, ή των χρημάτων να είναι λιγότερα από αυτά που έχουν συμφωνήσει. Μπορούμε να το κάνουμε. Αρκεί να ξέρουμε ότι είναι και από τις δύο πλευρές τα πράγματα εντάξει. Τώρα αν είναι στα μαχαίρια, αν αυτό

ναι.. συνήθως αυτό σας είπα γίνεται στα τροχαία και τα οποία έχουν μέσα θάνατο. Εκεί είναι πολύ δύσκολο. Πολύ δύσκολο.

- **Ο κόσμος πώς σας αντιμετωπίζει; Ξεσπάει τί...;**
- Φοβισμένοι. Φοβισμένοι γιατί οι περισσότεροι έχουν γνώση του τί γίνεται, δηλαδή ξέρουν ότι οι άνθρωποι έχουν απλήρωτη μία τράπεζα, ένα δάνειο το οτιδήποτε. Βλέποντας και εμάς βέβαια, όσο χρωστάνε καλώς βέβαια, ξέρει, και κακώς, ξέρουν ότι χρωστάνε αλλά για τον οποιοδήποτε α ή β λόγο αδυνατούν να πληρώσουν. Μερικοί είναι εντάξει, απ'τη στιγμή όμως που θα μας δούνε, αλλάζουν τα πράγματα, μας βλέπουν όχι με....με φόβο, όχι σεβασμό, φόβο, καθαρά φόβο, και σας είπα είναι πως θα τον προσεγγίσεις τον άλλον, πως θα τον προσεγγίσεις, πως θα του μιλήσεις, με ποιον τρόπο, πόσο γλυκά, πόσο ευγενής θα είσαι, όλα αυτά, οι κινήσεις σου να μπω, θα ρωτήσω να μπω, μπορώ να μπω μέσα στο σπίτι; Γιατί εμείς τους τα δίνουμε κατώφλι της πόρτας δεν.... μπορούμε να μπούμε... συνήθως ξέρετε άμα είναι σε περιοχή με κόσμο να μη μας βλέπει ο κόσμος και μην εκθέτουμε τον οποιοδήποτε, να μπούμε μέσα να μην μας βλέπει και ο κόσμος, και λένε οι κακές οι γλώσσες το οτιδήποτε, ρωτάμε, λέει μπορώ να καπνίσω, μπορώ να κάτσω, γιατί είμαστε και εμείς ξένοι που πάμε σε ένα ξένο περιβάλλον σε ένα ξένο σπίτι. Και μετά σιγά σιγά με αυτόν τον λίγο χρόνο των πέντε λεπτών, των δέκα λεπτών, τους δίνει και καταλαβαίνουν ότι εγώ είμαι μαζί σου ή δεν είμαι μόνο μαζί είμαι και με τον άλλον. Είμαστε κάπου στη μέση. Η δουλειά μας είναι αυτή, εσύ έχεις αυτό το πρόβλημα, ο άλλος έχει το άλλο πρόβλημα, προσπαθεί ο άλλος να σε προσεγγίσει έστω και με αυτόν το άχαρο τρόπο, του να φέρει δικαστικό επιμελητή, αλλά μέσα από την κουβέντα που του τα εξηγείς με απλά λόγια, ο άλλος σε δέχεται και συμφωνεί και σου λέει και ευχαριστώ όταν φεύγεις. Είναι πως θα μιλήσεις, είναι καθαρά θέμα, όχι τακτικής, νοοτροπίας, παιδείας του καθενός... του κάθε συναδέλφου, δεν ξέρω. Πως θα τον προσεγγίσει είναι. Υπάρχουν και άνθρωποι, που αρχίζουν και βρίζουν και απειλούν, και είστε και νέα παιδιά, και θα κάνετε και οικογένεια, το πάνε.... το πάνε ως απειλή ότι μπορεί να μας συμβεί κάτι κακό ξαφνικά από κάπου, όχι από αυτούς, αλλά αφήνει να εννοηθεί ότι ίσως και να.. και έχει υπάρξει μία τέτοια περίπτωση αλλά ήταν σκύλος που γαβγίζει δε δαγκώνει. Αλλά όσο να ναι επηρεάζσαι.
- **Θεωρείτε ότι όταν ξεσπούν, δηλαδή αυτά που είπατε, κάπως ξεθυμαίνουν;**
- Ξέρετε τί, τον αφήνουμε να τα πει, να λέει να λέει..... ξεσπάει τα βγάζει από μέσα του, ηρεμεί γιατί τον καταλαβαίνεις, τα έχει πει, και μετά τον αγγίζεις

πάλι με ωραίο τρόπο, και του λες και τί φταίω εγώ και τί να κάνουμε, τώρα φτάσαμε εδώ που φτάσαμε, μπορούμε να κάνουμε... τον καλμάρεις, τον ηρεμείς, αφού έχει ξεδώσει, και μετά μαλακώνει. Η ακραία περίπτωση, υπάρχει και η ακραία περίπτωση που μας έχει συμβεί με το συνάδελφό μου, πήγαμε να κάνουμε μια αφαίρεση ενός αυτοκινήτου, μας έβγαλε όπλο, σας ευχαριστούμε πάρα πολύ, μπήκαμε στο αυτοκίνητό μας και φύγαμε. Δε θα μου πει κανένας μπράβο... έπεσες στο καθήκον, ευχαριστούμε πάρα πολύ γειά σας, και φύγαμε. Μετά ξαναπήγαμε να τον βρούμε και είχε εξαφανιστεί. Η ακραία έχει γίνει μία φορά στα τέσσερα χρόνια που είμαι επιμελητής.

- **Δηλαδή αυτός ο θυμός...**
- Δεν είναι θυμός, εγώ πιστεύω ότι είναι φόβος, γιατί συνήθως, καλώς ή κακώς όταν χρωστάει ένας, κάπου, δεν χρωστάει μόνο σε έναν, χρωστάει σε περισσότερους και όλο αυτό τον.... πιέζεται πάρα πολύ και γι'αυτό ξεσπάει έτσι όπως ξεσπάει γιατί φοβάται, γιατί έχει ανασφάλεια, γιατί έχει φτάσει ο κόμπος στο χτένι, του πηγαίνουμε και εμείς και εκεί ξεσπάει εντελώς. Δηλαδή είναι ο φόβος, δε.... δε θυμώνει, δε νευριάζει μαζί μας, δε θέλει να μας κάνει κακό αλλά είμαστε η σταγόνα που ξεχειλίζει το ποτήρι όταν πάμε εμείς και γι'αυτό και... και ξεσπάνε και.. όχι όλοι πολύ λίγοι, πολύ λίγοι, και μετά ξεφουσκώνει όλο αυτό.
- **Δηλαδή δεν υπάρχει περίπτωση να σας επιτεθούν κάτι.**
- Όχι, ούτε να ασκήσουν βία, ούτε να ασκήσουμε εμείς βία που μας το επιτρέπει και ο νόμος, ούτε τίποτα.
- **Στον αντίδικό;**
- Στον αντίδικο, συνήθως οι αντίδικοι, τα χαρτιά μας είναι τράπεζες, τώρα μπορεί να βγει, να αρχίσει να βρίζει να λέει κλέφτες, απατεώνες αλλά είναι κάτι γενικό και αόριστο για το σύστημα όλο για τις τράπεζες δεν είναι για τον κύριο .. που έχει την τάδε τράπεζα, να πάθει αυτό και εκείνο, συνήθως είναι αόριστα, προσπαθούν να πουν να πάθουνε κακό, αυτό, οι απατεώνες, και όταν μας τα έδιναν και όταν.... κάπως έτσι, πολύ σπάνια θα είναι ιδιώτης προς ιδιώτη, και γι'αυτό αποφεύγουμε όταν είναι ιδιώτης προς ιδιώτη να παίρνουμε μαζί μας τον ιδιώτη τον έναν να πάμε στον άλλον γιατί εκεί είναι, δεν ξέρουμε τί μπορεί να αντιμετωπίσουμε και πως θα αντιδράσει ο ένας δεν μπορώ ξέρω εγώ τι θα έχει εδώ μέσα, πως θα αντιδράσει το μυαλό του, τι θα κάνει. Αλλά όταν είναι απρόσωπες εταιρίες, τράπεζες, μεγάλες εταιρείες, το οτιδήποτε, με επαγγελματίες που έχουν να κάνουν ως προμηθευτές προς επαγγελματίες, απλά λένε, και εγώ του είχα δώσει τότε,

δηλαδή μας εξηγούν... σε εμάς στο πρόσωπό μας βρίσκουν έναν άνθρωπο που θα κάτσει να τον ακούσει, που θα τον καταλάβει και θα πάρει το μέρος του. Και εγώ όταν του έδινα τόσα λεφτά και...πριν την κρίση πριν όλα αυτά, του έδινα τόσα λεφτά και ήμασταν μια χαρά και τώρα που είναι τα ζόρια και ααα.. και να δεις πάντα υπάρχει Θεός και.... συνήθως τέτοια λένε.

- Μιας και το θίξαμε, ο κόσμος σας εκμυστηρεύεται γενικώς τα προβλήματά του;
- Ναι, ναι ναι αυτό που σας είπα. Και γιατί φτάσαμε... και γιατί έφτασα εγώ κύριε εδώ πέρα, γι'αυτό το λόγο, γιατί εγώ όταν τα έπαιρνα και αυτό, αλλά μου έτυχε αυτό, και η κυρία ή ο κύριος αν είναι ιδιώτης τότε τα έπαιρνε και δε μου έλεγε τίποτα, ή του έδινα λιγότερα και μου έλεγε εντάξει δεν πειράζει, δεν υπάρχει πρόβλημα, τώρα όμως αυτό.. αλλά υπάρχει Θεός... ναι μας λένε πολύ... σε πολύ ανοιχτές γραμμές, με πολύ ελάχιστα λόγια το τί έφταιξε και έφτασαν εκεί πέρα. Δε μας λένε... αλλά πάνω κάτω στο ένα λεπτό πάνω έχουμε καταλάβει το ιστορικό ας πούμε γιατί έφτασαν εκεί που φτάσαν. Αυτό είναι και ξέσπασμα.
- Έχετε βοηθήσει ποτέ άτομα, είτε να τα βρει με την αντίπαλη πλευρά είτε να κάνει ένα διακανονισμό με την τράπεζα;
- Πάντα, πάντα, πάντα προσπαθούμε να μην φτάνουμε σε ακραίες περιπτώσεις γιατί ούτε εγώ έχω όρεξη, ούτε πιστεύω κάποιος συνάδελφος, όρεξη να έχω την κακία ααα θα του κάνω κακό, τον αυτό, που χρωστάει και θα δει τι θα πάθει, θα τον φτάσω στο όριο και θα τον ισοπεδώσω και.... εμένα θα γίνει η δουλειά μου, θα κάνω την επίδοσή μου, θα του εξηγήσω αυτά που πρέπει να του εξηγήσω, θα τον ηρεμήσω, θα του δώσω να καταλάβει ότι δεν χάθηκε ο κόσμος όλος, έτσι είναι η διαδικασία θα πάει το εξώδικο, θα πάει η αγωγή θα θα θα θα θα, έτσι είναι η διαδικασία έτσι είναι το σύστημα. Δεν έχω να κερδίσω να μην του τα πω, δεν έχω να κερδίσω και άμα του τα πω. Θα τον βοηθήσω, θα προσπαθήσω να μιλήσω με τον αντίδικο, γιατί συνήθως μας παίρνουν τηλέφωνο, το δώσατε τί κάνατε με τον κύριο τάδε, το δώσατε, του λέμε ναι το έδωσα, μένει εκεί, σας είπε τίποτα, δεν τα λέμε ακριβώς όπως μας τα είπε προσπαθούμε να τα τυλίξουμε σε ένα ωραίο περιτύλιγμα, σαν δωράκι, να μαλακώσουμε λίγο τα λόγια που είπε, να παραλείψουμε κάποια πράγματα που δε θα είναι καλό και για τους δύο, και μας είπε, είναι πρόθυμος αλλά δυστυχώς δεν έχει και αυτά... ναι δηλαδή... σας είπα προσπαθούμε να σα διαμεσολαβητές, είμαστε στη μέση και προσπαθούμε να τα βρει ο ένας με τον άλλον να μην φτάνουμε σε ακραία πράγματα. Δηλαδή, εγώ δε θέλω να φαίνομαι κακός

στον οποιονδήποτε. Και πάντα, πάντα όταν πηγαίνουμε μας λένε ευχαριστώ. Τα κεράσματά μας, θα πιείτε καφέ, αυτό... πάντα πάντα, ποτέ δε μας βλέπουν κακούς, ποτέ δε μας βλέπουν.. δεν καταλαβαίνουμε τίποτα και ο νόμος, και δεν χρησιμοποιούμε ποτέ εξουσία. Πάμε σε άνθρωπο προς άνθρωπο γίνεται η δουλειά μας, φεύγουμε. Μα δεν έχω... έχω εγώ τώρα όρεξη να κάθω και να τσακώνομαι και να του λέω όχι γιατί α... και να το παίζω νόμος και εξουσία και... είναι και χάσιμο χρόνου και πιο πολύ γιατί να μου ρίχνει ξέρω γω, κατάρες ο οποιοσδήποτε. Δηλαδή κάνουμε τη δουλειά μας, πρέπει να του πούμε κάποια πράγματα που πρέπει να τα βρούνε μεταξύ τους, τελείωσε, γειά σας.

- Από την εμπειρία σας μπορείτε να προλάβετε καταστάσεις; Δηλαδή να δείτε ότι ο άλλος μπορεί να στραφεί σε ακραία μέσα;
- Με την εμπειρία μπορούμε να διαβάζουμε καταστάσεις, όπως τον βλέπεις, ξέρεις αν αυτό που... εντάξει... όταν κανείς δεν ξέρει τί γίνεται μέσα στο μυαλό του καθενός, αλλά σε γενικές γραμμές όταν βλέπω κάποιον ή στο μέρος που ζει, το πως ζει, το πώς είναι το σπίτι είναι καθαρό, είναι έτσι είναι αχούρι, καταλαβαίνω ότι είναι καλός άνθρωπος, καλός άνθρωπος όλοι καλοί είναι μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο, ότι είναι άνθρωπος όμως, οικογενειάρχης, είναι κύριος του σπιτιού του, είναι σωστός, καθαρός με τη δουλειά του, με τις αναποδιές που του έχουν τύχει και έχει φτάσει σε οποιοδήποτε σημείο, ναι τον καταλαβαίνεις τον άλλον αν είναι ικανός να κάνει κάτι το παραπάνω, που συνήθως σας είπα ένα 95-98% απλά φωνάζουν, ξεθυμαίνουν και τελειώνει η υπόθεση, δεν μπορούν να κάνουν τίποτα.
- Δηλαδή είστε ένα είδος σαν «σάκος του μποξ»;
- Και δύο σάκοι του μποξ μπορώ να πω.
- Μπορείτε να παίξετε έναν διαμεσολαβητικό ρόλο;
- Μπορούμε, και όλη αυτή η κουβέντα που γίνεται συνέχεια, κάθε μέρα αυτό το πράγμα είναι. Να προσπαθήσουμε να μην φτάνουμε σε ακραία πράγματα. Να προσπαθήσω να μην φτάσω σε ακραία πράγματα, με την έννοια ότι δε θέλω να με βρίζει ο άλλος, ή δε θέλω να με βρίζει πάλι από την άλλη πλευρά ο άλλος, γιατί και εγώ είμαι την μέση μεταξύ δύο. Δεν θέλω είτε και οι δύο να με βρίζουν, είτε ένας από τους δυο να με βρίζει. Θέλω να είμαι σωστός και να μου πουν ευχαριστούμε πάρα πολύ, όπως είμαι και εγώ, γιατί είμαι ευγενικός άνθρωπος, και ο ένας και ο άλλος απλά έτσι είναι τα πράγματα και δεν μπορώ να κάνω κάτι τίποτα και αυτό είναι το καλύτερο. Δηλαδή να παίξουμε με τις πιθανότητες με τις επιλογές,

μπορούμε αυτό, μπορούμε αυτό, μπορούμε αυτό... δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα; Πάνε όλα στραβά, ότι μπορεί να σου τύχει στραβό, θα γίνει αυτό και αυτό. Και του εξηγούμε από το α μέχρι το ω, από την καλύτερη μέχρι τη χειρότερη περίπτωση.

- Υπάρχουν περιπτώσεις που οι δύο αντίδικοι τα έχουν βρει μεταξύ τους και δεν έχουν προχωρήσει σε περαιτέρω καταστάσεις;
- Ναι, ναι, αρκετές φορές, αλλά πιο πολύ όταν φτάνει ο κόμπος στο χτένι, δηλαδή είναι στη διαδικασία την κατάσχεσης και του πλειστηριασμού. Λίγο πριν τα βρίσκουν πάντα.
- Σε αυτές τις συγκρούσεις πιστεύετε ότι μπορεί να ευθύνονται και λίγο οι δικηγόροι;
- Ο δικηγόρος επαγγελματίας είναι, τον ενδιαφέρει να υπάρχει και αυτή η σύγκρουση, για να έχει δουλειά πάντα. Όμως, εμείς δεν μπορούμε να... δε μας πληρώνει εμάς κάποιος για να είμαστε με το μέρος του, ο δικηγόρος ως επαγγελματίας ίσως καλά κάνει, ο καθένας με το μυαλό που έχει με την παιδεία του, ανάλογα πράττει. Το να βρεθεί όμως εξωδικαστική λύση ή λίγο πριν τον πλειστηριασμό, πριν γίνει ο πλειστηριασμός, ή η κατάσχεση, ναι μπορεί να μεσολαβήσει ο δικηγόρος την μίας πλευράς ή και της άλλης ή και των δύο πλευρών, μεταξύ τους οι δικηγόροι, να πει ο δικός μου πελάτης μπορεί να δώσει τόσα, μπορεί να κάνει πίσω ο δικός σου, ναι αυτό γίνεται, γίνεται, αλλά σας λέω λίγο πριν τελειώσει όλη η διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης. Μόνο εκεί βοηθάει ο δικηγόρος να βρεθεί η λύση, να βρεθεί λύση, να μεταφέρει του πελάτη του τα... την προσφορά προς το δικηγόρο του αντίδικου πελάτη.
- Έχει πέσει στην αντίληψη σας, με περιστατικά, που κάποιος επειδή καταστρέφετε οικονομικά μπορεί να σκεφτεί την αυτοκτονία;
- Όχι, τόσο πολύ όχι, πιο πολύ όταν πηγαίνουμε σε χωριά που συνήθως βρίσκουμε ηλικιωμένους ανθρώπους, δηλαδή ψάχνω τον κύριο τάδε, και δεν τον βρίσκω γιατί ο άνθρωπος μπορεί να μη ζει στο χωριό και έχει πάει σε μία μεγάλη πόλη, και βρίσκω τη μάνα του ή τον πατέρα του που είναι μεγάλοι άνθρωποι, αυτοί έχουν εντελώς διαφορετική νοοτροπία, αυτοί μας φοβούνται, όχι μας φοβούνται, σα να τους εμφανίστηκε ο διάολος μπροστά τους, τόσο πολύ φόβο, δεν υπογράφουν πουθενά, δεν μπορούν να μας μιλήσουν, δεν έχουν και τη γνώση και την παιδεία να μας μιλήσουν γιατί ήταν άλλες εποχές τότε, προσπαθούμε να τους μιλήσουμε, κυρία τάδε, κύριε τάδε, έλα μην κάνει έτσι, αρχίζουν, λυπούνται πάρα πολύ, δακρύζουν, ξέρετε συνήθως οι γυναίκες κλαίνε, πω πω τί κακό μας βρήκε, και ασα...

και... ρε δεν είναι τίποτα μη φοβάσαι μην αυτό, μας βλέπουν και σαν παιδιά τους οι μεγάλοι άνθρωποι, τους εξηγούμε, δεν είναι τίποτα μη φοβάσαι, δε θα πάθεις τίποτα, γίνεται για να γίνεται, δηλαδή, χρυσώνουμε το χάπι κατά μία έννοια, και προσπαθούμε... δεν είναι κάτι το σοβαρό, δηλαδή δεν είναι το εξώδικο από την τράπεζα, η συντέλεια του κόσμου, τί θα πει η κοινωνία, ή η κυρία απέναντι, και όσο να ναι καλμάρουν, ηρεμούν λίγο, σταματάει το δάκρυ, μετά τους λέμε και κανένα αστεϊάκι, συνήθως κομπλιμέντα για την ηλικία, και αα... κρατιέσαι μια χαρά, και αυτό, και εγώ νόμιζα ότι ήσουν μικρότερη, λέμε κάτι τέτοια, και αυτό... μας έχει τύχει να μας πει, πω πω θα πέσω να... από το βουνό, θα κάνω εκείνο..... όχι μωρέ δεν χρειάζεται, τί είναι αυτά που λες τώρα, μια χαρά είσαι, μεγάλωσες τα παιδιά σου, έχεις τα εγγόνια σου, τους πάμε από κει, και μαλακώνουν και φεύγει αυτό, ήταν εκείνη τη στιγμή. Φεύγει εκείνη τη στιγμή, έφυγε πάει.

- **Οπότε συμβάλλετε κάπου.**
- Πολύ, πολύ, ειδικά στους μεγάλους ανθρώπους που... γιατί έχουμε και το φόβο και εμείς, πηγαίνοντας, δεν ξέρουμε ο άλλος, άμα είναι 90 χρονών, γεια σας ήρθαμε, με λένε τάδε, ήρθα, είναι εδώ ο κύριος τάδε, 90 χρονών που ξέρω γω άμα του τη βαρέσει, κάνα εγκεφαλικό, καμιά καρδιά, και μας μείνει στον τόπο, τί να κάνω εγώ;
- **Είναι λεπτή η θέση σας.**
- Πάρα πολύ, γιατί δεν ξέρω τί θα αντιμετωπίσω. Χτυπάμε την πόρτα, γεια σας... η κυρία... είστε εδώ... ο κύριος.... ψάχνω τον κύριο τάδε, μήπως είναι... ξέρετε που είναι. Μας δέχονται μετά μες στο σπίτι, τους εξηγούμε τί είμαστε, γιατί είμαστε, γιατί πήγαμε εκεί πέρα, το σκοπό της επίσκεψης, το οτιδήποτε, αρχίζουν αυτό που σας είπα, πω πω παναγία μου χριστέ μου τί κακό μας βρήκε... τους πάμε μετά..... και όλα καλά. Δηλαδή μπορεί να πουν, συνήθως οι μεγάλοι άνθρωποι, οι ηλικιωμένοι, οι νέοι όχι, ποτέ για τη ζωή μου, και να αυτοκτονήσω και να τον σκοτώσω και αυτό όχι... και αν θα το πουν είναι γιατί του ήρθε ξαφνικά αυτό το πράγμα που του γίνεται εκείνη τη στιγμή, που του πήγαμε εμείς. Μετά, με δύο, τρία, πέντε, δέκα λεπτά δέκα λόγια.... είναι πάλι όπως είναι συνήθως.
- **Άλλη κατηγορία τώρα: πάλι αυτοί που καταστρέφονται οικονομικά θεωρείτε ότι μπορεί να φτάσουν σε σημείο να εξαπατήσουν, είτε να χρησιμοποιήσουν αθέμιτα μέσα για την επίτευξη των σκοπών τους;**
- Όχι, όχι αυτό γιατί, άμα ήταν θα το έκαναν από την αρχή και δε θα φτάναμε στο σημείο να τους πάμε εμείς, ή να τους βγει διαταγή πληρωμής ή το οτιδήποτε. Όσοι τους πηγαίνουμε διαταγές και αυτά.. είναι άνθρωποι της

σειράς, όπως είναι όλος ο κόσμος, απλά τους έχουν τύχει οι αναποδιές αυτές. Δηλαδή, δεν είναι άνθρωποι τόσο του υποκόσμου και όχι όχι. Είναι καθαρά θέμα συγκυριών αυτό που γίνεται στον κόσμο. Πολύ σπάνια και δε μου έχει τύχει ποτέ, ή και σε μία που μιλάμε, καθαρά υπόκοσμος, της νύχτας να έχει πάρει δώσε με το νόμο, πολύ... δε μου έχει τύχει ποτέ έως σπάνια, γιατί δε μου έχει τύχει ποτέ.

- Για το φιλικό διακανονισμό έχετε ακούσει κάτι; Θεωρείτε ότι μπορείτε να παίξετε έναν τέτοιο ρόλο όχι άτυπα όμως.
- Δηλαδή αυτό που σας είπα, όση ώρα μιλάμε αντί να γίνεται στο σπίτι, να τους πω ελάτε εσείς και ο άλλος στο γραφείο μου και.....
- Να είναι θεσμοθετημένο και να μπορείτε να το κάνετε.
- Εγώ είμαι υπέρ αυτού του πράγματος. Είμαι υπέρ, γιατί αυτό τώρα στην Ελλάδα γίνεται μόνο... να πάνε σε παρουσία δικηγόρου ή και των δύο δικηγόρων, να είναι παρόντες, ένα ραντεβού στο γραφείο του ενός και του άλλου, να κάτσουν εκεί με τους ανθρώπους... μήπως και βρουν άκρη. Είμαι υπέρ αυτού, να το κάνουμε, γιατί εμείς... ο δικηγόρος δεν πάει στο σπίτι του αλλουνού, δεν πάει όπως πάμε εμείς, γειά σας ήρθαμε, όλη αυτή τη διαδικασία που σας είπα, δε μας βλέπει..... ο δικηγόρος όσο να ναι με το καλό το ρούχο, περιποιημένος, ο άλλος θα κολλάει να μιλήσει, γιατί είναι δικηγόρος ο άλλος, είναι μορφωμένος, ο άλλος οι περισσότεροι δεν έχουν την Πανεπιστημιακή μόρφωση που έχουν οι δικηγόροι, εμάς μας βλέπουν πιο κοντά τους, πιο... συμπάσχουμε, πιο είμαστε στο δικό σας κοινωνικό στρώμα, μας βλέπουν πιο κοντά, δε μας βλέπουν πιο απομακρυσμένους, μας βλέπουν πιο καλά. Εμείς πάμε με πολύ πιο απλά ρούχα, λόγω φύσης της δουλειάς, δεν μπορούμε να φοράμε κοστούμια και γραβάτα και... απλά ρούχα καθημερινά, όπως με βλέπεις και τώρα, πάμε, γειά σας, γειά σας, τους πιάνουμε τους μιλάμε.... είναι πιο.... στο δικηγόρο κολλάει ο άλλος να μιλήσει γιατί σκέφτεται πολύ τί θα πει, να μην χρησιμοποιηθεί μετά από τον άλλον και εκμεταλλευτεί καταστάσεις και λόγια και... είναι και αυτό.
- Αν και έχουν τους κώδικες δεοντολογίας οι διαμεσολαβητές που δεν τους το επιτρέπει αυτό, αλλά μήπως έχουν και κάποια φήμη οι δικηγόροι σε αυτό;
- Προφανώς, και δεν είναι όλοι, εντάξει μην τουςβάλουμε όλους σε ένα τσουβάλι, αλλά πέντε θα είναι, ξέρω γω δύο θα είναι.
- Πλέον βέβαια σε όλα τα επαγγέλματα λίγο πολύ υπάρχουν καλοί και κακοί.
- Καλοί και κακοί καλά δεν το συζητάμε.
- Μάλιστα, να επανέλθουμε λίγο μετά την παρένθεση αυτή, αυτό πιστεύετε ότι θα βοηθήσει και...

- Ναι, και θα βοηθήσει, στις συγκρούσεις σίγουρα, και δε θα γίνει... και δε θα φορτώνετε τόσο το δικαστικό σύστημα, αγωγές, ασφαλιστικά μέτρα, και μου είπε αυτό, και θα κάνω ανακοπή, και..... θα λύνονται σε μια ώρα σε δύο, δε θα γίνονται ούτε έξοδα για τον κόσμο, ούτε τίποτα. Μπαμ, μπαμ, μπαμ, γειά σας.
- Σε διαζύγια έχετε επιδώσει ποτέ χαρτιά.
- Μόνο την αγωγή από το πολυμελές που είναι από το... που είναι για διαζύγιο. Που και πάλι εκεί τα περισσότερα ζευγάρια δε χωρίζουν με ωραίο τρόπο, και η αυτή... και βρίσιμο, και.....
- Και μπροστά στα παιδιά;
- Ναι, ναι, ναι. Αρνητικό αυτό, για τον ίδιο και για τα παιδιά πρωτίστως.
- Εκεί δεν κοιτάτε να επέμβετε;
- Εκεί όταν βρίσκουμε.... πιο παλιά, πριν κανά δυο χρόνια είχαμε πάει στο.. σε ένα τέτοιο και... και την αυτήν... και ααα... και ήταν και τα παιδιά μπροστά. Του λέμε εντάξει έχει τα χίλια δίκια του κόσμου, να πω είμαι με το μέρος σου; Ναι, μπράβο, κακώς καλώς έτσι φτάσαν τα πράγματα, μη φωνάζεις στα παιδιά μπροστά. Μη βρίζεις στα παιδιά μπροστά. Τα παιδιά δεν φταίνε σε τίποτα, ούτε ο... ούτε καν οι τελευταίοι που φταίνε, δεν φταίνε πουθενά. Έλα με τη γυναίκα σου, θες να δώσουμε ραντεβού να πιούμε έναν καφέ, να τα πείτε, να βριστείτε, όχι στα παιδιά μπροστά.
- Τους προτείνετε να τα βρουν, δηλαδή να βρουν μία λύση για τα παιδιά πιο πολύ;
- Ναι, το παιδί δε σου φταίει, για το παιδί γίνονται όλα, ναι είναι καλά. Εκεί μάλλον υπερισχύει ο εγωισμός τα νεύρα..... και πες στην κυρία... ή ά έτσι είναι η κυρία.... ή ο κύριος..., αναλόγως τί φύλο είναι, και πες του έτσι και... δηλαδή τί δουλειά έχω εγώ να του πω... δεν μπορώ δεν... εγώ κατ'αρχήν δεν την ξέρω την κυρία, δεν την έχω δει ποτέ, εγώ ξέρω το δικηγόρο της. Δεν ξέρω ποια είναι καν η κυρία, να τις πω τί; πες τα εσύ.
- Άτυπα, μπορείτε να τους βρείτε μία λύση, να τους πείτε κάτι έστω;
- Ναι, ναι, ναι. Δεν μπορείτε να τα βρείτε, γιατί να φτάσετε εδώ πέρα, εντάξει υπάρχουν προβλήματα.... ότι μπορούμε να σκεφτούμε εκείνη τη στιγμή γιατί δεν πάμε προετοιμασμένοι άαά θα πω αυτό, θα πω αυτό. Εκείνη τη στιγμή, ότι μου έρθει, ότι μου ακούσει, ότι δω θα πω, να βοηθήσω να μαλακώσει, να κάνουν ένα.... τουλάχιστο να μη βρίζονται, κάπως έτσι.
- Σαν πρόληψη τώρα εσείς, είτε να έχουμε ένα ενδεχόμενο έγκλημα και όχι απαραίτητα, είτε συγκρούσεις, μπορείτε να παίξετε αυτό το ρόλο, από την εμπειρία που σας έχει δείξει η δουλειά σας;

- Κοιτάξτε να δείτε, εμένα θα μου χαλάσει όλη τη μέρα, ένα τέτοιο χαρτί να πάω και να ακούσω και βρισιές, η οικογένεια ένα μπάχαλο, το σπίτι ακαταστασία, να έχει φύγει η μία να έχει φύγει ο άλλος, να έχει βρει εραστή και να του λέει φύγε από δω μέσα, εμένα μου χαλάει όλη τη μέρα αυτή. Μου τη χαλάει. Με κόβει δεν μπορώ να δουλέψω άλλο. Σπάζομαι, δεν μπορώ. Με χαλάει. Προσπαθώ να κάθε μέρα, είναι που είναι δύσκολη η δουλειά, κουραστική, να περνάει άνετα. Τώρα άμα μου τύχει έτσι μια στραβή, βρισιδία, κατηγορίες ο ένας στον άλλον... ε με χαλάει, μου τη χαλάει τη μέρα. Με κόβει.
- **Να ρωτήσω τώρα, οι δικαστικοί επιμελητές που φέρονται όπως είπατε πιο... σαν εξουσία, νομίζετε ότι κάνουν κακό στη δουλειά σας;**
- Αυτοί που μας έχουν βγάλει το κακό όνομα. Ότι είμαστε κακοί άνθρωποι.
- **Δυσκολεύουν το έργο σας;**
- Όσο δεν γίνεται, όσο δε μπορεί να φανταστεί κανείς. Το πλέον κακό. Το πλέον κακό. Είναι αν το σκεφτεί κανείς, αυτή η δουλειά είναι καθαρά θέμα ψυχολογίας και τρόπων, πως θα μιλήσεις... ο άλλος δεν είναι καρέκλα, είναι άνθρωπος, έχει ανάγκες, έχει προβλήματα, πόσο μάλλον προβλήματα οικονομικά, είτε γιατί μπορεί να έχουν προέλθει από προβλήματα υγείας ενός συγγενή του ή του ιδίου, ή.... δεν παίρνει άλλο από πρόβλημα αυτό ο άνθρωπος. Πόσο μάλλον να του πας εσύ και να του το παίζεις εξουσία, και να του μιλάς στο ενικό και.... θα σου κάνω κατάσχεση λες και χρωστάει σε σένα. Και είναι η πλέον απλή δουλειά. Λίγη παρατηρητικότητα, λίγο ωραίο τρόπο, και τελείωσε η υπόθεση. Απλά πράγματα είναι, πολύ απλή δουλειά, και μερικοί την κάνουν..
- **Αυτοί μπορούν να εξωθήσουν τις καταστάσεις στην αντίθετη πλευρά;**
- Αυτοί μπορούν να του πουν φέρε μου... θα σου βρω εγώ όπλο να κάνεις τί θες να κάνεις. Σε τέτοιο σημείο ας πούμε, όχι με την έννοια ότι κινούνται εχθρικά, αλλά μόνο και ο τρόπος που θα του μιλήσεις, θα τον αντιμετωπίσεις, θα τον... θα τον εκθέσεις στην κοινωνία, στους γείτονες, στα διαμερίσματα, στα δίπλα σπίτια... και μόνο αυτό για μένα φτάνει. Ο άλλος λέει δεν υπάρχει λύση, δεν υπάρχει τίποτα, μπαμ γειά σας. Το σκέφτεται, δεν το κάνει. Όχι ότι τον ωθεί ο ίδιος ο συνάδελφος, αλλά με τον τρόπο που του συμπεριφέρεται, δεν τον βοηθάει, δεν του δίνει μια ελπίδα, ότι είναι ωραία η ζωή ξέρω γω, υπάρχουν... όλοι έχουμε προβλήματα, όλοι χρωστάμε μωρέ, άστα να πάνε... εγώ πολλές φορές όταν είναι από κάρτες, διαταγές πληρωμής, από δάνεια, προσπαθώ να τους δείξω ότι και εγώ είμαι μέσα στο πρόβλημα αυτό που ζεις και εσύ γιατί και εγώ χρωστάω, και

εγώ χρωστάω, δηλαδή τους λέω πράγματα που δεν ισχύουν. Τους λέω ψέματα ας πούμε. Στην ουσία είναι ψέματα αυτά που τους λέω αλλά, θέλουν να τα ακούσουν. Χρειάζονται να τα ακούσουν, δεν είσαι εσύ μόνο, είμαι και εγώ, είναι όλος ο κόσμος, και εγώ χρωστάω, και μου ερχόταν το χαρτί για τη δόση για το αυτοκίνητο και δεν είχα και... τον πάω ότι δεν είσαι ο μόνος, όλοι είναι έτσι, δε θα γίνει και τίποτα, δεν είσαι μόνος σου, είναι όλος ο κόσμος. Και εγώ μέσα στο πρόβλημα, που σου φέρνω το χαρτί, που σου δημιουργώ έμμεσα πρόβλημα, και εγώ το ίδιο αντιμετωπίζω. Τους λέω κάποια αθώα ψέματα για να νιώσουν καλύτερα, για να αποφύγω ίσως μια κρίση, έναν τσακωμό μέσα στην οικογένεια οτιδήποτε. Τους λέω και εγώ, ψέματα, ψέματα, αλλά για καλό.

- **Θεωρείτε ότι έχει μεγάλη βαρύτητα αυτό που κάνετε;**
- Πολύ μεγάλη. Εμείς είτε εσκεμμένα είτε όχι, μπορούμε να διαλύσουμε μια οικογένεια, με δύο λεπτά που θα κάνουμε στο σπίτι. Με δύο λεπτά που θα κάνουμε, μπορούμε να κάνουμε ένα σπίτι, μία οικογένεια ένα μπάχαλο για να μην πω τίποτα πιο βαρύ. Με τον τρόπο που θα μιλήσουμε και πως θα συμπεριφερθούμε. Μέσα σε δυο λεπτά μπορεί να τα έχουμε διαλύσει όλα. Σόγια, τί θες, ότι θέλεις, εταιρείες να κλείσουν, σε δυο λεπτά μέσα. Αλλά συγχρόνως είναι τόσο εύκολη δουλειά, άμα έχεις κάποιες βασικές αρχές, ότι έχει να κάνεις με άνθρωπο, και όχι μόνο ότι έχεις να κάνεις με άνθρωπο, αλλά ότι έχεις να κάνεις με άνθρωπο που είναι φορτωμένος προβλήματα, είτε υγείας, είτε οικονομικά, είτε ψυχολογικά που προήλθαν από άλλα προβλήματα που προείπα, έχεις να κάνεις με έναν άνθρωπο που δεν ξέρεις τί είναι, και σε βλέπει, γιατί ξέρεις εμείς είμαστε και λίγο εύσωμοι εμείς, εγώ δηλαδή, δεν... και ξέρεις και φοράμε και τα γυαλιά ηλίου και πάμε και εντελώς χωρίς ένα χαμόγελο, χωρίς... και πάμε και μας βλέπει ο άλλος, και μένει έτσι... Και μετά με την ομιλία, του αρχίζουμε και του εξηγούμε... μας βλέπει και εμάς ανθρώπους, όπως βλέπουμε και εμείς αυτόν. Και μαλακώνει, και τον βλέπεις στην έκφραση του προσώπου του, ότι μαλακώνει, ότι χαλαρώνει... να σε ακούσει, να κάτσει, να μιλήσετε, να σου πει... να τα βγάλει αυτά που έχει από μέσα του... και μετά τον ξεκινάμε και εμείς..... και είναι πολύ απλή δουλειά, άσχετα αν συγχρόνως είναι πάρα πολύ πολύπλοκη και κουραστική και με ευθύνη μεγάλη. Είναι απλά πράγματα, είναι δέκα πραγματάκια, πράγματα ψυχολογία. Εντάξει, εγώ έχω κάνει και κάποια σεμινάρια έτσι, και με τη γλώσσα του σώματος, είναι πώς θα κάθετε ο άλλος, πως... να τον διαβάσω λίγο παραπάνω και να τον ψυχολογήσω και να ακούσει... να του πω αυτά που θέλει να ακούσει,

εντάξει ίσως έχει βοηθήσει πολύ ή ελάχιστα, αλλά έχει βοηθήσει λίγο τουλάχιστον σε μένα. Είναι πολύ απλά πράγματα.

- Για να κλείσουμε, θεωρείτε πως το επάγγελμά σας μπορεί να παίζει προληπτικό ρόλο.
- Πάρα πολύ. Πάρα πολύ. Αρκεί ο συνάδελφος, εγώ ο οποιοσδήποτε να θέλει να βοηθήσει, να θέλει να μιλήσει σε άνθρωπο. Συνήθως, λόγω ρουτίνας, λόγω πίεσης χρόνου, τηλεφωνήματα..... δεν... οι περισσότεροι το ξεχνάν αυτό, και, είσαι ο τάδε... πάρε αυτό το χαρτί και γειά σου.
- Γίνονται δηλαδή εντελώς εκτελεστικά όργανα;
- Γίνονται γιατί, η ρουτίνα, ο χρόνος, η πίεση, το άγχος, το... και το ξεχνάν αυτό οι περισσότεροι. Όχι ότι είναι κακοί, αλλά το παραβλέπουν για να κερδίσουν το χρόνο γιατί πιέζονται. Δηλαδή όσοι έχουν πολύ δουλειά συνάδελφοι το κάνουν αυτό, χωρίς να το θέλουν. Φτάνουν στο σημείο να μην το κάνουν. Εγώ που είμαι και καινούριος στο επάγγελμα, και έχω, γιατί δεν έχω πολύ δουλειά, έχω το χρόνο μου, βρίσκω το χρόνο, να κάτσω να μιλήσω, να... δηλαδή εγώ κανονικά αν έπινα τους καφέδες που κερνάν στα σπίτια δε θα μίλαγα τώρα, θα έβριζα από τα νεύρα, από τους καφέδες. Συνέχεια, να σε κεράσουμε, να κάνουμε.... μου έχουν κάνει και προξενιό σε κόρη τους, στο... ναι τέτοια πράγματα. Γιατί κάθομαι και ασχολούμαι μαζί του, καταλαβαίνετε; Του κερδίζω την εμπιστοσύνη, όσο πιο πολύ κάθεται, τόσο πιο πολύ του κερδίζεις την εμπιστοσύνη. Συνήθως όμως σου είπα, όσοι έχουν πολύ δουλειά, συνάδελφοι... φεύγουν. Α! τώρα θυμήθηκα και ένα περιστατικό. Είδατε που σας είχα πει στην αρχή ότι αποφεύγουμε να πηγαίνουμε να συναντήσουμε ή μια πλευρά την άλλη, στην Αθήνα συνάδελφοι, πριν τέσσερα, πέντε χρόνια και το κάνουν και ακόμα, και αυτό είναι κακό γιατί προσπαθούν να πάνε με τα νερά αυτού που τους πληρώνει, και τους πηγαίνουν και τους φέρνουν σε επαφή. Πριν όμως γίνει η πρώτη επαφή το πρώτο χαρτί να του εξηγήσεις όλη αυτή την διαδικασία που σας είπα πριν, όλη την κουβέντα που κάνουμε, και πριν πέντε, έξι χρόνια, είχαν πάει δύο συνάδελφοι στην Αθήνα να βγάλουν έξω ένα κύριο από το σπίτι, έξωση προφανώς ήταν, δεν τα θυμάμαι και καλά, υποθέτω ότι πρέπει να ήταν έξωση. Και πήγαν, οι δύο επιμελητές οι συνάδελφοι, μαζί με τον ιδιοκτήτη του διαμερίσματος που έμενε ο κύριος που έπρεπε να του κάνουν έξωση, αυτός προφανώς όπως σας είπα πριν, άνθρωποι με πολλά προβλήματα, είτε οικονομικά, είτε το οτιδήποτε, το πρόβλημα είναι πρόβλημα μες στο κεφάλι, είδε τους επιμελητές, είδε και τον ιδιοκτήτη, τον σπιτονοικοκύρη του προφανώς, πώς λειτούργησε ο εγκέφαλος, πώς γύρισε, πήρε την

καραμπίνα και τους καθάρισε. Από μόνοι τους πήγαιναν γυρεύοντας οι συνάδελφοι. Δεν πας πρώτα με τον... πρώτα τον κοιτάς, του μιλάς, τον φέρνω μαζί μου... τον ηρεμώ, του λέω ότι δεν είσαι μόνο εσύ, είναι όλη η Ελλάδα, είναι όλοι οι Έλληνες, και μη Έλληνες, όλοι, και μετά αφού το έχω πάει το πρώτο χαρτί, και ξέρω και πως είναι, και του μιλήσω και στο τηλέφωνο, και του πω, ξέρετε κύριε, θα έρθουμε εδώ και θέλει να έρθει και αυτός, του το λέω στο τηλέφωνο, τον προετοιμάζω, άμα τον δω α... και θα τον κάνω και... παίρνω μετά τον άλλον και του λέω, μην έρθεις γιατί λέει έτσι και έτσι. Και δεν τον παίρνω μαζί μου. Αυτοί προφανώς τον πήραν δηλαδή, εκ των πραγμάτων τον πήραν τον άνθρωπο, βγήκε ο άλλος με το... μπαμ μπαμ μπαμ... καληνύχτα.

- Στην ουσία αυτοί έφταιγαν;
- Ε μα ποιος φταίει εγώ; Γι'αυτό σας λέω, δεν... τον βλέπεις άνθρωπο, δεν ξέρεις τί μπορεί να κάνει, γιατί σας είπα, δε χρωστάει δύο χιλιάρικά σε μένα, και άλλα πεντακόσια ευρώ στον περιπτερά. Μπορεί να χρωστάει... να έχει βάλλει υποθήκη τα σπίτια, τα οικόπεδά του, τα πορτοκάλια του, τα.... να έχει πρόσφατα χωρίσει γι'αυτό το λόγο, για οικονομικούς λόγους, να έχει αρρωστήσει ο πατέρας του, όλα ένα, ένα, ένα, ένα, όλα τόσα προβλήματα, του πας και εσύ, δεν του μίλησες όπως πρέπει να του μιλήσεις, γειά σου.
- Μάλιστα. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.
- Σας ευχαριστώ και εγώ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Σε αυτήν την συνέντευξη φαίνονται τα εξής συμπεράσματα:

- Αρχικά το θεωρεί λειτούργημα, σημαντικός παράγοντας για να αντιληφθούμε πώς λειτουργεί στο επάγγελμα του. Είναι πιο περιγραφική η συνέντευξη στον τρόπο που πρέπει να δίνουν το κάθε έγγραφο.
- Κυρίαρχο ρόλο διαδραματίζει ο σεβασμός, και η επικοινωνία και η προσωπική επαφή που έχει με τον κόσμο γιατί έτσι κερδίζει την εμπιστοσύνη. Βοηθά ώστε να προσπαθεί να δίνει λύσεις στα προβλήματα, (είτε αυτά είναι μία νομική λύση, είτε να τα βρει με τον αντίδικο κ.ο.κ.) να προβλέπει καταστάσεις που μπορεί να εξελιχθούν επικίνδυνες, καθώς επίσης βοηθά ώστε να αποφεύγεται η έκρηξη των εντάσεων. Το γεγονός ότι ζει και έρχεται αντιμέτωπος με το πρόβλημα του καθενός βοηθά ώστε να λειτουργεί ως συμβουλευτικό όργανο σαν ψυχολόγος για να ηρεμεί τις καταστάσεις.
- Σημαντικός παράγοντας στο να εξελιχθούν οι καταστάσεις σε χειρότερη μορφή διαδραματίζουν οι επιμελητές που είτε δε φέρονται σωστά απέναντι στους ανθρώπους και εξωθούν τις εντάσεις, είτε που δεν έχουν δει τον κίνδυνο που μπορεί να παρουσιαστεί.

Γενικότερά σημαντικός παράγοντας για να ασκεί καλύτερα και με μεγαλύτερη επιτυχία το λειτούργημα του διαδραματίζει ο σεβασμός που θα αποδώσει στους ανθρώπους, ο τρόπος προσέγγισής τους και η άμεση επαφή με το πρόβλημα του καθενός. Λειτουργούν όλα αυτά μαζί ώστε ο κόσμος να τους εμπιστεύεται καλύτερα και έτσι με τη σειρά τους να μπορέσουν να τους δώσουν μία λύση συμφέρουσα για όλους όπου μπορεί να υπάρξει για να μειώνονται οι εντάσεις.

6^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Το επάγγελμα που κάνω, βασικά μου αρέσει, κάποιες φορές βέβαια έρχομαι σε δυσκολία, γιατί κυρίως απευθυνόμαστε σε ανθρώπους που έχουν πρόβλημα και κατά βάση οικονομικό και με τα δεδομένα τα σημερινά είναι δύσκολα και επικίνδυνα κιόλας, από τη στιγμή που υπάρχει οικονομική κρίση, αλλά έχει και τα θετικά του κομμάτια ως επάγγελμα.
- Πώς σας αντιμετωπίζει ο κόσμος;
- Κάποιες φορές, υπάρχει δυσκολία. Μπορεί να δεχτούμε και απειλές, μπορεί να δεχτούμε και επιθέσεις, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι ο κανόνας, θεωρώ ότι είναι η εξαίρεση, κατά κύρια βάση γενικά καλά, με την έννοια πια δηλαδή καλά, υπάρχουν άνθρωποι πια που καταλαβαίνουν ότι αυτή είναι η δουλειά μας και αυτό είναι το επάγγελμά μας και δεν τα βάζουν με μας. Υπάρχουν όμως και άνθρωποι που δεν το καταλαβαίνουν αυτό, γιατί είμαστε οι τελικοί αποδέκτες, δηλαδή εμείς είμαστε οι... εμείς είμαστε αυτοί που μας βλέπουν οπότε με μας έχουν την άμεση επαφή με το πρόβλημά τους γι'αυτό και αντιδρούν άσχημα, αλλά υπάρχουν και άνθρωποι που μας αντιμετωπίζουν καλά γιατί ακριβώς ξέρουν ότι αυτή είναι η δουλειά μας και ότι δεν έχουμε εμείς καμία ευθύνη σε αυτό.
- Αυτοί, που μπορεί να ξεσπάσουν πάνω σας, θεωρείτε ότι μπορεί να εκτονώσουν το θυμό τους;
- Τον εκτονώνουν το θυμό τους.
- Θεωρείτε ότι αυτή η εκτόνωση μπορεί να σταματήσει εκεί, δηλαδή να μην συνεχίσει κάπου άλλου.
- Όχι, δε συμβαίνει πάντα αυτό. Βασικά εκτονώνονται σε μας γιατί θεωρούν ότι μπορεί εάν εμείς φοβηθούμε να μεταφέρουμε αυτόν τον φόβο και στον πελάτη μας οπότε να μην συνεχίσει περαιτέρω.
- Έχετε έρθει σε επαφή με καταστάσεις σύγκρουσης; Δηλαδή είτε να συγκρουστούν με εσάς είτε μεταξύ τους οι αντίδικοι.
- Ναι έχω αντιμετωπίσει και σε προσωπικό επίπεδο προβλήματα επιθετικότητας, όπως απειλές.... με μαχαίρι, να μου λέει φύγε από δω γιατί θα σε σφάξω, κάποιος άλλος με απείλησε και με έβριζε με εντελώς χυδαίες εκφράσεις, και να μάθω ότι έγινες χίλια κομμάτια, και να πάω στα

μπουζούκια και να κεράσω όλο το μαγαζί, και καριόλα και διάφορα τέτοια, τα έχω αντιμετωπίσει και αυτά.

- **Εσείς τί κάνετε σε αυτές τις περιπτώσεις;**

- Εκεί προσπαθώ να είμαι όσο γίνεται πιο ήπια, γιατί δεν μπορείς να σηκώνεις τον τόνο της φωνής σου, σε αυτές τις περιπτώσεις έτσι; Εκεί σηκώνεσαι και φεύγεις, τον αντιμετωπίζεις τον άλλον όσο πιο ψύχραιμα μπορείς και σηκώνεσαι και φεύγεις, δεν μπορείς να κάνεις κάτι άλλο.

- **Έχει ηρεμήσει κανένας μετά από αυτά, που σας απείλησε δηλαδή;**

- Ναι σε μία δυο περιπτώσεις, θυμάμαι κάποιον που ζήτησε συγγνώμη μετά από αυτό, αλλά εντάξει θεωρώ ότι κατόπιν εορτής ήταν αυτό γιατί η επίθεση σε προσωπικό επίπεδο δε νομίζω ότι ωφελεί πουθενά, και δε νομίζω ότι θα έπρεπε να μας συμπεριφέρονται κατ'αυτόν τον τρόπο γιατί εμείς είμαστε εκτελεστικά όργανα.

- **Σας εκμυστηρεύεται ο κόσμος τα προβλήματά του; Σας νιώθει κάπως σαν ψυχολόγο...**

- Έχουμε γίνει αποδέκτες, δυστυχώς προβλημάτων, υπάρχουν φορές που, κάποιοι άνθρωποι που πηγαίνοντας να τους δώσω ένα δικόγραφο, μου λένε την ιστορία της ζωής τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα πιο άμεσα, από οικογενειακά, από προσωπικά... περίπτωση... πολλές περιπτώσεις γιατί ασκώ το επάγγελμα 25 χρόνια, οπότε έχω αντιμετωπίσει πάρα πολλά... που να τα θυμάμαι τώρα όλα αυτά, πολλές φορές μου έχουν πει για προσωπικά τους θέματα για άσχημες συμπεριφορές στην οικογένεια, δηλαδή μία μάνα μου έχει πει ότι την χτυπάει ο γιός της και δεν της αφήνει... δεν της δίνει λεφτά να πάρει ένα ψωμί και την ταϊζουν οι γείτονες, άλλη που έχει μπλέξει το παιδί της με τα ναρκωτικά, δηλαδή μιλάνε και για προσωπικά εντελώς προβλήματα, ανεξάρτητα από τα χαρτιά που μπορεί να έχω πάει να τους δώσω, από το όποιο δικόγραφο.

- **Εκεί εσείς πώς το καταλαβαίνετε; Γιατί το κάνουν αυτό;**

- Θέλουν στήριξη, όχι απλά να τα πουν, θέλουν στήριξη.

- **Τους δίνετε κάποια συμβουλή, είτε νομική είτε....**

- Πάντα ναι. Και κατευθύνσεις μπορώ να τους δώσω, για το πως μπορούν να αντιμετωπίσουν κάποιο πρόβλημα αλλά και προσπαθώ να τους συμπαρασταθώ ανθρώπινα περισσότερο.

- **Έχετε βοηθήσει ποτέ κόσμος ή έχει έρθει κόσμος να βοηθηθεί από εσάς σε θέματα που έχουν άμεση σχέση με το επάγγελμά σας;**

- Έχω βοηθήσει, έχω βοηθήσει πολύ κόσμο. Έχω βοηθήσει και έχω κάποιες φορές δηλαδή και με προσωπικό κόστος έχω δώσει βοήθεια όχι μόνο σε

νομικό επίπεδο απαραίτητα έτσι, σε ψυχολογικό καλά δεν το συζητώ πολλές φορές έχει γίνει, αλλά και σε οικονομικό, δηλαδή κάποιες φορές έχω βοηθήσει και ανθρώπους οικονομικά.

- Αυτό συνήθως σε ποιούς το κάνετε; Δηλαδή ποιοι σας ωθούν ώστε να τους βοηθήσετε;
- Σε ανθρώπους που εντοπίζω ότι πραγματικά έχουν πρόβλημα. Γιατί θεωρώ ότι έτσι μετά από την εμπειρία των 25 χρόνων είμαι σε θέση να κάνω έναν διαχωρισμό, να δω εάν πραγματικά ο άλλος έχει πρόβλημα ή με παραμυθιάζει για να κερδίσει ότι έχει να κερδίσει.
- Έχετε βοηθήσει ποτέ να τα βρουν οι δύο αντίδικοι;
- Ναι, ναι, ναι. Και του προτείνω συμβιβαστικές λύσεις για να μη συνεχιστεί το δικαστήριο που μπορεί να έχουν μεταξύ τους και οι εντάσεις τους.
- Θεωρείτε ότι οι δικηγόροι διατηρούν αυτές τις εντάσεις;
- Κάποιοι δικηγόροι ναι, τις συντηρούν τις εντάσεις και τις κόντρες, μόνο και μόνο για να έχουν δικαστήρια και για να μην χάσουν τους πελάτες τους.
- Έχει πέσει ποτέ στην αντίληψή σας ότι κάποιος πάνω στην απόγνωση του μπορεί να σκεφτεί και την αυτοκτονία ή σας το έχουν πει;
- Όχι δεν το έχω.... Δεν έχει δει κάποιον να.... τελευταία ακούγονται διάφορα, μάλιστα έχω ακούσει έχουν γίνει γύρω στις 3.000 αυτοκτονίες και δεν ξέρει ο κόσμος τίποτα, δηλαδή δεν έχουν βγει στη δημοσιότητα. Αλλά όχι δεν έχω κάποια προσωπική αντίληψη δηλαδή ότι κάποιος έχει αυτή τη λύση γιατί έχει οικονομικά προβλήματα.
- Θεωρείτε ότι τους μιλάτε ηρεμούν κάπως, ότι κάποιος τους νιώθει;
- Όχι, απλά επειδή τώρα πια είναι τόσο πολύ έντονο το οικονομικό πρόβλημα και είναι στον περισσότερο κόσμο, προσπαθώ και εγώ να τους λέω ότι δεν είστε οι μοναδικοί άνθρωποι που έχουν πρόβλημα, όλος ο κόσμος έχει πρόβλημα οικονομικό, λοιπόν ότι μπορούμε θα κάνουμε όλοι. Δηλαδή τους λέω ότι εντάξει μην τρελαίνεστε, μην παλαβώνετε γιατί δεν γίνεται να βρείτε λύση, με την έννοια πια δηλαδή, ότι είναι δεδομένο ότι υπάρχει οικονομικό πρόβλημα σε όλον τον κόσμο, οπότε τώρα τί... να πω ότι εκείνος έχει και ο άλλος δεν έχει... λέω ότι και εγώ έχω πρόβλημα, τί θα κάνουμε δηλαδή, θα πεθάνουμε γιατί έχουμε οικονομικό πρόβλημα, κάποια στιγμή θα το αντιμετωπίσουμε.
- Επειδή έχετε εμπειρία πλέον, έχει πέσει στην αντίληψή σας, ή έχετε καταλάβει ποτέ ότι κάποιος μπορεί να δημιουργήσει πρόβλημα στις επόμενες διαδικασίες;

- Κοιτάξτε, υπάρχουν περιπτώσεις... υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι που είναι σε θέση να κάνουν ακραίες... ακραία πράγματα, σε αυτές τις περιπτώσεις δε θα αναλάβω να κάνω παραπέρα δουλειά.
- Έχετε δώσει επιδόσεις για διαζύγια;
- Πολλές.
- Βλέπετε εντάσεις;
- Υπάρχει πρόβλημα ναι. Και μπροστά στα παιδιά δυστυχώς.
- Εκεί τους συμβουλευέτε κάτι;
- Αν μη τι άλλο, λέω ότι τα παιδιά δεν πρέπει καμία σχέση να έχουν με όλο αυτό που υπάρχει μεταξύ σας.
- Το καταλαβαίνουν αυτό;
- Σε κάποιες περιπτώσεις ναι, σε κάποιες περιπτώσεις όχι.
- Πώς τους βλέπετε να νιώθουν που στην ουσία τους το λέει ένας ξένος, δηλαδή ντροπή....
- Δε θα έλεγα ότι ντρέπονται, απλά προβληματίζονται, γιατί επειδή έχω δει ακραίες περιπτώσεις και έχω δει και ακραίες συμπεριφορές σε διαζύγια ή σε κάποιες περιπτώσεις... έχει χρειαστεί να κάνω έξωση, μάλλον έχει χρειαστεί να πάω σε ένα σπίτι που έμεναν δύο άνθρωποι μαζί άλλα που χώρισαν και μετά βγήκε απόφαση να πάει η σύζυγος να πάρει τα πράγματά της από το σπίτι που έμεναν, από το συζυγικό σπίτι. Λοιπόν, εκεί έχω δει τρελές συμπεριφορές... δηλαδή σε αυτήν την περίπτωση που λέω τώρα ήταν όντως ακραία τα πράγματα, έκλαιγε η σύζυγος που πήγα... στην ουσία μαζί της για να πάρει τα πράγματα, λοιπόν, και έβριζε και ήταν έτσι πολύ άσχημο κλίμα, και βέβαια..... θέλω να θυμηθώ και μία περίπτωση που ήταν πολύ ακραία.... όταν το θυμηθώ θα σας το πω..
- Ναι αλίμονο. Σε αυτές τις περιπτώσεις προσπαθείτε να τους ηρεμήσετε;
- Εκεί εννοείται ότι προσπαθώ να τους ηρεμήσω, εννοείται να ηρεμήσω γενικά τα πράγματα και να συμβουλευώ και τα παιδιά, γιατί υπάρχουν... υπάρχουν και περιπτώσεις που είναι και τα παιδιά μπροστά... ααα τώρα θυμήθηκα μία ακραία εντελώς περίπτωση. Υπήρχε μία απόφαση δικαστικής επικοινωνίας τέκνου. Ο πατέρας είχε κάνει αγωγή πατρότητας, δηλαδή δεν είχε δεχτεί ότι το παιδί ήταν δικό του. Έγιναν κάποιες εξετάσεις DNA κ.τ.λ. αποδείχθηκε ότι το παιδί ήταν δικό του, και μετά αποφάσισε να ζητήσει επικοινωνία με το παιδί του. Το παιδί του όμως, ήδη είχε φτάσει 5 χρονών, μέχρι να γίνει όλη αυτή η διαδικασία, και είχε βγει λοιπόν μία απόφαση που έπρεπε να πηγαίνει στο σπίτι της πρώην συζύγου, κάποιες ώρες, μία δύο ώρες, και μαζί με δικαστικό επιμελητή για να βλέπει το παιδί. Εκεί ήταν

πραγματικά μία πολύ άσχημη εμπειρία. Το άσχημο στην ιστορία ποιο ήταν, ότι το παιδί δεν τον γνώριζε αυτόν τον άνθρωπο, δεν ήξερε καν ότι είναι ο πατέρας του, και έπρεπε να παίξει με τον πατέρα του, έπρεπε να τον γνωρίσει, έπρεπε να.... τέλος πάντων να έχει κάποια επικοινωνία και να έχει κάποια επαφή. Σε αυτήν την περίπτωση ήρθα πραγματικά σε πάρα πολύ δύσκολη θέση γιατί το παιδί ήταν.... φοβισμένο ήταν τρομοκρατημένο, δεν ήθελε να το πλησιάσει δεν ήξερε ποιος ήταν, τον αντιμετώπιζε δηλαδή σαν έναν άγνωστο άνθρωπο, εκεί... έπαιξα μαζί του, μιλούσα με το παιδί, δηλαδή προσπαθούσα να.... η μάνα εν τω μεταξύ κρατούσε μια ουδέτερη στάση αλλά ούτε και αυτό βοηθούσε γιατί το παιδί είχε φοβηθεί γιατί δεν ήθελε καν να τον πλησιάζει, λοιπόν εκείνη ήταν από τις πολύ άσχημες εμπειρίες μου πάνω στο επάγγελμα.

- **Μάλιστα. Για το φιλικό διακανονισμό έχετε ακούσει;**
- Βεβαίως.
- **Θεωρείτε ότι εσείς μπορείτε να παίξετε έναν τέτοιο ρόλο;**
- Πιστεύω πως ναι.
- **Εδώ στην ουσία είναι δουλειά των δικηγόρων.**
- Όχι δεν είναι απαραίτητα δουλειά των δικηγόρων, μπορούμε και εμείς να παίξουμε έναν τέτοιο ρόλο. Νομίζω ότι και το συνέδριο που έχουμε σε αυτό αναφέρεται, στις διαπιστωτικές πράξεις. Και για το τί μπορούμε να κάνουμε εμείς. Δεν έχω βέβαια κάποια συγκεκριμένη εισήγηση για να στο πω αυτό, αλλά νομίζω πάνω σε αυτό είναι. Οι δικηγόροι δεν ξέρουν ποια είναι η κατάσταση. Οι δικηγόροι εξετάζουν το νομικό κομμάτι στην όποια υπόθεση έχουν, αλλά δεν έχουν όμως καμία σχέση με την πραγματικότητα. Εμείς είμαστε αυτοί που αντιμετωπίζουμε την πραγματικότητα και η οποία πραγματικότητα είναι και ωμή πολλές φορές και πολύ σκληρή. Όταν χρειάζεται να πας να κάνεις έξωση σε έναν άνθρωπο.... πήγα πριν σχεδόν στο τέλος του καλοκαιριού, τον Ιούλιο τώρα, πήγα να κάνω έξωση σε έναν άνθρωπο που έχει δύο παιδιά μεγάλα βέβαια, και ο άνθρωπος πραγματικά είχε πρόβλημα, και δεν μπορούσε να ανταπεξέλθει, και δεν μπορούσε να συνειδητοποιήσει ότι έχει βγει απόφαση και ότι πρέπει να φύγει, λοιπόν, σε αυτήν την περίπτωση, μπορεί να παίξει πολύ σημαντικό ρόλο ο δικαστικός επιμελητής, δηλαδή άφησα... στην ουσία από μόνη μου άφησα ένα χρονικό περιθώριο δυο, τριών ημερών, για να πάρουν οι άνθρωποι τα πράγματα, γιατί ήταν ένα σπίτι πλήρως τακτοποιημένο, έμεναν μέσα οι άνθρωποι δεν είχαν ψάξει να βρουν κάποιο άλλο σπίτι για να φύγουν, δεν είχαν συνειδητοποιήσει ότι είχε βγει η απόφαση για έξωση, και όταν πήγα στο

σπίτι και βρήκα τη σύζυγο, η γυναίκα τρελάθηκε, δεν ήξερε τί να μου πει. Ο δικηγόρος όμως δεν είναι σε θέση να το ζει.. να το ζήσει όλο αυτό, εμείς είμαστε οι αποδέκτες και τα ζούμε αυτά.

- **Οπότε μπορείτε να παίξετε έναν τέτοιο ρόλο;**
- Φυσικά και μπορούμε να παίξουμε.
- **Γενικά, για να κλείσουμε, μπορείτε να προλάβετε καταστάσεις που μπορεί να εξελιχθούν σε έγκλημα ή γενικότερα να έχετε έναν προληπτικό ρόλο και απέναντι στις εντάσεις;**
- Αν είναι κάτι που είναι πάνω στην δουλειά μας να μπορούμε να το προλάβουμε. Δηλαδή εάν υπάρχει κάποια απόφαση, δικαστική, ή αν υπάρχει τέλος πάντων κάποια νομική κόντρα και έρθουμε σε επαφή με τον αντίδικο να μπορούμε να προλάβουμε καταστάσεις. Στην ουσία εμείς βοηθάμε περισσότερο τους αντιδίκους και όχι τους πελάτες μας, γιατί δεν ερχόμαστε σε άμεση επαφή με τους πελάτες. Στις περιπτώσεις όμως που ερχόμαστε σε άμεση επαφή και με τους πελάτες, εκεί να πραγματικά παίζουμε και διαμεσολαβητικό ρόλο εντελώς. Και τα έχουν βρει μεταξύ τους. Εν τω μεταξύ ακόμα και στις κατασχέσεις, που εμάς πάλι βλέπουν οι οφειλέτες, και εκεί μπορούμε να βοηθήσουμε, και εκεί μπορούμε να παίξουμε και διαμεσολαβητικό ρόλο, με την έννοια ποια, ότι μπορούμε να πούμε και στον επισπεύδοντα ότι δως του ένα χρονικό περιθώριο του ανθρώπου γιατί έχει οικονομικό πρόβλημα, και δεν μπορεί τώρα να πληρώσει, ξέρω γω, μπορεί να πληρώσει μετά από δύο ή από τρεις μήνες, οπότε να σύμφωνα με αυτήν την έννοια σίγουρα μπορούμε να βοηθήσουμε και βοηθάμε.
- **Μάλιστα. Ωραία. Ευχαριστώ πολύ.**
- Να είστε καλά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Από αυτήν τη συνέντευξη βγαίνουν τα εξής συμπεράσματα:

- Αρχικά αντιλαμβανόμαστε ότι αρέσει στο συγκεκριμένο δικαστικό επιμελητή το επάγγελμα που κάνει. Ωστόσο θεωρεί ότι αντιμετωπίζει προβλήματα κυρίως των ανθρώπων και αυτό είναι μία δυσκολία.
- Κυρίαρχος παράγοντας που χρειάζεται στη δουλειά αυτή είναι η ψυχραιμία γιατί ακριβώς έρχονται αντιμετώπι και βιώνουν τα προβλήματα των ανθρώπων. Μέσω αυτής μπορούν να αντιμετωπίζουν τις εντάσεις ώστε να μην φτάνουν στα άκρα.
- Άλλος παράγοντας είναι η κατανόηση και η προσωπική επαφή. Η επαφή με τον κόσμο τους κάνει πιο έμπιστους ανάλογα και με το πώς φέρονται (αν δηλ. είναι πιο ανθρώπινοι) και έτσι μπορεί κάποιος να τους πει τα προβλήματα του ώστε να μπορέσει είτε να δώσει λύσεις νομικές, είτε να τους προτείνει μία συμβιβαστική λύση και για τους δύο είτε να τους στηρίξει ψυχολογικά.
- Παρεκκλίνουσες και παραβατικές συμπεριφορές βλέπουμε να αντιμετωπίζει ο συγκεκριμένος δικαστικός επιμελητής, και η αντιμετώπιση αυτών είναι με ψυχραιμία ώστε να μην οξύνει την κατάσταση περισσότερο.

Σα γενικότερο συμπέρασμα μπορούμε να αντιληφθούμε ότι σημαντικότερος παράγοντας που διαδραματίζει ρόλο για την δουλειά τους είναι η ψυχραιμία που μπορεί να έχει ο δικαστικός επιμελητής. Η ψυχραιμία είδαμε να φαίνεται σε πολλά σημεία της συνέντευξης. Μέσω αυτής αντιμετωπίζονται οι περισσότερες καταστάσεις που μπορεί να δημιουργηθούν.

7^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Είναι μία χαρά επάγγελμα.
- Σας αρέσει;
- Πάρα πολύ.
- Το θεωρείτε επικίνδυνο;
- Έχει μερικές ιδιαιτερότητες που πρέπει να προσέξουμε.
- Έχετε έρθει ποτέ αντιμέτωπος με καταστάσεις συγκρούσεις είτε απέναντί σας είτε μεταξύ των αντιδίκων;
- Ναι αμέ δύο φορές.
- Για πείτε μας περιστατικό.
- Το ένα περιστατικό, είναι σε ένα χαρτί που είχα να κοινοποιήσω σε μια επίδοση που πήγα να κάνω, και μόλις ενημέρωσα από το θυροτηλέφωνο περί τίνος πρόκειται αυτός που ήταν να το παραλάβει κατέβηκε με όπλο, και μου λέει ή φεύγεις ή σε καθαρίζω επιτόπου, και φυσικά έφυγα, βέβαια τον βρήκα την ίδια μέρα το απόγευμα στο σπίτι του και μου ζήτησε συγγνώμη, το παρέλαβε το χαρτί. Εντάξει, απλά το πρωί προφανώς πρέπει να είχε νεύρα από κάποιους άλλους και την πλήρωσα εγώ τη νύφη. Και δεύτερη φορά που πήγα να πάρω ένα αυτοκίνητο και επειδή έκλεινα την πόρτα της εισόδου για να μη μου το βγάλουν έξω και το πάρουν και φύγουν, μου τράβηξαν το αυτοκίνητο το δικό μου με ένα τρακτέρ, και αυτοί έφυγαν. Αλλά όταν εγώ πήγα να τους σταματήσω να μην τραβήξουν το δικό μου το αυτοκίνητο πιαστήκαμε στα χέρια.
- Και τί έγινε;
- Δεν παίξαμε ξύλο, εντάξει, ήμουν πιο ψύχραιμος, τον άφησα να λέει τα δικά του αυτόν, και μετά πήγα και υπέβαλα μία μήνυση στο αστυνομικό τμήμα της περιοχής, και το αυτοκίνητο μετά από ένα μήνα μου το παρέδωσαν.
- Μάλιστα. Ο κόσμος πως σας αντιμετωπίζει γενικώς όταν πάτε;
- Με καλό μάτι, όταν έχεις τρόπο.
- Έχουν ξεσπάσει ποτέ πάνω σας, δηλαδή να βρίσουν κ.ο.κ.;
- Εμένα δε με έχουν βρίσει προσωπικά, αλλά έχουν βρίσει αυτούς που τους στέλνουν τα χαρτιά.
- Σε εκείνες τις περιπτώσεις τί κάνετε συνήθως;

- Τίποτα. Τους ακούμε.
- Νομίζετε ο φεύγει ο θυμός που νιώθουν;
- Για να ξεσπάσουν το λένε περισσότερο, ναι φεύγει.
- Έχετε ποτέ βοηθήσει να τα βρουν τα δύο μέρη μεταξύ τους;
- Ναι αμέ.
- Συνήθως πότε το κάνετε αυτό; Δηλαδή βλέπετε κάτι και σας ωθεί στο να τους βοηθήσετε;
- Όταν είναι καλόβολοι και οι δύο, και υπάρχει διάθεση και από τους δύο.
- Έχετε βοηθήσει ποτέ κάποιον, να βρει μία λύση;
- Ναι αμέ.
- Συνήθως πότε το κάνετε αυτό;
- Σχεδόν πάντα, όταν μπορώ.
- Ο κόσμος όταν πάτε εκεί, σας εκμυστηρεύεται τα προβλήματά του;
- Τα προβλήματα σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα που αντιμετωπίζει εκείνη την ώρα; Εξαρτάται, άλλοι ναι άλλοι όχι.
- Θεωρείτε ότι μπορείτε να ψυχολογήσετε μία κατάσταση; Δηλαδή να καταλάβετε ότι κάτι είναι προβληματικό και να πάρετε προφυλάξεις;
- Όχι, αυτό δεν μπορείς να το καταλάβεις.
- Έχετε πάει αγωγές διαζυγίων;
- Πολλές φορές.
- Βλέπετε να βρίζουν;
- Όχι, όχι ποτέ.
- Για το φιλικό διακανονισμό έχετε ακούσει;
- Όχι. Δεν έχω υπόψιν μου κάτι.
- Είναι κάπως σα να φέρνεις τις δύο πλευρές και να προσπαθείς να βρεις μία λύση κοινά αποδεκτή και από τις δύο μεριές, εξωδικαστικά. Σε άλλες χώρες λειτουργεί σαν ο δικαστικός επιμελητής να κάνει διακανονισμούς μεταξύ των οφειλετών και των τραπεζών. Πιστεύετε ότι έναν τέτοιο ρόλο μπορείτε να παίξετε;
- Ναι αμέ, μπορούμε.
- Οι δικηγόροι θεωρείτε ότι συντηρούν αυτές τις εντάσεις μεταξύ των αντιδίκων;
- Για ένα μέρος ναι τις συντηρούν.
- Έχει πέσει ποτέ στην αντίληψή σας ή σας έχουν πει αυτά τα άτομα που χάνουν περιουσίες να στραφούν στην αυτοκτονία ή σε αθέμιτα μέσα;
- Όχι, δεν μου έχει τύχει.

- Θεωρείτε ότι μπορείτε να παίξετε είτε ένα ρόλο προληπτικό είτε να μειώσετε εντάσεις;
- Κατά περίπτωση πάει αυτό.
- Μάλιστα. Σας ευχαριστώ πολύ!
- Και εγώ σας ευχαριστώ!

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Από αυτήν τη συνέντευξη καταλαβαίνουμε τα εξής:

- Αρχικά μας αναφέρει ότι είναι ωραίο επάγγελμα.
- Κυρίαρχο ρόλο σε αυτήν την περίπτωση παίζει η ψυχραιμία και η αποστασιοποίηση των γεγονότων. Ψυχραιμία γιατί συνδέεται με τις περισσότερες καταστάσεις που είδαμε να μας αναφέρει. Ειδικότερα στο θέμα των συγκρούσεων είδαμε να χρειάζεται περισσότερο η ψυχραιμία. Μόνο με αυτόν τον τρόπο δεν εξελίσσονται σε κάτι χειρότερο. Ωστόσο, αποστασιοποίηση γιατί στις απαντήσεις με θέμα πώς αντιμετωπίζει τις καταστάσεις όταν μιλούν άσχημα για τον αντίδικο απάντησε ότι απλά τους ακούει.
- Παραβατικές συμπεριφορές αναφέρθηκαν κυρίως. Ωστόσο η ψυχραιμία ήταν αυτή που βοήθησε ώστε να αποφευχθούν όσο τον δυνατόν πιο ειρηνικά.
- Επίσης ο τρόπος που θα επιδώσει το έγγραφο από ότι μας ανέφερε παίζει σημαντικό ρόλο ώστε να αποφεύγονται οι προστριβές και οι εντάσεις.

Γενικότερο συμπέρασμα όλων όσων ελέχθησαν, κυρίαρχο ρόλο στο επάγγελμα τους συντελεί η ψυχραιμία. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν να αντιμετωπίζουν πιο πολύ τις καταστάσεις. Δεν επεμβαίνει σε προσωπικό επίπεδο σαν ψυχολόγος που είδαμε σε άλλες συνεντεύξεις, είναι πιο εκτελεστικό όργανο ωστόσο προσπαθεί έστω να συμβιβάσει καταστάσεις όταν μπορεί.

8^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Είναι δύσκολο επάγγελμα, γενικώς όμως καλά γιατί γνωρίζω κόσμο και προσπαθώ να βρω λύσεις. Δε θα έλεγα ότι είναι ιδανικό για μένα γιατί έρχομαι αντιμέτωπη με δύσκολες καταστάσεις.
- Το θεωρείτε επικίνδυνο;
- Ναι, είναι αρκετά επικίνδυνο.
- Πώς σας αντιμετωπίζει ο κόσμος;
- Πολλοί δε μας δημιουργούν κανένα πρόβλημα. Μερικές φορές όμως κάποιοι βρίσκουν το εύκολο θύμα και εκτονώνονται, ειδικά σε εμάς που είμαστε γυναίκες. Δεν έχουν χειροδικήσει ποτέ, συνήθως φωνάζουν. Άλλοι πάλι φοβούνται να υπογράψουν στα έγγραφα που τους επιδίδουμε... άλλοι πάλι φοβούνται να υπογράψουν γιατί μερικοί συνάδελφοι έχουν αφήσει άσχημο όνομα και κρατούν επιφυλάξεις.
- Τί κάνετε εκεί;
- Εκεί συνήθως δε μιλάμε πολύ.
- Έχετε έρθει αντιμέτωπη σε καταστάσεις συγκρούσεις, είτε μεταξύ των αντιδίκων είτε απέναντι στο πρόσωπό σας;
- Μεταξύ των αντιδίκων όχι. Απέναντι σε μένα ναι.
- Μπορείτε να μας δώσετε ένα παράδειγμα και πώς αντιδράσατε;
- Μια φορά θυμάμαι, με έσπρωξε ένας ηλικιωμένος, εκείνη την ώρα δεν αντέδρασα πιο πολύ γιατί είχα αρχίσει να φοβάμαι. Εκεί συνήθως ψυχολογώ την κατάσταση και αν δω ότι μπορεί να εξελιχθεί σε κάτι χειρότερο, δηλαδή να γίνει κάτι ακραίο φεύγω. Άλλη μία φορά... και αυτό να το ξέρετε είναι καλύτερα να πηγαίνουν δύο μαζί γιατί μπορεί να υπάρξει πρόβλημα ή να δημιουργηθεί κάτι άσχημο, οπότε για ασφάλεια καλύτερα είναι να πηγαίνουν δύο μαζί, θα σας εξηγήσω γιατί το λέω, μια φορά λοιπόν είχα πάει να επιδώσω ένα χαρτί, αυτός αρνήθηκε να το πάρει και έτσι έκανα θυροκόλληση. Όταν λοιπόν πήγα να φύγω, αυτός κατάλαβα ότι με ακολουθούσε από πίσω και μόλις πήγα να φτάσω στο αυτοκίνητο και είδε ότι υπήρχε και ένας άντρας συνοδηγός τότε εξαφανίστηκε. Εκεί είναι επικίνδυνες οι καταστάσεις.
- Ο κόσμος σας εκμυστηρεύεται τα προβλήματά του;
- Ναι, αρκετές φορές.
- Τί κάνετε σε αυτές τις περιπτώσεις;

- Εκεί συνήθως προσπαθώ να βοηθήσω όσο μπορώ είτε με συμβουλές είτε...
- Έχετε βοηθήσει ώστε να τα βρουν οι δύο αντίδικοι μεταξύ τους;
- Το έχω σαν αρχή να προσπαθώ να τους βοηθήσω. Έχω βοηθήσει να τα βρουν κιόλας. Μερικοί μου έχουν πει και ευχαριστώ. Συνήθως βοηθάω γιατί μπαίνω στη θέση τους, και προσπαθώ να βρω μία λύση και αν και ο άλλος είναι καλοπροαίρετος τότε γίνεται ευκολότερο.
- Έχετε δώσει χαρτιά για αγωγές διαζυγίου;
- Ναι.
- Εκεί τί αντιμετωπίζετε συνήθως;
- Εκεί αρκετές φορές βρίζουν άσχημα, συνήθως οι γυναίκες είναι αυτές που βρίζουν.
- Μπροστά στα παιδιά βρίζουν; Τί κάνετε εκεί;
- Ναι πολλές φορές μπροστά στα παιδιά. Εκεί συνήθως όταν βλέπεις ότι η κατάσταση είναι τσιτωμένη δε λες τίποτα. Απλά δίνεις το χαρτί και φεύγεις.
- Θεωρείτε ότι αυτή η εκδήλωση θυμού που βγάζουν μερικοί (όχι μόνο στα διαζύγια αλλά και σε άλλες περιπτώσεις) βοηθάει στο να ξεσπούν;
- Ναι ασφαλώς. Ηρεμούν μέσα τους μετά από αυτό. Όταν είναι θυμωμένοι όμως δε σε ακούν καν ότι και αν τους πεις. Βέβαια όταν ο άλλος έχει κάτι στο μυαλό του... οι δικηγόροι επίσης μπορούν να παίξουν διπλό ρόλο, γιατί πολλές φορές πηγαίνουν λένε λένε λένε.. και μετά νιώθουν ότι ηρεμούν.
- Έχετε μπορέσει να ψυχολογήσετε καταστάσεις ότι μπορούν να γίνουν ακραίες;
- Ναι, βλέπεις όταν ο άλλος είναι επιθετικός προσπαθείς να πάρεις κάποιες επιφυλάξεις. Είναι δύσκολη η κατάσταση.
- Έχετε καταλάβει αν κάποιος μπορεί να στραφεί στην αυτοκτονία ή σε αθέμιτα μέσα προκειμένου να ξεφύγει από μία δύσκολη κατάσταση;
- Όχι. Αυτά συνήθως δεν εκδηλώνονται. Δεν τα καταλαβαίνεις.
- Έχετε ακούσει για το φιλικό διακανονισμό;
- Όχι δεν έχω ακούσει κάτι.
- Λειτουργεί κυρίως στην Ολλανδία από δικαστικούς επιμελητές, και περίπου μπορούν να βρουν μία λύση μεταξύ οφειλέτη και τράπεζας. Εσείς πιστεύετε ότι μπορείτε να παίξετε έναν τέτοιο ρόλο;
- Να προτείνουμε... να προτείνουμε έναν φιλικό διακανονισμό; Νομίζω και τώρα γίνεται, τώρα μπορείς να προτείνεις κάτι ανάμεσα στους οφειλέτες και στις τράπεζες.

- Γενικότερα μπορείτε να βοηθήσετε ως διαμεσολαβητής έστω και άτυπα;
- Ναι. Μερικές φορές βέβαια κάποιοι μου λένε πράγματα τα οποία απευθύνονται στους αντιδίκους. Νομίζουν ότι τους ξέρω και ότι θα τους τα μεταφέρω. Πηγαίνεις πάντα με διάθεση να προτείνεις λύσεις, βλέπουν διαταγή πληρωμής και σε ρωτάνε τί είναι αυτό κ.ο.κ... άλλοι πάλι σου λένε και τα προβλήματά τους αλλά πολλές φορές δεν έχω και το χρόνο για να ασχοληθώ όσο θα ήθελα. Αλλά πάντα έστω προσπαθούμε να βρούμε μία συμβιβαστική λύση. Ότι μπορούμε να κάνουμε προσπαθούμε να το κάνουμε για να βοηθήσουμε μία κατάσταση.
- Μάλιστα. Σας ευχαριστώ πολύ.
- Και εγώ σας ευχαριστώ. Να είστε καλά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Από αυτήν τη συνέντευξη βγαίνουν τα εξής συμπεράσματα:

- Αρχικά μας αναφέρει ότι είναι καλό το συγκεκριμένο επάγγελμα κυρίως γιατί της δίνει την ευκαιρία να έρχεται σε επαφή με τον κόσμο και να προσπαθεί να δίνει λύσεις. Ωστόσο για τη συγκεκριμένη το θεωρεί ότι δεν είναι ιδανικό.
- Κυρίαρχο ρόλο διαδραματίζει η αποστασιοποίηση. Συνήθως σε όλες τις εντάσεις μας απάντησε ότι δεν θα πει κάτι απλά τους ακούει. Επίσης ίσως αυτή η αποστασιοποίηση να πηγάζει από τον φόβο που όπως είδαμε νιώθει σε καταστάσεις κυρίως που οι εντάσεις στρέφονται στο πρόσωπό της.
- Ωστόσο σημαντικός παράγοντας είναι η διαμεσολάβηση όταν μπορεί να προτείνει.

Σα γενικότερο συμπέρασμα αντιλαμβανόμαστε ότι η αποστασιοποίηση των καταστάσεων ειδικότερα εκείνων που εκδηλώνονται οι εντάσεις για να αποφεύγονται οι συγκρούσεις, καθώς επίσης και στην περίπτωση που αντιλαμβάνεται κίνδυνο προτιμά να απέχει.

9^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.

- Πώς νιώθετε για το επάγγελμα που κάνετε;
- Το επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή μου αρέσει γι'αυτό και το εξασκώ. Είναι ένα επάγγελμα που σε βοηθάει να έχεις άμεση επαφή καθημερινά με τον κόσμο και να βλέπεις την πραγματικότητα γύρω σου, να βλέπεις την εικόνα πίσω από τον καθρέπτη, να βλέπεις την κοινωνία πίσω από την βιτρίνα... Γιατί αλλιώς είναι ο κόσμος που βλέπεις και πολλές φορές αλλιώς είναι η πραγματικότητα. Π.χ. αυτοί που σου το παίζουν ότι έχουν πολλά χρήματα και κάνουν ακριβή ζωή δεν είναι και πάντα αλήθεια, μου έχουν τύχει πολλές περιπτώσεις τέτοιων τύπων που χρωστούσαν πάρα πολλά σε τράπεζες και ενώ το έπαιζαν φραγκάτοι, έρχονταν στο γραφείο και κλαίγονταν να μην τους βγάλουμε το σπίτι στην πλειστηριασμό. Άσε... Βέβαια υπάρχουν και οι περιπτώσεις ανθρώπων που όντως έχουν πρόβλημα και είναι για λύτωση γιατί τους ήρθαν στραβά τα πράγματα, αλλά είναι μειοψηφία επί του συνόλου.
- Ο κόσμος σας λέει τα προβλήματά τους;
- Αρκετές φορές.
- Τι κάνετε εκεί;
- Αυτούς είναι να τους λυπάσαι τις περισσότερες φορές μωρέ. Δεν είναι τόσο ότι φταίνε αυτοί, είναι πολλές περιπτώσεις που έχασαν τη δουλειά τους ξαφνικά και έτρεχαν τα δάνεια για το σπίτι, που τους έβαλαν εγγυητές κάτι πονηροί φίλοι ή συγγενείς και μετά τους παράτησαν να πληρώσουν αυτοί το χρέος, ή τις περισσότερες φορές κάποιοι που έκαναν ένα οικονομικό άνοιγμα για να μια επιχείρηση δική τους μικρή και δεν τους έκατσε. Πάω να τους δώσω την διαταγή πληρωμής και τους βλέπω που τους παίρνει από κάτω. Αρχίζουν και λένε το πρόβλημά τους σε εμένα, κλαίγονται, και με κοιτάνε με ένα ύφος λες και περιμένουν από εμένα να τους πω κάτι να σωθούν. Δεν είναι και λίγο ξέρεις να του πηγαίνεις του άλλου χαρτί ότι χρωστάει και να ξέρει ότι τις επόμενες μέρες αν δεν πληρώσει θα του κατάσχεις την περιουσία. Είναι φάσεις που πραγματικά καταλαβαίνεις την κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο απέναντί σου και ξέρεις, δεν είμαι και κανένα κτήνος, σε κάτι τέτοιες περιπτώσεις προσπαθώ να βοηθήσω όπως μπορώ κάποιον, που το αξίζει βέβαια, όχι το κάθε λαμόγιο που μάζευε δάνεια με το τσουβάλι και την είδε ιστορία στο τέλος. Είναι η ανθρωπιά μωρέ που έχουμε, η συμπόνια για τον συνάνθρωπο, το

αίσθημα του ισχυρού που έχεις απέναντι σε κάποιον αδύναμο στην φάση εκείνη, κάποιον ο οποίος κρέμεται από τα χείλη σου... δεν μπορώ παρά να τον βοηθήσω με τις γνώσεις μου για να ξεφύγει από το αδιέξοδό του, ή τουλάχιστον να κάνει καμιά προσπάθεια. Ειδικότερα προσπαθώ να τους αποτρέψω από τους τοκογλύφους. Είναι η εύκολη λύση ξέρετε, ειδικά τώρα που οι τράπεζες δε δίνουν δάνεια. Αλλά είναι ό,τι χειρότερο, γιατί πάει ο άλλος για να βρει λύση στο πρόβλημα του και το κάνει πολύ χειρότερο. Είναι αδίστακτοι άνθρωποι, άπληστοι... άσε που πολλοί πλέον συνεργάζονται με κυκλώματα της νύχτας και αν κάποιος δεν δίνει τα λεφτά δεν κινδυνεύει μόνο με κατάσχεση της περιουσίας του, αλλά και να φάει ξύλο. Εκεί προσπαθώ να τους εξηγήσω ότι θα είναι ολέθριο λάθος να πάνε σε μια τέτοια λύση γιατί πλέον θα μπουν μέσα σε έναν φαύλο κύκλο με χρέη από όπου δεν θα καταφέρουν να ξεφύγουν ποτέ. Ούτε να διαφύγουν στην παρανομία φυσικά, γιατί τώρα απλά χρωστάνε, μετά θα μπουν και φυλακή. Είναι πάνω στην απόγνωση το πως θα το δει ο καθένας. Γιατί δεν ξέρεις κιόλας, καμιά φορά μπορεί κανένας να κάνει και καμιά τρέλα πάνω στην απόγνωσή του. Όπως π.χ. να αυτοκτονήσει, αν και για να λέμε την αλήθεια είναι ελάχιστες αυτές οι περιπτώσεις, εμένα μόνο μία φορά μου είχε τύχει, και ο τύπος είναι ένα γνωστό λαμόγιο και το έλεγε καθαρά σαν μοχλό πίεσης προς τον αντίδικο, οπότε και δεν ασχολήθηκε κανένας μαζί του. Βέβαια για να μην επικεντρωθώ μόνο στις οικονομικής φύσεως αρμοδιότητές μας, είναι και πολλά άλλα χαρτιά που στέλνουμε, όπως τα εξώδικα, αγωγές κλπ. Εκεί είναι το γλέντι... ως συνήθως για μικροδιαφορές, για κανένα βρισίδι, λίγα μέτρα σε κτήματα ή ακόμα και για μια παρεξήγηση στέλνουν ο ένας χαρτί στον άλλο και τσακώνονται. Και κάπου εκεί μπαίνουμε εμείς στη μέση να δώσουμε το χαρτί. Εκεί να δεις τι ακούμε, τις περισσότερες φορές μας λένε όλη την ιστορία ως έχει, βέβαια από την δική τους οπτική γωνία, και μετά ζητάνε και τη γνώμη μας. Εκεί τώρα τι να του πεις του καθένα; Από την μία θέλεις να πάρει το χαρτί, αλλά δεν είσαι και αναίσθητος, άσε που έχεις και μια σεβαστή δουλειά... όπως και να το κάνεις επιτελείς και κοινωνικό έργο. Οπότε τις περισσότερες φορές αφού τους ακούσω μετά κάνω ένα σχόλιο, πιο πολύ προς το να τους τα συμβιβάσω και όχι να τους αγριέψω, να οξύνω την κατάσταση ανάμεσα στους 2 αντίδικους. Προσπαθώ να τους το δείξω από μια οπτική γωνία που δεν το βλέπουν, ή δεν τους αφήνει η εκδικητική τους μανία να το δουν. Που ξέρεις μπορεί και να χαλαρώσουν τα πράγματα μεταξύ τους

και να μη χρειαστεί να συνεχίσουν να τρώγονται έτσι και μέσα στα δικαστήρια.

- Πώς σας αντιμετωπίζει ο κόσμος; Ξεσπούν πάνω σας;
- Ναι, όχι όλοι όμως. Αλλά ξέρετε δεν το παρακάνω γιατί είναι και πολλοί που είναι φορτωμένοι άγρια με την κατάστασή τους και δεν θέλουν και πολύ για να αρχίσουν να βρίζουν εμένα. Μου έχει τύχει αρκετές φορές να τα ακούω εγώ για τον άλλο, του στυλ δηλαδή.. όχι δεν το παίρνω το χαρτί, να του πεις να πάει να γαμ... καταλαβαίνετε τώρα... και πολλά άλλα τέτοια. Με βλέπουν σαν σάκο του μποξ και σαν τον ενδιαμέσο, οπότε χώνουν κάργα, βγάζουν όλα τα απωθημένα τους σε εμένα... εμένα με βλέπουν σαν εκπρόσωπο του άλλου που έχουν την αντιδικία, κατάλαβες τι σας λέω τώρα. Το μόνο καλό είναι ότι ηρεμούν στο τέλος, αφού τα βγάλουν όλα από μέσα τους, είτε βρίζοντάς με, σπάνιες τέτοιες περιπτώσεις, είτε κάνοντας παράπονα για την κατάσταση που έχουν μπλέξει και τι λαμόγιο ήταν ο άλλος και τους την έκανε και τέτοια πολλά.
- Έχετε έρθει αντιμέτωπος σε κατάσταση σύγκρουσης, είτε απέναντι σας είτε μεταξύ των αντιδίκων;
- Ναι, θα σας αναφέρω μια δύο ιστορίες που μου έχουν τύχει τώρα να καταλάβετε για τι πράγμα μιλάμε, όχι ιστορίες για ένα απλό χαρτί, που απλά λένε και μουρμουράνε, αλλά για εκτελέσεις που εκεί είναι τα ζόρια, εκεί είναι που γίνεται η όλη φασαρία. Μια φορά πήγαμε να κάνουμε έξωση σε ένα ξυλουργείο. Ο ξυλουργός έλειπε οπότε αναγκαστήκαμε όπως προβλέπει και ο νόμος να βάλουμε τον κλειδαρά να ανοίξει τις πόρτες και να ξεκινήσει να αντικαθιστά τις κλειδαριές. Σε κάποια στιγμή, μετά από λίγο, ήρθε αυτός μαινόμενος και φώναζε από έξω, ποιοί είσαστε εσείς και είσαστε κλέφτες και πως μπήκατε και μάλιστα και καλά ήθελε να επιτεθεί και σε μια συνάδελφο που ήταν μαζί μου. Εννοείται ότι μπήκα στη μέση για να μην κάνει καμιά κίνηση και του εξηγούσα ότι είμαστε δικαστικοί επιμελητές και του συνιστούσα να ηρεμήσει καθώς με όλο αυτό που έκανε το μόνο που θα κατάφερνε θα ήταν να τον πάρει αστυνομία η οποία είχε ενημερωθεί και ερχόταν. Με τα χίλια δύο και αφού ήρθε και η αστυνομία χαλάρωσε και κατάλαβε πως έχει η κατάσταση... μην κοροϊδευόμαστε, ήδη ήξερε μιας και του είχαν πάει τόσα χαρτιά πριν, αλλά νόμιζε ότι δεν θα γίνει η έξωση. Σιγά σιγά, μιλώντας κατάλαβε και ποιο ήταν το λάθος του, και μάλιστα μας ζήτησε και συγγνώμη για την όλη συμπεριφορά του. Το αποτέλεσμα ήταν να κάτσουμε και να μιλήσουμε και λίγο στο τέλος και αφού είχε ολοκληρωθεί η καταμέτρηση των κινητών πραγμάτων, και να

του δώσω να καταλάβει ποιοό ήταν το λάθος του αλλά και πως θα μπορούσε να επανορθώσει, ή να ξεκινήσει κάτι από την αρχή. Μια άλλη περίπτωση, τότε είχα τσαντιστεί αρκετά κιόλας ήταν όταν πήγαμε να κάνουμε μια έξωση σε ένα διαμέρισμα και στο απέναντι ήταν ο ιδιοκτήτης. Ξεκίνησε η διαδικασία κανονικά, ο άνθρωπος που νοίκιαζε το σπίτι και ο οποίος ήταν εξωστέος δεν είχε κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα να αποχωρήσει, αν και οκ δεν χαιρόταν κιόλας, αλλά το είχε αποδεχτεί. Κάπου εκεί μου έρχεται από απέναντι ο ιδιοκτήτης και να αρχίζει να φωνάζει ότι του χρώσταγε έξι ενοίκια και ότι του έχει χαλάσει τους τοίχους, ότι οι καναπέδες ήταν δικοί του και τους έσπασε και διάφορα άλλα που δεν τα θυμάμαι και όλα. Το θέμα είναι ότι η διαδικασία κυλούσε όμορφα και ήρθε ο άλλος να μου δημιουργήσει ένταση. Όπως και έγινε. Άρχισε και ο ενοικιαστής να φορτώνει και να ανταλλάσουν βρισιές και η κατάσταση είχε αρχίσει να γίνεται επικίνδυνη. Οπότε προκειμένου να χαθεί η ισορροπία εντελώς και να έχουμε τίποτα ιστορίες, γυρίζω στον ιδιοκτήτη και του λέω σε έντονο ύφος να περάσει έξω και ότι δεν είχε καμία δουλειά στο κτήριο την παρούσα φάση. Εκείνος έκπληκτος με κοίταξε και μου είπε ότι είναι δικό του το σπίτι και τότε του επανέλαβα ότι βρισκόμαστε στην διαδικασία της έξωσης και δεν έχει καμία δουλειά εκεί μέσα, οπότε και αποχώρησε μουρμουρίζοντας. Ο ενοικιαστής τότε ηρέμησε, μου είπε ευχαριστώ και συνεχίστηκε κανονικά η διαδικασία. Ξέρεις καμιά φορά μπορεί να βρεις τον μπελά σου μέσα από τέτοιες διαμάχες, γιατί για πλάκα μπορεί κάποιος να στραφεί εναντίον σου και να σου επιτεθεί χωρίς να υπολογίσει τις ποινικές κυρώσεις που θα έχει. Αν και για να πω την αλήθεια οι περισσότεροι καταλαβαίνουν ότι εμείς σε κάτι τέτοιες φάσεις είμαστε απλά εκτελεστικά όργανα και δεν φταίμε σε τίποτα. Αλλά έχει σημασία και ο τρόπος που διαχειρίζεσαι τον κάθε ένα, θέλει σεβασμό και υπομονή, για να μπορέσεις να κάνεις την δουλειά σου σωστά και όμορφα. Εκτός από τις περιπτώσεις που κάποιοι το παίζουν μάγκες και δεν καταλαβαίνουν, οπότε τους θέτεις προ των ευθυνών τους ή στην χειρότερη φωνάζεις την αστυνομία και τους κάνει συστάσεις ή τους πηγαίνει και στο αυτόφωρο, μιας και είναι παρακώληση της διαδικασίας και αντίσταση κατά του δικαστικού επιμελητή εν ώρα υπηρεσίας.

- **Μάλιστα! Έχετε πάει σε διαζύγια;**
- **Ναι! Το χειρότερό μου είναι οι αγωγές διαζυγίων.**
- **Τί γίνεται εκεί συνήθως;**

- Εκεί ακούς τα πάντα τις περισσότερες φορές. Βγάζει ο καθένας την χολή του για τον άλλο, βρίζουν, κατηγορούν και λένε γενικά απίστευτα πράγματα... και το αστείο, κάποιες φορές το κάνουν ακόμα και μπροστά στα παιδιά τους. Εκεί είναι που τους παρακαλώ να σταματήσουν, ότι δεν είναι σωστό μπροστά στο παιδί και ότι ίσως θα έπρεπε να βρουν έναν τρόπο να τα βρουν ή να το λύσουν όμορφα το πρόβλημα και τις διαφορές τους μιας και το παιδάκι δεν φταίει σε τίποτα που αυτοί οι δύο δεν κατάφεραν να τα βρουν. Ότι και να έχουν δεν τους φταίει το παιδάκι, αλλιώς είναι να είναι μόνοι τους και αλλιώς να είναι ένα παιδί στη μέση. Κάποιοι ξέρεις το σκέφτονται και το καταλαβαίνω από τον τρόπο που μαζεύονται και ανασκευάζουν λίγο τα όλα όσα έχουν δηλώσει. Βέβαια, υπάρχουν και αυτοί που υποστηρίζουν ότι είναι καλό να μαθαίνει το παιδί τί παλιότερο ήταν το άλλο μέλος της οικογένειας και να μην την πατήσσει ποτέ αν πάει να το κοροϊδέψει. Είναι οι φάσεις που δεν θέλω να ακούω καν, τους λέω απλά ότι δεν με νοιάζει και ότι βιάζομαι και έχω πολύ δουλειά, να παραλάβουν το χαρτί και να φύγω, γιατί το θεωρώ ανωριμότητα και ξευτίλα. Αν και υπάρχουν και περιπτώσεις που δεν μιλάνε καθόλου, απλά παίρνουν το χαρτί και δεν το συζητάνε καθόλου. Αν και να σας πω, σε κάποιες περιπτώσεις που βρίσκω καλό κλίμα προσπαθώ να τους τα συμβιβάσω, αλλά είναι πολύ σπάνιες αυτές οι περιπτώσεις. Πιο εύκολα μπορώ να τα συμβιβάσω σε οικονομικές διαφορές, φτιάχνοντας ένα πρόγραμμα, ένα διακανονισμό πληρωμής με συγκεκριμένες ημερομηνίες και ποσά και έτσι όσο το τηρούν λύνεται το θέμα. Όπως και με εξώσεις και άλλα τέτοια, όπου προσπαθώ να κάνω όσο το δυνατόν πιο ομαλή γίνεται την διαδικασία. Βέβαια ειδικά αυτό με τον οικονομικό διακανονισμό το κάνουμε άτυπα καθώς είναι δουλειά των δικηγόρων, αλλά καταλαβαίνεις την κάνουμε εμείς, γιατί αν περιμέναμε από αυτούς... άσε. Στα οικονομικά πάει και έρχεται, κάτι κάνουν, αλλά στα διαζύγια και στις άλλες διαφορές των ανθρώπων είναι τραγικοί. Πιο πολύ ρίχνουν λάδι στην φωτιά παρά να βρουν μια λύση. Και μετά πάνε στο δικαστήριο μέσα και το παίζουν πολιτισμένοι και καλά να τα βρούμε και τέτοια.
- Οι δικηγόροι θεωρείτε ότι συντηρούν τις συγκρούσεις μεταξύ των αντιδίκων;
- Οι δικηγόροι το μόνο που κάνουν, πλην ελάχιστων εξαιρέσεων, να μεγιστοποιούν τις ήδη υπάρχουσες διαφορές, αδιαφορώντας παντελώς για τα αποτελέσματα που θα έχει ο φανατισμός των πελατών τους. Το μόνο που τους νοιάζει είναι να γεμίζει η τσέπη και να έχουν δουλειά. Είναι

πραγματικά λυπηρό να βλέπεις ανθρώπους μορφωμένους να μην έχουν επίπεδο, να ξεπουλάνε τα πάντα μπροστά στο χρήμα. Δεν τα μπορώ εγώ αυτά, μου αρέσει να βοηθάω τον δίπλα μου όταν μπορώ και κρίνω ότι πρέπει. Ξέρεις, είναι καλό μωρέ, επιτελούμε κοινωνικό έργο μέσω της δουλειάς μας, έχουμε εξουσία και μάλιστα μεγάλη, δεν είναι κακό να την χρησιμοποιούμε για καλό σκοπό. Όσο υποκειμενικά και αν είναι τα κριτήρια αξιολόγησης μου της κατάστασης του καθενός, εγώ πιστεύω ότι κάνω το καλό. Αλλά και η εμπειρία μου με έχει βοηθήσει σε αυτό. Αλλιώς έκρινα μια κατάσταση στην αρχή της σταδιοδρομίας μου, αλλιώς τώρα.

- **Θεωρείτε ότι μπορείτε να διαβάσετε μία κατάσταση από πριν, ότι μπορεί κάποιος να κάνει κάτι ακραίο;**
- Σαφώς. Πολλούς πλέον τους καταλαβαίνω από τον τρόπο που με κοιτάνε, από τον τρόπο που μου μιλάνε... αφήστε που είναι και καλό αυτό γιατί έτσι μπορεί να καταλάβω και κάποιον ο οποίος δεν θα είναι και πολύ στα καλά του, οπότε θα το αναφέρω στους άλλους, τους αντίδικους, αλλά θα φυλαχτώ και εγώ. Ποτέ δεν ξέρεις. Καλή δουλειά, να βοηθάμε και τους άλλους αλλά πρέπει να προσέχω κιόλας για την σωματική μου ακεραιότητα και των άλλων φυσικά. Και η βοήθεια να γίνεται σε λογικά και θεμιτά πλαίσια, όχι και να χάσω την δουλειά μου, ή να φτιάξω ένα κακό όνομα. Εννοείται ότι η δική μου επιβίωση είναι πάνω από όλους. Το μόνο κακό είναι ότι υπάρχουν και επιμελητές που χαλάνε το όνομα.
- **Δηλαδή;**
- Όπως σε κάθε κοινωνική ομάδα έτσι και σε εμάς υπάρχουν αυτοί που σε κάνουν να ντρέπεσαι για λογαριασμό τους. Άνθρωποι χωρίς ήθος, χωρίς συναδελφικότητα, πονηροί, το μόνο που τους νοιάζει είναι πως θα βγάλουν περισσότερα χρήματα. Φέρονται άθλια στον κόσμο, πολλούς τους παραπλανούν και χώνονται σε δουλειές συναδέλφων τους. Ξέρεις, είναι λογικό, άνθρωποι που απέτυχαν στο επάγγελμά τους, βρήκαν τη δίοδο να γίνουν επιμελητές και βγάζουν όλο το απωθημένο τους μιας και έχουν και εξουσία. Αυτοί οι αδαείς άνετα μπορούν να εξωθήσουν σε έγκλημα. Πιο παλιά ήταν ένας που είχε πάει και για κατάσχεση αυτοκινήτου και αγρίευε τον άνθρωπο στον οποίο ανήκε το αυτοκίνητο και του μιλούσε υποτιμητικά με αποτέλεσμα ο άλλος να τον αρχίσει στις μάπες και να αποκομίσει από όλο αυτό ένα πολύ ωραίο κολάρο για ένα μήνα. Κατάλαβες τώρα, αυτά δεν είναι πολιτισμένα πράγματα, όπως και αυτοί που τα κάνουν. Το μόνο καλό είναι ότι αποτελούν μια συντριπτική μειοψηφία και ελπίζω στο μέλλον να εκλείψει από τον κλάδο μας.

- Για το φιλικό διακανονισμό έχετε ακούσει;
- Έχω ακούσει και αν ισχύσει και στην Ελλάδα για εμάς θα το θεωρήσω μια δικαίωση του κλάδου μας.
- Θεωρείτε ότι μπορείτε να παίξετε το ρόλο φιλικού διακανονισμού;
- Εμείς ούτως ή άλλως κάνουμε έναν άτυπο φιλικό διακανονισμό, όπως σου είπα και πιο πριν. Αλλά μετά χώνονται συμβολαιογράφοι στη μέση, δικηγόροι και αντί για διακανονισμό καταλήγει αυτός που το ζήτησε να πληρώνει ένα σωρό δικαστικά έξοδα. Όλο αυτό το σύστημα πρέπει να αλλάξει για το καλό του κόσμου, του απλού κόσμου. Αηδία ρε γαμώτο, να ξεκινάς για να μαζέψεις τα χρέη σου και να έρχονται οι άλλοι σαν κοράκια να φορτώσουν έξοδα, έλεος δηλαδή. Δεν χρειάζεται τόσος πολύς κόσμος. Ενώ αν αναλάβουμε εμείς την όλη διαδικασία, με απευθείας εντολές από τράπεζες, ελληνικό δημόσιο, ιδιώτες, χωρίς να χρειάζεται η μεσολάβηση των άλλων θα είναι σίγουρα πολύ πιο οικονομικό για τον πελάτη, οπότε και πολύ αποδοτικό, μιας και δεν θα αυξάνονται τα έξοδα, αλλά και θα αναλαμβάνουμε εμείς να το κάνουμε που ήδη έχουμε την τεχνογνωσία για κάτι τέτοιο. Πιστεύω ότι είμαστε οι μόνοι που μπορούμε όχι απλά να παίξουμε το ρόλο του φιλικού διακανονισμού, αλλά να τα καταφέρουμε με εντυπωσιακά αποτελέσματα.
- Μάλιστα! Σας ευχαριστώ πολύ!
- Και εγώ σας ευχαριστώ!

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.

Κυριότερα συμπεράσματα που βγαίνουν από τη συγκεκριμένη συνέντευξη είναι τα εξής:

- Αρχικά μας αναφέρει ότι του αρέσει το συγκεκριμένο επάγγελμα. Κυρίως γιατί όπως αναφέρει τον βοηθά ώστε να βλέπει τον πραγματικό κόσμο και όχι αυτόν που παρουσιάζει κάποιος στην κοινωνία. Είναι σαν τα προσωπεία που ανέφερε ο Goffman και ότι ο κόσμος χρησιμοποιεί προσωπεία για τις διάφορες κοινωνικές του υποχρεώσεις.
- Κυρίαρχο παράγοντα διαδραματίζει η προσωπική επαφή που έχει με τον κόσμο. Αυτό γιατί συνδέεται με όλους τους παράγοντες. Από την προσωπική επαφή αντιλαμβάνεται καλύτερα το πρόβλημα, το βιώνει πιο πολύ, αν λέει αλήθεια η ψέματα, αν έχει την προδιάθεση να κάνει κάτι ακραίο αλλά κυρίως με το να μπορέσει με τη σειρά του να δώσει συμβουλές στο πρόβλημα (είτε μέσω διαμεσολάβησης, είτε συμβουλές για αποφυγή εγκληματικών πράξεων κ.ο.κ.).
- Χρειάζεται ανθρωπιά για να ασκεί κάποιος αυτό το επάγγελμα κυρίως γιατί έρχεται αντιμέτωπος με ακραίες καταστάσεις οι οποίες όπως μας είπε δεν είναι κτήνος για να μην καταλαβαίνει.
- Επίσης, αρνητικό ρόλο στο επάγγελμα τους διαδραματίζουν οι δικ.επιμελητές που δε λειτουργούν με τον ανάλογο τρόπο. Καθώς επίσης πολλοί οι δικηγόροι συντηρούν τις εντάσεις.

Σα γενικότερο συμπέρασμα όλων όσων ελέχθησαν μπορούμε να πούμε πως η προσωπική επαφή που έχει ένας επιμελητής με τον κόσμο τον βοηθά ώστε να αντιλαμβάνεται πιο πολύ το πρόβλημα του καθενός ούτως ώστε να προτείνει λύσεις αλλά και επιπλέον να βλέπει κινδύνους που μπορεί να παρουσιαστούν.

4.3.Βασικά συμπεράσματα.

Σε αυτό το σημείο θα αναφέρουμε τα βασικότερα συμπεράσματα από τις συνεντεύξεις. Θα αναλύσουμε τους επιμελητές και τον κόσμο. Βασικότερα συμπεράσματα των επιμελητών πάνω στην άσκηση των καθηκόντων τους είναι τα εξής:

- Αρχικά σε όλους σχεδόν άρεσε το επάγγελμα που κάνουν. Οι περισσότεροι δε, το θεωρούν και ως **λειτουργήμα**, λίγοι είναι αυτοί που λειτουργούν ως εκτελεστικά όργανα. Ωστόσο η έκταση των απαντήσεων που δόθηκαν μας δείχνει το πόσο μπορεί να τους ενδιαφέρει και πόσο ακριβής ήθελαν να γίνουν στις απαντήσεις τους.
- Ο κυριότερος παράγοντας που διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην άσκηση των καθηκόντων τους είναι **προσωπική επαφή** που έχουν με τον κόσμο. Τους βοηθά ώστε να μπορούν να βιώνουν το πρόβλημα εις βάθος, κάτι το οποίο δεν μπορεί να γίνει από τα άλλα επαγγέλματα που έχουν άμεση σχέση με τη δικαιοσύνη. Έτσι με αυτόν τον τρόπο μπορούν να προτείνουν λύσεις είτε αυτές περιέχουν συμβιβασμό, είτε ψυχολογική υποστήριξη, είτε κάποια συμβουλή που να αφορά άμεσα το πρόβλημά τους. Εδώ γεννάται το ερώτημα πως αν λειτουργήσει η ηλεκτρονική δικαιοσύνη, αυτομάτως χάνουν μεγάλο μέρος του λειτουργήματος που επιτελούν. Δε θα έρχονται σε επαφή με τον κόσμο τόσο πολύ ώστε να προλαμβάνουν καταστάσεις, αλλά και να βοηθούν τους ανθρώπους.
- Άλλος παράγοντας που παίζει σημαντικό ρόλο είναι ο **σεβασμός** που τους αποδίδουν και το αίσθημα της **δικαιοσύνης**. Με το σεβασμό μπορούν να κερδίσουν την εμπιστοσύνη του κόσμου ούτως ώστε να μπορέσουν να τους μιλήσουν για το πρόβλημά τους πιο εύκολα. Το αίσθημα της δικαιοσύνης γιατί είδαμε στις περιπτώσεις όπου λειτούργησαν και με τους δύο αντιδίκους ως ίσος προς ίσο μειώθηκαν οι εντάσεις και επίσης και οι δύο πλευρές αντιλήφθηκαν το λάθος της κατάστασης.
- Επίσης είδαμε η **ψυχραιμία** να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Αρκετοί θεωρούν ότι με την ψυχραιμία αντιμετωπίζονται ευκολότερα οι δύσκολες καταστάσεις.
- Σχεδόν όλοι προσπαθούν να βρουν λύσεις και λειτουργούν ως **διαμεσολαβητές** στις περιπτώσεις που κρίνουν ότι μπορεί να επιτευχθεί μία τέτοια οδός.

- Οι περισσότεροι **βιώνουν** το πρόβλημα που έχει προκύψει και λίγοι στέκονται **αποστασιοποιημένοι**.
- Στις εντάσεις ή στη διάπραξη κάποιου εγκλήματος οι περισσότεροι επιμελητές λειτουργούν ως ουδέτεροι και προσπαθούν μέσω του **διαλόγου** να λύσουν το πρόβλημα χωρίς να καταφύγουν στη δικαιοσύνη. Λίγοι είναι αυτοί που δε θα ασχοληθούν περαιτέρω.
- Επίσης σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι περισσότερες γυναίκες είναι πιο ευαισθητοποιημένες ή φοβούνται λίγο περισσότερο από τους άντρες. Οι άντρες κυρίως αντιμετωπίζουν τις καταστάσεις με μεγαλύτερη ψυχραιμία.
- Οι επιμελητές που αριθμούν περισσότερα χρόνια από άλλους επηρεάζονται λιγότερο από τις καταστάσεις σε σχέση με αυτούς που εκτελούν τα καθήκοντα λιγότερο χρόνο, δε σημαίνει όμως ότι δεν είναι ευαισθητοποιημένοι.
- Τέλος, αρκετοί πιστεύουν ότι πρέπει να μορφωθούν σε τομείς όπως ψυχολογία, επικοινωνία κ.ο.κ. για να μπορούν να διαχειρίζονται ακόμα καλύτερα τους ανθρώπους και τις καταστάσεις.
- Ωστόσο, σημαντικό είναι το γεγονός ότι στις περισσότερες εντάσεις η αντιμετώπισή τους έγινε με το διάλογο και τη συνεργασία. Λίγοι ήταν αυτοί που επέλεξαν ένα κατασταλτικό μοντέλο.

Όσον αφορά τον κόσμο που έρχονται σε επαφή μπορούμε να διακρίνουμε τα εξής:

- Αρχικά σχεδόν οι περισσότεροι δε δημιουργούν προβλήματα. Λίγοι είναι αυτοί που θα δημιουργήσουν πρόβλημα στο έργο των επιμελητών και αυτοί θα δημιουργήσουν θα το κάνουν γιατί στο πρόσωπο του επιμελητή βλέπουν τον αντίδικο.
- Αρκετές φορές, το ξέσπασμα που μπορεί να εκδηλωθεί στους επιμελητές λειτουργεί ως **εκτόνωση** και μετά ηρεμεί η κατάσταση.
- Επιζητούν τη **βοήθεια** από κάποιον γι' αυτό και μιλούν για τα προβλήματά τους περισσότερο σε αυτούς. Τους βλέπουν ως αντιπρόσωπους της δικαιοσύνης και επιζητούν την κατανόησή τους κάποιες φορές.
- Μερικές φορές αντιλαμβάνονται όταν κάποιος τους τονίσει ότι έχουν ξεπεράσει τα όρια και ότι αυτό που κάνουν δεν είναι το σωστό. Φαίνεται από τη στάση που κράτησαν μετά.

Σημαντικοί αρνητικοί παράγοντες που διαδραματίζουν αρνητικό ρόλο στο έργο των επιμελητών είναι οι εξής:

- Οι δικαστικοί επιμελητές που δε φέρονται με τον ανάλογο τρόπο και έτσι ο κόσμος δυσπιστεί απέναντι στον οποιοδήποτε ασκεί αυτό το επάγγελμα.
- Μερικοί επιμελητές με τη στάση τους **ωθούν** στο έγκλημα παρά το προλαμβάνουν.
- Μερικοί δικηγόροι **προωθούν** τις εντάσεις ούτως ώστε να μπορούν να έχουν δουλεία αγνοώντας τα προβλήματα που δημιουργούν.

4.4. Παρατήρηση.

Σε αυτό το κομμάτι της εργασίας θα παραθέσω κάποιες εμπειρίες που απέκτησα λόγω της συνεχούς ενασχόλησης με το αντικείμενο και παρατηρώντας όχι πλέον μόνο από τα λεγόμενα των δικαστικών επιμελητών, αλλά από την δική μου οπτική πως είδα το έργο τους και τί αντίκτυπο έχει. Παρευρισκόμενοι σε πολλές πράξεις που έκαναν οι δικαστικοί επιμελητές, από μία απλή επίδοση εγγράφου μέχρι κατάσχεση και πλειστηριασμό. Αυτό φυσικά δεν έγινε μόνο με τη συνοδεία ενός επιμελητή, αλλά και από άλλους, για να δω και διαφορές μεταξύ τους στο πώς συμπεριφέρεται δηλαδή ο καθένας τους και ποιά είναι η αντίδραση που λαμβάνουν από τον κόσμο.

Σαν πρώτη εντύπωση κυρίως αναφερόμαστε σε ένα επάγγελμα που έχει να αντιμετωπίσει σε καθημερινή βάση τα προβλήματα που έχουν οι άνθρωποι. Έχει μία επικινδυνότητα λόγω ακριβώς ότι έρχονται σε άμεση επαφή με το πρόβλημα και κυρίως γιατί ο δικαστικός επιμελητής είναι αυτός που θυμίζει σε κάποιον το πρόβλημά του. Ωστόσο, δε σημαίνει ότι αντιμετωπίζουν κατά βάση επικίνδυνες συμπεριφορές αλλά σίγουρα έχουν να διαχειριστούν τις συγκρούσεις μεταξύ των ανθρώπων. Μερικές είναι οι φορές που έχουν να αντιμετωπίσουν παρεκκλίσεις ή παραβατικές συμπεριφορές. Μία τέτοια συμπεριφορά ήταν σε έναν πλειστηριασμό.

Σε έναν πλειστηριασμό όπου ο οφειλέτης, έβλεπε να εκπλειστηριάζεται το ακίνητό του και πάνω στην απελπισία του να μην γίνει ο πλειστηριασμός, έκλεψε τα λεφτά που είχε δώσει ο πρώτος για προσφορά, και έφυγε. Ευθύνη εκεί έχει ο συμβολαιογράφος, που δε φρόντισε να είναι καλά φυλασσόμενα. Όμως, εκεί ο άνθρωπος είχε διαπράξει έγκλημα. Έκλεψε λεφτά. Ο δικαστικός επιμελητής που δεν είναι απαραίτητο να είναι μπροστά σε τέτοιες πράξεις, ήταν σε εκείνον τον πλειστηριασμό. Για να αποφύγουν κάθε είδους διένεξη, μηνύσεις κ.ο.κ. πήρε τηλέφωνο τον οφειλέτη και του εξήγησε, ότι αυτό που έκανε δε σημαίνει ότι θα σταματήσει τον πλειστηριασμό γιατί ούτως ή άλλως συνεχιζόταν, θα έχουν πρόβλημα και αυτοί, αλλά και αυτός, όμως μεγαλύτερο αυτή τη φορά διότι υπάρχει η περίπτωση να πάει κατηγορούμενος σε ποινικό. Εκεί ο δικαστικός επιμελητής δεν πρόλαβε μία τέτοια συμπεριφορά, αλλά φρόντισε να προλάβει κάτι το οποίο θα συνεχιζόταν. Με την εξήγηση που του έδωσε, κατάλαβε ότι αυτό που έκανε θα τον έβαζε σε μεγαλύτερα προβλήματα καθόσον είχε και οικογένεια να φροντίσει. Γύρισε λοιπόν με όλα τα χρήματα, που σημειωτέον δεν ήταν λίγα, και ζήτησε και συγγνώμη. Εκεί είναι που κατάλαβε τί είχε κάνει. Ωστόσο, η διαδικασία συνεχίστηκε χωρίς να

υπάρχει κάποιο άλλο πρόβλημα. Εκείνη τη στιγμή ο δικαστικός επιμελητής με τη συμπεριφορά του και με το να εξηγήσει τους κινδύνους που έκρυβε μία τέτοια πράξη ώθησε το δράστη να καταλάβει το λάθος του και να μη συνεχίσει κάτι ανάλογο όσο ήταν παρόν στη διαδικασία.

Άλλο ένα παράδειγμα ήταν σε μία κατάσχεση που είχαμε πάει. Στην αρχή δε μας δέχτηκαν με πολύ χαρά αλλά πιο πολύ όχι γιατί με εμάς είχαν κάποια αντιπαλότητα, αλλά γιατί οι άνθρωποι έχαναν την περιουσία τους, το ήξεραν, αλλά όχι γιατί αυτοί ξόδευαν. Εν ολίγοις, είχε βάλλει ο υιός τη μητέρα του να υπογράψει σε ως εγγυήτρια στα δάνεια που αυτός έπαιρνε. Ακριβώς επειδή αυτός δεν είχε κάποιο ακίνητο/κινητό στο όνομά του οι τράπεζες απευθύνθηκαν στον εγγυητή δηλαδή στη μητέρα του. Δεν είναι λίγες αυτές οι περιπτώσεις. Η πρώτη συμπεριφορά που είδαμε από αυτήν την κυρία αν και ήταν αρκετά απομακρυσμένη από τον τόπο, ήταν καθισμένη σε μία καρέκλα να αναπνέει βαριά. Εκεί ήρθαμε πραγματικά σε δύσκολη θέση. Κάποιοι της έριχναν ευθύνες όπως είπαν *«τί θες να είναι χαρτί από το γιό σου, αφού έκανες τη βλακεία και τρέχουμε όλοι μας»*. Εκεί έκανε επέμβαση ο δικαστικός επιμελητής και είπε *«μην της μιλάτε έτσι δε φταίει αυτή, και να φταίει ότι έγινε έγινε από δω και πέρα τί κάνουμε συν ότι δεν την βλέπετε δεν είναι καλά, θέλετε να πάθει κάτι;»*. Δεν κατάλαβα αν το αντιλήφθηκαν αυτό που τους είπε ή αν σταμάτησαν και ένιωσαν άσχημα από ντροπή. Σίγουρα σε τέτοιες καταστάσεις τα νεύρα είναι λίγο τεταμένα. Ωστόσο, με μία συζήτηση που έγινε περίπου ένα τέταρτο, τους έδωσε μία λύση ώστε να γλιτώσουν έστω κάποια πράγματα από την περιουσία τους. Ωστόσο η κατάσταση ηρέμησε. Σε αυτήν την περίπτωση ο δικαστικός επιμελητής λειτούργησε σαν σύμβουλος να δώσει μία λύση ώστε να διαφύγουν από το αδιέξοδο και σαφώς να ηρεμήσει μία κατάσταση.

Άλλη μία περίπτωση που μου έκανε εντύπωση ήταν σε ένα πάνω σε ένα διαζύγιο για τα περιουσιακή στοιχεία. Η κοπέλα που της επιδίδαμε είχε χωρίσει με το σύζυγό της. Αυτός της ζητούσε τα λεφτά που είχε ξοδέψει αυτός για το σπίτι που είχαν φτιάξει. Τότε της είπε ο δικαστικός επιμελητής: *«και γιατί δεν το πουλούσατε έστω να πάρετε τα μισά λεφτά ο καθένας να τελειώνει η ιστορία;»* Η απάντηση που έδωσε η κοπέλα ήταν : *«ναι στην αρχή είπαμε και οι δύο να γίνει έτσι να τελειώνουμε, αλλά ο δικηγόρος μου, μου είπε όχι δε σε συμφέρει, και τώρα τρέχουμε..»*. Εδώ αντιλαμβανόμαστε ότι οι δικηγόροι, δε μιλάμε για όλους, συντηρούν εντάσεις για να έχουν υποθέσεις. Θέλουν να έχουν συγκρούσεις οι άνθρωποι μόνο και μόνο για να έχουν δουλειά. Ωστόσο με αυτόν τον τρόπο και η νοοτροπία των ανθρώπων δεν αλλάζει αλλά και ο κόσμος θα αντιμετωπίζει εντάσεις.

Αντιλαμβανόμαστε ότι όλο αυτό, το δικαστικό σύστημα, έχει γίνει μία επιχείρηση, σε βάρος των ανθρώπων, εκμεταλλευόμενο και συντηρώντας τις εντάσεις τους. Δεν υπάρχει η νοοτροπία να βρίσκεται μία λύση που θα παραδέχεται ο κόσμος τα λάθη του και θα προσπαθήσουν να λύσουν το οποιοδήποτε πρόβλημα μακριά από ένα κατηγορητικό πλαίσιο. Ωστόσο, πλέον γίνονται προσπάθειες για τη διαμεσολάβηση. Οι δικαστικοί επιμελητές μπορούν να τους ενθαρρύνουν σε αυτές τις μεθόδους.

Γενικότερα, οι δικαστικοί επιμελητές διεπιστώθη ότι όταν έχουν σεβασμό και φέρονται σαν ίσος προς ίσο στον άνθρωπο που έχουν να επιδώσουν το οποιοδήποτε έγγραφο ή έχουν να εκτελέσουν την οποιαδήποτε πράξη, μπορεί ο κόσμος να τους εκφράζει τα συναισθήματά του πιο εύκολα ώστε να μπορεί να τους δίνεται η ευκαιρία να δίνουν συμβουλές και λύσεις. Όταν είναι πιο απόμακροι απλά μετατρέπονται εκτελεστικά όργανα τα οποία δεν μπορούν να βοηθήσουν περαιτέρω. Μερικές φορές δε, όταν φέρονται απότομα ή με εξουσία στρέφουν στο αντίθετο άκρο που μπορεί να αποτελείται από παραβατικές πράξεις.

Χρειάζονται όμως για όλα αυτά περαιτέρω μόρφωση για να αντιλαμβάνονται τα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν και τον τρόπο που πρέπει να επικοινωνούν με τον κόσμο (γιατί όλα αυτά τα κάνουν βάσει πείρας οι πιο ευαισθητοποιημένοι και όχι όλοι). Βασικό πλεονέκτημα και μειονέκτημα στο λειτούργημά τους είναι η άμεση επαφή με τον κόσμο. Πλεονέκτημα γιατί με αυτό μπορούν να διαγνώσουν και να βιώσουν καλύτερα μία προβληματική κατάσταση και να δώσουν ευκολότερα λύσεις ώστε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις. Μειονέκτημα γιατί έρχονται σε άμεση επαφή με τις συγκρούσεις, είναι οι πρώτοι αποδέκτες των συγκρούσεων και αυτό κρύβει μία επικινδυνότητα.

Ένα αρνητικό θα θέλαμε να τονίσουμε είναι η ηλεκτρονική δικαιοσύνη. Σε ένα συνέδριο που πήγαμε ακούστηκαν πολλά γι' αυτό το ζήτημα που θέλουν να έρθει και στην Ελλάδα (όχι οι δικ. επιμελητές αλλά όλο το σύστημα απονομής δικαιοσύνης). Εκεί ένας ομιλητής από άλλη χώρα που μίλησε γι' αυτό το θέμα ανέφερε συγκεκριμένα : *«δημοσιοποιούμε τα όνομα των κακοπληρωτών, ένα θέμα που λειτουργεί θετικά»* δηλαδή με λίγα λόγια βάζουμε ετικέτα, αυτός είναι κακοπληρωτής μην τον εμπιστεύεστε. Και συγκεκριμένα για την Ολλανδία ακούστηκε το εξής: *«στο σύστημα έγινε hacking από Ιρανούς... Έ και τί έγινε συμβαίνουν αυτά»*. Με λίγα λόγια βλέπουμε ότι μία ηλεκτρονική δικαιοσύνη που γίνεται χάριν συντομίας και όχι ασφάλειας, γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης διαφόρων, τα προσωπικά στοιχεία και δεδομένα του καθενός. Ο καθένας που κατέχει την τέχνη του υποκλοπέα μέσω

ηλεκτρονικών υπολογιστών θα μπορεί να μπαίνει και να κλέβει στοιχεία του κάθε ανθρώπου; Αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να προβληματίζει όλους μας για το ποιά θα είναι η εξέλιξη των νέων τεχνολογιών στη δικαιοσύνη.

Τέλος, σα γενικότερο συμπέρασμα όλων σημαντικό ρόλο στο λειτούργημά τους διαδραματίζει η προσωπική επαφή που έχουν με τον κόσμο και ο διάλογος. Αυτά είναι τα κυριότερα εργαλεία για να επιτελείται σωστά ο ρόλος τους και να μπορούν να θεωρούνται ότι μπορούν να παίξουν προληπτικό ρόλο.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σε αυτό το σημείο θα παραθέσουμε τα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτήν την εργασία. Αρχικά είδαμε ότι ο δικαστικός επιμελητής είναι ένας θεσμός που λειτουργεί πάρα πολλά χρόνια πριν. Παλαιότερα ήταν πιο αυστηρός ο τρόπος που λειτουργούσαν και ενάντια στα ανθρώπινα δικαιώματα. Πλέον, λειτουργούν βάσει των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καθήκον τους είναι να διευθετούν τις ιδιωτικές διαφορές ή οτιδήποτε το αστικό δικαστήριο τους προστάσει να πράξουν.

Έρχονται σε επαφή με αρκετό κόσμο κάθε μέρα. Η παράδοση εγγράφων γίνεται κατά βάση στο προσωπικό χώρο του καθενός που αποτελεί την οικία του. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μπορεί να έρχεται πιο κοντά με την πραγματικότητα που βιώνει ο καθένας από ότι τα άλλα όργανα της δικαιοσύνης μπορούν. Έρχεται αντιμέτωπος μονίμως με συγκρούσεις, διότι ήδη τα μέρη έχουν επιλέξει τη δικαστική οδό για τη λύση του προβλήματός τους, οπότε η σύγκρουση υφίσταται, ειδάλλως δε θα είχαν επιλέξει αυτή τη διαδικασία. Έτσι είναι αυτοί που πρέπει να διαχειρίζονται αυτές τις συγκρούσεις.

Διεπιστώθη από τις συνεντεύξεις των επιμελητών ότι μπορούν να διαδραματίσουν προληπτικό ρόλο. Μόνο η παρουσία τους ανάμεσα σε μια διαφορά συντελεί σε προληπτικό ρόλο. Αυτό γιατί στην περίπτωση που δεν υπήρχαν αυτοί και καλούνταν οι ίδιοι οι αντίδικοι με μία απόφαση να εκτελέσουν την πράξη σχεδόν σίγουρα θα υπήρχαν εντάσεις σε μεγάλο βαθμό οι οποίες δεν ξέρουμε που μπορεί να καταλήξουν. Εξάλλου μας έγινε γνωστό ότι στις περιπτώσεις που βρίσκονταν οι αντίδικοι μαζί την ώρα της εκτέλεσης μίας πράξης υπήρχαν από παρεκκλίνουσες συμπεριφορές μέχρι και παραβατικές. Ο όρος παρεκκλίνουσα συμπεριφορά αναφέρεται στην παράβαση κανόνα που ορισμένη κοινωνική ομάδα θεωρεί ως τηρητέο από τα μέλη της, παράβαση που προκαλεί αντιδράσεις³²⁸. Ενώ ο όρος παραβατική συμπεριφορά αναφέρεται σε όλες τις συμπεριφορές που διώκονται από το νόμο, θεωρούνται δηλαδή παραβάσεις. Αναγκαστικά πορευόμαστε ανάλογα με αυτά που ο νόμος θεωρεί ως παραβάσεις.

Ωστόσο, τις περισσότερες φορές διαπιστώσαμε ότι προσπαθούν να μειώσουν τον κίνδυνο εκδήλωσης μιας τέτοιας συμπεριφοράς με το να μη φέρνουν σε επαφή

³²⁸ Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου. Εγχειρίδιο εγκληματολογίας. Μέρος Α'. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Αθήνα 1984. Σελ. 33.

τις δύο αντίπαλες πλευρές εν ώρα εκτέλεσης μίας πράξης για να μην υπάρχουν εκρήξεις των εντάσεων. Αυτό αποτελεί προληπτικό ρόλο από τη μεριά τους.

Επιπλέον τους είδαμε σε ένα διαμεσολαβητικό ρόλο. Θεσμικά γνωρίζουμε ότι ο δικαστικός επιμελητής εκτελεί αποφάσεις στο όνομα της δικαιοσύνης. Είναι ανάμεσα στα δύο μέρη και δεν υποστηρίζει κανένα από τα δύο. Πολλές φορές φάνηκε από τα λεγόμενά τους να προσπαθούν να συμβιβάσουν μία κατάσταση ώστε να έρθουν σε επαφή οι δύο αντίδικοι και να διαφύγουν σε μία ειρηνική επίλυση των προβλημάτων τους. Αυτά όλα γίνονται σε άτυπη μορφή. Ωστόσο, ακόμα και αν δεν επιτυγχάνεται αυτός ο στόχος τουλάχιστον προσπαθούν να τους ενδυναμώσουν την ιδέα της διαμεσολάβησης με το να τους το προτείνουν, ώστε να αλλάξει η νοοτροπία των ανθρώπων που θέλει τις διαφορές να λύνονται στα δικαστήρια.

Βέβαια, υπάρχουν επιμελητές που αντί να διαδραματίζουν αυτόν το αποτρεπτικό ρόλο από την πιθανή εγκληματικότητα, μπορεί να στρέψουν στην εγκληματικότητα. Είτε γιατί δεν υπολόγισαν σωστά τους κινδύνους, είτε γιατί φέρονταν μη επιτρεπτά κ.ο.κ. Άρα θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικοί στις κινήσεις και στο τρόπο που πρέπει να φέρονται.

Ωστόσο, μία σημαντική διαπίστωση είναι ότι για να μπορέσουν να επιτελέσουν έναν προληπτικό και διαμεσολαβητικό ρόλο θα πρέπει να έχουν αυτήν την προσωπική επαφή με τους ανθρώπους. Οι περισσότεροι έδωσαν βάρος στην προσωπική επαφή που έχουν. Όλοι σχεδόν μας είπαν ότι μπορούν να αντιληφθούν αν κάποιος θα προβεί σε κάτι ακραίο όταν τον έχουν δει μία φορά και ότι είναι το μοναδικό επάγγελμα που βιώνει το πρόβλημα του καθενός. Εκτός αυτού βοηθούν ευκολότερα τους ανθρώπους που πραγματικά έχουν πρόβλημα και αυτό μπορούν να το γνωρίζουν όταν έρχονται σε επαφή με τον κόσμο, όταν τους βλέπουν πώς ζουν και πού ζουν. Άρα ο σημαντικότερος παράγοντας στο να επιτελέσουν προληπτικό ρόλο βρίσκεται στην επαφή αυτή που έχουν με τον κόσμο, στο σεβασμό που τους δείχνουν και στον τρόπο που τους διαχειρίζονται.

Εν κατακλείδι, μπορούμε να πούμε ότι μπορούν και συμβάλλουν σημαντικά στην πρόληψη του εγκλήματος. Είναι το όργανο που οφείλει να διαχειρίζεται τις συγκρούσεις και τις εντάσεις και οφείλει βάσει την ευαισθησίας του καθενός να μειώνει τις συγκρούσεις όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Ωστόσο, θα πρέπει να επιμορφώνονται σχετικά με αυτά τα θέματα γιατί είναι η φύση της δουλειάς του τέτοια η οποία θα πρέπει να διαχειρίζεται τον κόσμο στις εντάσεις του και έτσι να είναι πιο ευαισθητοποιημένοι πάνω σε τέτοια θέματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΡΑΤΗΣΗ ΣΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα δούμε πώς γινόταν σε εκείνες τις εποχές η προσωπική κράτηση. Ένα θέμα που γίνεται μέχρι και σήμερα αλλά ίσως με κάποιες μεγάλες αλλαγές στον τρόπο.

Από την αρχαιότητα, στο ρωμαϊκό δίκαιο ο δεσμός που συνέδεε τον οφειλέτη με το δανειστή και δημιουργούσε υποχρέωση του πρώτου να προβεί σε παροχή, δεν ήταν νομικός δεσμός αλλά φυσικός, στηριζόταν αυστηρά στην ιδέα ότι η ενοχική αυτή σχέση εκείνων των προσώπων συνδέονται στενά με το πρόσωπο του οφειλέτη³²⁹. Συνεπώς, από το δεδικασμένο πήγαζε ενοχή (*obligatio judicati*) και η απαίτηση από αυτήν όπως και κάθε ενοχή απέβλεπε στην υποχρέωση του οφειλέτη σε παροχή³³⁰.

Σε περίπτωση που έπρεπε να ικανοποιηθεί η οφειλή δεν επιτρεπόταν η άμεση κατάσχεση της περιουσίας του καταδικασθέντος οφειλέτη, αλλά ο δανειστής επιλαμβάνονταν του προσώπου (*pro judicato*) και υπήρχε ένα μέσο εκτέλεση η προσωπική κράτηση (*manus injectio*)³³¹. Ο οφειλέτης και μόνον αυτός μπορούσε να διαθέσει την περιουσία του ώστε να μπορέσει να απαλλαγεί από το χρέος και έτσι ως συνέπεια να απαλλαγεί από την προσωπική κράτηση³³².

Για να γίνουμε πιο αναλυτικοί, σύμφωνα με τις διατάξεις της Δωδεκάδελτου ο οφειλέτης είχε προθεσμία τριάντα ημερών μετά την έκδοση της απόφασης για την εκούσια εκτέλεση του διατακτικού της, είτε της πληρωμής (εξόφλησης) είτε παροχής εγγύησης ή ασφάλειας. Αφού λοιπόν περνούσε η διορία και δεν γινόταν τίποτα ο δανειστής είχε το δικαίωμα να προβεί στην προσωπική κράτηση. Ο οφειλέτης συλλαμβανόταν και οδηγούνταν ενώπιον του πραιτώρα, ο οποίος απηύθυνε εναντίον του την πράξη νόμου για προσωπική κράτηση. Στην περίπτωση που δεν εξοφλούσε το χρέος του ή δεν έβαζε κάποιον ως εγγυητή τότε θεωρούταν επιδικασμένος στον δανειστή του και οδηγούνταν στην οικεία του (δανειστή) ο οποίος είχε δικαίωμα να

³²⁹ Χρήστος Μιχ. Μιχαλόπουλος. Η προσωπική κράτηση κατά το ρωμαϊκό δίκαιο. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2010. Τεύχος 25. Έτος 6°. Σελ 14.

³³⁰ Ο.π.

³³¹ Ο.π.

³³² επίσης λέγεται ότι υπήρχε εξαίρεση για προσωπική κράτηση μόνο για τα χρέη προς το δημόσιο. Για τη συγκεκριμένη διαδικασία υπήρχε και η ανάλογη προθεσμία. Ο.π.

τον **κρατήσει δέσμιο** επί εξήντα ημέρες σε ιδιωτική φυλακή³³³. Καθ'όλην τη διάρκεια αυτών των ημερών ο δανειστής είχε το δικαίωμα να **βασανίσει** ώστε να μπορέσει να εισπράξει τα οφειλόμενα, ενώ επίσης το περιέφερε στην αγορά ως ένα είδος **διαπόμπευσης**. Στην περίπτωση που δεν υπήρχε κάποιο αποτέλεσμα μέσα σε αυτό το διάστημα έπρεπε να προσαχθεί εκ νέου στον πραιτώρα³³⁴. Ο πραιτώρας διακήρυσσε το όνομα του οφειλέτου καθώς και το ύψος του χρέους περιμένοντας τις αντιδράσεις του κόσμου, αν δεν υπήρχε άλλος συμβιβασμός ίσως να εμφανιζόταν κάποιος φιλεύσπλαχνος πολίτης, ο οποίος αφού παρενέβαινε στη διαδικασία κατέβαλε το χρεωστούμενο ποσό και απελευθέρωνε τον οφειλέτη από τα δεσμά του³³⁵. Αν πάλι δεν εμφανιζόταν κάποιος ελευθερωτής, μετά την τρίτη προσαγωγή του οφειλέτη στον δανειστή του, ο δανειστής του είχε το δικαίωμα είτε να το πουλήσει είτε να τον φονεύσει. Βέβαια αν υπήρχαν πολλοί οι δανειστές στον ίδιο οφειλέτη, παρερχόταν σε αυτούς το δικαίωμα **διαμελισμού**³³⁶. Εκτός από την προσαγωγή στον δανειστή υπήρχε και άλλη δυνατότητα είσπραξης του χρέους. Χωρίς διαδικασία κάποιος μπορούσε να προσφέρει την προσωπική του ελευθερία ως εγγύηση ή ασφάλεια για την πληρωμή του οφειλόμενου ποσού³³⁷. Στην περίπτωση όμως που μπορούσε να καταβάλει το χρέος στην τασσόμενη προθεσμία, ο εγγυητής γινόταν είδος προς αγοραπωλησία (*nexum*)³³⁸. Το *nexum* είχε καθιερωθεί επί Δωδεκάδελτο νόμο και θεωρούταν κάτι σαν σύμβαση δανείου. Σύμφωνα με αυτό παραδίδονταν έναντι δανείου, είτε πράγμα είτε και το ίδιο το σώμα του οφειλέτου ή εγγυητή υπό την μορφή αυτοενεχυράσεως, και έτσι ονομαζόταν *nexum sedare* (=δανεισμός επί σώματι)³³⁹. Όπως καταλαβαίνουμε βρίσκονταν σε δυσμενή θέση τόσο ο οφειλέτης αλλά και ο εγγυητής, εφόσον ήταν σε ανάλογη θέση δούλου. Τη θέση του οφειλέτη ακολουθούσαν και τα υπεξούσιά του τέκνα αλλά και όλη του η περιουσία. Επιπροσθέτως, οτιδήποτε κέρδιζε από την εργασία του άνηκε στον δανειστή του μέχρι την εξόφληση του χρέους.

Η λήξη αυτού του μέτρου επήλθε με ένα τραγικό περιστατικό που έχει διασωθεί από το Λίβιο. «Ένας λοιπόν νεαρός πληβείος είχε την ατυχία να δοθεί στον δανειστή του πατέρα του ως εγγύηση εξόφλησης χρέους (*nexum*). Αμέσως ο δανειστής εκείνος προσπάθησε να διαθέσει επί πληρωμή την τιμή του νεαρού προς εξόφληση της οφειλής. Ο νεαρός όμως κατάφερε να αποδράσει, να πάει κλαίγοντας στην

³³³ ό.π.

³³⁴ ό.π.

³³⁵ Με αυτόν τον τρόπο ο Μάνλιος Καπιτωλίνος απελευθέρωσε 400 οφειλέτες. Ό.π.

³³⁶ υπάρχει ωστόσο η υπόνοια ότι δεν είχε καταγραφεί κανένα τέτοιο περιστατικό, άλλοι πάλι αρνούνται την ύπαρξη αυτής της ποινής. Ωστόσο υπάρχει η εντύπωση πως αυτή η ποινή υπήρχε για να μην καταφεύγουν εύκολα ο κόσμος στο δανεισμό. ό.π.

³³⁷ ό.π.

³³⁸ ό.π.

³³⁹ ό.π. σελ 15.

αγορά και να διηγηθεί την κακοήγη απόπειρα του δανειστού. Τότε ο λαός εξεγέρθηκε για εκείνη την αχρειότητα με αποτέλεσμα να ψηφισθεί το 326 π.Χ. ο λεγόμενος Ποιτήλιος Νόμος (lex Poetelia), με τον οποίο καταργήθηκε ουσιαστικά ο nexum»³⁴⁰.

Σύμφωνα με τον Ποιτήλιο Νόμο, απελευθέρωνε τους οφειλότες που δούλευαν, υπό τον όρο να δώσουν όρκο πενίας (bonam coriam jurare)³⁴¹. Ακόμα, καταργήθηκε με αυτόν το νόμο η πώληση, ο φόνος καθώς και η χρήση δεσμών και βασανιστηρίων εις βάρος των οφειλετών.

Εν συνεχεία, με κάποιο διάταγμα του πραίτωρα Ρουτιλίου, έφερε την άμεση κατάσχεση της περιουσίας οφειλέτη. Με αυτόν τον τρόπο, ύστερα από αίτηση του δανειστού, ο πραίτωρας επέτρεπε την κατάληψη των κτημάτων του οφειλέτη. Βέβαια ο δανειστής μπορούσε να επιλέξει πιο αναγκαστικό μέσο θα μπορούσε να κάνει χρήση του πολιτικού δικαίου ή του πραιτωρικού³⁴². Αν δεν εξοφλούνταν η απαίτηση δεν είχε το δικαίωμα δέσμευσης του οφειλέτη, αλλά την επιβολή κατάσχεσης για το υπόλοιπο της οφειλής. Αργότερα, νομοθέτης προσπάθησε να γίνει πιο επιεικέστερος και φιλόανθρωπος, και έτσι με τον Ιούλιο Νόμο (συντάχθηκε επί Ιούλιου Καίσαρα ή Αυγούστου) περιόρισε τη χρήση της προσωπικής κράτησης εκ μέρους των δανειστών, με λίγα λόγια, ο τίμιος οφειλέτης μπορούσε να παραιτηθεί εκουσίως από την περιουσία του και να αναστείλει την προσωπική του κράτηση και την προσαγωγή του στον δανειστή του³⁴³. Επιπλέον, ο εκ τυχαίων δυστυχημάτων καλής πίστης οφειλέτης απολάμβανε το ίδιο ευεργέτημα³⁴⁴.

Η δουλεία του οφειλέτη καταργήθηκε επί Διοκλητιανού τα έτη 294-305 μ.Χ. και το 486 καταργήθηκαν οι ιδιωτικές φυλακές από τον Ζήνωνα. Σημειωτέον, ο οφειλέτης ήταν έρμαιο των σκληρών διαθέσεων των δανειστών τους όχι μόνο ζωντανός αλλά και νεκρός. Ένα σημαντικό παράδειγμα ήταν όταν επί Ιουστινιανού «κάποιος δανειστής όταν έμαθε ότι ο οφειλέτης ήταν ετοιμοθάνατος στο κρεβάτι του, μάζεψε στρατιώτες και πολλούς άλλους, εισήλθε στην οικία του και απαίτησε πάνω από την επιθανάτια κλίνη του την εξόφληση του χρέους του. Ο δυστυχής οφειλέτης, μόλις είδε τον δανειστή του με την κουστωδία³⁴⁵ του δεν άντεξε την βίαιη εκείνη δοκιμασία, με αποτέλεσμα να πεθάνει αμέσως. Ο σκληρός δανειστής δε συγκινήθηκε από το συμβάν και σημάδεψε τα υπάρχοντα του νεκρού, ενώ όταν γινόταν η εκφορά της

³⁴⁰ Ο.π.

³⁴¹ Ο.π.

³⁴² αν επέλεγε το δεύτερο αποκλειόταν το πρώτο. Ο.π.

³⁴³ Ο.π.

³⁴⁴ στην περίπτωση που ο οφειλέτης αποκτούσε νέα περιουσία υπόκειντο αυτή σε νέα κατάσχεση. Ο.π.

³⁴⁵ κουστωδία = σύνολο προσώπων που ακολουθούν κάποιον στη μετάβαση του άλλου, συνοδεία, ομάδα στρατιωτών ή αστυνομικών που προστατεύουν ένα πρόσωπο στις μετακινήσεις του (φρουρά). Λεξικό της ελληνικής γλώσσας. Εκδόσεις Γιάννη Ρίζου. Σελ. 711.

σορού ακλουθούσε το φέρετρο και απειλούσε ότι δεν έπρεπε να ταφεί εάν δεν εξοφλούνταν το οφειλόμενο χρέος. Τότε με επέμβαση κάποιου φίλου ή συγγενούς επιτεύχθηκε η ομαλή ταφή του νεκρού»³⁴⁶. Τέλος επί Ιουστινιανού οι δανειστές κατείχαν αρκετές φορές και τα παιδιά των οφειλετών, τα οποία εργάζονταν ως δούλοι προκειμένου να εξοφλήσουν το χρέους του πατρός τους³⁴⁷.

³⁴⁶ Ο.π.
³⁴⁷ Ο.π.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ.

Εδώ θα δούμε θέματα αναγκαστικής εκτελέσεως ομοιότητες και διαφορές με την Ελλάδα. Σαν ομοιότητα μπορούμε να πούμε πως αφορούν, αρχικά, τα αρμόδια δικαστήρια. Το αρμόδιο για την εκτέλεση ενός δικαστικού τίτλου δικαστήριο δεν είναι συστηματικά εκείνο που εξέδωσε την απόφαση³⁴⁸. Συνεπώς, η αρμοδιότητα για την άσκηση κατασχέσεων δεν είναι πάντα εκείνη του τόπου εκδόσεως του εκτελεστού τίτλου. Στην **Ιταλία** και στην **Πορτογαλία** ωστόσο, ισχύει το αντίθετο.

Στο **Βέλγιο** τώρα, υπάρχει στο Πρωτοδικείο ένας επί των κατασχέσεων δικαστής³⁴⁹. Στη **Γερμανία** υπάρχει ένα δικαστήριο αρμόδιο για την εκτέλεση³⁵⁰. Πρόκειται απλώς για έναν δικαστή του Amtsgericht (Ειρηνοδικείο), παρεμβαίνει μόνο εάν ένα από τα μέρη εγείρει αμφισβήτηση. Στην **Ιταλία** από την άλλη αρμόδιο για κάθε εκτέλεση είναι το pretore.

Στη **Γαλλία** τώρα, σύμφωνα με νομοθεσία της 9^{ης} Ιουλίου 1991 και το διάταγμα της 31^{ης} Ιουλίου 1992, δημιουργήθηκε ένας νέος θεσμός “ ο επί της εκτελέσεως δικαστής”. Θεωρείται σημαντικότερη καινοτομία της μεταρρύθμισης. Η αρμοδιότητα του εν λόγω εξειδικευμένου δικαστικού λειτουργού είναι ευρύτατη: είναι αρμόδιος για όλες τις δυσκολίες που αφορούν τους τίτλους και την εκτέλεσή τους (αρ.L.311-11 και επί του Κώδικα Δικαστικής Οργανώσεως)³⁵¹. Ο ενάγων δύναται να επιλέξει ανάμεσα στο δικαστή του τόπου του οφειλέτου και στο δικαστή του τόπου εκτελέσεως³⁵².

Τώρα, για την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων, τα διάφορα ευρωπαϊκά κράτη περιορίζουν το δικαίωμα προς κατάσχεση, ιδία δε την κατάσχεση ενσωμάτων αγαθών τα οποία είναι απαραίτητα για τη διαβίωση του οφειλέτη και της οικογένειάς του, την κατάσχεση των μισθών³⁵³.

³⁴⁸ Διαδικασίες εκτελέσεως στα διάφορα κράτη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Η εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φύλλο 3^ο. Απρίλιος 2000. Σελ 3.

³⁴⁹ Αρ.32 του Δικαστικού κώδικα.

³⁵⁰ Vollstreckung-sgericht παρ. 704 Z.P.O. Ό.π.

³⁵¹ Ό.π.

³⁵² Εάν ο οφειλέτης είναι κάτοικος του εξωτερικού, αρμόδιος είναι ο δικαστής του τόπου εκτελέσεως. Ο αριθμός των διαφορών, τις οποίες τέμνουν οι αρμόδιοι για την εκτέλεση δικαστές είναι σημαντικός κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπως Παρίσι και Λυών. Ό.π.

³⁵³ Ό.π.

Στο **Λουξεμβούργο** έχει υιοθετηθεί τις προ της μεταρρυθμίσεως των ετών 1991-1992 διατάξεις του γαλλικού Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας³⁵⁴. Στην **Ιταλία** δεν μπορούν να κατασχεθούν τα αγαθά που είναι απαραίτητα για τη διαβίωση και την επαγγελματική δραστηριότητα του οφειλέτη, επίσης ούτε απαιτήσεις που αφορούν διατροφή. Τέλος, στη **Γερμανία** δεν μπορούν να κατασχεθούν έπιπλα και οικιακές συσκευές, λευκά είδη και είδη ενδύσεως, είδη κλινοποίιας. Επίσης, τα διάφορα κράτη απαγορεύουν την κατάσχεση της περιουσίας του δημοσίου τομέα.

Το γαλλικό πρότυπο (προ της μεταρρύθμισης) στο θέμα της εκτελέσεως επηρέασε πολλά κράτη. Στην **Ολλανδία** για παράδειγμα, δεν μπορούν να κατασχεθούν τα αναγκαία αγαθά για τη διαβίωση ενός προσώπου και της οικογένειάς του. Όπως επίσης, δεν επιτρέπεται η κατάσχεση των μισθών και των παροχών κοινωνικής ασφάλισης, μόνο στην περίπτωση που αυτά υπερβαίνουν το 90% του κατωτάτου ορίου διαβίωσης το οποίο ορίζεται με απόφαση.

Στο **Λουξεμβούργο** έχει υιοθετηθεί από τη γαλλική νομοθεσία, όπου η κατάσχεση εις χείρας τρίτου είναι δυνατή ακόμα και χωρίς τίτλο, με την προηγούμενη άδεια του δικαστού³⁵⁵. Στο **Βέλγιο** ισχύει μία διαδικασία αναγκαστικής κατάσχεσης. Η εκποίηση δύναται να λάβει χώρα τουλάχιστον ένα μήνα μετά την κατάσχεση. Ο οφειλέτης δύναται να αιτηθεί φιλική πώληση (αρ.1526β του Δικαστικού Κώδικα – Νόμος της 14^{ης} Ιανουαρίου 1993)³⁵⁶. Η κατάσχεση εις χείρας τρίτου είναι σχεδόν ίδια με εκείνη του γαλλικού προτύπου (αρ.1539 του Δικαστικού Κώδικα). Για την συντηρητική κατάσχεση απαιτείται η κατοχή τίτλου ή παροχή εγκρίσεως από των επί κατασχέσεων δικαστή. Της κατάσχεσης ακινήτων πρέπει εφεξής να προηγείται **απόπειρα συμβιβασμού** ενώπιον δικαστού (νόμος 4^{ης} Αυγούστου 1992), ωστόσο οι διατυπώσεις είναι παρόμοιες με εκείνες του γαλλικού δικαίου (παραγγελία, κατάσχεση, μεταγραφή κατασχεθέντος)³⁵⁷.

³⁵⁴ ό.π.

³⁵⁵ Με ειδικό νόμο της 11^{ης} Νοεμβρίου 1970 (όπως τροποποιήθηκε από τον νόμο της 23^{ης} Δεκεμβρίου 1978) οργανώνεται μία απλουστευμένη διαδικασία για την κατάσχεση εις χείρας τρίτου των αμοιβών από την εργασία, καθώς και για την κατάσχεση εις χείρας τρίτου, των συντάξεων και των προσόδων. Όσον αφορά την κατάσχεση εισκομισθέντων πραγμάτων και την κατάσχεση ενεχυρασθέντων πραγμάτων, πρόκειται για αντιγραφή των διατάξεων του γαλλικού δικαίου. Η κατάσχεση ακινήτων διέπεται από το νόμο της 2^{ης} Ιανουαρίου 1889 (όπως τροποποιήθηκε από το νόμο της 29^{ης} Μαρτίου 1979). Σε περίπτωση κατασχέσεως ακινήτων από χρηματοοικονομικό οργανισμό ο οποίος έχει παράσχει ενυπόθηκο δάνειο, ο νόμος δέχεται μία διαδικασία «εκποιήσεως δια προφυλαγμένης οδού» {(απηγορευμένη) ρήτρα πωλήσεως βεβαρημένου πράγματος, δια «προφυλαγμένης οδού» χωρίς την τήρηση των απαιτούμενων διατυπώσεων} : η νομολογία θεωρεί ως εκούσια πώληση, τόσο ως προς την αρχή όσο και ως προς τη μορφή της (Δικαστήριο της Περιφέρειας του Λουξεμβούργου, απόφαση της 15^{ης} Νοεμβρίου 1984). Ό.π.

³⁵⁶ ό.π.

³⁵⁷ ο δανειστής υποβάλλει στον επί των κατασχέσεων δικαστή μία αίτηση ορισμού συμβολαιογράφου επιφορτισμένου με την κατακύρωση των κατασχεθέντων και με τις διαδικασίες του πίνακα κατατάξεως (αρ. 1580 του Δικαστικού Κώδικα). Ό.π.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Έλενα Μπότση. Μεθοδολογία της εγκληματολογικής έρευνας: ποιοτικές κοινωνιολογικές μέθοδοι. Φάκελος σημειώσεων. Πάντειο Πανεπιστήμιο 2008/2009
2. Ιωάννα Αναστασοπούλου. Η διαμεσολάβηση στις αστικές και εμπορικές διαφορές. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. (Χ.Χ.)
3. Antony Giddens. Κοινωνιολογία. Εκδόσεις Gutenberg. Αθήνα. Β' Νέα Έκδοση.
4. Βάσω Αρτινοπούλου. Αποκαταστατική δικαιοσύνη και κοινωνική διαμεσολάβηση. Φάκελος σημειώσεων. Πάντειο Πανεπιστήμιο. Έτος 2007-2008
5. Έφη Λαμπροπούλου. Κοινωνιολογία του ποινικού δικαίου και των θεσμών της ποινικής δικαιοσύνης. Εκδόσεις ελληνικά γράμματα. Αθήνα 1999.
6. K.Markowetz. Συνιστά ο συνδυασμός διαδικασιών διαιτησίας και διαμεσολάβησης ικανοποιητική στρατηγική επίλυσης διαφορών; Περιοδικό Δίκη. Τεύχος Ιούλιος 2008. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
7. Κων/νος Ρίζος. Εξωδικαστικοί τρόποι επιλύσεις των διαφορών. Δ.Α.Ε. & Ε.Π.Ε. 1/10/2007.
8. ΕγκΕισΑΠ 2/2007 Ποινική διαμεσολάβηση. Περιοδικό Ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 5/2007 Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
9. <http://www.hellenic-mediation.gr>
10. Χ.Παμπούκης. Εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης διαφορών. Μια εισαγωγή.
11. Οι σελίδες της διαμεσολάβησης. Εξωδικαστικοί τρόποι επιλύσεως διαφορών. Δ.Α.Ε.& Ε.Π.Ε. 1.10.2007.
12. Α. Μαγγανάς. Η επανορθωτική δικαιοσύνη (restorative justice) ως μέσον επίτευξης της κοινωνικής ειρήνης. Περιοδικό ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 5/2000 Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
13. Βάσω Αρτινοπούλου. Η σχολική διαμεσολάβηση. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. (Χ.Χ.)

14. Σ. Γιοβάνογλου. Η ενσωμάτωση της αποκαταστατικής δικαιοσύνης στα διεθνή κείμενα αντεγκληματικής πολιτικής για τους ανηλίκους. Περιοδικό Ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 11/2006 Νοέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
15. Α. Μαγγανάς. Εναλλακτικές μορφές απονομής της ποινικής δικαιοσύνης. Περιοδικό ποινική δικαιοσύνη. Τεύχος 3/2006 Μάρτιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
16. Αντώνης Δ. Μαγγανάς. Ιδιαίτερα ζητήματα ποινικού δικαίου & ποινικής δικονομίας. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2007.
17. Α. Χάιδου. Το σωφρονιστικό σύστημα. Ζητήματα θεωρίας και πρακτικής. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. 2002.
18. <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=8054917>
19. Εισπρακτικές εταιρείες. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2008. Τεύχος 17 έτος 4^ο.
20. Πρωτοβουλία δικηγόρων και δικαστικών επιμελητών κατά των εισπρακτικών εταιρειών. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Μάιος-Ιούνιος-Ιούλιος 2007. Τεύχος 12 έτος 3^ο.
21. Εισπρακτικές εταιρείες και νομιμότητα. Ολόκληρη η γνωμοδότηση του καθηγητή κ. Σπ. Ψυχομάνη. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φεβρουάριος-Μάρτιος-Απρίλιος 2003. Φύλλο 15.
22. Εισπρακτικές εταιρείες. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2007. Τεύχος 13. Έτος 3^ο.
23. Εισπρακτικές εταιρείες. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Νοέμβριος 2001. Φύλλο 9.
24. Εισπρακτικές εταιρείες: νάρκη στα θεμέλια του κράτους δικαίου. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φύλλο 14 Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2002 Ιανουάριος 2003.
25. Μ. Σκανδάμης, Η τοκογλυφία στην περιφέρεια του Εφετείου Πατρών. Έρευνα δικαστικά διαπιστούμενης εγκληματικότητας. Περιοδικό ποινική δικαιοσύνη. 5/2001 Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
26. http://news.kathimerini.gr/4dcgi/ w_articles_ell_1_06/06/2010_403528

27. Θρασύβουλος Κονταξής. Ακυρότητα κλητηρίου θεσπίσματος. Στοιχειοθέτηση τοκογλυφίας. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. 5/2000. Μάιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
28. Οργανωμένη εγκληματικότητα. Πάντειο πανεπιστήμιο 2006.
29. <http://www.who.int/en/>
30. <http://www.healthview.gr/>
31. <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=9528875>
32. http://archive.enet.gr/online/online_obj?pid=42&tp=T&id=238888
33. <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=291428>
34. <http://www.tanea.gr/ellada/article/?aid=4657824>
35. <http://www.avgi.gr/ArticleActions/show.action?articleID=619002>
36. Emile Durkheim. Οι κοινωνικές αιτίες της αυτοκτονίας. Εκδόσεις Γερ. Αναγωστίδη. (Χ.Χ.)
37. Γιάννης Πανούσης. Εγκληματογενείς και εγκληματογόνοι κίνδυνοι. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2007
38. Ι. Φαρσεδάκης. Ερμηνευτικές προσεγγίσεις του φαινομένου της αυτοκτονίας. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 12/2000 Δεκέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
39. Ε. Λαμπροπούλου. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Εκδόσεις Παπαζήση. Αθήνα 1994
40. Ι. Φαρσεδάκη. Η αντιμετώπιση του εγκληματικού ζητήματος. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 3/1998 Μάρτιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
41. Λαμπροπούλου Ε. Κοινωνικός έλεγχος του εγκλήματος. Αθήνα. Παπαζήση 1994
42. Χρ. Ζαραφωνίτου. Ο φόβος του εγκλήματος. Εκδόσεις ΑΝΤ. Ν. Σάκκουλα 2002
43. Χριστίνα Ζαραφωνίτου. Πρόληψη της εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο. Οι σύγχρονες τάσεις της εγκληματολογικής έρευνας. Εκδόσεις νομική βιβλιοθήκη. Αθήνα 2003
44. Χριστίνα Ζαραφωνίτου. Εμπειρική εγκληματολογία. Εκδόσεις νομική βιβλιοθήκη 2004.

45. Α. Τσήτσουρα. Η πρόληψη της εγκληματικότητας. Σημειώσεις. Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθήνα 2003.
46. Αντώνης Δ. Μαγγανάς. Το εγκληματικό φαινόμενο στην πράξη. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. 2004.
47. Μ. Σκανδάμης. Ο φωτισμός των οδών ως μέσο πρόληψης του εγκλήματος. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 1/2006 Ιανουάριος. Εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη.
48. Ε. Παπαθανασόπουλος, Ο αστυνομικός της γειτονιάς: Η σύγχρονη πρόκληση της Αστυνομίας για μία νέου τύπου συμβολή στη χάραξη τοπικής αντεγκληματικής πολιτικής. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 11/2005 Νοέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
49. Gary Marx. Technology and social control. The search for the illusive silver bullet. (Χ.Χ.)
50. Χάιδου Α. Εγκληματολογικά κείμενα. Ανήλικοι-ναρκωτικά-κοινωνικός έλεγχος. Αθήνα. Νομική Βιβλιοθήκη 2003
51. Maurice Cusson. Η πρόληψη της παραβατικότητας. Οι αποτελεσματικές μέθοδοι. Prevenir la delinquance - Les methodes efficaces. Παρουσίαση Α. Μαγγανάς. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. 11/2003 Νοέμβριος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
52. Α. Μαγγανάς. Μέθοδοι πρόληψης της νεανικής παραβατικότητας. Η Καναδική εμπειρία. Περιοδικό Ποινική Δικαιοσύνη. Τεύχος 4/1999 Απρίλιος. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
53. Ιάκωβος Ι. Φαρσεδάκης. Στοιχεία εγκληματολογίας. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2005.
54. ΕΕΕυρΔ. Ελληνική επιθεώρηση Ευρωπαϊκού δικαίου, αφιέρωμα στη μνήμη Κρατέρου Ιωάννου. Τόμος 21, ειδικό τεύχος Σεπτέμβριος 2001.
55. Διάσκεψη δικαστικών επιμελητών στο Παρίσι για την επίδοση και διαβίβαση των δικογράφων στις χώρες της Ε.Ε. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Φεβρουάριος-Απρίλιος 2005. Τεύχος 3. Έτος 1^ο
56. 2^η ημερίδα μελέτης-Παρίσι 2009. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2008. Ιανουάριος 2009. Τεύχος 18. Έτος 5^ο

57. Ηλεκτρονική υπογραφή. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Η εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Απρίλιος 2001 φύλλο 7^ο
58. 6^η ευρωμεσογειακή διάσκεψη-Λισσαβώνα 2009. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Μάιος-Ιούνιος-Ιούλιος 2009. Τεύχος 20 έτος 5^ο
59. Να γιατί το επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή δεν μπορεί να απελευθερωθεί. ΙΣΗΓΟΡΙΑ το περιοδικό των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος 2004 Ιανουάριος 2005. Τεύχος 2^ο έτος 1^ο
60. Απόψεις για το επάγγελμα του δικαστικού επιμελητή. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2010 Ιανουάριος 2011. τεύχος 26 έτος 6^ο.
61. Ο κλάδος σε κρίσιμο σταυροδρόμι. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Μάιος-Ιούνιος-Ιούλιος 2003. Φύλλο 16.
62. Η εξέλιξη των δικαστικών επιμελητών στην Ευρώπη. Σκοπός της ήταν να δώσει στους επαγγελματίες και στους υπαλλήλους τους σπουδές για περισσότερες γνώσεις προκειμένου να βελτιώσουν την ειδικότητά τους. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φεβρουάριος-Μάρτιος-Απρίλιος 2002. Φύλλο 11.
63. Τίτλος νομικών σπουδών. Εισαγωγή στη Νομική Σχολή των επιτυχόντων στις εξετάσεις δικαστικών επιμελητών για 4 εξάμηνα. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2009 Ιανουάριος 2010. Τεύχος 22 έτος 5^ο
64. Στην Αθήνα ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Διεθνούς Ένωσης. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2001. Φύλλο 9.
65. Ο δικ.επιμελητής στην Ελλάδα του σήμερα. Μανώλης Γραμματόπουλος. ΙΣΗΓΟΡΙΑ εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2001 Ιανουάριος 2002. Φύλλο 10.
66. Ομοσπονδία δικαστικών επιμελητών Ελλάδας. Επαγγελματικό δίκαιο του δικαστικού επιμελητή. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη. Έτος 2002.
67. Λίλα Καρατζά. 4 Κώδικες, ΑΚ, ΚΠολΔ, ΠΚ & ΚΠΔ. Νομική βιβλιοθήκη. 28^η έκδοση. Έτος 2008
68. Σταθόπουλος, Γνωμοδότηση, ΝοΒ 1975,1117-1118

69. Κ. Παπαδημητρίου, ΝοΒ 1975. 1116-1117.
70. Το ιστορικό των δικαστικών επιμελητών. ΙΣΗΓΟΡΙΑ. Εφημερίδα των δικαστικών επιμελητών. Φύλλο 13 Αύγουστος-Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2002.
71. Χρήστος Μιχ. Μιχαλόπουλος. Η ιστορία του νεοελληνικού δικαίου & ο θεσμός του δικαστικού επιμελητή μέσα σ'αυτό. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2009.
72. Λεξικό της ελληνικής γλώσσας. Εκδόσεις Γιάννη Ρίζου. (Χ.Χ.)